

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva 6
— Telefon številke 3122, 3123, 3124,
3125, 3126.

Inseratni oddelk: Ljubljana, Selim-
burgova ul. — Tel. 3492 in 3392.

Podružnica Maribor: Grajski trg
št. 7 — Telefon 2455.

Podružnica Celje: Kocenova ulica 2.
Telefon št. 190.

Računi pri pošti: ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 17.749.

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Narodna značka mesečno 30 din.
Za tuzemstvo 50 din.

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 6, telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126; Maribor,
Grajski trg št. 7, telefon št. 2455;
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1,
telefon št. 65.

Rokopis se ne vračajo

Naša vojska

Med vsakdanjimi vojnimi dogodki in ob posameznih fazah diplomatsko-politične borbe, ki se vodi vzporedno z borbo orožja, se svet vedno znova sklanja nad zemljišči naše stare Evrope. Cela vrsta držav je z njih izginila; nehale so obstajati kot samostojne državno-politične tvorbe ter prišle pod oblast mogočnejših sosedov. Vse te izpremembe so se godile čisto v naši neposredni sosesčini, naša domovina pa je ostala nedotaknjena kot nekaj otok, ki ga valovi dogajanja niso omajali ali preplavili.

Mi Jugoslovani dobro vemo, da je ta skrivnost: predvsem v naši trdni odločnosti, da se ne damo zavleči v vojno, a da hočemo očuvati svojo svobodo za vsako ceno, tudi za ceno krvave borbe, ako bi nam bila vsiljena vendarle naša trdni volji, da ostanemo izven svetovnega požarišča. Modra in smoterna zunanja politika Jugoslavije je znala uspešno prebroditi plitvine in se izogniti čerem, ki so se izmenjavale za nas mir, ako bi se pri svojem delu ne mogla oprirati na mogočnega činitelja, ki lahko da tehtnega poudarka besedi državnika. Ta mogočni činitelj je naša narodna vojska.

Vsi vemo, da je naša narodna vojska, čuvarica naših meja, zaščitnica naših domov in ognjišč, verno in nemurno na straži. Zgrajena na slavni tradiciji one srbske vojske, katere legendarno junaštvo je v svetovni vojni zadivilo svet, je naša vojska nje naslednica v slavi in v vseh onih vrhlinah, zaradi katerih je vse svet občudoval srbskega vojaka. Zavedamo se, da bi se jugoslovenska vojska v resnem primeru izkazala za vredno nositeljico velike dediščine in da bi le še povečala neprecenljivi moralni kapital, ki si ga je pridobila nje osnovna celica, mala toda po duhu in vojaški moralni znamenitja nekdanja vojska kraljevine Srbije.

Naša bela Ljubljana pomni črne čase, ko nam je bil vojaški korak po ulicah našega mesta mrzek, kajti spominjal nas je naše sužnosti. Naše belo mesto pomni grozne dneve, ko je ista tuja vojska nastopila proti neoboroženemu ljudstvu. Tudi v tem je dragocena dediščina slavne srbske vojske, da po davno ukoreninjeni tradiciji nikoli ne posega v notranje dogodke, s čimer si je tudi stekla pomni privedek narodne vojske, zaščitniče domovine, naroda in njegovih svetini. V polni meri se moramo zavedati tega prevažnega dejstva ter daleko-sežnega pomena, ki ga vsebuje ta prekrasni naziv. Naša narodna vojska poznava samo eno politiko: politiko učinkovite narodne obrambe. Čuvanja naših meja in skrbne gojitve visokega vojaškega duha. To je nje najvišji poklic in nosel, ki ga naša narodna vojska tudi vrti z gorečo vnetjem in nemurno živavostjo.

Zgodovina vseh narodov in časov nam daje dokaze, v kak usoden pravec zamirajo država, ki pozabi na osnovno pravilo državniške modrosti, da je vojska nedotakljiva last vsega naroda, da je vojska oboženi narod sam. Ves svet ve, da ima naš narod osobne viteškega in bojevniskega naroda v najvišji meri. Malo je, kjer bi bila vojska tako zrastle z narodom, kakor pri nas, kjer bi se smatrala služba pod vojaškimi prapori za tako častno, kakor jo smatratjo ravno najvrlejši, najbolj in najpoštenejši naši možje in mladeniči. To dejstvo daje potrebno samozavest vsemu ljudstvu, da pogumno zre nasproti vsakršnim možnostim usode, daje pa tudi potrebno zaupanje našim državnikom, da imajo njihove besede učinkovito fehtnost.

To samozavest čuvati in krečiti je velika naloga in dolžnost vsakega domoljuba, a tudi vseh institucij, ki imajo vpliv na javno razpolaganje in mišljenje. Zato je tudi v časih potrebno, da se zanaša stalno zanimanje za življenje, naloge in potrebe naše vojske v najširše narodne kroge. Časopisje, radio, predavanje in vse drugo, kar služi utrjevanju vezi med vojsko in ljudstvom, mora biti venomer na poslu. Zgodovinske borbe naših prednikov za svobodo in zedinjenje, junaški podvigi na bojnih poljih, primeru poštovanja in odločnosti, uspehi in zmagi v prošlosti — to naj bi bile stvari, o katerih bi se moralo danes govoriti v vsaki šoli v vsaki družini, v radiu, ob vsaki primerni priložnosti, ob kulturnih prireditvah v našem časopisju. A tudi o tem kako je naša vojska danes pripravljena kako živi in deluje, kakšno je življenje v četah, ko prihajajo in opravljajo svojo vojaško dolžnost mlajši in starejši vojni obvezniki — skratka vojaško življenje mora postati del našega splošnega narodnega življenja. Tu je pred nami še široko polje informativnega in propagandističnega dela.

Na drugi strani pa je ravno tako res, da je moralna

Tretja faza angleške ofenzive

Angleške čete so prispele po zasedbi Bengazija do zaliva Velike Sirte, motorizirane kolone pa prodirajo proti meji Tripolitanijske — Izredno velik vojni plen

Nekje v Italiji, 8. februarja. AA (Stefani) Službeno poročilo št. 246 glavnega stana italijanskih oboroženih sil pravi:

Cirenaika: Dne 5. in 6. februarja se je bila južno od Bengazija ena najhujših borb, v kateri so bile naše izgube težke. Tudi izgube sovražnika v motu in materialu niso bile nič manjše. Na predvečer 6. t. m. je sovražnik zasedel Bengazi, ki so ga izpraznile naše čete, da bi s tem obvarovale grozot narodno in domače civilno prebivalstva.

Vzhodna Afrika: Zivahno obojestransko delovanje topništva pri Kerenu. Patrolni spopadi na sudanski meji pri Galu in Sidamu. Naši letalski oddelki so bombardirali sovražnikove čete v njihovih taboriščih. V borbi z lovskimi letali so bila zbita tri sovražnikova letala, ki so padla v plamenih. Sovražnik je izvedel letalske napade na Kerem. Hargejšo in Javelo.

Dne 31. januarja popoldne je neka sovražnikova podmornica napadla neki obožen ponton italijanske mornarice, katerega so remorkirali na drugo mesto, in začela streljati. S pontona so takoj odgovorili z živahnim ognjem in podmornica je bila zadeta, mali remorker je bil med borbo zadet in se je potopil. Od 67 posadke jih je 48 živih in zdravih.

Prvi italijanski komentar

Rim, 8. febr. p. Edini komentar k uradnemu poročilu o padcu Bengazija je dal danes Radio-Rim, ki je poudarjal, da se imajo Anglie zahvaliti za ta uspeh edino uporabi posebno težkih tankov, katerim se italijanske čete niso mogle upreti s primernim orožjem. Borba proti takim tankom bi bila možna samo z enako težkimi tanki ali pa z letali. Ker pa luke v Cirenaiki niso sposobne za izkrcavanje težkega vojnega materiala, ni bilo mogoče poslati na pomoč potrebnega obrambnega orožja. Padec Bengazija predstavlja sicer važen dogodek, toda Italija bo nadaljevala borbo na strani Nemčije.

Italijanski listi objavljajo o padcu Bengazija samo uradno poročilo brez komentarjev.

Italijanski list o vojni krivdi Anglije

Milan, 8. februarja. AA (Stefani) »Corriere della Sera« piše, da so Anglie ho-

Angleška poročila

Ugoden razvoj bojev južno od Bengazija — Prodiranje v Eritreji, Abesiniji in Italijanski Somaliji

Kairo, 8. februarja. s. (Reuter) Poveljstvo angleške vojske na Bližnjem vzhodu javlja v svojem današnjem službenem poročilu:

Libijska: Operacije južno od Bengazija se razvijajo zadovoljivo.

Eritrejska: V ozemlju pri Kerenu se naš pritisk večja. Medtem dalje proti jugu naša vojska nadalje zasleduje sovražnika, ki se umika proti Aressi, južno od Asmare.

Abesinjska: Ob cesti proti Gondaru pritiskajo naše mobilne jedinice dalje.

Italijanska Somalija: Prodiranje naših patrolj se uspešno nadaljuje.

Delo presenečenja

London, 8. febr. s. (Reuter) K zavzetju Bengazija poudarjajo v angleških vojaških krogih, da je tudi v tem primeru igral odločilno vlogo, enako kakor v vseh prejšnjih angleških operacijah v Libiji in Zapadni puščavi, moment presenečenja. Ko so Anglie 9. decembra napadli Mibevo, prvo italijansko postojanko v Zapadni puščavi, je odločilo takrat presenečenje. Italijani napada niso pričakovali in niso utegnili tedaj niti pravočasno spraviti v akcijo svojih tankov. Pri Bardiji je zopet odločilo presenečenje. Anglie so izvedli napad na drugi strani, nego je bilo v akciji angleško topništvo, tako da Italijani zopet napada niso pričakovali. Isti moment je bil uporabljen z uspehom pri Tobruku. Usodo Bengazija pa so odločili izredno nagli pohodi angleških oklopnih oddelkov, ki so bili dovršeni z brezprimerno hitrostjo.

Z zavzetjem Bengazija je angleška vojska v 57 dneh prodrla 700 km daleč v tem času so Anglie zmagali v 5 večjih bitkah, čeravno niso na vsem svojem pohodu imeli nikjer na razpolago nobenih bencinskih skladšč, nobenih zalog vode ter so se lahko posluževali samo ene same ceste. V bojih so se enako izkazali avstral-

vojska instrument državne politike, seveda le one, ki išče in določa svoje-mu narodu pot v družbi ostalih uradov in katere najvišja dolžnost je, čuvati svobodo in neokrnjenost, varnost in mir naše jugoslovenske domovine.

V notranji politiki moramo torej vsi storiti vse, da očuvamo vojski njen splošno narodni značaj

Napeti vse sile, da ji omogočimo čim večjo tehnično pripravljenost. V zunanji politiki pa je vojska pomožni organ diplomacije vse do trenutka, ko postane »poslednji argument« naroda in ko borba za narodovo eksistenco preide

vojnem List opozarja tudi v svojem uvodnem članku na zgodovinske dogodke, ki so se razvijali v preteklem letu in ki izpričujejo, kako je Anglija manevrirala, da bi izzvala spopad med Nemčijo in Poljsko, takoj nato pa je storila vse, da bi preprečila obnovitev miru. Tako je delala tudi v svetovni vojni 1914—1918. Tokrat je sicer stališče Poljske, Francije in celo Amerike čisto nerazumljivo, vendar pa ni treba dvomiti, da je Anglija bila trdno odločena, da izbove spopad. Devet desetih odgovornosti za vojno pade na londonsko vlado, zaključuje list, in zato bi bilo zelo krivično, če Anglija ne bi plačala vsaj devet desetih odškodnine za škodo, ki je bila prizadejana človeštvu.

Rim, 8. febr. s. (Col. B. S.) Davi so se dijaške demonstracije proti Angliji in Združenim državam ponovile. Včeraj je 500 vojakov strážilo ameriško velenosništvo, vendar so demonstracije potekle v popolnem redu in demonstranti niso poskusili predrtni v poslaništvo.

Dijaki — dobrovoljci

Rim, 8. februarja. AA (Stefani) V Sirakuzi so študentje priredili veličastne manifestacije, s katerimi so manifestirali proti lažem, ki jih londonski radio širi proti Italiji in Mussoliniju. Kakor je znano, se italijanski študentje nočejo zadovoljiti s platoniskimi protesti, temveč hočejo svoje razpoloženje dokazati tudi z dejanji in se zato prijavljajo med dobrovoljce. Prve skupine prostovoljcev so že odšle v posamezne vojaške enote. Čedalje večje število študentov na vseh italijanskih vseučilišč sledi temu zgledu in se prijavlja med dobrovoljce.

Manifestacije v Rimu

Rim, 8. februarja. AA (Stefani) Zjutraj je bila v sedežu fašistične organizacije v Rimu manifestacija bratstva in solidarnosti med nacističnimi šefi, ki se mude v Italijo ter voditelji črnih srajc v Rimu. Šef nacistov v Italiji dr. Buting je sprejel najtoplejšje pozdrave rimskih fašistov, izražene po federalnem tujniku kakor tudi bojni nož. V odgovoru je poudarjal čustva tesnega sodelovanja med dvema revolucijama. Pristavil je, da sta fašistična in nacionalna socialistična stranka danes združeni v vojni in da bosta še bolj združeni pri miru in obnovi. Nato so se gostje poklonili žrtvam fašistične revolucije.

Grazianijem najvišji general po činu v Libiji.

Po angleških cenitvah so ob začetku vojne razpolagali Italijani v Libiji s 15 divizijami vojaštva. Izmed teh so jih Anglie 10 razpršili ali zajeli. Ostalih 5 divizij je bilo oslabljenih zaradi izgube vojnega materiala, zlasti topov, tankov in motornih vozil.

Angleška oklopna kolona, ki je tako

izmenada prodrala do obale južno od Bengazija in bistveno pripomogla k zavzetju mesta, je operirala od Mekelijia ter je prodrala do obale med Solukom in Adždabijo. Da bi angleška vojska konsolidirala zavzete postojanke in izkoristila vse prednosti uspeha, ki je bil pri Bengaziju dosežen, je sedaj del angleških oklopnih enic priča prodirati že tudi dalje proti jugovzhodu od Bengazija v smeri proti Sirti.

Mojstrsko delo Wavellove strategije

Podrobnosti o vojnih operacijah, ki so se končale z zasedbo Bengazija, izredno važnega italijanskega pomorskega oporišča v Sredozemlju

London, 8. febr. br. (Reuter) Vrhovno poveljstvo britanskih čet v Kairu je objavilo v posebnem komuniciju naslednje zanimive podrobnosti o zavzetju Bengazija, ki kažejo silno spretnost, drznost in smelost angleškega vrhovnega poveljstva:

Angleške oklopne divizije so v 30 urah prevale 240 km dolgo pot skozi puščavo, dosegle morskobalo južno od Bengazija in na ta način onemogočile italijanski posadki umik po cesti proti Tobruku. Druga kolona, ki je prodrala iz Tobruka ob morskobali, je istočasno prispejala na severovzhodno stran Bengazija, tako, da je bila italijanska posadka v Bengaziju od vseh strani obkrojena in ji je bil umik onemogočen. Četudi so bile italijanske oklopne jedinice mnogo močnejše, kakor angleške, jim kljub obupnim poskusom ni uspelo prodrati skozi angleške klesče in se izogniti zajetju. Razvila se je sridita bitka, sledil je napad za napadom. Italijani so vrgli v boj svoje oklopne in tankovske jedinice, toda vse njihovo prizadevanje je bilo zaman. Angleški protitankovski topništvo je italijanske tanke in oklopne avtomobile drugega za drugim uničilo. Po končani bitki je ostalo na bojišču 60 razstreljenih italijanskih tankov. Ko so Italijani uvideli, da bi bil vsak nadaljnji odpor brez smisla, so položili orožje. Imeli so velike izgube in priznali je treba, da so se junaško borili. Vse zajete čete so se udale zmagoviti Wavellovi armadi. Med ujetimi oficirji je več generalov, med njimi en poveljnik armije, en poveljnik armadnega zborja in mnogo drugih višjih oficirjev. Vojni plen, sestojajoč iz vojnih potrebščin vseh vrst je ogromen.

Kako so bile sklenjene angleške klesče

Klesče, ki so jih pri zavzetju Bengazija izvedle angleške čete, so mojstrsko delo strategije. Po padcu Tobruka so se angleške čete delile. Ena kolona je prodirala ob obali in zavzela Derno in Cireno, druga kolona, sestavljena iz tankovskih in oklopnih oddelkov, pa je prodirala od Tobruka preko puščave čez Mekeli naravnost proti Bengaziju. Teren je bil na tej poti izredno težaven. Oklopne divizije so se mogle posluževati le slabe karavanske ceste. Radijskih oddajnih postaj se niso posluževale, da bi sovražniku ne izdale svojega položaja. Ko so se te čete pojavile na morskobali južno od Bengazija, je bilo to za Italijane največje presenečenje. To prodiranje je bilo izvršeno tako spretno, da je južna kolona prispejala pred Bengazi istočasno s severno kolono, ki je obkolila mesto s severne in vzhodne strani, tako da so bile klesče z obeh strani sklenjene. Pri teh operacijah je zelo uspešno sodeloval tudi angleško letalstvo, ki je noč in dan bombardiralo italijanske položaje ter italijanska letališča.

V dveh mescih zasedena vsa Cirenaika

Armada generala Wavelleja je tako v dveh mescih zavzela vso Cirenaiko, Italija pa je v dveh mescih izgubila svoja najvažnejša pomorska oporišča in vse zveze s svojim kolonialnim cesarstvom. Da nihče ni pričakoval tako naglega razvoja, dokazuje tudi pisanje ne samo italijanskega, marveč tudi nemškega tiska. »Hamburger Fremdenblatt« je še pred par dnevi pisal, »da se zelo motijo oni, ki mislijo, da bodo Anglie prodirali v severni Afriki brez odpora. Dosedanje pičle zmage so verjetno zamegle Angležem smisel za stvarnost in vsi se udajajo utvarji, če mislijo, da jim bo uspel pohod na Bengazi. Treba je samo pogledati na zemljevid, da se vidi, da je od Tobruka do Bengazija še zelo dolga in mnogo daljša pot, kakor od Sidi Baranija do Tobruka, in je najmanj dvakrat tako dolga, če se upošteva namesto zradne linije obalne ceste. Ne sme pa se tudi pozabiti, da je med Tobrukem in Bengazijem maršal Graziani, ki razpolaga s popolnoma svežimi četami, ki še sploh niso posegale v boj.«

Prodor angleških čet do Bengazija predstavlja najhitrejšo operacijo v vojni zgodovini. V 60 dneh so angleške čete po ozemlju, ki ne nudi ne hrane ne vode, v peščenih viharjih prevalele nad 800 km. V tem času so izvozevale sedem bitk in zavzele sedem najmočnejših sovražnih postojank in utrdb, ne upoštevajoč celo vrsto manjših forov in utrdb. Zajete so brez posadke v Bengaziju nad 110.000 ujetni-

kov, med temi 13 generalov in nad 5000 oficirjev ter enega admirala. Silne množine vojnih potrebščin milijardne vrednosti predstavljajo vojni plen. Pri vsem tem pa znašajo angleške izgube manj kakor 2000 moč.

Pomen Bengazija za Angleže

Od kar se je začela angleška ofenziva v Afriki, se je hitrost operacij stopnjevala od tedna do tedna in je dosegla vrhunec v zadnjem tednu. 30. januarja je bila zavzeta Derna, 4. februarja je padla Cirena, a 6. februarja se je udal Bengazi, čeprav je bil oddaljen nad 200 km. Psihološki in vojaški pomen zavzetja Bengazija je ogromen. Bengazi je glavno mesto Cirenaike in drugo največje mesto italijanskega kolonialnega cesarstva, izhodišče najvažnejših cest v vzhodni Libiji. Letališče Barca in Benina predstavljata najboljše letalsko oporišče v severni Afriki. Obe letališči bosta služili sedaj kot oporišče angleškega letalstva, s čimer se je razdalja do Sicilije in sploh Italije zmanjšala za angleško letalstvo za več sto kilometrov. Angleška mornarica je dobila z zavzetjem Bengazija poleg Malte drugo najvažnejše pomorsko oporišče na Sredozemskem morju. Luka v Bengaziju je najmoderneje urejena, ter se je lahko poslužujejo tudi večje vojne ladje. Uporabna je ob vsakem vremenu, vrhu tega pa razpolaga z vsemi modernimi napravami za naglo iztovarjanje in natovarjanje.

Z albanskih bojišč

Rim, 8. febr. AA (Stefani) Vrhovno poveljstvo italijanske vojske javlja:

Na odseku 11. armade je bil odbit sovražnikov napad s težkimi izgubami za sovražnika. Pri tej priliki se je posebno izkazal 13. pehotni polk. Naš letalski oddelk je bombardiral vojaške objekte v Prevezi.

Atene, 8. febr. j. (Un. Press.) Današnji atenski listi obširno poročajo o nedavnem obisku grškega kralja Jurija pri grških četah na albanskem bojišču. Kraljev objis na fronti se je izpremenil v pravcati zmago-slavni pohod grškega suverena ter je normalno vplival na dodatno utrditev že itak odlične morale grških čet. Kralj je obiskal vojake na vseh postojankah vzdolž bojne črte. Kjerkoli se je pojavil kraljev avtomobil, odnosno, kjerkoli je kralj peš obiskal grške pozicije, mu je vojaštvo prirečilo navdušene ovacije. Po cestah, kjer se je pejal kralj, je vojaštvo stalo v spallirju ter kralju navdušeno vzklikal. V okvirju tega potovanja je kralj nadziral tudi vsa poglavitna zbirališča v frontnem zaledju. Sledilo je odlikovanje velikoga števila zastužnih častnikov in vojakov.

Zasuti in zmrznjeni vojaki na Bogatinu

Milan, 8. febr. AA. (DNB.) Na Bogatinu, ki se nahaja v alpskem sestavu pri Gorici, se je zgodila huda nesreča. Snežni plaz je zasul celo patrolo italijanskih granicarjev, sestojajočo iz enega oficirja in 8 vojakov. Trupel vojakov še niso našli. Druga nesreča je zdelo oddelek 11 vojakov, ki so jih 5. februarja našli zmrznjene v snegu. Našla jih je patrola, ki je bila poslana za njimi, ker se vojaki niso vrnili ob določenem času.

Edenova črta v Palestini

Beirut, 8. februarja. AA. (DNB.) Kor pravijo poročila s palestinske meje, grade angleške vojaške oblasti utrjene črte, ki naj bi ščitila severno mejo države. Ta utrjena linija, katero v vojaških krogih imenujejo Edenova črta, se vleče od morške obale do Tiberijskega jezera.

Donovan v Kairu

Kairo, 8. febr. j. (Ass. Press.) Danes je z letalom prispel v Kairo iz Palestine posebn. Rooseveltov odposlanec polkovnik William Donovan.

General Brook odpotoval v Avstralijo

Singhaj, 8. februarja. AA. (DNB.) Glavni poveljnik angleških oboroženih sil na Daljnem vzhodu, general Robert Brook, je prišel v Singapur, odkoder bo odpotoval v Avstralijo.

Priprave proti vdoru v Anglijo

Novo izjave o možnosti skorajšnjega nemškega napada na angleško otočje — Angleži se bodo poslužili baje v svoji obrambi popolnoma novih metod

London, 8. febr. s. (Ass. Press). V nekem govoru v Londonu je danes tudi minister za Indijo Amery izrazil mnenje, da je pričakovati skorajšnjega napada nemškega vdora v Anglijo. Amery je dejal, da se mora vsakdo zavedati, da je močnost nemškega vdora neposredno pred duri. Vladajoči krogi Nemčije vedo, da je za zmago potreben predvsem odločilni udarec proti Angliji in osvujitev angleškega otočja. Naj nihče v Angliji ne podcenjuje ogromnega obsega, ki ga bo imel nemški poskus osvojit Anglijo. Vsakdo pa naj se zaveda tudi velikega cilja, za katerega se bo treba v tem primeru boriti. Gotovo bodo potrebne v to svrhu tudi žrtve in izgube, o kakršnih se trenutno nikomur niti ne sanja, toda Anglija bo vse to prenesla in vzdržala.

Tudi bivši angleški veleposlanik v Berlinu Neville Henderson je v nekem govoru danes izrazil mnenje, da bo nemška vojska prisiljena poskusiti vdor.

V zvezi z angleškimi pripravami za obrambo proti morebitni nemški invaziji je objavil londonski radio danes nekatere zanimive podrobnosti. Govornik je naglasil, da je obramba sedaj popolnoma organizirana in da Anglija mirno čaka na nadaljnji razvoj dogodkov. O metodah, ki se jih bo posluževalo angleško vrhovno poveljstvo, seveda ni mogoče objaviti podrobnosti, ki bodo širši javnosti znane šele takrat, ko bo napočil odločilni trenutek. Zanimivo je bilo objavljeno, da se bo angleška obramba posluževala docela novih metod, zlasti v obrambi proti poskusom izkrcanja nemških čet. V ta namen je bilo konstruiran poseben tip letal, ki se bodo borila v nizkih poletih. Ta letala bodo imela izredno velik tovor bomb. Potrebno število pilotov za to vrsto letal je izveščano. Delovanje teh letal se bo docela razlikovalo od nemških stroplancev, ki predstavljajo sedaj že zastarelo metodo in dosežejo uspeh le tedaj, če imajo nadmoč nad nasprotnikom. Praksa je pokazala, da lovska letala s svojimi topiči z lahkoto sestreljuje nemške stroplance. Glavna naloga angleških protivzračnih bombnikov bo v tem, da bodo napadala nemško vojno brodovje v Kanalu in preprečevala vsak poskus izkrcanja. Poskrbela bodo tudi, da sovrážnik, če bi se mu posrečilo kjerkoli izkrcanje, ne bo mogel vzpostaviti zveze s svojim zaledjem. Vse te formacije so tudi temeljito izveščane v tesnem sodelovanju z vojsko in mornarico. Poleg tega ima Anglija sedaj organizirane in izveščane posebne čete, ki bodo vršile poseben način izvidniške službe in nastopile povsod tam, koder koti bi se poskušali Nemci izkrcati.

Nemško službeno vojno poročilo

Berlin, 8. febr. br. (DNB). Nemško vrhovno poveljstvo objavlja naslednje službeno vojno poročilo:

Posamezna bojna letala so napadla z bombami vojaško važne cilje na angleškem otočju. Pri tem je bil v nekem pristaniškem mestu na vzhodni škotski obali zadet in zažgan rezervar tamošnje ptilarne. Bombe najtežjega kalibra so zadele v južnovzhodni Angliji tudi neki kolodvor in neko tovarno. Pred Dundeeom je bil z bombnim zadetkom uničen manjši trgovski parnik.

V Sredozemlju so nemški vojni letalci napadli noč in ponoči letališča Luka in Hal Far, pomorsko oporišče Marsa Scirocco in pristaniške naprave v La Valetti na otoku Malti. Bombe so zadele in razdejale hangarje in stanovanjske objekte ter povzročile večje požare.

Samo eno nemško letalo nad Anglijo

London, 8. febr. s. (Reuter). Danes ponoči je po dotedanjih podatkih eno samo sovražno letalo izvedlo napad na angleško ozemlje, pa tudi to je bilo nad južnovzhodno obalo sestreljeno. Bil je to lovski aparat tipa Messerschmitt 109, ki je vrzel naprej nekaj bomb na neko okolišje v južnovzhodni Angliji, nato pa je obstreljeval napadeno ozemlje še s strojnimi. Tedaj pa je bilo letalo direktno zadeto od izstrelka protiletalskega tova ter se je zrušilo na neko polje. Kier je začelo. Pilot se je ubil.

Naval na vdorne luke

London, 8. febr. j. (Reuter). Dočim je bila Anglija preteklo noč brez vsakega nemškega letalskega napada, pa so angleški bombniki tudi v noči od petka na soboto nadaljevali s vojimi napadalnimi poletji proti zasledeni pokrajini. Poglaviti cilj so bile spet vdorne luke ob francoski obali Rokavškega preliva. Dokaj močne skupine angleških bombnikov so — kakor javlja letalsko ministrstvo — napadle pristanišča Boulogne, Dunkerque, Calais in Ostende. Cenrav vlada nad severozapadno Evropo na splošno neugodno vreme, so vendar imela letala pri bombardiranju dobro vidljivost. Napad na Boulogne je trajal celo tri ure. Na luko je bilo vrženih veliko število rušilnih in zažigalnih bomb. Med vojaškimi skladišči v luki so izbruhnil veliki požari. Nadaljnje bombe so padle na dake ter porušile več okolišnih zgradb. V Dunkerqueu so piloti opazovali, da so se bombe razpočile med ladjevami ter med doči. Prav tako je večje število angleških bombnikov napadlo tudi dake v Calaisu in Ostende. Angleško letalstvo pri vseh teh napadih ni meo nikakršnih izgub.

O angleških letalskih akcijah preko tedna, ki se je končal 7. februarja, podaja informacijska služba letalskega ministrstva še naslednje podrobnosti:

Delovanje angleškega letalstva v naveđenem tednu je bilo v glavnem usmerjeno proti invazijskim lukam v Franciji, pa

tudi proti industrijskim napravam v Nemčiji in so bili spet zelo velikega obsega. Angleška letala so izvršila tri večje napade na dake in druge pristaniške objekte v Brestu, Boulogneu, Ostendau, D'epu in Dunkerqueu. V vseh teh lukah je bilo hudo poškodovano tudi tamkaj zasidrano brodovje. Manjše formacije angleških bombnikov so v spremstvu močnih skupin lovcev izvršile dve prodorni dnevni ofenzivi na širokem področju severne Francije. Ob tej priliki so bile bombardirane luke kakor tudi razna letališča v notranosti dežele. Tekom tedna so angleški bombniki napadli tudi razne važne cilje na področju nemškega industrijskega mesta Düsseldorfa. Pri napadih sta bili bombardirani tudi dve železniški križišči, nek transportni vlak ter neko veliko industrijsko podjetje. Nekaj rušilnih bomb najtežjega kalibra je bilo vrženih na industrijske naprave kjer so izbruhnil veliki požari. Z vseh napadalnih akcij v teku naveđenega tedna se 16 angleških letal ni vrnilo dočim je bilo v značnih borbah sestreljenih 6 nemških lovskih letal.

Preosnova angleške vlade

London, 8. febr. j. (Ass. Press). Pod kraljevim predsedstvom je bila danes privatna seja članov vlade, na kateri so bila potrjena razna imenovanja:

Bolgarija v borbi za svojo nevtralnost

Nasprotujoče si vesti o razvoju položaja v Bolgariji Zbiranje nemških turistov v Sofiji — Vesti o bližnji spremembi vlade

Sofija, 8. febr. s. (Reuter). Bolgarski zunanji minister Popov je včeraj na vprašanje, ali grozi Bolgariji nemška zasedba, odgovoril pred zunanjepolitičnim odborom parlamenta, da ne more povedati, kaj bo prinesla Bolgariji bodočnost.

Smatrajo, da je ukinitve večjega števila potniških vlakov v Bolgariji, zlasti v obmejnih pokrajinah, v zvezi z večjim pokretni bolgarske vojaštva.

Nemška šola v Sofiji, ki je ena največjih zgradb v središču mesta, je bila sedaj izpraznjena ter bo v njej nastanjeni več sto mladih Nemcev, ki so v civilnih oblekah pravkar prispeli v Bolgarijo. V četrtek je prispel iz Bukarešte v Sofijo vlak, ki je pripeljal prav tako 350 mladih Nemcev.

Nemško poslanstvo v Sofiji nakupuje baje večje zgradbe v prestolnici in v okolici za nastanitev nadaljnjih oddelkov mladih Nemcev.

Sofija, 8. febr. j. (Un. Press). V Bolgariji je vzbudilo dokažno pozornost poročilo Reuterjevega diplomatskega dopisnika, ki v daljši analizi podaja položaj Bolgarije v okviru aktualnih problemov južnovzhodne Evrope ter Bliznjega vzhoda. Reuterjev dopisnik naveda, da v svojem poročilu, da se za nevtralnost Bolgarije zlasti bori sam kralj Boris, ki je doslej zmerom strogo pazil, da Bolgarija ni zašla s poti stroge nevtralnosti, ki jo je ubrala takoj po izbruhu vojne.

V razmotrivanju splošnega položaja na Balkanu našla Reuterjev diplomatski sodrudiščnik, da bo imela angleška zmasa pri Bengaziju nedvomno na položaj na Balkanu precejšen vpliv. V prvi vrsti je

Za novega državnega ministra za kolonije je bil na mesto pokojnega lorda Lloyda imenovan lord Moyne, za ministra za narodno zdravstvo Ernest Brown, za novega visokega komisarja v Kanadi Malcolm Macdonald, za državnega ministra za škotsko Thomas Johnston, Grof Norfolkski je bil dodeljen parlamentarnemu tajnistvu poljedelskega ministrstva, major Gwilym pa je postal parlamentarni tajnik ministrstva za prehrano.

Lord Moyne je bil že večkrat na raznih vodilnih mestih v upravni službi. Med drugim je bil tudi član finančne misije v Keniji leta 1932 ter načelnik zapadno-indijske kraljevske komisije leta 1938. Kar se tiče imenovanja Macdonalda za vrhovnega komisarja v Kanadi, bo s posebno urebo z zakonsko močjo omogočeno, da bo Macdonald tudi še nadalje obrzval svoje mesto v spodnji zbornici Lord Moyne bo prav tako postal tudi predsednik zbornice lordov kot namestnik pokojnega lorda Lloyda, ki je opravljal to funkcijo.

Za novega guvernerja Falklandskih otokov je bil imenovan Allen Worsley Cardinall, ki je bil doslej kolonijski tajnik na Falklandskih otokih. Cardinall bo zamenjal sira Herverta Hennikarja, ki je bil guverner na tem otočju od leta 1934. Njegovo ime je bilo večkrat imenovano ob priliki znane pomorske bitke ob ustju reke La Plata, o kateri je bivši guverner poslal prvo poročilo.

treba računati, da bo imela Anglija že v kratkem mnogo bolj svobodne roke glede razpolaganja s svojimi vojaškimi silami, kakor pa jih je imela doslej. Znatni kontingenti britanske armade na Bliznjem vzhodu bodo v kratkem svobodni za vojaške akcije na drugih področjih. Tako bo Velika Britanija prišla v usoden položaj, da bo lahko pričela deliti udarce taktik, kjer bodo lahko najučinkovitejši.

Rumunske zapovedi

Bukarešta, 8. febr. p. Tu pričakujejo, da bodo v kratkem izvršene v vladi Filova gotove izpremembe, ali pa bo morada osnovana celo povsem nova vlada. V zvezi s tem se omenjata Bagrjanov in berlinski poslanik Draganov kot šefa nove vlade. V tem primeru bi Draganov prevzel zunanje ministrstvo.

Nekateri rumunski listi objavljajo danes brzojavko iz Zeneve, ki poudarja prepričanje švicarskih političnih krogov, da bo Bolgarija že prihodnji teden dobila novo vlado, ki bo sklenila pristop k toinemu paktu. To vest smatrajo v novinarskih krogih kot povsem verjetno, zlasti glede na nemške načrte, katerih izvršitev se pričakuje pred koncem marca ali na v začetku aprila.

V dobro poučenih krogih v Bukarešti trdijo, da pričakujejo v Sofiji prihod generalnega tainika ruskega komandariata za zunanje zadeve Soboleva, ki je že enkrat prej prišel v Sofijo v važni politični misli. Temu obisku prisluščujejo v sofijskih političnih krogih izredno velik pomen in smatrajo, da bo v zvezi z aktualnim razvojem položaja v Bolgariji.

Vichy — v središču evropskih dogodkov

Admiral Darlan se je vrnil v Vichy in poročal Petainu o svojih razgovorih z Lavalom v Parizu — V Vichyju se pričakujejo važne odločitve

Vichy, 8. febr. s. (Ass. Press.) Nočoj je francoska vlada objavila uradno poročilo o pogajanjih, ki jih je vlada vodila preko admirala Darlana z Lavalom. Uradno poročilo pravi, da je maršal Petain predložil Lavalu, da bi vstopil v vlado kot minister brez portfelja in obenem član ministrskega odbora, ki bi nadziral vse državne posle. Laval je to ponudbo odklonil. Uradno poročilo francoske vlade pristavlja, da je maršal Petain stavil to ponudbo Lavalu v duhu svojetčasnega sestanka med kancelarjem Hitlerjem in maršalom Petainom, ki je predvideval sodelovanje med Nemčijo in Francijo, toda samo v smislu nemško-francoskega premirja.

Vichy, 8. febr. s. (Columbia B. S.) Admiral Darlan je takoj po svoji vrnitvi iz Pariza maršalu Petainu obširno poročal o svojih razgovorih v Parizu. Smatrajo, da je prinesel s seboj v Vichy tudi dokončne pogoje, pod katerimi bi bil pripravljen Laval zopet vstopiti v francosko vlado.

Berlin, 8. febr. s. (Ass. Press.) K razgovorom admirala Darlana v Parizu pravi poročilo nemško poročilo, da ni doslej o rezultatih teh razgovorov še ničesar znane. Zato je treba potrpežljivo čakati, dokler se ne izkaže, koliko so resnične govorice, da bo Darlan sam sestavil vlado. Je to prvič, da se omenja možnost sestave nove francoske vlade pod admiralom Darlanom.

Berlin, 8. febr. (DNB.) Zastopnik francoske vlade v Vichyju, admiral Darlan, je imel včeraj dva daljša razgovora z bivšim francoskim zunanjim ministrom Lavalom. Med tema dvema konferenca se je admiral Darlan sestel s francoskim poslanikom v Parizu Fernandom de Brinonom. Po končanih razgovorih se je admiral Darlan spet vrnil v Vichy. O ozadju razgovorov je bilo le rečeno, da je Darlan z Lavalom obravnaval politična vprašanja.

Berlin, 8. febr. j. (Un. Press.) »Basler

Na I. zletu slovenskih smučarjev

Prvi dan v Celju

V teku na 18 km je med 36 tekmovalci zmagal Razinger, član Bratstva, v smuku pa se je mogel med odlično mlado gardo plasirati na 1. mesto Znidar (Gorenjec)

Celje, 8. februarja

(Maribor) 1:20:35, 10. Rus (Ljubljana) 1:20:58 itd.

Smuk

Prva za smuk, ki so jo prireditelji položili nad Celjsko kočo od višinske točke 838 m na Tolstem vrhu do pod kočo na višini 495 m, leži žal nekoliko od rok, tako da so popoldanskim tekmovalcem v tej disciplini prisostvovali le najbolj navdušeni sportniki, drugega občinstva pa ni bilo. Veliko število prijavljenih tekmovalcev (77), od katerih je večina že dan ali dva prej trenirala na progi, je vidno vplivalo na njeno stanje. Danes je bila namreč na nekaterih mestih hudo zdelana, imela pa je zlasti v gornjem delu tudi precej lukenj od padcev pri treningu. Razmeroma kratka proga je bila vendarle težka zaradi hudih strmin. Dolga je bila poldrugi kilometer, višinske razlike pa je imela okoli 400 m. Največ težav je povzročala zaradi tega, ker je v večjem delu prečkala strma pobočja, ki so jih morali tekmovalci presmucati na samo eni obteženi nogi. Končni izid je mnoge poznavalce precej začudil zaradi slabih uspehov favoritov, vsi pa so simpatično pozdravili zmago Emila Znidarja, ki ima zaradi svojega znanja v slalomu najsigurnejše nade, da bo osvojil pokal celjskega župana za prvaka v alpski kombinaciji. Startalo je 55 tekmovalcev.

Podrobni izidi so bili naslednji:
1. Znidar Emil (Gorenjec) 1:25:8, 2. Gajšek Božo (SPD Maribor) 1:29:4, 3. Ravnikar Rado (Gorenjec) 1:31:4, 4. Volček (Smk Celje) 1:33:5, 5. Čarman (Tržič) 1:35:6, 6. Zvan (SPD, Beograd) 1:36:4, 7. Gradišnik (SPD, Celje) 1:37, 8. Ankele (Tržič) 1:37:6, 9. Čop (SPD, Maribor) 1:37:8, 10. Klein (Skala) 1:38:6, 11. Lukanc (Tržič) 1:39:6, 12. Koblar (Skala) 1:40.

Drsalna produkcija

Zvečer ob 18. je bila na drsalniški SK Celje v mestnem parku lepa drsalna produkcija s sodelovanjem kompletne standardne ekipe ljubljanske Ilirije, v kateri je manjkalo samo Betetta. Zanimanje za to prireditev je bilo ogromno. Saj je znano, da so celjski trgovci nočoj zaprli trgovine že ob 18., da so tudi s svoje strani omogočili obisk te edinstvene revije na ledu. Tudi po mestnih ulicah je bilo v času prireditve skoraj prazno, na drsalnišči pa je bilo gotovo nad 1000 gledalcev.

Na dobrem ledu, toda žal mnogo preslabo razsvetljenem, so najprej nastopili domači drsalci, med njimi tri juniorke, Rih-terjeva, Schmidova in Jeričeva, od katerih je zlasti druga pokazala elegantna izvajanja, ki dajo zaslužitvi mnogo sposobnosti, da se bo razvila v dobro revijsko drsalco. Tudi Jeričeva je pokazala solidno začetniško znanje. Junior Dobovcnik je z lepimi, temperamentnimi zamahi oddrsal svoj spored. Kaže, da v Celju raste nova drsalna generacija, ki ji bo treba poiskati možnost za trening in nuditi čim več nastopov.

Nato so nastopili vsi naši v Ljubljani dobro znani mojstri na ledu, ki so želi pri občinstvu mnogo odobravanja in nedelne simpatije. Najbolj je seveda spet ugajala naša popularna državna prvakinja Silva Palmetova.

Jutrišnji zaključni dan I. zleta slovenskih smučarjev bo potekel v znamenju celodnevne prireditve na terenu in sicer dopoldne tekmem v slalomu za seniorje in mladino ter mladinskih tekem, popoldne pa velike skakalne prireditve na skakalnici v Liscah pri Celju.

FIS-tekme 1941

Smolej — dvanajsti

V včerajšnjem teku na 50 km so zmagali Finci s Kurikalo, najboljši iz Srednje Evrope je bil Švicar

br— Cortina, 8. februarja

44 tekačev iz osmih držav je šlo davi ob 8.30 na 50 kilometrsko progo in v najtežjo smučarsko borbo — na maratonski tek na snegu. V dveh zankah po 25 km je bila trasirana ta dolga pot, ki se je na polovici vrašala v bližino smučske stadiona, kjer je občinstvo lahko sredi poti občudovalo tekmovalce. Zelo močni ekipi sta za današnjo tekmo postavili Finska in Švedska in res se je glavna borba za zmago odločila med njimi, ki so tudi letos še enkrat dokazali svojo premoč v tej najtežji smučarski disciplini.

Ko prvi je šel na progo Nemeč Kasebacher, ki se je kljub nesrečnemu žrebu držal odlično do konca in zasedel mesto med prvimi desetimi kot drugi najboljši iz Srednje Evrope. Njegov rojak Demetz, ki je startal kot deveti, si je v prvi polovici proge zlomil smučko ter je potem nadaljeval še 20 km proge z izposojeno, potem pa je moral odstopiti. Čisto zase je v krasni formi prenesel ta ogromni napor Švicar Frelburghaus, ki je posebno v zadnjih 10 kilometrih dal iz sebe vse in res prišel na najčistnejše mesto med Srednjeevropci, pri čemer je pustil za seboj rutinirane severnjake »kanonec«, kakor so Lauronnen, Jalcanen, Lauri in drugi. Tretje častno mesto med tekači Srednje Evrope je pripadlo kot 11. Italijanu Comfortolu, takoj za njim pa se je kot četrta Srednjeevropec uvrstil Jugosloven Smolej, ki je ponovno dožagal svojo veliko formo. Njegov čas 4:04:25 zadržal je zmagovalčevim nekaj manj kakor 28 minut, kar je spričo ogromne razdalje in zelo teže proge — to kažejo tudi časi najbolje plasiranih — spet velika afirmacija jugoslovenskega smučarskega sporta.

Poglavje zase zasluži seveda ogorčena borba za primate, ki so jo v današnji tekmi med seboj izvojevali Finci in Švedi. Krono dneva je odnesel žilavi Finc Kurikkala, ki je kljub silnim navalom švedskih konkurentov za skoraj dve minuti razlike obrzval prvo mesto. Švedi so tekli predvsem taktično, kar jim je prineslo v celoti uspeh, kakršnega kljub zmagi Finska ni mogla zabeležiti, saj so zasedli v strnjeni vrsti štiri mesta za prvaka in tudi na desetem imajo še svojega človeka.

Podrobni rezultati so bili naslednji:
1. Kurikkala (Finska) 3:36:35, 2. Brenström (Švedska) 3:38:17, 3. Dahlquist (Švedska) 3:41:41, 4. Wicklund (Švedska) 3:47:27, 6. Frelburghaus (švic) 3:48:36, 7. Lauronnen (Finska) 3:49:10, 8. Jalcanen (Finska) 3:53:33, 9. Kasebacher (Nemčija) 3:53:50, 10. Lauri (Švedska) 4:01:12, 11. Comfortola (Italija) 4:01:54, 12. Smolej (Jugoslavija) 4:04:25 itd.

Jutri je zadnji dan letošnjih FIS-tekem, ko so na sporedu skakalne tekme, s pričetkom ob 11.30, popoldne ob 17. pa bo v stadionu svečani zaključek z razglasitvijo rezultatov in razdelitvijo nagrad. Kot favoriti bodo na jutrišnji skakalni tekmi nastopili Nemci z dosedanjim prvacom Bradlom in še dolgo vrsto odličnih skakačev, tehtno besedo pri končnih izidih pa bodo gotovo imeli tudi severnjaki, čeprav letos razen Sörensenja najmočnejši tekmelec Nemecev, Norvežani, niso zastopani.

Razburljiv dogodek na sodišču

Vranje, 8. febr. p. V Vladočinem hanu se je v sreskem sodišču ob 12.50 pripetilo strašno prelivanje krvi. Starešina sodišča Dragoljub Stamenković je skušal iz Josije neznanji razlogov ubiti v sodišču bivšega narodnega poslanca Milana Veličkovića, proti kateremu je izstrelil iz revolverja več strelcev ter ga hudo ranil. Nato je srejal na arhivarja sodišča Vojislava Antića ter ga na mestu ubil. Po tem dogodku je odhitel v sosedno sobo in pričel strejati na sodnika Stojana Simovića in soinega pripravnika Andjelkovića ter oba hudo ranil. Zatem je odhitel na hodnik ter skušal izvršiti samomor, kar pa so preprečili. Dolej še ne vedo, kaj je bil neposreden povod te velike nesreče, menijo pa, da je Stamenković izvršil svoje dejanje v trenutku duševne zmedenosti.

Zemunska vremenska napoved: Nekoliko topleje. Prevladovalo bo oblačno in megleno vreme v vsej državi. Nekoliko vedro v južnih krajih. Lahen sneg v planinskih predelih.

INSERIRAJTE V „JUTRO“!

General Weygand

Nekega junijskega dne v l. 1882. je nastala v liceju imenovanem »Louis-le-Grand« pravica pravca revolucija. Kaj se je zgodilo? Dijaka Weyganda, temperamentnega mladca, vedno pripravljenega na bitke z blazinami, so hoteli profesorji prisiliti, da bi se vpisal na učiteljsko. Povod za splošni upor je bil tu. Štirinajset ur so dijaki vzdržali na »svojih položajih«, dokler jih ni razgnalo na pomoč policijsko vojaštvo. Dasi so bili vsi glavni krivci kaznovani, je mladi Weygand par mesec pozneje z obzirnimi uspehi napravil maturo.

Leta 1885 je bil sprejet v vojaško šolo v Saint-Cyr. Bil je že tedaj poln energije, dober matematik, ki si je navzlic izrednemu zanimanju za znanost izbral vojaški poklic. Podporočnik pri dragoncih v Chambéryu, poročnik v Saint-Etienneu in Lunevilleu, se ni vdal lahkotnemu garnizijskemu življenju, ki zamori marsikatero mladjšega častnika. L. 1896 je završil tečaj v Saumuru; bil je prvi in imenovan je bil za kapetana. Kot komandant eskadrona je bil imenovan za instruktora v jahaški šoli. Znano so njegove študije o konjenici, v katerih je trdil, da navzlic avtomobilu, ki se je tedaj pojavil, konjenica ne bo propadla. Postal je poveljnik edince, in vrata »Ecole de guerre« so mu bila na stežaj odprta. Toda šel je mimo njih, rekoč: »Biti hočem tam, ko bomo vzeli nazaj Alžacijo in Lorenzo«.

L. 1913. je bil Weygand dodeljen Centru vojaških ved. Proti koncu istega leta je bil poveljnik generala Joffrea, ki je bil tedaj podpredsednik višjega vojnega sveta. »Sijajno prijatelj, povedali so mi, da ste popolnoma uspehi. Če boste tako nadaljevali, boste prišli še daleč« Kratko in jedrnat, je Joffre si ga je zapomnil ter ga vzel s seboj v Rusijo, ko je bil z vojaško misijo poslan na velike manevre carske armade.

Do 26. avgusta 1914 je bil že podpolkovnik in se je kot tak med prvimi udeležil bojev pri Morhangu. Foch ga je dal med topovskim ognjem pozvati k sebi ter ga imenoval za šefa svojega generalnega štaba. Od tega trenutka se Foch in Weygand nista več ločila, dasi kavaleriji Fochu niso bili preveč pri srcu, povrhu pa Weygand ni imel niti Visoke vojne šole, čemur se je Foch nadvse čutil, saj je bil on v njej eden njenih največjih mojstrov. Primerjamo Focha z Weygandom: Foch je imel svojo lastno vedo, intuicijo, vero, recimo, mistiko. Vedno navorožen in vedno v zaletu, je mešal ogenj s tehniko, kletvice z argumenti. Weygand je mirnejši, navorožen, njegova vera se naslanja na podatke. Njegovo zaupanje je sad premišljanja in zagotovil, ki mu jih nudi realnost. Weygand ima vedno zaupanje, ker ima vedno kak načrt, ki se spreminja, preobraža, obrača ter se prilagaja najrazličnejšim prilikam. Foch ni bil nikdar poražen, ker nikdar ni verjel v poraz, Weygand nikoli ne obupa, ker brezup nima načrta. Ta dva temperamenta, tako različna, sta se sprva kresala, potem spravila ter se končno zliła. Najboljši sad tega sodelovanja pa je bilo čuvanje tajnosti. »Nobene indiskretnosti«, je bila maksima obeh vojskovodij. Skrivnostnost in tajnost sta tudi danes poglaviti lastnosti Weyganda.

Dne 11. novembra 1918. ga je Foch počastil s tem, da mu je pred nemškimi poslaniki dal brati besedilo premirja ter ga tudi pozneje uporabljal pri sestavljanju vojaških klavzul versajske mirovne pogodbe.

Weygandova slava pa se z vojno še ni končala. Iz Varšave, kjer je Poljakom izbojeval zmago nad boljševiki, je odhajal do pasu pokrit z rožami. V aprilu 1923 je bila v nevarnosti sirijsko-turška meja. Poincaré je naprosil Focha, naj mu da na razpolago Weyganda, katerega je poslal za poveljnika in visokega komisarja Levanta. Takoj po svojem prihodu v Beyrouth je dal pobesiti par tucatov razbojnikov, kar je imelo naravnost čudovit činek: vse se je vrnilo k redu in miru, in potreben je bil en sam obisk sirijsko-turške meje ter par dnevnih povelj, da so tudi na turški strani razumeli, da imajo opravka s človekom, ki ve, kaj hoče. Pri večno nemirne Beirute je takšno navezalo nase, da ti je bilo treba v puščavi le omeniti, da si Weygandov prijatelj, in tvoja varnost je bila zagotovljena. Bil jim je kakor kralj, in h kateremu so trumoma hodili po nasvete.

Aprila 1924 je bil imenovan za direktorja šole Visokih vojaških znanosti. Ko je odhajal iz Beyroutha, so ga domačini odnesli iz avtomobila ter ga na ramah prinesli v luko 1930 je bil še generalnega štaba, 1931 pa vrhovni poveljnik armade. Starostna meja in politične intrige so ga za kratek čas odstranile, in podoba je bila, da se bo njegovo ime izgovarjalo le še v zvezi z zgodovino 19. maja 1932 ga je Jules Cambor, s temle besedami sprejel v francosko Akademijo: »Vi ste eden tistih, katerih Republika nikoli ne bo nehala klicati.« Vojni val je Weyganda res spet pripeljal v prve vrste ter mu zaupal najbolj delikatni in najbolj nevarni del francoskega imperija, Levant. Toda v Franciji se je že odigrala tragedija. V zadnjih

VRŠAC NAŠEGA OLIMPA

Dne 8. februarja je poteklo dvaindevetdeseto leto, kar je prenehalo biti srce velikemu sinu slovenske zemlje — dr. Francetu Prešernu. Ob osmih zjutraj se mu je utrnilo pozemsko življenje in prestopil je prag onostranske poljane, kjer ni trpljenja ne bolesti. Kakor je bil v življenju vever in prepoln pesniškega duha, tako je bil v poslednjih dneh boleznih beđen in

Ferdo Vesel: Prešernova podoba, največje delo (olje) našega dolenskega mojstra

ubog. Skromno se je poslovil od življenja, nam pa je zapustil droben, a dragoceno knjižico — polno lepih in čustveno vezanih misli. Vsaka stran te knjižice je pisana s srčno toplino Francetovega srca; venomer so njegove besede polne svežine in pristrčno lepe; čim večkrat jih prebiramo, tem lepše so nam. Čista umetnina!

Ne pred njim in ne za njim ni doživel slovenski poet toliko knjižnih izdaj svojih pisanih misli, kakor France Prešeren. To nam nazorno dokazujejo izdaje njegovih Poezij v najraznovrstnejših zasnovah izdajateljev: od krasotno ilustriranih, pisanih, pa do majcenih oblik pestrih lističev.

Kakor so nam postale njegove pesnitve drage in nenadomestljive, tako drag in ljub nam je postal pesnik sam. Žal — ni nam ohranjena prav nobena podoba, ki bi ga nam kazala takega, kakršnega je bil v resnici. Znani sta doslej le dve upodobitvi, ki naj bi predstavljali njegovo obličje. Prvo je delo slikarja Goldensteina, ki je podoba nastikal po spominu nekaj let po pesnikovi smrti s precej zarisanimi anatomskimi pogreškimi; druga naj bi bila po gotovih osebnih pesnikovih znanih izpriznanih in dokazana lahna risba: portret, ki predstavlja bidermajerskega mladčena, katerega je v profilu prav večje skiciral pesnikov prijatelj, znani slikar — portretist Matevž Langus.

Pred leti se je tudi še utrnil žarek upanja, da se bo naša fotografija, ko se ji dal Prešeren fotografirati s svojim nekdanjim učencem, poznejšim pesnikom Ana stazijem Grūnom. Slika pa se ni našla in upanje je utonilo v pozabi.

Čim močnejše korenike dobiva deblo Prešernove besede in srch slovenskega naroda tem krepkejša valovi pri naših likovnikih zanimanje za nove zamislike Prešernovega lika.

Poleg že omenjenih podob Franceta Prešerna so se nam ohranili tudi prav skrbni in natančni zapiski o pesnikovi zunanosti, lika in postave. Prav na podlagi teh pripomočkov so nam ustvarili v teku desetletij že različni slovenski umetniki več ali manj posrečene like mojstra slovenske besede.

Prav gotovo je dosedaj najbolje napravljena upodobitev našega poeta ta, ki jo je ustvaril v vseh podrobnostih in z vsem svojim mojstrskim znanjem naš največji kipar, pokojni Alojz Gangl. Ganglova upodobitev našega Olimpijca je dosedaj nenadkriljiva in kdorkoli pogleda ta lik, mora čutili, da je to tisti Prešeren, ki nam veje tako pristrčno z vsem svojim gorenjskim srcem iz nesmrtnih stihov svojega čudovitega »Sonetnega venca«. Znano mi je, da je kipar Gangl poleg vseh virov, ki so mu bili do tedaj na razpolago, uporabljal za model svojo iskreno prijateljico, Prešernovo hčerko Ernestino Jelovškovo...

Pred letom mi je prišlo na uho, da ustvarja naš častitljivi mojster Ferdo Vesel novo podobo Prešerna. Zakaj ne bi povedal — bil sem presenečen, ko sem ugledal pred dnevi njegovo Prešernovo upodobitev. Mojster Vesel je delo dokončal in ga sedaj razstavlja v izložbi znanega umetnostnega salona A. Kosa v pasazi Nebotičnika.

Kaj naj zapišem o veselovem Prešernu?! Je zelo zanimiv. Vzor in predloga pa mu je bila Goldensteinova zamisel; kar je ta anatomsko pogrešil in trdo zarisal, je Vesel ublažil, obenem pa vdihnil svoji podobi resnično življenje. Pesnika je upodobil Vesel z nežnimi in slikovitimi barvnimi odtenki svojega mojstrskega čopiča. Dovršil je podobo v značilni tehniki svojih zadnjih let, po kateri takoj spozna našega mojstra, čeprav bi umetnine ne signaliziral — v višino in širino...

Edino, kar mi je na Goldensteinovi upodobitvi Prešerna zelo všeč, je dobro kompoziranje situetne risbe pesnikovega lika v prostoru. Vesel se tega ni držal, — mislim, da sebi v kvar! Brez dvoma pa je ta Veselova umetnina topla počastitev našega pesnika in dragocen doprinesek k Prešernovi ikonografiji. Prepričan sem, da bo dobila tudi ta Veselova podoba kaj kmalu svojega ljubitelja, ki mu bo krasila steno doma in veselje. Ferdu Veselu bo prineslo to radost, Prešernu pa bo v čast in slavo...

E. Justin, slikar-grafik

DOGODKI PRETEKLEGA TEDNA

Na političnem in diplomatskem področju so bile pretekli teden v ospredju zanimanja Francija, Bolgarija in Zedinjene države Severne Amerike.

Poročila iz Francije so nam vse pretekli teden javljala podrobnosti o iskanju izhoda iz krize, ki ni le notranjepolitičnega značaja, temveč sega neposredno tudi v odnose med Francijo in Nemčijo. Laval je na zasedenem francoskem ozemlju ustanovil svojo posebno stranko kot protutež proti nedavno ustanovljeni eno in stranki na nezasedenem ozemlju. Istočasno so vsi pariški listi prešli v ostro kampanjo proti vichijfski vladi, ki so ji mad d ugm očitali, da ne želi nadaljevati s politiko sporazumevanja z Nemčijo. Obenem so glasovi iz Berlina dajali jasno razumeti, da bi samo zopetni vstop Lavalu v vlado vplival na izboljšanje nemško-francoskih odnosov. Mornariški minister admiral Darlan je bil zaradi ureditve vseh teh vprašani dvakrat v Parizu, kjer se je razgovarjal z Lavalom in nemškim diplomatskim zastopnikom Abetzom. Ni še znano, ali je prišlo do sporazuma glede vladnih sprememb, o katerih se že dolgo govori, tudi ne, kakšne so prav za prav nemške zahteve. Le o maršalu Pétainu so ves ta čas zatrjevala vsa poročila, da vztraja pri dosedanjih smernicah svoje politike, ki omenjajo: spoštovanje pogoletv premirja, varovanje nedotakljivosti francoskih kolonij in svobode francoskega vojnega brodiva ter težno po izboljšanju odnosov z Nemčijo na teh osnovah.

V Bolgariji je bila pretekli teden predmet zanimanja oseba poljedelskega ministra Bagrijanova, ki se je v nekem govoru zavzel za načrtno gospodarstvo po nemškem vzoru. Zaradi tega je vlada Filova hotela podati ostavko, ki pa jo je kralj Boris odklonil, nakar je Bagrijanov 4. t. m. izstolil iz vlade. V Berlinu so njegov odstop sprejeli z obžalovanjem na znanje. Med tem pa so se pojavila nova ugibanja o nemških načrtih v tem delu Evrope, ki so zlasti v Turčiji vzbudila največjo pozornost. Turški listi so v tej zvezi znova poudarili odlično turško stališče za primer kakih zapletitvev na Balkanu. Iz Moskve pa je prišel demanti vesti, da bi bila Rusija sklenila kak tajeen dogovor s Turčijo o dobavljanju vojnega materiala. V Zedinjenih državah Severne Amerike je bila pozornost osredotočena na razpravo o Rooseveltovem zakonu za posojilo ameriškega vojnega materiala Veliki Britaniji. Zakon je bil soretel v zunanjenpolitičnem odboru kongresa s 17 glasovi proti 8 glasovom, v zakonodajnem odboru pa soglasno, nakar je bil še v ponedeljek predložen v razpravo kongresu, ki je priznal zakonu nujnost, tako da je pričakovati njegovo odobritev v kratkem, in to brez večjih sprememb, ako izvzavdih, ki so bilo že prepozno, so ga pokalicali domov ter ga imenovali za generalissima. Z obupnimi napori je skušal rešiti vsaj ono, čemur je on prinesel tako ogromno delež, francoski prestiž. Rešil je prestiž, in rešil je čast ter se takoj odpravil na novo delo v Afriko, kjer budi vero v Veliko Francijo ter v moč francoskega duha.

MEMO Njegovo časovno omejitve. Med tem je bil nujno pozvan na poročanje v Ameriko republikanski voditelj Willkie, ki se je mudil več dni v Angliji in ki je pred svojim odhodom imel razgovore tudi z irskim ministrskim predsednikom de Valero. Njegovim londonskim razgovorom so v svetu pripisovali posebno pozornost med drugim tudi zaradi tega, ker so se baje nanašali tudi na vprašanje socialne in gospodarske unije med Ameriko in Veliko Britanijo. Za svojega stalnega diplomatskega zastopnika v Londonu je ameriška vlada imenovala Johna Winanta. Na Daljnem vzhodu je vzbudila pozornost izjava japonskega zunanlega ministra Macuoke z dne 2. t. m. V njej je med drugim izrekel pripravljenost Japonske za pogajanja z vlado maršala Čangkajška v Cunkinzu, kar dokazuje, kako radi bi Japonska čimprej likvidirala svojo vojno na Kitajskem, da bi si pridobila proste roke za svojo ekspanzijo v druge smeri. Med tem je Japonci uspelo posredovanje v konfliktu med Siamom in francosko Indokino.

V Rumuniji je po zadnjih notranjih homatijskih zavladal mir, toda vlada je izdala zelo ostre varnostne ukrepe, ki določajo smrtno kazen za vse motilce javnega miru in reda. Na Madžarskem je umrlega zunanlega ministra grofa Csakya zamenjal na njegovem mestu Bardossy.

Na bojiščih moramo spet zabeležiti nekaj važnih sprememb. Medtem ko je letalska vojna na zapadu v glavnem mirovala, so se boji nadaljevali predvsem na sredozemsko-afriškem bojišču in v Albaniji. Angleži so 6. t. m. zaokrožili svoje uspehe v Cirenjaki zasedbo glavne luke Bengazi, ki se je predala brez odpora. Na eritrejskem bojišču so zasedli Agordat in Barentu ter pritiskajo sedaj proti Asmari. V Abesiniji izvaja pritisk iz Sudana onkrati Meteme proti Gondarju in so ponekod prodrli že do 100 km v abesinsko notranost. Iz Kenije na napredujejo predvsem v italijansko Somalijo.

Z albanskega bojišča so Grki ves čas poročali o manjšem lokalnem napredovanju čeprav je bil onskod odpor Italijanov nadvse srdit in so italske čete na več kraih orešle tudi v pritrin-pade. Najpomembnejši se zdi Grkom uspeh na gorskih grebenih nad Tepeleniem, kjer izvaja sedaj Grki najhujši britisk. Scrutator

Se Vas loteva strah pred britjem?

Kdor ima občutljivo kožo, zanj je vsakdanje britje prava muka. Koža je stalno razdražena in peče ko ogenj.

TARR tu pomaga!

Nekaj kapljic zadošča, da počuti žar in napetost kože pustita in neha skeleti. Koža naglo ozdravi ter postane gladka in mehka. Ze naslednji dan boste opazili, koliko laže in kako brez bolečine se britete.

Barka in Bengazi

Iz Tobruka, vojnega pristanišča in važnega letalskega oporišča, je 70 km preko puščavskega pogrja Akaba, ki mu Italijani pravijo Marmarica, do vzhodnega rodovitnega dela pokrajine Akaba je apeniška planota, ki se od vzhoda dviguje do višine 500 in celo 800 m, proti morju pa naglo pada in se le v nekaterih predelih znižuje postopoma. V morje moli v podobi polotoka, od treh strani obdana-

ga z morjem ter pristopnega po morskih vetrovih ter padavinah. Dežja pada v tem predelu do 500 mm. Apeniška tla vsrkajo vase vso vodo, zato tu ni niti ene reke, pač pa obilica izvirkov, studencev, luž in jezerc, na severnem bregu se najdejo celo manjši potoki. Na rodovitni rdeči glini obrežja dobro uspevajo razne trave, grmovje in drevje, zlasti smokve, nizki hrast in ciprese. Arabci imenujejo ta predel Zeleno pogorje.

Proti jugu prehaja Barka pologoma v Libijsko puščavo s peščenimi sipinami. Do čim se severni del zaradi rdečih ilovice imenuje Rdeča Barka, pravijo puščavskemu delu Bela Barka. Vasi je v Rdeči Barki mnogo in zemlja je dobro obdelana. Domačini so pestrja zmes Fenicianov, Grkov, Rimljanov in Egipčanov. Kasnejši priliv Arabcev je prevladal popolnoma in danes vsi domačini govorje arabski in so muslimanske vere. Italijanski konzuli so svoj čas cenili število domačinov na 350.000. V bojih, ki so trajali nepretrgoma od leta 1911. do začetka 1932., se je precejšnji del domačinov preselil v Egipt, mnogo jih je poginilo v bojih in v pomanjkanju, ki je bilo posledica dolgotrajne vojne, tako da so jih l. 1936. naštel le še 132.000.

Italijanska oblast in uprava ima svoje središče v Bengaziju. Okolica tega mesta ni bogve kako rodovitna, ker so tla prenasočena s soljo, ki se pridobiva in tvori znaten vir dohodkov. Nad nizkimi hišami mesta Bengazi kraljuje na griču stara trdnjava, ki je bila že v turških časih sedež oblasti ter posade. Italijani so zgradili nov del mesta z lepimi modernimi stavbami ter prelepo katoliško katedralo. Italijanski priseljencev je kakih 50.000, ki so deloma kmetovalci, deloma trgovci in delavci. Pristanišče, ki ga zanaša pesek, je oblast obdala z velikimi pregradami, ki se še vedno ojačujejo. Mesto je dobilo svoje ime po glasovitem muslimanskem svetniku Bengaziju, ki je tu pokopan. Staro grško mesto, ustanovljeno okoli 1.500. pred našim štetjem, se je imenovalo Euehperides, kasneje pa Berenike, na čast ženi tretjega egiptskega vladarja iz rodu Ptolomejcev.

Od Tobruka 150 km proti zapadu leži mesto Derna, ki ima preko 10.000 italijanskih naselencev. Še 160 km proti zapadu od Derna leži Barka, italijansko Barce, po kateri je ves polotok dobil svoje ime. Barka leži v globoki, 30 km dolgi in 12 km široki dolini. Ustanovili so jo grški naseljenci l. 551. Pred našim štetjem. Enajst stletij kasneje so mesto osvoili muslimani. Zavojevalec Amr je sklenil s tamšnjimi kristjani posebno pogodbo. Pustil jim je vse imetje ter popolno samoupravo, naložil jim je le letni davek 13.000 zlatnikov. V kasnejših nemirnih časih pa je mesto bolj in bolj prepadlo in prebivalstvo se je pomisljalo ter se preselilo v bližnje pokrajine Merž. Italijanska vlada je ob-

novila mesto Barko ter jo zvezala s 100 km dolgo železnico z Bengazijem.

Barka je imela svojo posebno pristanišče Ptolemais, današnje Tolmejt, oddaljeno kakih 30 km v severozpadni smeri. V tem mestu in v okolici Barke je deloval znameniti škof Sinezij. Rodil se je na veleposestvi svojih staršev v okolici Barke l. 373. V Aleksandriji je poslušal filozofske nauke pri zadnji paganski profesoric filozofije Hipatiji. Po študijah se je vrnil domov ter se popolnoma posvetil knjigam, lovu in gospodarstvu. V tridesetem letu je še enkrat posetil Aleksandrijo ter se tam poročil s svojo ljubeznijo iz dijaških časov. Močno se je zanimal za javne posle mesta Ptolemais in hvaležni meščani so ga izvolili za svojega škofa. Sinezij pa dolgo ni hotel prevzeti škofovske časti, ker se ni hotel odpovedati posestvu, knjigam in ženi, ki jo je iskreno ljubil. Aleksandrijski patriarh Teofil pa je Sinezija na vsak način hotel imeti za škofa, zato je sprejel njegove pogoje ter ga posvetil. Kot škof se je Sinezij izvrstno obnesel. Vodil je česte obrambne vojne proti puščavskim razbojnikom, zlasti pa je posvetil svoje moči borbi proti preletku, ki ni bil niti pagan niti kristjan ter je kršil državne in cerkvene zakone, kjer se je le dalo. Bil je tudi v prijateljskih stikih s sv. Avguštinom.

Iz Tobruka je do najbližje železniške postaje v Barki 310 km. Po vsem obrežju drži asfaltirana cesta do egiptiske meje.

Eritreja in Abesinija

Prodiranje britanskih čet iz Sudana v Eritrejo je osredotočilo svetovno pozornost na ta del italijanske kolonialne posesti. Eritreja je podgolovale pas ozemlja, razprostrajočega se vzdolž zapadne obale Rdečega morja od morske ožine Bab-el-Mandeb do meje egiptskega Sudana. Italija se je bila polastila l. 1869, najprej južnega dela, ki se imenuje Asab, šestnajst let kasneje pa je zavzela še Masavo ter združila oba dela v enotno upravno področje pod imenom Eritreja. To ozemlje, ki je v svojem južnem delu le ozek obalni pas, je na severu nekoliko razširjen v smeri proti Abesiniji, oba dela skupaj merita 120.000 kvadratnih kilometrov.

Po zasedbi teh pokrajin je Italija sklenila z anglo-egiptskim Sudanom, Abesinijo in Francijo, ki so mejile na novo posesti, posebne pogodbe, da si je s tem zagotovila njih priznanje in utrdila mednarodno-politični položaj nove kolonije. Ko je izbruhnila Abesinska vojna, so se italijanske čete poslužile Eritreje kot oporišča in izhodišča za svoje prodiranje v cesarstvo abesinskega neguša. Prodrali so iz Masave preko Asmare na Agordat ter od tod preko račile abesinsko mejo pri Adigratu in Adul. Druga italijanska operacijska vojna pa je istočasno prodrala z juga na sever iz italijanske Somalije, nakar sta se obe vojski po porazu Abesincev združili ter si podvržli še ostale dele cesarstva.

Danes so Angleži tisti, ki so prevzeli iniciativo in njihov pohod iz anglo-egiptskega Sudana ima tri strateške pravce. Južnoafriške čete prodirajo iz Kenije z namenom, da privežejo nase čim več italijanskih sil. Anglo-indijske čete so prekoračile abesinsko mejo ter podpirajo abesinskega cesarja, ki ima namen izzvati upor abesinskega ljudstva, tretji pravci, ki je nedvomno najvažnejši, pa so operacije britanskih čet iz Sudana proti Eritreji. Pokrajina, po kateri se pomikalo Angleži s svojimi glavnimi silami, ni brez pridrodnih ovir, ki zadržujejo prodiranje čet generala Wavela. Vendar te zapreke niso nepremagljive. Britanci so zavzeli že največje ozemlje vzdolž železnice Agordat-Masava ter vztrajno napredujejo v istem pravcu. Za Britance je zelo važno, da si osvoje Eritrejo, ker bi si s tem zagotovili popolno varnost prehoda skozi morsko ožino Bab-el-Mandeb ter zaščitili tudi Aden, ki je bil doslej že nekolikokrat napaden po italijanskem letalstvu. Zato so v tem pravcu osredotočili večji del svojih čet ter širijo klin svojega napada tudi proti jugu, do čim glavnina neprenehoma prodira v smeri na Masavo.

Koliko stane vojna

Zivimo v času, ko se širom sveta trošijo dnevnice milijarde in milijarde za nabavo vseh novih vrst in zalog raznovrstnega vojnega materiala. Številke, ki jih čita povprečni čitatelj o izdatkih za vojno v različnih državah, postajajo že astronomске. Razlikujejo se od njih samo po tem, da niso daleč tako točne, ker krije vsaka država kot svojo državno tajnost pravi iznos svojih izdatkov za vojne namene ter redno objavlja manjše številke in vsote, kakor pa jih je dejansko potrebovala.

Na podlagi znanih podatkov pa je mogoče ugotoviti stroške za vzdrževanje vojske milijonov mož, kot jo lahko postavi država z 10 milijoni prebivalcev, ki lahko mobilizira po sedanjih računih kakih 10 odstotkov prebivalstva. Po veljavnih taktičnih in vojnotehničnih normah bi bilo od teh milijonov mož formiranih kakih 300.000 v 20 operativnih divizijah. Od tega bi bili najbrže 2 motorizirani. Ostalih 300.000 mož bi bilo formiranih izven sestave operativnih divizij v zračni vojski, v težki in protiletalski artileriji, v konjenici in raznih tehničnih, pomožnih in neberskih enicah.

Za vzdrževanje vse te vojske je treba pripraviti že v mirni dobi rezervno hrano, vso bojno opremo in streliva najmanj za 100 dni vojne. Pri milijonski vojski je treba pripraviti že v miru vsaj milijon uniform s pripadajočo bojno opremo in sto milijonov obrokov dnevne hrane. Mrne duše lahko računamo, da stane dnevni obrok hrane za vojaka 10 din. Oprema za vojaka (zimsko uniforma, perilo, čevlji, nahrbtnik, krušna torba, plinska maska, lopata itd.) stane najmanj 3000 din. Na podlagi tega je treba izdati pri milijonski vojski že v miru za rezervno hrano najmanj 1 milijardo, za opremo pa 3 milijarde dinarjev.

Pri oborožitvi je treba računati, da mora biti pri milijonski vojski pripravljen najmanj 500.000 pušk. Za vsako puško je treba že v miru pripraviti vsaj 1000 patron, ker se računava povprečna uporaba 10 streliv na dan za vojaka.

Vsaka divizija ima v svojem sestavu okoli 250 strojníc (mitraljez) in okoli 750 strojnih pušk (puškomitraljez). V miru je treba pripraviti za vsako avtomatsko orožje (strojnice in strojne puške) povprečno po 5000 streliv rezervne. Za strojnice po 10 tisoč patron in za strojne puške vsaj po 3000. V sestavu vsake operativske divizije je danes okoli 125 topov vseh kalibrov (poljska in brdska artilerija, navojske protitankovski topovi, metali min in 47 mm pehotni topovi). Tudi za topove je treba imeti že v miru rezervno municijo in sicer do 500 streliv pri težjih kalibrin in havbicah, pri poljskih topovih pa do 1500, pri protiletalskih topovih 3000, pri protitankovskih in 37 mm pa 4090 streliv.

Glede števila letal prve linije, s katerimi mora razpolagati vojska milijona mož na prvi dan vojnih operacij so mnenja zelo deljena. Potrebno pa je najmanj 800 letal prve linije in kakih 1600 letal za vzdrževanje zvez in za pouk novih pilotov. Za vsako letalo prve linije je treba pripraviti že v miru 500 bomb raznega kalibra in dejstva, kot so velike, srednje in lahke eksplozivne in zažigalne bombe.

Število motornih vozil pri milijonski vojski se ravna pač po tem, s kakimi prometnimi zvezami razpolaga država in kolike so njene rezerve, odnosno viri pogonskega materiala. Vojske, ki imajo ofenzivne cilje, imajo dosti večje število mehaničnih vozil, predvsem tankov in oklopih avtomobilov, kakor pa vojske, ki hočejo operirati predvsem v defenzivnih operacijah. Lahko pa se računava, da je danes potrebno vojski od milijon mož najmanj 6000 motornih vozil, 2000 motociklov in 1500 tisoč glav vprežne, tovorne in jezdne živalne.

Ugotovili smo, da mora imeti vojska od milijon mož že v miru pripravljenih za slučaj mobilizacije vsaj 500.000 pušk s pol milijarde patron, 6500 strojníc, 15.000 strojnih pušk s 600 milijoni patron, 3500 topov vseh kalibrov z okoli 5 milijoni streliv, 800 letal prve linije s 400.000 bombami vseh kalibrov in dejstev, 1600 letal za vezo in šolanje pilotov, 6000 motornih vozil in 2000 motornih koles ter 150.000 glav konj in mežgov. Ker pa mobilizira država velik del motornih vozil in konj iz poplanih vozil in konj lahko računamo, da mora država nabaviti za milijonsko vojsko že v miru na svoje stroške samo 1500 motornih vozil, 500 motociklov in kakih 40 tisoč glav konj in mežgov.

Cene vojnega materiala so danes zelo različne in stalno naraščajo. Računa pa se, da stane povprečno vojaška puška 750 din, krogla za navadno puško dinar in pol, strojna puška 5000 din, strojnica 15.000 din. Za topove moramo vzeti povprečno ceno milijon dinarjev, za poljski top z vso pripadajočo baterijsko opremo. Za artilerijsko municijo vzemimo srednjo ceno granate za poljski top, ki znaša 1200 din. Letala prve linije med katerimi so lovska, izvidniška in bombarderji, stanejo povprečno kompletno s pripadajočo oborožitvijo okoli 7 milijonov kos. Za letalske bombe se računava danes, da stanejo od 50 do 200 din po kg svoje teže. Lažje bombe so relativno dražje, težje pa cenejše. Povprečno pa lahko računamo, da stane letalska bomba okoli 4000 din. Za motorna vozila vzemimo povprečno ceno 10.000 din za motocikle in 200.000 din za vsa ostala motorna vozila. Pri tem moramo seveda upoštevati, da so navadni mali potniški in tovorni avtomobili cenejši, zato pa so zopet neprimerno dražji tanki in oklopi avtomobili. Za konje in meze vzemimo povprečno ceno 5000 din po glavi.

Na podlagi teh cen je treba investirati za vojno opremo milijonske vojske že v miru za 600 milijonov krogel, za navadne in avtomatske puške 900 milijonov din, za 500.000 pušk 350 milijonov, za 6.500 strojníc 100 milijonov, za 15.000 strojnih pušk 75 milijonov, za 3500 topov tri milijarde in pol, za 3 milijone topovskih streliv 6 milijard, za 1600 šolskih letal 400 milijonov, za 800 letal prve linije 5 milijard in 600 milijonov, za 400.000 letalskih bomb, milijardo in 600 milijonov, za 500 motociklov 5 milijonov, za 1500 motornih vozil, 300 milijonov in za 40.000 konj in mežgov 200 milijonov, Skupaj 18 milijard in 830 milijonov.

Pri vsem tem nismo jemali v poštev opremo ostalih rodov vojske kot so inženjerija, sanitetska stroka, vojna mornarica itd. Prav tako nismo vračunali potrebne

zaloge kuriva in nadomestnih delov za letalstvo in motorizirane jedinice. Lahko pa računamo, da znašajo stroški za te posebne stroške vsaj 25 odstotkov preračunane vsote. K temu moramo priizračunati še 4 milijarde stroškov za opremo in rezervno hrano, tako da znašajo skupni stroški za vojsko od milijon mož, ki je pripravljena za 100 dni vojne ob izbruhu sovražnosti, vsega skupaj najmanj 29 milijard dinarjev.

Pojavlja se v zvezi s tem vprašanje koliko stane državo za milijon vojakov eno leto vojne. Po prej objavljenih podatkih znašajo stroški za prehrano milijon vojakov tekom enega leta 3 milijarde 650 milijonov, za opremo 3 milijarde 650 milijonov, ker je treba računati s tem, da se mora vojak v teku enega leta dočela na novo oblačil in opremiti z novo bojno opremo. Za prehrano konj in živine je potrebno v enem letu milijarda din. Za obnovu izrabljenega in izgubljenega vojnega materiala pa 4 in pol milijarde din. Skupaj 12 milijard in 800 milijonov din, ali okroglo 13 milijard din.

Stroške za porabljeni municijo in pogonski material je danes sploh težko predvideti. Znaní so nam samo podatki iz svetovne vojne, ko je porabila n. pr. nemška vojska 300 milijonov topovskih streliv Francija okoli 300 milijonov in Anglija 170 milijonov. V Franciji je izstrelila francoska artilerija v roku 14 dni na flandrijskem bojišču 3 milijone streliv srednjega in milijon težkega kalibra. Ta municija je stala okoli 8 in pol milijarde din.

O stroških letalskih napadov sploh nimamo podatkov, ker v svetovni vojni niso še poznali množinskih operacij z bombniki kot jih doživljamo tekom sedanje vojne. Po nemških podatkih, da zmečejo nemški bombniki pri svojih napadih nad Anglijo dnevno do 800.000 kg bomb, pa je mogoče izračunati, da stanejo te bombe 64 milijonov din. K temu je treba še priložiti stroške za pogonski material in izgubljena letala prve linije.

Priložilo je pismo priletnih zakoncev Ivana in Katarine, ki sta dobila poročilo, da je njun sin, zaposlen v rudniku Moselle, »po nesreči smrt storil«. Bil jima je velika pomoč in zdaj bi »uboga stara I. in K. rada vedela, ali bi mogla dobiti vsaj si-novo obleko in njegove reči. Če jih te kaj imej in kako bi jih dobila...»

V vseh teh pismih, ki so jih večinoma pisali in sestavljali učitelji ali župniki, so skrbno in točno zapisani prejšnji naslovi sorodnikov, stotine imen vasi, farm, trgov in pokrajin, do katerih so si naši ljudje služili vsakdanji kruh.

Na farmi Alberta Van Voorda je tri leta delala žena, ki je baje umrla, a moža niso obvestili o njeni smrti.

»Obupana mati Smodiš Roza iz Prekmurja« polveduje za svojo hčerko, zaposleno v departamentu Seine et Oise in ki od marca preteklega leta ni nič pisala... Od meseca julija ni pisala hčerki, ki je služila pri g. Ferdinandu Foiry-u, v Puisseux Loirete in nje stari oče, ki je bolehen in mati, ki ima zlomljeno nogo, prosita, kako bi prišla v zvezo z njo. Svoje pismo sta podkrepila s pripombo: »Trdno (zelo) nama je hčerka potrebna doma...»

Spilak Terezija se je odpravila z enim izmed transportov iz murske soboške postaje v Francijo v Pas-de-Calais. Njen oče ne pozna slovenskega književnega jezika. Malokdaj kaj piše in piše pač tako kakor izgovarja in kakor misli, da je prav. Ob koncu decembra je pisal v Ljubljano izseljenškemu odboru in ga v svoji blagovestni prekmurščini prosil, da bi pozivedoval za njegovo hčerko.

V prekmurščini je pisal tudi Gáspár Károl, pismo, ki se glasi:

»Molim Vás, Gospoda Narodni Izseljenški Odbor, dami odpisheo kako jas najdem gori mojo zesztro in nlezoza mozsa, ka-

bil mora sama priti, je utihnil vsak glas od nje... Služila je pri g. Cialle filis, v mestu Sottville.

Priložilo je pismo priletnih zakoncev Ivana in Katarine, ki sta dobila poročilo, da je njun sin, zaposlen v rudniku Moselle, »po nesreči smrt storil«. Bil jima je velika pomoč in zdaj bi »uboga stara I. in K. rada vedela, ali bi mogla dobiti vsaj si-novo obleko in njegove reči. Če jih te kaj imej in kako bi jih dobila...»

V vseh teh pismih, ki so jih večinoma pisali in sestavljali učitelji ali župniki, so skrbno in točno zapisani prejšnji naslovi sorodnikov, stotine imen vasi, farm, trgov in pokrajin, do katerih so si naši ljudje služili vsakdanji kruh.

Na farmi Alberta Van Voorda je tri leta delala žena, ki je baje umrla, a moža niso obvestili o njeni smrti.

»Obupana mati Smodiš Roza iz Prekmurja« polveduje za svojo hčerko, zaposleno v departamentu Seine et Oise in ki od marca preteklega leta ni nič pisala... Od meseca julija ni pisala hčerki, ki je služila pri g. Ferdinandu Foiry-u, v Puisseux Loirete in nje stari oče, ki je bolehen in mati, ki ima zlomljeno nogo, prosita, kako bi prišla v zvezo z njo. Svoje pismo sta podkrepila s pripombo: »Trdno (zelo) nama je hčerka potrebna doma...»

Spilak Terezija se je odpravila z enim izmed transportov iz murske soboške postaje v Francijo v Pas-de-Calais. Njen oče ne pozna slovenskega književnega jezika. Malokdaj kaj piše in piše pač tako kakor izgovarja in kakor misli, da je prav. Ob koncu decembra je pisal v Ljubljano izseljenškemu odboru in ga v svoji blagovestni prekmurščini prosil, da bi pozivedoval za njegovo hčerko.

V prekmurščini je pisal tudi Gáspár Károl, pismo, ki se glasi:

»Molim Vás, Gospoda Narodni Izseljenški Odbor, dami odpisheo kako jas najdem gori mojo zesztro in nlezoza mozsa, ka-

bil mora sama priti, je utihnil vsak glas od nje... Služila je pri g. Cialle filis, v mestu Sottville.

Priložilo je pismo priletnih zakoncev Ivana in Katarine, ki sta dobila poročilo, da je njun sin, zaposlen v rudniku Moselle, »po nesreči smrt storil«. Bil jima je velika pomoč in zdaj bi »uboga stara I. in K. rada vedela, ali bi mogla dobiti vsaj si-novo obleko in njegove reči. Če jih te kaj imej in kako bi jih dobila...»

V vseh teh pismih, ki so jih večinoma pisali in sestavljali učitelji ali župniki, so skrbno in točno zapisani prejšnji naslovi sorodnikov, stotine imen vasi, farm, trgov in pokrajin, do katerih so si naši ljudje služili vsakdanji kruh.

Na farmi Alberta Van Voorda je tri leta delala žena, ki je baje umrla, a moža niso obvestili o njeni smrti.

»Obupana mati Smodiš Roza iz Prekmurja« polveduje za svojo hčerko, zaposleno v departamentu Seine et Oise in ki od marca preteklega leta ni nič pisala... Od meseca julija ni pisala hčerki, ki je služila pri g. Ferdinandu Foiry-u, v Puisseux Loirete in nje stari oče, ki je bolehen in mati, ki ima zlomljeno nogo, prosita, kako bi prišla v zvezo z njo. Svoje pismo sta podkrepila s pripombo: »Trdno (zelo) nama je hčerka potrebna doma...»

Spilak Terezija se je odpravila z enim izmed transportov iz murske soboške postaje v Francijo v Pas-de-Calais. Njen oče ne pozna slovenskega književnega jezika. Malokdaj kaj piše in piše pač tako kakor izgovarja in kakor misli, da je prav. Ob koncu decembra je pisal v Ljubljano izseljenškemu odboru in ga v svoji blagovestni prekmurščini prosil, da bi pozivedoval za njegovo hčerko.

V prekmurščini je pisal tudi Gáspár Károl, pismo, ki se glasi:

»Molim Vás, Gospoda Narodni Izseljenški Odbor, dami odpisheo kako jas najdem gori mojo zesztro in nlezoza mozsa, ka-

bil mora sama priti, je utihnil vsak glas od nje... Služila je pri g. Cialle filis, v mestu Sottville.

Priložilo je pismo priletnih zakoncev Ivana in Katarine, ki sta dobila poročilo, da je njun sin, zaposlen v rudniku Moselle, »po nesreči smrt storil«. Bil jima je velika pomoč in zdaj bi »uboga stara I. in K. rada vedela, ali bi mogla dobiti vsaj si-novo obleko in njegove reči. Če jih te kaj imej in kako bi jih dobila...»

V vseh teh pismih, ki so jih večinoma pisali in sestavljali učitelji ali župniki, so skrbno in točno zapisani prejšnji naslovi sorodnikov, stotine imen vasi, farm, trgov in pokrajin, do katerih so si naši ljudje služili vsakdanji kruh.

Na farmi Alberta Van Voorda je tri leta delala žena, ki je baje umrla, a moža niso obvestili o njeni smrti.

Priložilo je pismo priletnih zakoncev Ivana in Katarine, ki sta dobila poročilo, da je njun sin, zaposlen v rudniku Moselle, »po nesreči smrt storil«. Bil jima je velika pomoč in zdaj bi »uboga stara I. in K. rada vedela, ali bi mogla dobiti vsaj si-novo obleko in njegove reči. Če jih te kaj imej in kako bi jih dobila...»

V vseh teh pismih, ki so jih večinoma pisali in sestavljali učitelji ali župniki, so skrbno in točno zapisani prejšnji naslovi sorodnikov, stotine imen vasi, farm, trgov in pokrajin, do katerih so si naši ljudje služili vsakdanji kruh.

Na farmi Alberta Van Voorda je tri leta delala žena, ki je baje umrla, a moža niso obvestili o njeni smrti.

»Obupana mati Smodiš Roza iz Prekmurja« polveduje za svojo hčerko, zaposleno v departamentu Seine et Oise in ki od marca preteklega leta ni nič pisala... Od meseca julija ni pisala hčerki, ki je služila pri g. Ferdinandu Foiry-u, v Puisseux Loirete in nje stari oče, ki je bolehen in mati, ki ima zlomljeno nogo, prosita, kako bi prišla v zvezo z njo. Svoje pismo sta podkrepila s pripombo: »Trdno (zelo) nama je hčerka potrebna doma...»

Spilak Terezija se je odpravila z enim izmed transportov iz murske soboške postaje v Francijo v Pas-de-Calais. Njen oče ne pozna slovenskega književnega jezika. Malokdaj kaj piše in piše pač tako kakor izgovarja in kakor misli, da je prav. Ob koncu decembra je pisal v Ljubljano izseljenškemu odboru in ga v svoji blagovestni prekmurščini prosil, da bi pozivedoval za njegovo hčerko.

V prekmurščini je pisal tudi Gáspár Károl, pismo, ki se glasi:

»Molim Vás, Gospoda Narodni Izseljenški Odbor, dami odpisheo kako jas najdem gori mojo zesztro in nlezoza mozsa, ka-

bil mora sama priti, je utihnil vsak glas od nje... Služila je pri g. Cialle filis, v mestu Sottville.

Priložilo je pismo priletnih zakoncev Ivana in Katarine, ki sta dobila poročilo, da je njun sin, zaposlen v rudniku Moselle, »po nesreči smrt storil«. Bil jima je velika pomoč in zdaj bi »uboga stara I. in K. rada vedela, ali bi mogla dobiti vsaj si-novo obleko in njegove reči. Če jih te kaj imej in kako bi jih dobila...»

V vseh teh pismih, ki so jih večinoma pisali in sestavljali učitelji ali župniki, so skrbno in točno zapisani prejšnji naslovi sorodnikov, stotine imen vasi, farm, trgov in pokrajin, do katerih so si naši ljudje služili vsakdanji kruh.

Na farmi Alberta Van Voorda je tri leta delala žena, ki je baje umrla, a moža niso obvestili o njeni smrti.

»Obupana mati Smodiš Roza iz Prekmurja« polveduje za svojo hčerko, zaposleno v departamentu Seine et Oise in ki od marca preteklega leta ni nič pisala... Od meseca julija ni pisala hčerki, ki je služila pri g. Ferdinandu Foiry-u, v Puisseux Loirete in nje stari oče, ki je bolehen in mati, ki ima zlomljeno nogo, prosita, kako bi prišla v zvezo z njo. Svoje pismo sta podkrepila s pripombo: »Trdno (zelo) nama je hčerka potrebna doma...»

Spilak Terezija se je odpravila z enim izmed transportov iz murske soboške postaje v Francijo v Pas-de-Calais. Njen oče ne pozna slovenskega književnega jezika. Malokdaj kaj piše in piše pač tako kakor izgovarja in kakor misli, da je prav. Ob koncu decembra je pisal v Ljubljano izseljenškemu odboru in ga v svoji blagovestni prekmurščini prosil, da bi pozivedoval za njegovo hčerko.

V prekmurščini je pisal tudi Gáspár Károl, pismo, ki se glasi:

»Molim Vás, Gospoda Narodni Izseljenški Odbor, dami odpisheo kako jas najdem gori mojo zesztro in nlezoza mozsa, ka-

bil mora sama priti, je utihnil vsak glas od nje... Služila je pri g. Cialle filis, v mestu Sottville.

Priložilo je pismo priletnih zakoncev Ivana in Katarine, ki sta dobila poročilo, da je njun sin, zaposlen v rudniku Moselle, »po nesreči smrt storil«. Bil jima je velika pomoč in zdaj bi »uboga stara I. in K. rada vedela, ali bi mogla dobiti vsaj si-novo obleko in njegove reči. Če jih te kaj imej in kako bi jih dobila...»

V vseh teh pismih, ki so jih večinoma pisali in sestavljali učitelji ali župniki, so skrbno in točno zapisani prejšnji naslovi sorodnikov, stotine imen vasi, farm, trgov in pokrajin, do katerih so si naši ljudje služili vsakdanji kruh.

Na farmi Alberta Van Voorda je tri leta delala žena, ki je baje umrla, a moža niso obvestili o njeni smrti.

»Obupana mati Smodiš Roza iz Prekmurja« polveduje za svojo hčerko, zaposleno v departamentu Seine et Oise in ki od marca preteklega leta ni nič pisala... Od meseca julija ni pisala hčerki, ki je služila pri g. Ferdinandu Foiry-u, v Puisseux Loirete in nje stari oče, ki je bolehen in mati, ki ima zlomljeno nogo, prosita, kako bi prišla v zvezo z njo. Svoje pismo sta podkrepila s pripombo: »Trdno (zelo) nama je hčerka potrebna doma...»

Spilak Terezija se je odpravila z enim izmed transportov iz murske soboške postaje v Francijo v Pas-de-Calais. Njen oče ne pozna slovenskega književnega jezika. Malokdaj kaj piše in piše pač tako kakor izgovarja in kakor misli, da je prav. Ob koncu decembra je pisal v Ljubljano izseljenškemu odboru in ga v svoji blagovestni prekmurščini prosil, da bi pozivedoval za njegovo hčerko.

V prekmurščini je pisal tudi Gáspár Károl, pismo, ki se glasi:

»Molim Vás, Gospoda Narodni Izseljenški Odbor, dami odpisheo kako jas najdem gori mojo zesztro in nlezoza mozsa, ka-

bil mora sama priti, je utihnil vsak glas od nje... Služila je pri g. Cialle filis, v mestu Sottville.

Priložilo je pismo priletnih zakoncev Ivana in Katarine, ki sta dobila poročilo, da je njun sin, zaposlen v rudniku Moselle, »po nesreči smrt storil«. Bil jima je velika pomoč in zdaj bi »uboga stara I. in K. rada vedela, ali bi mogla dobiti vsaj si-novo obleko in njegove reči. Če jih te kaj imej in kako bi jih dobila...»

V vseh teh pismih, ki so jih večinoma pisali in sestavljali učitelji ali župniki, so skrbno in točno zapisani prejšnji naslovi sorodnikov, stotine imen vasi, farm, trgov in pokrajin, do katerih so si naši ljudje služili vsakdanji kruh.

Na farmi Alberta Van Voorda je tri leta delala žena, ki je baje umrla, a moža niso obvestili o njeni smrti.

»Obupana mati Smodiš Roza iz Prekmurja« polveduje za svojo hčerko, zaposleno v departamentu Seine et Oise in ki od marca preteklega leta ni nič pisala... Od meseca julija ni pisala hčerki, ki je služila pri g. Ferdinandu Foiry-u, v Puisseux Loirete in nje stari oče, ki je bolehen in mati, ki ima zlomljeno nogo, prosita, kako bi prišla v zvezo z njo. Svoje pismo sta podkrepila s pripombo: »Trdno (zelo) nama je hčerka potrebna doma...»

Spilak Terezija se je odpravila z enim izmed transportov iz murske soboške postaje v Francijo v Pas-de-Calais. Njen oče ne pozna slovenskega književnega jezika. Malokdaj kaj piše in piše pač tako kakor izgovarja in kakor misli, da je prav. Ob koncu decembra je pisal v Ljubljano izseljenškemu odboru in ga v svoji blagovestni prekmurščini prosil, da bi pozivedoval za njegovo hčerko.

V prekmurščini je pisal tudi Gáspár Károl, pismo, ki se glasi:

»Molim Vás, Gospoda Narodni Izseljenški Odbor, dami odpisheo kako jas najdem gori mojo zesztro in nlezoza mozsa, ka-

bil mora sama priti, je utihnil vsak glas od nje... Služila je pri g. Cialle filis, v mestu Sottville.

Priložilo je pismo priletnih zakoncev Ivana in Katarine, ki sta dobila poročilo, da je njun sin, zaposlen v rudniku Moselle, »po nesreči smrt storil«. Bil jima je velika pomoč in zdaj bi »uboga stara I. in K. rada vedela, ali bi mogla dobiti vsaj si-novo obleko in njegove reči. Če jih te kaj imej in kako bi jih dobila...»

V vseh teh pismih, ki so jih večinoma pisali in sestavljali učitelji ali župniki, so skrbno in točno zapisani prejšnji naslovi sorodnikov, stotine imen vasi, farm, trgov in pokrajin, do katerih so si naši ljudje služili vsakdanji kruh.

Na farmi Alberta Van Voorda je tri leta delala žena, ki je baje umrla, a moža niso obvestili o njeni smrti.

»Obupana mati Smodiš Roza iz Prekmurja« polveduje za svojo hčerko, zaposleno v departamentu Seine et Oise in ki od marca preteklega leta ni nič pisala... Od meseca julija ni pisala hčerki, ki je služila pri g. Ferdinandu Foiry-u, v Puisseux Loirete in nje stari oče, ki je bolehen in mati, ki ima zlomljeno nogo, prosita, kako bi prišla v zvezo z njo. Svoje pismo sta podkrepila s pripombo: »Trdno (zelo) nama je hčerka potrebna doma...»

Spilak Terezija se je odpravila z enim izmed transportov iz murske soboške postaje v Francijo v Pas-de-Calais. Njen oče ne pozna slovenskega književnega jezika. Malokdaj kaj piše in piše pač tako kakor izgovarja in kakor misli, da je prav. Ob koncu decembra je pisal v Ljubljano izseljenškemu odboru in ga v svoji blagovestni prekmurščini prosil, da bi pozivedoval za njegovo hčerko.

V prekmurščini je pisal tudi Gáspár Károl, pismo, ki se glasi:

Boljša Anglija

Angleški pisatelj J. B. Priestley je nedavno pridobil v ameriškem listu »Christian Science Monitor« navdne z animiv članek o reformah, ki jih bo morala izvesti Anglija po vojni. Pisce je nekoliko levčarsko usmerjen in naglašava, da je bila Anglija doslej sicer politično demokracija, v socialnem pogledu pa je bila okorela fevdalna vladavina s mnogimi srednjeveškimi preostanki.

Po vojni se bo morala Velika Britanija lotiti temeljite preobnove vsega javnega življenja. Pri tem se bo pokazalo, da-li ima dovolj moči, da izvede to delo, ali pa bo popolnoma zapadla fašizmu, ki so ga nekateri širili še pred sedanjim katastrofo. Angleško ljudstvo ne vodi vojne edino zato, da bi onemogočilo totalitarno oblast v svetu, marveč je vzelo nase sedanje ogromne žrtve, da si izvojuje možnost za nadaljno razviti prave demokracije. Skoraj deset let pred sedanjo vojno je vladala v Angliji toryška klika, toda izbruh vojne je razločno pokazal, da do sedaj vladajoča skupina nima nikakršne sposobnosti za vodstvo državnih poslov. Pravi boj in učinkovita obramba se je lahko začela šele tedaj, ko se je razširila osnova vlade. Danes ni več mogoče vladati nižjim slojem z dovoljevanjem podpor, navidezno reorganizacijo stanovanjskih zadev in z omiljenjem delovnih razmer. Narod hoče več nego drobtinice z nizke bogatih fevdalcev. Hoče imeti besedo pri odločanju o državnih poslih, kontrolo nad financami in podroben vpogled v zadeve zunanje politike. V ta namen bo treba temeljito oklestiti in obrezati razne prednosti, ki jih imajo po zgodovinskem izročilu nekateri družine in celotni sloj fevdalcev. S tem v zvezi je tudi korenita preobnova državne uprave in šolstva.

Predvsem drugim pa je v Angliji potrebna izprememba socialnih odnosov. Za veliko večino ljudstva so bili slednji nekaj od boga dani red, danes pa prodira prepričanje, da so ravno reforme na tem polju najnujnejše. Odstraniti se morajo vplivi na politiko, ki jih ni mogoče kontrolirati ter prihajajo do veljave najtežje na nezakonit način. Na vsak način pa se mora odpraviti dosedanja socialna piramida, v kateri narodni sloji s svojim delom rede nekoliko fevdalskih družin, stoječim na vrhu državne uprave. Slednje bo po vojni gotovo poskušale, kakó bi zakrpile doseda-

nji red sebi v prid, toda proti temu se bodo že naša sredstva. Iz angleške pokrajine mora za vselej izginiti slika, ki je doslej zanjo najbolj značilna: poleg zamazanega industrijskega mesta z vsemi strahotami prenapoljenosti in neoplenega siromaštva se beli graščina aristokrata ali denarnega mogotca, obsežna zemljišča, ki bi lahko služila narodu in njegovemu kmetijstvu, leže neobdelana kot sportna igrišča. Cele pokrajine so do polovice lastina majhnega števila mogotcev.

Mesta dajejo, pravi dalje Priestley, državi najboljše brambove in zopet so meščanski sinovi tisti, ki tvorijo moštvo na britanskih bombnikih in lovcih. Ti morajo s svojo krvjo popraviti, kar so v odtičnih trenutkih pokvarile nesposobne vlade. Vladajoča klika je in nesposobni ali iz strahopetnosti dopustila, da je prišlo tako daleč in da se mora Anglija boriti sedaj za svoj obstoj in svojo svobodo. Občudovanje sveta ne velja onim, ki niso ničesar videli, ki se niso upali prevzeti nikakršne odgovornosti in so izvajali znano politiko pučanja, marveč širokim slojem, ki so že dokazale in še vedno dokazujejo svojo po-zrtvovalnost in svoje junaštvo. Velika Britanija je popolnoma dozorela za globokosežne reforme. Jaka duhovna nemirnost se je polastila najširših slojev, ki spoznavajo, da so prevarani in da je bilo vse njihovo vestno in pridno delo zaman. Ti ljudje so seveda še vedno pripravljene žrtvovati vse, da se odbije sedaj preteča nevarnost, so

Dr. Matija Murko, 80 letnik

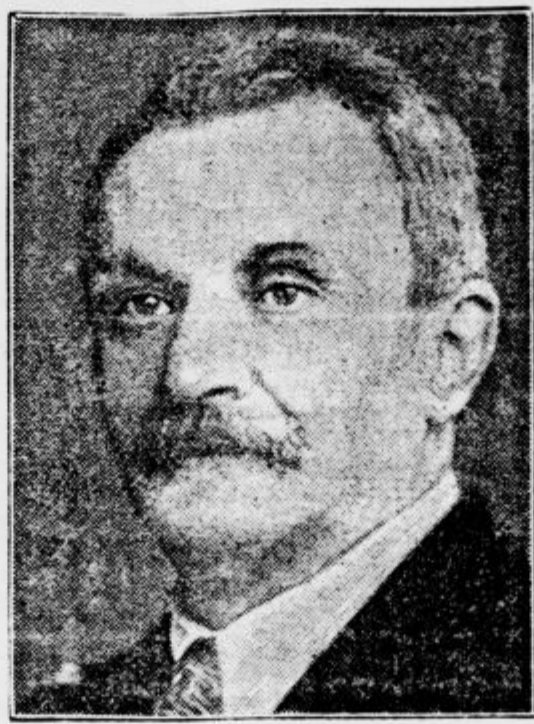
V češki Pragi praznuje jutri osemdesetletnico z uspehi in slavo blagoslovljenega življenja univ. prof. dr. Matija Murko. Častiljivi starosta slavističnih znanstvenikov, eden največjih raziskovalcev slovenskih jezikov in slovstev, kar jih je prevzelo izročila slavnega Liutomerčana Franca Miklošiča, živi v novem delu velike Prage, na Bubeneču. Tja so v drugih časih prihajali njegovi učenci in častilci, če jih je pot nanesla v Prago. Kdor koli je bil deležen gostoljubne pozornosti v hiši našega učenjaka, ne bo nikdar pozabil prave slovenske domačnosti, ki je vladala v njegovi rodbini. Vzlic temu, da je prof. Murko ves čas služboval izven domovine, je ostal tesno zvezan z domaćo zemljo, s slo-

venskim svetom. Zdi se nam, da je treba to zlasti v teh časih posebej poudariti. Svoje otroke, izmed katerih so trije sinovi v Ljubljani na uglednih mestih, je vzgajal v domači govorici in v narodnem duhu. Tako je izpričal tudi v zasebnem življenju, da je koreniti mož, Slovan ne samo po besedi, marveč tudi po duhu.

Visoka leta so v zadnjem času komaj upognila visoko, močno postavbo profesorja Murka. Vzlic starosti se še ni docela umaknil v svoj zasebni svet in je tudi v novih razmerah ohranil odgovorni položaj predsednika prškega »Slovenskega inštituta«, te osrednje akademije slovenskih študij, ki jo je pomagal ustanoviti in ki ji stoji na čelu skoraj že od ustanovitve. Kdor ga je videl v prški intelektualni družbi, je mogel opaziti, s kakšno pozornostjo in spoštovanjem ga osrečujejo najuglednejši učenci in pisatelji češkega naroda. Se v častiljivi starosti ga odkljuje razveseliva gibčnost telesa in duha; z mlajšimi ga zbljuje plemenita dobrodušnost in neka občutljiva naklonjenost, ki so je posebno deležni njegovi mlajši učenci. Prof. Murko je ohranil vzlic vsemu bivanju v tujini marsikatero značilno potezo korenitega človeka iz Slovenskih goric, njegovo veselost in vedrino, tem lastnostim pa je pridružil tisto slovensko širino, ki je morda sad velike razgledanosti bogate izkušnosti in dolgega življenja v tujini, posebej še dolgega in rodovitnih stikov z ruskim svetom.

Znanstveni pomen profesorja Matije Murka je že dolgo tidno določen. Utemeljil ga je ne samo z visoko kariero, marveč tudi z mnogimi znanstvenimi razpravami trajne vrednosti. Z njimi si je pridobil mednarodno ime v slavistiki in njegovih spisi se vedno navajajo v znanstveni literaturi. Pomembni izbor »Razprav iz slovenske filologije« je izšel za slavnostno 75letnico v češki izdaji v redakciji njegovega mlajšega tovariša s Karlove univerze prof. dr. Jiříja Horáka. Sedaj pripravlja prof. Murko eno svojih največjih in morda najpomembnejših del: obsežen spis o jugoslo-

vanski narodni epiki Zamj je dolga leta zbiral tvarino in večkrat prepotoval klasične pokrajine sbske in hrvatske junake pesmi. Tako je tudi s tem poslednjim velikim znanstvenim delom zvezan s svojo široko domovino.

V tem okviru ne moremo podrobneje prikazati njegovega celotnega dela, o katerem so najbolj poklicani znanstveniki že dolgo izrekli avtoritativno besedo. Zastojate opozorilo, da je prof. Murko eden zadnjih učencev svojega velikega rojaka Miklošiča, mnogostransko delaven. V svojih znanstvenih razpravah se ni omejeval na čisto filološko področje, marveč se je mnogo in uspešno bavil s slovstveno zgodovinskimi raziskavanji s primerjalno zgodovino slovenskih literatur, s problemi slovenske reformacije in protireformacije, z narodno poezijo itd. Poleg te izrazito znanstvene dejavnosti je vedno posvečal svoje izred-

ne sposobnosti organizacijskim vprašanjem znanstvenega proučevanja slovenskih narodov; še danes je sourednik znanstvenega obzornika za slovensko filologijo »Slavica«, kot predsednik Slovenskega inštituta pa ima velik vpliv na publicistično dejavnost tega, za kulturne stike med Slovani in Slovanov s tujimi narodi tako pomembnega zavoda.

Že l. 1886 je naš veliki osemdesetletnik promoviral na dunajski univerzi. Potem je živel nekaj časa na Ruskem, odkoder je pošiljal »Ljubljanskemu Zvonu« pisma z naslovom »V provinci na Ruskem« (1889), ki so najboljše, kar je bilo doslej v slovenski pisani o Rusiji in Rusih. L. 1902 je postal redni profesor slovenske filologije na univerzi v Gradcu, kjer je preživel 15 let. L. 1917 ga je povabila univerza v Leipzigu za naslednika znamenitega nemškega slavista A. Leskiensa in l. 1920 mu je podelila prška univerza, čije častni doktor je bil, stolico za jezik in slovstvo južnih Slovanov. Prof. Murko se je z veseljem odzval temu vabilu in je zadnjih dvajset let svojega življenja tesno zvezan s Prago. Tu si je pridobil velikih zaslug za organizacijo slovenskega seminarja in Praga je v nemali meri po njegovi zaslugi postala važno univerzitetno središče slavistike. Prevzela je v povojni Evropi tradicionalno vlogo Dunaja.

S ponosom in spoštovanjem se spominjamo Slovenci osemdesetletnice profesorja Murka, ki tako častno zastopa slovensko ime v širokem slovanskem in tujem svetu. V teku svojega dolgega življenja je bil deležen premmogih priznanj in časti, saj je član raznih akademij in učenih društev. Časi niso primeri, da bi lahko slovenski rojaki ob osemdesetletnici pokazali našemu velikemu starijencu kaj več kot iskreno ljubezen, s katero se spominjamo njegovega dela in njegovih nemalnih zaslug. In pošiljamo mu v Prago iskreno željo, da bi bil še dolgo ohranjen svoji rodbini, svoji znanosti in svojemu narodu, ki ga šteje med največje može slovenske krvi.

PETROLEJA NI

pa vedno krasna in po
jezna svetloba z
»LILIPUT« SVETILKO
80 SVEČAMI

1 liter kerozin 22 ur
Svetilka tehučne popotno-
sti brez komplikacij
vzrokov kot pri podobnih sve-
čilih. Dokler traja zaloga
je cena din 295.— s kom-
pletnim priborom.

Varnost se zabliod!
Ni podobenja fabrikata za
to ceno in s to jakostjo
svetlobe.

PEIRO-LUX K. D., L.A.
GREB, RADISINA UL. 9.
Prospekt brezplačno
in franko! Tel. 72-60.
Iščemo agente zastopnike in
preprodajalce!

Kvante o kartah in kvartah

Karte! Zopet jih imamo, kakor pred dvajset in toliko leti. »Ancora una volta« — bi rekel prijatelj Burkar. Življenje na karte, ne s la cartes.

Karte so mi že od nekdaj v slabem spominu. Že na geografske sem se malo razumel. — Burkar bi mi dal kljuko, da ne govorim o »ajnberufungskartah«. V kino in gledališče ne hodim, samo da mi ni treba kupovati kart. Kot študent sem včasih dobil takozvane »Speise Kartent«. Vsaka je bila vredna petindvajset krajcarjev, pa sem jih mnogokrat prodal po dvajset. Izguba! Moj prvi šef je bil tudi nad mano brikuo razočaran zaradi — kart. Pod sivim Krnom smo bili, na komisiji. Vse je šlo kot po želji, divno vreme, hitra poravnava, dober pivavec, če boljše kozliček. Časa je bilo dovolj še za — tarok. Pa sem moral s pravo karto na dan, da ga ne znam. Šef je bil divji, zapretil mi je s slabo kvalifikacijo, češ da jurist, ki ne zna taroka, ni noben jurist. Menda se ne od takrat drži smola — odlične ocene še nikoli nisem imel. »S kartami je nazaj pravijo Goričani takemu, kateremu se eno kolesce prepočasni vrtili.

V Tolminu smo imeli moža, ki so mu pravili »Geld je moj«. Kadar je šel mimo sodnije, mu je sponil na doživeto krivico, izvalil kljice »Ven moje karte, reht je moj, geld je moje. Tudi žrtev kart.

Jaz sem se jih še dolgo otrsela. Prvič sem se jih moral privaditi med vojno. Pa tudi tedaj sem imel smolo. Krščenica mojega stanovanjskega gospodarja je bila namreč vsa srečna, če sem jo pozabil pršati po moji porciji gmote, ki so jo nazivali kruh. Prepuščal sem vse skupaj njej in tako je imel s tisto zmesjo svoje križe njen želedec namesto mojega.

Po vojni me je zaneslo na severni konec Goriske. Dober prijatelj, poznavalec tamonjih prilik in neprilik, mi je želel dobro. »Fant, tam ne bo za te, preveč časa je, preveč slabe tovarišije. Velikodušno mi je daroval lepo puško — dvocevko proti obljubi, da bom hodil na lov. Pa je zopet igrala vloga — lovska karta. Predraga se mi je zdela. Tri leta sem ostal tam, tri leta je počivala puška v omari med »corpora delicta« in tri leta so pele skoro vsak večer — karte. Plačeval sem šolinu, »mirično«, dražjo kot je bila koleginja na univerzi. »Profesorji« so bili sicer dobri, sami profesionalisti — a učenec je bil — nazaj s kartami. Sotrpin Andrej me je moral vedno tolažiti: »Tminc nima sreče. Pa še ta tri leta druge visoke šole niso mnogo pomagala — češ šest let kasneje se je to drago študiranje nadaljevalo in končalo brez diplome v lepem kraju ob najznamenitejšem svetovnozanem jezuru.

Sedaj sem imel nekaj let mir pred kartami. Naenkrat so zopet tu. Se niso bile stopile v veljavo, že sem imel doma konflikt radi vprašanja, kake pravice nam dajejo. Pravica pa karte, to so različne stvari. Pokojni Mašera je nekoč rekel kmetu, ki je prišel iskat pravico na sodnjo: »Kaj pravico? Od nas boste prejeli eno karto, če bo na njej zapisana pravica, to sam Bog več.

Nu, karte so sedaj dejstvo, s katerimi je treba računati. Pa še kako računati! Že karto samo moraš plačati in potem moraš plačevati še tisto, kar ti za karto dajo. Če bi še živeli pokojni Lezi, bi rekel: da je treba za vsako nepriliko znati primeren pregovor in se z njim tolažiti. Ko je n. pr. padel tretjič pri skušnjah, se je hitro pomiril — v tretje gre rador. Ko je nekoč po prekornih noči ostal suh, se je potolažil s tem, da je samega sebe prepričal, da je celo noč samo »šparal«. Mesto boljše večerje si je privoščil le navaden gulaš in prihranil polovico. Potem je šel v gledališče, a le na galerijo namesto na sedišče in tako zopet prištedil par šestic. S temi je šel v gostilno, kjer je zopet »šparal«, s tem da je namesto vina pil navaden »abcug«. In tako je šlo naprej celo noč, tako da je zjutraj od samega »šparanja« ostal suh. Bojim se, da bo tako z nami vsemi, če tudi nas uče »šparati« — s kartami.

Tisti večer pred usodnim dnem, ko je nastopil režim kart, je bilo naše omizje pri »Sahari« zbrano polnoštevilno. Ljudje, ki jih nikdar ne vidiš jesti v gostilni, so pridno segali po žemljah, tako da jih je Fini komaj tegnala. »Le dajmo jih zdaj, kaj so še po cen' in pa fraj.« je zapel prijatelj Peter Ročnik, ki je prinesel s sabo kar aktovko, da bi si ne pokvaril žepov. Še Burkar, ki ni prijatelj oštrih jedi, si je tudi izbral dve leni in spomnil sosedo Hala na tiste dobre stare čase, ko si jih dobil kar sedem za šestico. Vsa debata se je vrtila le okoli kart in žemelj. Ročnik je kmalu izgubil, menda v drugo gostilno poskušat srečo pri lovu na žemlje. Remark in Bličarič pa sta si samo zato naročila brodet, da sta lahko udušila še vsak po eno. Bil je poslovljeni večer od — žemelj.

Sedaj pa smo že pod režimom kart. Pa še predpust je, doba krofov — pa še žemelj ne bo! Ko je šel Burkar tisti večer domov z žemljama v žepu, je rekel svoji sosed: »Jaz mu bom že pokazal, če doblim tistega hudiča, ki nam je to našpil.« Pa ga je zavrnila: »O, saj ga ne boste dobili.« »Zallog.« je odvrnil »vsedite se« — in šel zstopljen v misli na karto in žemlje domov.

Dežbalni tabori sovjetske vojske

Finska vojska je odkrila sovjetski vojski nujnost temeljitega izveščanja po zahtevah sodobnega vojevanja. Maršal Timoško, sedanjí komisar narodne obrambe, ki je prvi zruševal v eni osebi oblast poveljnika in funkcijo političnega komisarja, je v uspešnih bojih pri prodoru Mannerheimove utrjene črte dokazal nepotrebno dvotirniški sistema v poveljniškem sestavu. One čete, ki so sprva delovale na vzhodni fronti, niso da bi dosegle kakršnih koli uspeh, so takisto zgornjo dokazale škodnost institucije politični komisarjev, ki so imeli moč, da so razveljavili ali izpremenili vsak ukaz vojskega poveljstva. Že v teku vojne je komisarjat narodne obrambe odpravil politične komisarje, maršal Timoško pa je šel na temelju svežih izkustev še dalje in je uvedel v sovjetsko vojsko zopet strogo disciplino, pokorično brez ugovora ter vsakdanje vežbe na terenu. Kot najbolj nujna novost so bili uvedeni vežbalni tabori, pri čemer je najzanimivejša okolščina, da se vežbe vrše tudi v zimskem času, ko je v Moskvi hud mraz in kaže toplomer v okolici mesta 30 in več stopinj pod ničlo. Posobnost vežbalnih taborov je ta, da ima vsak bataljon novince posebno skupino mladih oficirjev, absolutno vojne akademije, ki vsak manevar pokažejo v skupini in se potem vaje nadaljujejo tako dolgo, da jih novinci popolnoma obvladajo. Poročevalec moskovske »Pravde« Vsevolod Višnjovski takole opisuje življenje v enem izmed zimskih vežbalnih taborov:

Gozdovi pod Moskvom so v globokem snegu. Po gosto obraslih in dragih prodirajo smučarji. Izginjajo v gošči in se na jashah zopet prikazujejo, nakar odbrže v daljavo. To so volaki strejskega bataljona kapitana Otreška. Prišli so v ta kraj pred kakimi tremi dnevi, da se nauče prave vojaške znanosti. Prišli so v deviško nedotaknjeno prirodo in so morali najprej skrbeti za pripravna bivališča. Daleč naokoli ni drugega kakor gozd in zasneženo prostranstvo. Izkopali so s zakope in utrdbe, v gozdu pa nasekali dreves za svoja bivališča. Vse je še sveže in novo, povsod vlada duh po smoli, vse je nastlano s svežimi jelkovimi vejami. Tu in tam se dviga dim iz kupov snega, pod njimi se grejejo vojaki ali pa je tam pohodna kuhinja.

Vstopimo v enega izmed zakopov: posod sami nahrbtniki puške, vojaško orodje, orožje, odeje in šineli. Spomnimo se vojaških šal in spršujem: »S čim se vo ak pokriva, kadar spi?« Novinci odlovidno že poznajo dovtip in resno odgovarjajo: »S šinjelom.« Kaj ima pod seboj? — »Šinjel.« — »Kaj ima za vzglavje?« — »Spet šinjel.« — Koliko pa ima vojak šinjelov? — »I, samo enega.« Tako pridemo od šale k resnim razgovorom. Nekateri oficirji so se udeležili finske vojne in ti hočejo na vsak način naučiti vojne umetnosti poverljive jim moštvo. Poveljnik bataljona hoče svoje ljudi seznaniti z resnimi težavami zimske vojne. »Treba im bo morda samostojno delovati,« ko bodo v resnem primeru odtrgani od svoje odlovice, pravi. »naj vidijo, kako je v gozdu, kadar so sami nase naverni. Hrano naj si kuhajo v svojih kotličih, toda tako skrito, da jih sovražnik ne odkrije niti po dimu niti po dimu niti po ognju, kajti če jih našče, ne bo večerje. Vsi morajo vedno imeti na nogah smuč, tega se morajo vsi naučiti popolnoma, tudi oni z juga. Najprej jih bomo nekoliko okrenili in utrdili, nato pa predelimo k bojnim vežbam, naj vidijo, kaj pomeni v boju naglica, zvičaja in presenečenost.«

otresel metljivosti in zaspasnosti. Najprej napadajo utrjeni sovražnikov položaj, ki je gosto zasaden s streli, oddelki novincev. Vržejo se v napad z izrednim sunkom, razdrli so žično ograjo ter s kljuc »hurat« zavzeli položaje. Pričakovani so pohvale, ki je pa ni bilo. Namesto nje so pred očmi novincev podvezli napad na isto pozicijo absolutno vojne akademije. Premikali so se premišljeno, mestoma so popolnoma izginiti v snegu, napredovali so po tiktak ali celo štirikrat hitreje nego novinci. Naenkrat so šinili v napad, ki sicer ni bil tako šumen kakor pri novincih, zato pa neprimerno učinkovitejši. Novinci so spoznali, kaj napravi šola in marljiva veža.

Prizor napada mladih oficirjev je bil res vreden vse pozornosti. Sami zdravi in krepki kladi ljudje, odlično opremljeni z zimskimi mlačmi, dolgimi šineli in močnimi škornji. Vsak ima puško, pas s patronami, pištolo, po štiri ročne granate škarje za rezanje žice in protiplinško krinko. Naenkrat so začutili, kje je slabota na točka sovražnika, začeli so ga obkrožiti z boka, da bi zavzeli položaj in ga vrgli v reko. Ko so planili iz okopov, so naglo prodrali dalje ino izobličili zveze med seboj, pa se vendar nikoli niso zopetili v gruho. Z leve strani so jih podrtale strelne strojnice, sami pa so zdeli boj z ročnimi granatami. Ne glede na to da je bila vse veža, so skakali naprej in v stran se skrivali, toda prodrali naprej z željno vztrajnostjo. Ta način boja se vežba neprestano. Njegovo načelo se glasi: pritisk, pritisk in pritisk, da sovražnik nima časa za oddih. Mladi oficirji so se vedili obnami na učili novince pokazati šil metodico boja.

Po večji so se spustili v razgovor s nčim, poudarjajoč zlasti okolščino, da je

njihov pohod tako prirodni in silovit. Eden izmed njih pravi: »Tako tudi mora biti. Jaz ne dam prav nič na vojaka, ki pravi, da je sedaj samo vaja in mu ni treba napeti vseh moči in da bi se v resnem primeru drugače potrudil. Tako obetanja niso nič prida in jim ne dajemo nikakršne vrednosti. V vojni ni časa, da bi se človek šele učil, zlasti ako je nasprotnik temeljito izveščan.« Medtem so se po vsem gozdu razlegali posamezni strel in v skupinah, vmes se je čulo grmenje topov: Bljka se je razvila očividno po vsej dolžini in z vsem orožjem. Ravnoakar se odpravljajo v pohod smučarji. To so izbrana četa, sami krepki in močno razviti ljudje. To zimo se sovjetska vojska pripravlja, da si bo osvojila temeljito znanje smučarstva. Prodrio je spoznanje, da so smučarji pehota, ki ima obenem vso globljišo konjenice. Taka pehota je pozimi dvakrat več vredna. Nje udarci in napadi so bliskoviti.«

Italija in bencin

V ameriškem strokovnem glasilu »Petroleum Press Service« podaja neki strokovnjak naslednje podatke o preskrbi Italije s tekočim gorivom:

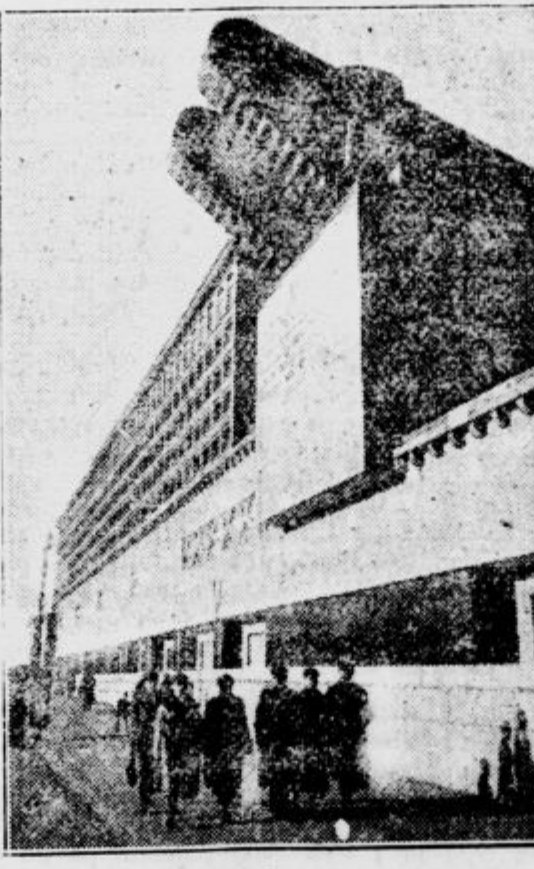
V mirnem času porabi Italija okoli 3 in pol milijona ton nafte in bencina. Domača proizvodnja vrže nekaj preko 100 000 ton, bila pa bi lahko večja, ako bi imela Italija dovolj kapitala, da bi izvršila velikopotezno načrte za pridobivanje nafte iz lignita ali iz bituminoznih ležišč. Nedostatek sredstev onemogoča tudi pridobivanje večjih količin nafte in bencina poton hidrogeneracije in sinteze. Pač je v Italiji urejenih precej tovarn za rafiniranje in če vzamemo v poštev še tovarne za hidrogeneracijo v Bariju in Livornu, bi imela država dovolj priprav za predelavo vsakršne količne nafte.

Toda surova nafta se mora uvažati, poleg tega pa so tovarne v Neaplju, Bariju in v Valosi v vojni izpostavljene sovražnim napadom. Rumunija in Albanija sta v današnjih časih edina vira, iz katerih lahko Italija črpa potrebno surovo nafto. Nemci na Bari in na Valone ovirajo redni dotok prekoristne surovine, zlasti je po zadnjih dogodkih na grškem bojišču ovržena proizvodnja nafte v Albaniji, v dolini reke Devill, odkoder drži 80 km cevovoda do Valone. Maksimalna proizvodnja nafte v Albaniji znaša okoli 300 000 ton na leto. Iz Rumunije Italija sedaj zaradi britanskega broštoliva ne more dobiti nafte po morju. Po Dunavu je plova sedaj ustavljena, razen tega na bi se nafta z Dunava morala pretovarjati na železnici dohdi v Beogradu. Budimpešti Bratislavi ali na Dunaju. Iz teh krajev bi imela nafta še vedno 500 km dolgo pot po železnici v Trst ali na Reko. Res, da obstoji direktna železniška zveza iz Ploestina do Trsta, toda ta pot je dolga preko 1000 km. Železnica pa je draga in zato ni pripravna za prevoz večjih količin nafte. Tudi je treba vzeti v poštev, da Italija doleti še ni uprabiljala teh potov, zato na potrebnih mestih ni nikakršnih priprav za pretovarjanje nafte. Težko je tudi dobiti dovolj cistem za večje količine nafte.

Preko Egejskega morja se uvažila Italija še l. 1939 kakih 625 000 ton, sedaj na bo šlo to po drugih potih daleko težje, naravnost nemogoče pa to do kolikšno zvišati. Nemška pomoč v tem pogledu bi ne bila dovolj učinkovita. Predvsem gre tu za velike razdalje, dočim imata državi na razpolago samo dve železniški progi, ki na sta že brez tega problematni s premogom in vprašljivim materialom. Nemčija bi lahko rumunsko nafto usmerila v Italijo, toda v tem pogledu bi se pojavila skoro nepremišljive prometne ovire. Italija ne more v doglednem času povečati domače proiz-

Nedavno je bil ves bataljon alarmiran. Npravitelj je bilo tega poha od 25 kilometrov. deloma no rozdu, deloma po odkritem polju. Bataljón je bil obkrožen, da so v teku pohoda množični napadi in zasode sovražnika. Premikali so se bto treba z vanjo naelico in spetoma odhitati napade manjših čet, ki so se prikazovale iz gozda, nekoliko postrelale in se zopet umakale. Treba je bilo spoznati njihove namene in se ne dati zavesti, da ne bi kdo manjše skupičice imel za veliko četo in utiral svoj čet naj se razvije za boj s sovražnikom. Nekateri izmed novincev so se pri tem fortiranem pohodu uprdnili na gozdu in počivali, pri večem bogatju na zemljo in vselanju res močno utrdili, kar kaže na pomanjkanje vojno-sportne trnaze.

Poveljstvo si prizdeva, da popolnoma izkorenini stari maneverski način vežbe. Vse mora iti tako, kakor bi čta v renič stala pred sovražnikom. Del poročje hodi izmenoma na jutrne pohode s prvim svetom. Ta čas je najpomernejši za neodnevne napade, ker se sovražnik še ni popolnoma

Prečelje Vojne akademije v Moskvi

vodnje in ji zato ostanejo za uporabo samo domače rezerve v Genovi, Spezziji Livornu, Rimu, Neaplju, na Reki in v Trstu ter v Benetkah in Bariu, ali te naprave so izpostavljene sovražnim zračnim napadom. Italija potrebuje mnogo bencina na bojiščih v Albaniji in v Afriki. Zlasti v puščavi se ga troši mnogo, ker je ves promet motoriziran. Velik potrošnik je nadalje vojna mornarica. Kar se tiče letalskega bencina, ga ima Italija velike zaloge iz Amerike, ki se pa sedaj ne bodo dale več obnoviti. Pomanjkanje bencina v Italiji, zaključuje omenjeni ameriški strokovnjak, nikakor ni prede za sedaj, postati pa bi znalo v bodoče, a'co se bo vojna preveč zavekla.

Nezaupljivi Francozi

Nekd Švicar, ki je potoval po Franciji, piše: »Istovetnico, prosim!« Gospodična ob linici brzozajavnega urada izgovarja ta stavke brez posebne poudarka, vsakih nekoliko sekund in si zapisuje z brzo število izkaznice na pošiljalčevu brzozajavku. Čim je pa zagledala še samo znanjost moje osobne izkaznice, jo je prišla nekdo vrsta groznice in je vzkliknila: »Inostranec?« — Dajte vidrati na policiji!« Od vseh strani čutim besne poglede na sebi. Že itak nevisoka temperatura poštnega poslopja je postala še hladnejša. Ker imam pa srečo, da nisem videti podoben kakšnemu veržniku, ljudozrcu ali lopovu, in ker se mi ne mudi, da bi priznal svojo ničvrednost, si uradnika kmalu opomore iz prvga strahu in izjavlja s prijaznejšim glasom, da je takšen pač predpis. »Švicar?« vprašuje policijski uradnik, »že prav.« In vidira. Naslednje dneve je tudi gospodična na pošti sprejemala moje brzozajavke brez viziema.

Ob neki avtomobilski zapori med Lyonom in Savojsko je imel priliko ugotoviti na podoben način, kako nezaupni so postali sedaj Francozi do inostrancev. Neki vrli orožnik je zahteval njegove listine. Obračal jih je in obračal, držal jih v roid in kazal očitno zadrego. Bral si mu na obrazu: »Tujec? Torej nad vse sumljiv. Tujce zbirajo sedaj v koncentracijskih taboriščih. Toda to je Švicar in njegovi papirji so v redu. Ima celo posebna izkazila. Vendar pa je baš to prav za prav spet sumljivo. Poleg tega ima njegovo vozilo pariško številko. In od kod ima bencin, ki ga v teh krajih niti na karte ne dobiš?« Stvar se je vlekla. Tedaj je Švicar izlekel zadnjo izkaznico, in sicer ne kakšne švicarske, temveč izkaznico, kakršne dobe novinarji, s podpisom pariškega prefekta. Tedaj si je orožnik oddahnil: »Saj razumete, imamo stroge predpise.« Švicar je razumel in je počasi pognal svoje motorno kolo.

V prodajalnah je povsod enaka. Če vstopiš, si tako rekoč v praznem prostoru. Na policah in v steklenih omarah je malo blaga. Prodajalci in prodajalke stoje naokrog kakor lutke v kabinetu vočnih figur samo bolj v zadregi. »To blago nam je trenutno pošlo — pa smo ga že naročili,« pravijo s stereotipnim smehljajem. — »Ali pomeni to, da ga ne bo več?« — »O, ne smemo biti tako črnogledni, te tolažijo brez prepričanja. Če stikaš dalje, ti pravijo: »Blokada, blokada pač obstoji, to ni nobena pravljica.« Vsi pravijo blokada — a vsak misli nekaj drugega.

Nemški reporterji, ki potujejo po deželi, so nad Francozi zelo razočarani. Zastavljajo mnogo vprašanj in ne dobe nobenega odgovora ali pa samo banalne. Iz tega sklepajo, da je slovita razboritost in univerzalnost Galcev prilično majhna. Vendar se motijo. Ne znajo prislukovati presekanim stavkom in molku Francozov. Med uradnim leporečjem vlade in preprosto govorico ljudstva je zelo velika razlika.

Vsi Francozi mislijo na isto reč: na demarkacijsko črto med zaseden in nezasedeno Francijo. Ta ne seče samo dežele na dvoje, temveč seče tudi v dušo in boli. Da so Nemci tu, to je vojna usoda — da je pa dežela tako razdeljena, je nekaj vražji izum. In to tem bolj, ker stanujejo in potujejo Nemci in civilni objekti in uniformi kot kontrolne komisije pogodje za premirje tudi po nezasedenem delu in rekvirirajo cele hotele. Demarkacijska črta trže trgovinske stike in družine. »Moja žena je v Belfortu, v prepovedanem pasu. Moj sin stanuje v Parizu. Moj najmlajši otrok je tu in klike mater... Torej, saj razumete?« To so besede, ki se ponavljajo s pogledi, ki strmiyo v tla, povsod.

»Kaj mislite o Angležih?« — »Nu, kar si pač vsakdo misli!« To je skop odgovor, a saj več, kaj si »vsakdo« misli! »Toda razbijajo vam obalna mesta!« — »Gotovo ne morejo drugače. To je usoda. Od 1914. do 1918. smo morali delati isto v Belgiji.« — »In požgal so vaše barke ter zapirajo dovoz!« — »Seveda«, odgovarja mož s čudnim nasmečkom. »Da so sežgali barke, ki so jih Nemci vzeli na naših rekah, da bi se prepeljali na Angleško, temu se pač ni bilo mogoče izogniti. Da so nam zaprli dovoz, je, na žalost, tudi razumljivo. Ako ne bomo imeli ničesar več, kar bi nam mogli vzeti, bodo gotovo nekaj spustili skozi.«

Maršala Petaina časti vse. Kar stori, napravi za to, da bi deželo rešil. Vsega ne razumejo, kar naredi, prepričani pa so, da hoče najboljšje. Med njegovimi ministri gotovo niso vsi tako čisti kakor on, toda državni poglavar se mora pač tudi aranžirati, saj ni sam. Ščasoma bo gotovo našel moža ali može, ki bodo pravili. Francozi vselej so prepričani, da bo maršal našel moža, ki bo Francozi napravil spet mogočno. Verujejo v bodočnost svoje dežele in v njeno notranjo moč. Zaupajo času in čakajo.

Gospodarstvo

Državni dohodki so lani dosegli skoro 15 milijard

Finančno ministrstvo objavlja podatke o gibanju državnih financ v mesecu decembru preteklega leta. V tem mesecu so znašali vsi državni dohodki 1400 milijonov din nasproti 1149 milijonov v decembru prejšnjega leta in 1047 milijonov v decembru 1938. Nasproti lanskemu letu so torej dohodki narasli za 260 milijonov ali za skoro 23%. V prvih treh četrtletjih tekočega proračunskega leta 1940/41 pa so državni dohodki dosegli 11.590 milijonov, to je za 2206 milijonov več nego v istem razdobju prejšnjega proračunskega leta.

Ker se bo v bodoče po načrtu novega zakona o državnem računovodstvu računalo proračunsko leto kakor koledarsko leto (in ne kakor doslej od 1. aprila do 31. marca prihodnjega leta), zato je zanimiva primerjava državnih dohodkov v koledarskem letu 1940 v primeru ustrežajočimi dohodki v prejšnjem koledarskem letu. V lanskem letu so državni dohodki dosegli 14.931 milijonov din, to je skoro 15 milijard dinarjev nasproti 12.461 milijonov v letu 1939 in 12.137 milijonov v letu 1938. Nasproti letu 1939 so lani narasli državni dohodki za 2469 milijonov ali za skoro 20% in pol milijarde din. V posameznih četrtletjih je bilo gibanje naslednje (v milijonih din):

	1939	1940	razlika	v odstot.
I. četrtl.	3.077	3.401	+ 324	+10,7%
II. četrtl.	2.817	3.150	+ 333	+11,8%
III. četrtl.	3.171	3.972	+ 801	+25,3%
IV. četrtl.	3.397	4.408	+1011	+29,7%
skupaj	12.462	14.931	+2469	+19,8%

Kakor je razvidno iz gornje razpredelnice, je znašalo povečanje dohodkov v primeru s prejšnjim letom v prvem in drugem četrtletju lanskega leta le nekaj nad 10%, v tretjem četrtletju že 25%, v četrtm četrtletju pa skoro 30%.

Gibanje najvažnejših državnih dohodkov je bilo v preteklem letu v primeru z letom 1939 naslednje (v milijonih din):

1939	1940	razlika	v odstot.	
neposr. davki	2865	3214	+ 349	+12,2%
trošarine	1044	1241	+ 197	+18,8%
takse	1307	1591	+ 284	+21,7%
carine	1004	877	- 127	-12,7%
monopoli	2156	2543	+ 387	+18,0%
železnice	2609	3613	+1004	+38,1%
PTT	546	610	+ 64	+11,7%
rudniki	204	249	+ 45	+21,8%
gospod.	86	66	- 20	-23,7%

Sorazmerno so med davčnimi najbolj narasli dohodki od taks. Pri neposrednih davkih znaša povečanje sicer le 12%, vendar je treba upoštevati, da v podatkih za lansko leto niso vštetli dohodki od neposrednih davkov, ki so bili prenešeni na banovno Hrvatsko, navzile temu smo dosegli večji donos nego v prejšnjem letu, ko so dotični davki na Hrvatskem še upoštevani v računu skupnih državnih financ. Deloma to velja tudi za trošarina in takse. Med davčnimi dohodki izkazuje manjši donos le carine, kar pa je razumljivo glede na težkoče pri uvozu. Vendar pa bil v zadnjih mesecih tudi donos carine večji nego v ustrežajočih mesecih prejšnjega leta.

Izredno povečanje železniških dohodkov

V največjem obsegu so narasli lani dohodki državnih železnic, ki so se povečali v primeru s prejšnjim letom za več nego 1 milijardo, pri čemer je treba pripomniti, da so se že v letu 1939 dohodki železnic precej dvignili. V letih 1935 in 1936 so dosegli dohodki železnic le dobri 2 milijardi, leta 1938 2,45 milijarde din, leta 1939 2,61 milijarde din in lani 3,61 milijarde din. Lani so bili dohodki železnic za skoro 1,6 milijarde din ali za 79% večji nego v letu 1935.

Povečan kosmati dobček

Kosmati dobček je za lansko leto izkazan v višini 187,1 milijona din nasproti 169,0, 135,6, 136,2 in 122,4 milijona din v prejšnjih štirih letih. Dobrodoči od eskontnih obrestih so bili nekoliko manjši in so znašali 82,2 milijona din nasproti 86,3, 70,1 in 72,2 milijona din v prejšnjih treh letih. Tudi dohodki od lombardnih obrestih so nazadovani na 4,1 milijona din nasproti 6,3, 6,4 in 15,1 milijona din v prejšnjih treh letih. Manjši so bili tudi dohodki od vrednostnih papirjev, namreč 14,9 milijona din nasproti 16,5, 12,1 in 8,7 milijona din v prejšnjih treh letih. Ostale postavke dohodkov pa so se precej povečale. Tako so lani znašale obresti od eskonta bonov za narodno obrambo in blagajniških zapisov za narodno obrambo 11,2 milijona din (v prejšnjem letu 0,4 milijona din). Nadalje je Narodna banka v lanskem letu izterjala na že odpisanih terjatvah 10,1 milijona din nasproti 6,5 milijona din v prejšnjem letu. Izredno pa so se povečali razni dohodki, ki so se povzpeli na 64,1 milijona din nasproti 52,5, 34,0, 28,7 in 15,8 milijona din v prejšnjih štirih letih.

Narasli upravni stroški

Na strani izdatkov so se občutno povečali upravni stroški, ki so dosegli 88,5 milijona din nasproti 70,4, in 57,7 milijona din v prejšnjih dveh letih. V izrednem obsegu so narasle tudi amortizacije namreč na 44,9 milijona din nasproti 21,3, 16,8, 11,6 in 8,5 milijona din v prejšnjih štirih letih. Odpis sumljivih terjatev pa se je lani bistveno zmanjšal na 6,9 milijona din nasproti 24,6, 8,2, 10,6, 16,8 in 33,7 milijona din v prejšnjih petih letih.

Soli je dovolj

V zadnjem času so prišle iz nekaterih okrajev v Sloveniji pritožbe, da je soli za kupce premalo na razpolago. Zlasti so bili to nekateri severni obmejni kraji. Iz teh pritožb bi bilo sklepati, da je dejansko preskrba s soljo zastala in da konzum ni mogel dobiti dovolj blaga na razpolago. Temu nasproti je treba ugotoviti, da je soli dovolj, le prodaja soli se je v primeru s prejšnjimi normalnimi časi izredno dvignila, mnogo preko dejanske potrebe konsumentov. Če danes v nekaterih okrajih ni toliko soli, kakor si jo žele kupci, je to le posledica prekomernega zalaganja s soljo pri potrošnikih. Pristojna državna oblastva so že poskrbela, da so prišle v Slovenijo količine soli, ki daleč prekašajo normalni konzum. Če je torej kje zastoj v dobavi soli, je vzroke iskati pri komitentih samih, ki se prekomerno zalagajo s soljo.

Na razpolago so nam statistični podatki, ki kažejo, da je na osnovi večletnih izkušenj normalna poraba soli v Sloveniji 12,4 milijona kg na leto. Od 1. aprila 1940 do 31. januarja 1941, pa je bilo v 10 mesecih dana na razpolago konzumu v Sloveniji že 14,5 milijona kg. V teh mesecih je torej Slovenija dobila že 2 milijona kg več soli, kakor znaša normalna potrošnja v 12 mesecih.

Ker znaša normalna potreba v 10 mesecih 10,4 milijona kg je znašala v tem razdobju prodaja preko normalne potrebe 4,1 milijona kg ali 40%. Znanost pa je, da spada sol med one življenjske potrebščine, katerih potrošnja je najbolj stalna. Zato gre večja prodaja zgolj na račun pretiranega in nepotrebnega zalaganja.

Nadalje je iz statistike razvidno, da je od 35 veleprodaj soli v Sloveniji 31 veleprodaj prodalo v 10 mesecih več soli kakor znaša normalna celotna poraba, le 3 veleprodaje izkazujejo normalno prodajo, ki ustreza nekako potrošnji, samo ena veleprodaja pa je prodala manj soli kakor znaša normalna celotna poraba.

Gospodarske vesti

Poslovanje Trboveljske premogokopne družbe na Hrvatskem. Z odredbo hrvatskega bana je bila ukinjena prisilna uprava nad rudniki in rudnimi tereni Trboveljske premogokopne družbe na področju banovine Hrvatske, ker je družba z dovoljenjem banske oblasti odstopila del svoje rudne posesti sosednim rudarskim podjetjem in so se novi lastniki zavezali, da bodo na preveznih rudnih posestvih nadaljevali iskanje in eksploatacijo premoga. Večji del drugih rudnih posestev, med katerimi je 66 rudnih polj in 149 rudosledov pa je TPD, kakor smo že poročali, odstopila banovini Hrvatski brezplačno in brez bremen. TPD je obdržala v svoji posesti v Hrvatskem Zagorju ona rudna polja, kjer so že rudniki, ki stalno obratujejo.

Ljubljanski trg

Prav nič optimistično razpoloženi smo se odpravili v soboto na trg. Tembolj nas je zato presenetil dobro založen trg. Kljub precejšnemu mrazu, so prodajalke prodajale povrtnino po večini odkrito, nezavarovalo kar gotovo ne korist. Čeravno je res, da nekatere vrste povrtnine ne trpe tako hitro zaradi pozebe. Sveže zelje, ohrovt, tudi čebula, repca, krompir itd. pa ne prenašajo mraza kot je bil v soboto. Skrbno zavij je bil le motovilec, bilo ga je vsega komaj en kilogram, nadalje radič, endivija, špinata in tudi južna zelenjava. Posamezne prodajalke že prinašajo seboj tehnične in so prodajale radič po 18 do 20 din/kg. Ta cena velja za najmanj po kg, manj pa že zopet merije na merice, ker je težava z manjšim uteži. Prodajalke si jih bodo morale čimprej nabaviti, da bodo lahko ustregle gospodinjam, ki po večini kupujejo le za par dinarjev solate. Uradniki mestnega tržnega nadzorstva vztrajno opominjajo na nove predpise, tudi gospodinje zahtevajo svoje pravice, zato upamo, da se bodo tudi prodajalke kmalu privadele novemu načinu prodaje.

Dober zglede dajejo stalne prodajalke malih mlekviskih izdelkov, ki že vse tehta svoje blago. Večših smo pri njih lahko kupili domačo krušno moko, rženo moko, kašo, zdrob in vse vrste ajdove moke. Danes dobimo le še črno ajdovo moko po 12 din/kg. ješprejn po 9 din, koruzni zdrob po 6,50 in koruzno moko po 5,50 din. Razen tega prodajajo še več vrst fižola od 6 do 10 din/kg.

Značilno je, da se odpirajo vedno nove trgovine s sadjem in zelenjavo. V splošnem ni blago v teh trgovinah dražje kakor na trgu, z izjemo nekaterih domačih kmečkih pridelkov. Z uvedbo prodaje na tekoči trg in z nastopom pomladi pa bo ta konkurenca trgu težja. Uvoženo špinazo prodajajo po 16 din/kg, grški radič po 22 do 24 din/endivijo po 12 din. Novost je neka vrsta kultiviran ježev, sočivje podobno poru, v komadih, ki tehtajo do 1/2 kg. Imenuje se finoki (finocchi) in stanejo 18 din/kg. Primorke ga znajo prav dobro pripraviti in porabijo tudi zelenje, ki je, posebno poleti, prav nežno in sočno. Na perutninskem trgu so prevladovala jajca, ki so se končno le pocenila. Gospodinje, ki se delj kupovale jajca v trgovini, kažejo kakor na trgu. V soboto jih je bilo na trg lahko dobiti že od 1,25 din dalje. Najlepša so bila po 1,75 din komad. Gospodinje so zopet enkrat pridno posegale po njih, ker se je bati, da bodo kure zaradi novega vala mraza odpovedale dobavo. Perutnine ni bilo mnogo, cene so ostale nespremenjene.

Jabočka so letos tako draga, da gospodinje raje kupujejo pomaranče, ki jih je kar na kupe na prodaj Lepe, sladke reče prodajajo od 1,50 din navzgor. Tudi konzum limon je vedno večji, saj so se gospodinje navdale ceniti ta zdrav sad. Na trgu se dobe prav lepe po 3 komade za 2 din. Poleg naštetega nam je na razpo-

lago še suho sadje, in sicer slive od 12 din navzgor, suhe hruške po 7 din/kg. medtem, ko jabolčnih krhljev je nekaj časa pogrešamo. Suhih fig se letos zaradi visoke cene 20 din/kg prodaja manj.

Zaradi slabnega vremena oziroma hude burje na Jadranu že dva tedna primanjkuje morskih rib. V petek je prispela le manjša pošiljka sardelice, ki so jih prodajali po 26 din/kg. V soboto na trgu ni bilo drugih rib kakor nekaj belic, po 14 din/kg. ali po velikosti 3 do 5 din komad, torej cenejše kakor lani ob istem času. Belice so prav dobra riba mari priljubljene so le zaradi mnogih koščic. Na vročem olju, podkapane s sokom limone, se prepečejo tudi brezštevne drobne koščice, da jih ne čutimo. Tudi mrzle v marmadi so okusne, ker zmehča kis še bolj koščice. Konzum cenejših rib je v pretekli sezoni še bolj nazadovoval kakor konzum dražjih rib, čeravno so se ribe podražile komaj za 10%.

Divačnice ni več, dobe se le še divje rabe po 20 din komad, tehta pa vsaka več kakor en kg.

BELEŽKE

SDS dobi ministra brez listnice?

Novosadski »Dan« poroča iz Beograda, da zahtevajo v beogradskih krogih Samostojne demokratske stranke, da zaradi imenovanja dr. Konstantinovića za ministra pravde, ki izključena zasedba izpraznjena mesta ministra brez portfelja pri predsedništvu vlade. V tem primeru se nadejajo v vodstvu SDS, da bi bil imenovan za ministr brez portfelja pri predsedništvu vlade pristav SDS, tako da bi imela v bodoče dva ministra v vladi, kakor slovenski del JRZ.

Preprečeni načrti dr. Stojadinovića

»Hrvatski dnevnik« posveča uvoznik drugi obletnici vlade g. Dragiša Cvetkovića. V uvodniku ponavlja organ cr. Mačka uvodoma že znano stališče, da hrvatsko vprašanje s sporazumom od 26. avgusta 1939 še ni urejeno v celoti. »Ostala je še cela vrsta neurejenih vprašanj. Akt o sporazumu smatajo Hrvati šele za uvod v dokončno ureditev hrvatskega vprašanja. Sporazum tudi še ni izveden do kraja. Hrvati še vedno nimajo hrvatskega sabora, ki bi izvedel notranjo organizacijo banovine Hrvatske, priznati pa se mora, da so se razmere po sklenitvi sporazuma na Hrvatskem izboljšale. S sporazumom so bile tudi preprečene številne namere dr. Milana Stojadinovića, ki si je tekem let svoje vlade znal pridobiti zelo močne zveze. S pomočjo teh zvez bi lahko skozi leta izvajal svojo politiko proti Hrvatom. Kritiki sporazuma ne bi smeli nikdar na to pozabiti. S sporazumom od 26. avgusta še ni urejno vprašanje stvarne in prostorne pristojnosti banovine Hrvatske v smislu, kakor pričakujejo in zahtevajo Hrvati. Hrvatska javnost je sprejela sporazum kot plod političnega razuma. Ob priliki sklenitve sporazuma ni bilo nobenih manifestacij. Za nje bo dovolj časa in prilike, ko bo hrvatsko vprašanje v celoti urejeno.«

Aprovizacijske težave na Hrvatskem

Organizacija aprovizacije na Hrvatskem napreduje v zelo počasnem tempu. Zagrebški listi se pritožujejo, da je bilo doslej osnovanih vsega skupaj samo 25 aprovizacijskih odborov, preko katerih bi nakazoval »Pogod« hrano, ki jo bodo nato prodajali trgovci v svojih trgovinah. Doslej je ustanovilo samo 8 hrvatskih mest svoje aprovizacijske odbore. Sedaj pripravljata banska oblast odlok, s katerim bo naročeno vsem hrvatskim mestnim občinam, da morajo tekom tekočega mesca ustanoviti svoje aprovizacijske odbore.

Banska oblast otvarja svoje premogovnike

Hrvati tožijo, da s sporazumom od 26. avgusta niso dobili v sestav banovine Hrvatske žitorodnih pokrajin Vojvodine in dela bosanskih premogovnikov, ki leže v srezih s hrvatskim prebivalstvom. Zaradi tega vlada prilično pomanjkanje premoga na Hrvatskem. Po osnovanju banovine Hrvatske je produkcija premoga v banovini prilično narasla, vendar pa še zdaleka ne krije domačih potreb. Število rudarjev se je povečalo tekom enega leta od 7500 do 11000, ki so nakopali milijon ton premoga, potrošnja pa znaša okoli dva in pol milijona ton.

Banska oblast proučuje sedaj načrte za otvoritev premogovnikov v banovinski režiji. Ručarski oddelek banske oblasti je že izdelal načrte za otvoritev 10 premogovnikov, ki naj bi proizvedli prvih leta kakih 500.000 ton premoga. V zvezi s tem poročajo zagrebški listi, da je Trboveljska premogokopna družba odstopila banski oblasti v Zagrebu 66 rudosledov v srezih Krapina in Pregrad. V nekaterih od teh rudosledov so že kopali premog in bo sedaj obnovila njihove obrate banska oblast.

Velitve delavskih zaupnikov v Kaknju

V državnem rudniku v Kaknju so bile volitve delavskih zaupnikov. Volilnih upravičencev je bilo 1896, glasovalo pa jih je 1129. Postavljenih je bilo pet kandidatnih list. Zlasti neodvisnih je dobila 434 glasov in 6 zaupnikov, lista hrvatske delavske zveze 391 glasov (6), samostojna muslimanska lista 205 (3), samostojna pravoslavna lista 86 (1), pisarniški nameščenci pa 13 glasov (0).

Glas o katoliškem tisku med Hrvati

Profesor dr. Ivan Rogić, ki predava teologijo na visoki bogoslovni šoli v Djakovu, je objavil članek o katoliškem tisku med Hrvati. V članku pozdravlja ustanovitev »Hrvatskega glasa« kot informativnega zagrebškega katoliškega dnevnika. Pravi, da bi Hrvati slabo proslavili »šeststoletnico svojih zvez s Vatikanom, če

bi letos zaspal zadnji hrvatski katoliški dnevnik »Hrvatska straža« brez naslednika. Profesorju dr. Rogiću je težko pri duši, ko se pselavlja od »Hrvatske straže«, ki je izginila z bojišča brez svoje prihode. To nas mora skrbeti. Došim smo se ubijali z razpravami in kritikami, je propadalo to, kar je res naše in katoliško ter napredovalo tuje in nam nasprotno. Na vseh poljih občutimo, kako vse bolj izgublamo na terenu in kako se vse bolj umikamo v samotni svojih sob, cerkva in zakristij.«

Opravičilo pisca knjige »Masonerija na Hrvatskem«

»Hrvatski dnevnik« objavlja izjavo nekoga Mirka Glojnarica, ki pravi, da je 27. januarja izdal knjigo »Masonerija na Hrvatskem«. V knjigi je navedel imena raznih oseb, glede katerih je bil informiran, da so pripadale masonskim ložam. Sedaj pa pravi, »da se je preprečil, da so mu gotovo številno imen podtaknili nepošteni ljudje. Med temi imeni je tudi ime bivšega poslanca Hrvatske seliške stranke dr. Tome Jančičovića. Globoko občutilim da se mi je to pripetilo in zahtevam vse, da bom prave krivice poklical pred sodišče na odgovornost.«

Sportni klub »Dubrovnik« ni dovoljen

Srpski listi poročajo, da je eksplozivna banska oblast v Splitu odbila potrditev pravil sportskega kluba »Dubrovnik«, ki so ga hoteli osnovati izključeni člani dubrovniškega kluba »Jug«. Izključeni pa so bili zato, ker so kot jugoslovenski nacionalisti, ali pa kot Srbi, odločili nastop pri plavalnih tekmah med reprezentanco banovine Hrvatske in Madžarsko z grbom banovine Hrvatske.

Pomanjkanje v Franciji in zdravje Francozov

Francoski polslužbeni list »Temp« z dne 3. t. m. objavlja članek o pomanjkanju v Franciji, v katerem se dotika zlasti posledice nezadostne in slabe prehrane francoskega prebivalstva. Sklicuje se na izjave nekoga francoskega zdravnika v Ameriki, ki je ameriške javnosti razložil to vprašanje med drugim takole: »Zatrujen, da grozi sedaj, da stori pomanjkanje nekaj ton masla, čokolade in zadostne preskrbe z mlekom to, kar morda 1000 let vojne ne bi moglo storiti; da namreč uniči francosko raso. Ako se bo to nadaljevalo, smo izpostavljeni nevarnosti, če bodo Francozi izpodročili generaciji sami slabotni in malčki, fizično in duhovno zastali. V nezadostnem psu moramo prehranjevati 15 milijonov ljudi, ki so razdeljeni v naslednje kategorije, za katere je nujno potrebna uravnotežena prehrana: 1. okoli 900.000 otrok med 30. mesecem in sedmim letom, 2. en milijon in pol mladine med sedmim in 14. letom, 3. poltrudi milijon mladine med 14. in 22. letom, 4. v prvem tromesečju 1941 sicer le okoli 130.000 nosečih žen, ki pa prejemajo le po pol litra mleka na dan, kar je mnogo premalo. Razen tega moramo skrbeti za okoli 200.000 amehčnih in tuberkuloznih bolnikov. Storimo, kar moremo, da bi imeli več mleka, mesa in sadja. Na nezadostnem ozemlju pa živi še okoli 30.000 diabetičnih ljudi, za katere tudi nimamo zadostne prehrane.«

Odlikovanja

Beograd, 8. febr. p. Odlikovani so: z redom Jug. krone 5. st. Anton Vernik, župan občine Hoče; z redom sv. Save 3. st. Ivan Briski, višji poštni komisar; z redom Jug. krone 4. st. višji poštni tehn. svetnik inž. Josip Čop, višji svetnik dr. Bogdan Kurbus pri poštni direkciji v Ljubljani; z redom Jug. krone 5. st. inspektor Julij Šentinc pri pošti Ljubljana I; z redom sv. Save 5. st. inž. Stane Podboj, tajnik dr. Vilko Vujičić pri poštni direkciji v Ljubljani in višji kontrolor Josip Kermeč pri pošti v Guštanju; z zlati kolajno za zvesto službo pogodbeni poštar Ivan Marolt v Ljubljani, s srebrno kolajno zvaniki Franc Tomi pri poštni direkciji v Ljubljani, Feliks Berce in Franc Pust pri pošti Ljubljana I.

Premestitve

Beograd, 8. febr. p. Premestitve so: šolska tajnica pri sreskem načelstvu v Smarju Jakobina Peih za učiteljico v Smarju, šolska tajnica pri sreskem načelstvu Maribor-levi breg Andriana Ratek za učiteljico v Mariboru, učiteljica Marija Plut z Unca v Podzemelju, Anžela Grčar pa z Iza v Ljubljano.

Willkie se je vrnil v Ameriko

Washington, 8. febr. s. (Col. B. S.) Wendell Willkie je na Clipperju« davil iz Angliške Gvajane prispel na Trin'dad, Zvečer prispel njegovo letalo v Port'o, odkoder bo takoj nadaljevalo polet, tako da doseže Willkie tutri jutru na letališče La Guardia v New Yorku. Willkie bo v ponedeljek podal svojo izjavo o zakonskem onetku o posojanju vojnega materiala Angliji pred zunanjepolitičnim odborom senata.

Sklepi vsedržavne konference o kontroli zunanje trgovine

Na konferenci predstavnikov gospodarskih zbornic in drugih gospodarskih organizacij in ustanov, ki je bila 7. in 8. februarja v Beogradu na vabilo direktorja za zunanjo trgovino, je bila sprejeta naslednja spomenica:

1) Konferenca soglasno pozdravlja besede trgovinskega ministra, ki jih je izgovoril na začetku zasedanja. Gospodarske organizacije upoštevajo potrebo državne ingerence v zunanji trgovini, in sicer v mejah ki jih je razložil trgovinski minister. Pripravljene so nuditi državni upravi vse potrebno sodelovanje pri tem delu.

2) Ako se vprašanje državnega posega v gospodarstvu pojavlja, potem se ne pojavlja samo na področju zunanje trgovine in prav zato smatra konferenca, da ni primerno, če se to vprašanje rešuje v odločilih z ustanovitvenim organizacij ad hoc le za vprašanje uvoza in izvoza. Konferenca je prepričana, da se dajo v obstoječim gospodarskim organizacijami rešiti uspešno vsa vprašanja zunanje trgovine. Kolikor pa bi se v tem pogledu pokazala potreba nekaterih dopolnitev in prilagoditev, so gospodarske organizacije pripravljene storiti vse potrebne ukrepe.

3) Zaradi pravičnega vodstva zunanje trgovinske politike je potrebno stalno delovanje gospodarstva z direktorja za zunanjo trgovino. To sodelovanje je treba zagotoviti prvenstveno z udležbo predstavnikov gospodarskih organizacij v svetu za zunanjo trgovino. V ta namen je potrebno omogočiti, da vstopijo v sestavo sveta za zunanjo trgovino kot člani po en predstavnik kmetištva, zadrugništva, industrije obrti in trgovine, in sicer iz banovine Hrvatske. Iz dravske banovine in iz vseh ostalih pokrošč države. Tako sestavljen svet naj bi se sestajal najmanj po enkrat mesečno. Med tem časom pa naj bi posle sveta opravljal izvršilni odbor, v katerega bi razen predstavnikov države in banske oblasti banovine Hrvatske vstopili tudi po en zastopnik vsake imenovane gospodarske panoge in zadrugništva, ki so člani sveta. Svet kot posvetovalni organ naj bi predlagal svoja mnenja in predloge sporazumno. V primeru, da se mnenje ali predlog sprejme z večino glasov, pa se z mnenjem večine predloži tudi mnenje manjšine.

4) V svet za zunanjo trgovino naj vstopi zaradi posebne važnosti gospodarstva in rudarstva v banovini Hrvatski tudi en predstavnik pristojnega oddelka banske oblasti banovine Hrvatske.

5) Zaradi pravičnega izpolnjevanja dolžnosti direktorja za zunanjo trgovino in sve-

ta za zunanjo trgovino je potrebno v uredbi o direkciji za zunanjo trgovino izvesti nekatere izpremembe in dopolnitve, ki jih spomenica podrobno navaja.

6) Največjo pozornost je treba posvetiti polni usposobitvi notranje uprave direktorja za zunanjo trgovino za nalogo, ki so ji poverjene. V ta namen je treba storiti zlasti naslednje: a) izpopolniti je treba delo urada direktorja za reševanje pogosto zelo zapletenih strokovnih vprašanj iz področja naše zunanje trgovine; b) organizirati na čim bolj popoln način poročevalsko službo s tem, da se za vsak važnejši izvozni ali uvozni predmet dajo potrebna navodila o možnostih in pogojih izvoza ozir uvoza, pa tudi tako, da bi se vsa pojasnila o opravljanju, ki spadajo v pristojnost drugih ustanov (devizna direkcija Narodne banke, Prizad in druge privilegirane organizacije) dobila tudi pri direkciji in bi se s tem združila poročevalska in informacijska služba o vseh, pa tudi najbolj podrobnih vprašanjih zunanje trgovine; c) na čim h trejši način je treba reševati vse prošnje in dopise gospodarstvenikov in gospodarskih organizacij, da bi zainteresirani čim prej prišli do jasnosti glede svojega gospodarskega poslovanja; d) Posebno je treba, da se o vseh sklepih splošnega značaja za naše gospodarstvenike, ki jih izdaja svet za zunanjo trgovino, takoj obveste gospodarske zbornice in organizacije, katerih člani so izvozniki, oziroma uvozniki.

7) Dosedaj je obstajalo nezadostno sodelovanje gospodarskih zbornic in ustanov z direktorja za zunanjo trgovino na področju trgovinskih sporazumov z inozemstvom. To sodelovanje je treba postaviti na čim širši in trajnejši temelj, zlasti pa tako, da bodo zbornice in ustanove pritegnjene k sodelovanju pri pripravljanih delih pred trgovinskimi pogajanci.

8) Vprašanje kompenzacijskih poslov je dobilo poseben pomen v današnjih razmerah. Doslej določena načela, ki so jih pristojna oblastva podala, niso zmerom ustrezala našim potrebam. Predlagamo, da se o tem vprašanju sklicke konferenca zbornic in drugih organizacij in ustanov. V nedavno ustanovljenem kompenzacijskem odboru, kjer so sedaj izključno le uradniki, naj bodo zastopani tudi praktični gospodarstveniki.

9) Konferenca pozdravlja ta sestanek in veruje, da bo vsem njenim predlogom ustreženo in da se bodo ti sestanki za sodelovanje med predstavniki gospodarstva in direktorja za zunanjo trgovino nadaljevali v korist vsega našega narodnega gospodarstva.

Dobiček Narodne banke

Objave bilance naše Narodne banke se je letos nekoliko zakasnila, kar je v zvezi s podraževanjem Narodne banke. Vprašanje odobranja bilance z uredbo o spremembah in dopolnitvah zakona o Narodni banki od 14. septembra lanskega leta ni bilo urejeno, zato je ministrski svet dne 17. januarja t. l. izdal dodatno uredbo, ki pravi da odobrava bilanco in račun izgube in dobička finančni minister. V smislu novih predpisov je finančni minister te dni odobril bilanco, ki je sedaj objavljena v »Službenih novinah«. O spremembah najvažnejših postavk aktiv in pasiv smo na tem mestu že poročali 5. januarja t. l. na podlagi tedenskega izkaza Narodne banke za 31. december. Zato nas zanima sedaj predvsem račun izgube in dobička.

Čisti dobiček, ki ga izkazujejeta bilanca in račun izgube in dobička, je za preteklo leto nekoliko manjši in znaša 46,7 milijona din nasproti 52,7 milijona din v prejšnjem letu. Navzile temu ostane dobiček za delničarje skoro nespremenjen in se celo za malenk

Veselo je pozimi v Tičistanu

Vedno večje število krmilcev obiskuje veliki družini krilatih ljubljencev — Krilati so vedno bolj domači

Profesorju dr. Antonu Debeljaku, predsedniku Tičistana rumenokljuni kosi brez strahu zobijo iz roke. Na desni je videti, kako si sinitica vzame sladko pinjolo

Ljubljana, 8. februarja
Tivoli, to prelepo ljubljansko sprehajališče, s kakršnim se more ponasati le malekatero mesto, je že mnogo let sem pravi paradiz ptic pevk. Posebno po nekaterih bolj gosto zraslih predelih jih je vsak letni čas vse živo. Pozimi jim tudi ni prehudo. Pred mrazom se morajo samo zavarovali, pa jim je kar dobro preskrbljeno. Društvo za varstvo živali ima vse naokrog razpostavljene tako zgrajene hišice, da pije miši in podgane ne morejo odnesti. Pristakoval bi, da so te krmilnice vselej prazne, brez ptice — pa je baš obratno. Skoro vse so vedno dobro založene. Temu pa je vzrok razvajenost pevcov, ki vse bolj cenijo olupljene sončne in bučne peške pa sladke pinjole, s kakršnimi jih dnevno ob določenih urah krmijo njihovi prijatelji. Ti prijatelji drobnih pevcev poznajo tako dobro svoje varovanje, da ločijo sinitico od sinitčke kakor ljudje svoje znanice. So pa tudi resnični prijatelji med seboj. Morsko bi se čudili, ki bi prvi ugedal, kako plaša sinitica, taščica ali brglez zobjejo iz dlani. Se več: kos, ki je poznan za največjega plašljivca med pevcem, pričrči na roko in kavne sladke pinjole s prsta, sinitica pa si jo celo vzame med ustnicami krmilca. Druge, manj pogumne ti sedejo najprej na klobuk, od koder si ogledajo položaj, nato pa počasi

poskakljajo po robu klobuka, sedejo na nos ali brke in odrče s sladkim semenom v smerce.

Pridite, pa si oglejte to igro s tički! Tam na desno od glavnega drevoreda med gostimi smrekami in jelkami boste že od

daleč zaslišali glasen živ-zav. Če boste povsem tiho, ne boste živžgali ali cmokali, vam bo, čeprav novincu, priletela sinitica na roko; seveda le, kadar boste imeli pinjolo med prsti. Morda boste tudi opazili poplah, ki bo nenadoma nastal med ptičjo družino. Kakor bi ustrelil med nje, se koj porazgube v gostem vejevju. Straža jim je javila, da se bliža nevarnost, kmalu pa je zopet dano znamenje, da je skobec — tivoljski protektor — spet odletel. Ta krvoločni tivoljski protektor, ki ima sumljivo poznane navade, je v Tičistanu napravil že marsikatero razdejanje. Priglašče drobnega perja in puha na snežni beli poti, to so ostanki njegove pobesnelosti. Brez milosti, brez časti uganja iz dneva v dan te krvave orgije v svoji pijanji nadutosti misleč, da je edini vladar ozračja. Prijatelji Tičistana so poslali vlogo na najvišjo mestno oblast, da bi dovolila krvoločnega ugnati z modernim orožjem, pa se niso dobili zaprosene odločbe. Pa bi šlo hitreje, ko bi ga izkušeni ptičar naskrivaj ujel v past in s tem drobnim žvrgolivcem prihranil strah in trepet.

Kako sem spoznal avstralske čete

že v svetovni vojni so bili „Anzakí“ nevarni borci

Vedno in vedno čitamo, da so avstralske čete premagale to ali ono severno-afriško utrdbo. Vprašate, kakšne so prav za prav te čete. Naj obudim nekaj spominov.

V letu 1916 sem bil v Franciji interniran v okrožju Dordogne na graščini, nekaj postaj od mesta Périgueuxa. Tu smo bili nastanjeni z ujetniki Nemci skupno. Počljali so nas, če se je kdo priglasil, na delo na deželo. Silih nis, nikogar. Tako smo se peljali v juliju po železnici na delo. Na postaji Ribe-Rac smo za nekaj časa izstopili. Kar zaslišimo: »Les Anzakes, les Anzakes!« In že so nas segnali — bila nas je petnajstotica — v čakalnico 2. razreda. Pri tem so nam govorili: »On vient les Anzaces, uit, uit, ses ont tres terribles pour vous!« (Anzakí pridejo, ti so strašni za vas!) Torej skrili smo se morali pred Anzakí. Zakaj? Tega smo edini čuli se nam Francozi pripravljali in kazali, žalilbog pa takrat se nismo razumeli dosti francoščine, pa nam nihova razlaga ni dosegla koristila. Le čudno se nam je zdelo, da so nas skrili pred Anzakí. Seveda, ker so bili nevarni za nas!

Ko pa sem se v letu 1917 v maju ustaval s tovariši na velikih in lepih postaj v Lionu in smo čakali na drug vlak, je kar naenkrat završalo na peronu: »Les Anzakes, les Anzakes!« Nas pa so zopet nagnali francoski spremljevalci, da smo se morali poskriti.

Vrag vedel, sem si mislil, kakšni hudici so ti Anzakí, če nas pred nami tako skrivajo. Menda nas ne bodo kar živih odrli in požrli! Spremljevalec nam je s strahom in grozljivim pripovedovanjem razlagal, da so Anzakí ljubeči vsi drugi, kar ni Francoz ali Anglež, pomore, da, brez milosti vse pobijejo, pa naj dobijo

»les Boches« (Nemce), kjer hočejo. Tudi v ozadju ne prizanašajo. Zatorej naj se skrbno skrivamo!

Zdaj poznate človeško radovednost; seveda sem bil tudi jaz zelo, zelo radoveden, kakšni so ti hudici? Pa sem se previdno spazil in skrivaj opazoval te vražje Anzake. Vlak je sta na progi in polno je bilo Anzakov njem. To vam je bil živžav! Vpili so, kričali, peli, ne ve, kaj se vse so počenjali ti Anzakí. Bili so sami mladi, od 20 do 25 let stari, lepi, stasiti fantje-vojaki. Imeli so hlače dokolenke, na nogah škornje do polovice golenice, za škornji pa nože. Ker je bilo vroče, gornjega odela in čepic niso imeli, le srčaje Res, hudirjeva mladež! Ko so se odpeljali, sem zvedel, da so to avstralske čete, ki niso na fronti prizanašale ujetnikom in so baje vse poklale. Borile so se z neverjetnim pogumom in so se jih Nemci najbolj bali. Povsod so imeli velik respekt pred Anzakí. To ime ni nič drugega kakor začetnice uradnega vojskega naziva: Australian and New Zealand Army Corps. Torej borci iz Avstralije in Nove Zelandije. Ti vojaki slove po neustrašenem pogumu kakor naši Bosanci. Da, kakor naši Bosanci.

Pozneje, ko sem bil v civilni obleki, sem se celo razgovarjal z Anzakí. In sem spoznal, da so jako prijazni in bistri fantje. Z očmi pa sem jim bere odločnost, pogum in neustrašenost. Vozili so jih v letu 1916—17 po vsej Franciji, z njimi so delali reklamo in vžigali domačinom pogum. Res je, da so nekaj nemških ujetnikov v nagli jezi napadli, zato je bil tolikšen strah, da so nas skrivali. Toda drugače so se obnašali prostodušno veselo. Vekošlav Ljubija
nashčitelj v p. v. Novem mescu

Leo Funtek — prvi dirigent finske državne opere v Helsinkih

Njegov uspeh pri premieri Gotovčeve opere

Zagreb, 8. februarja
Kakor je beležilo današnje »Jutro«, je Gotovčeva opera »Ero z onega sveta« doživela v Helsinkih na Finskem močan uspeh. Današnje »Novosti« prinašajo o tem uspehu zanimivo razkritje: seljanji prvi dirigent opere v Helsinkih Leo Funtek, ki je dirigiral Gotovčovo opero. — je slovenski rojak »Novosti« izvajalo: »Ko smo dobili programe in kritike Gotovčeve opere »Ero z onega sveta«, to se

pravi njene izvedbe v Državni operi v glavnem mestu Finske, v Helsinkih, in ko smo pregledali ta material ter prečitali imena njih, ki so sodelovali pri izvedbi opere, smo posebno opazili ime slavnega dirigenta Državne opere, ki je dirigiral Gotovčovo delo. Imenuje se Leo Funtek. Ker je pri nas več takih imen, še posebno pa v Sloveniji, nam je postala ta reč »sumljiva«. Ko smo dalje raziskovali zadevo, smo prišli do nenavadnega odkritja.

Krmilnica s puščico za dobrovoljne prispevke in napisom, ki ga je čas že zdavnaj prehitel. Baje ptički še ne ločijo praznikov pa bi kazalo napisati: za zimo in mraz...

Zapeka, neredno presnavljanje v debelem črevesu slaba prebava, glavobol zaradi zaprtja izginejo z uporabo Franz-Josefove grenčice — ena polna čaša na prazen želodec. Franz-Josefova grenčica učinkuje milo. Reg. S. br. 15485/35

Finska Enciklopedija, ki se imenuje »Iso Tietosanakirja«, pravi, da je finski skladatelj, bivši generalni intendant finskega državnega gledališča v Helsinkih in sedanjí glavni dirigent tega gledališča Leo Funtek rojen na Finskem, vendar pa je sin slovenskih staršev, ki so se bili priselili na Finsko. To je za nas vsekakor zelo zanimivo. Potrudili se bomo, da dobimo ožje pisemne zveze z Leonom Funtkom, na kar bomo morda nekoč mogli o tem podrobneje pisati. V tej zadevi smo prosili tajnika finskega konzulata v Zagrebu g. Hannesa Marikula, naj nam pomaga, da bomo čim prej dobili pisemske stike z g. Leonom Funtkom.

Po tem res zanimivem odkritju pričujoče »Novosti« še nekatere močno ugodne kritike o Gotovčevi operi. Finski dnevnik so ob premieri posvetili več informativnih člankov jugoslovanski glasbi. O izvedbi na naglašajo, da sta zlasti Leo Funtek kot dirigent in Väinö Soja kot režiser umetniško skrbno pripravila opero, da je predstavi navdušeno prisostvovala vsa premierna publika.

Sin pokojnega pisatelja

Ljubljana, 8. februarja
Ante Beg, dobri prijatelj pokojnega, pred nekaj leti umrlega slovenskega pesnika, pisatelja, urednika in prevajalca prof. Antona Funtka, čigar »Tekmo« ravnoleto spet uprizarjajo v ljubljanski dramli, nam je opozorjen po kratkem posetu v opoldanski radijski oddaji, posnetem očitno po »Novostih«, spomnil naslednje podrobnosti: G. Leon je edini sin pokojnega pisatelja Antona Funtka. Rodil se je v Ljubljani. Leta 1904 je v Ljubljani maturiral. Pri Funtkovih je bila glasba vedno čuma. Kakor oče in mati, je tudi sin že zgodaj sedel pri klavirju in se vežbal na glasbeni šoli. Po maturi na klasični gimnaziji se je odločil za glasbeni študij. Bil je na akademiji na Durau in morda tudi še v Berlinu. Nekaj časa je še bival kot dirigent v Nemčiji, potem pa se je

Zdravilno delovanje Rogoške mineralne vode Pri lenem delovanju črev. je dovolj večkrat piti izvir Tempel in v kratkem času neugodnosti prestanejo.

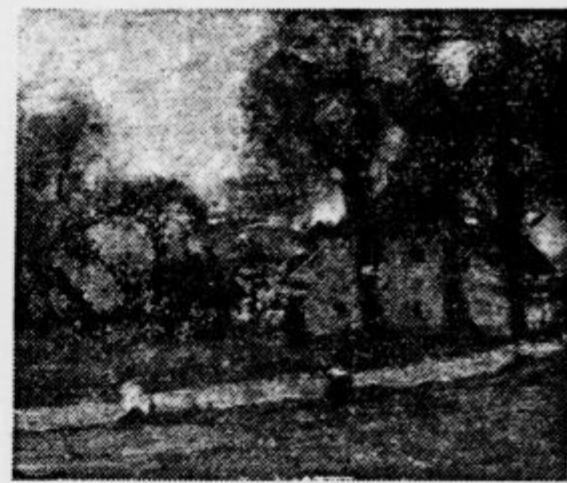

izviral vabljivo ponudbi iz Helsinkov, kjer si je ustvaril svojo življenjsko pozicijo. V Helsinkih biva že okrog 30 let. Danes je g. Leo Funtek že onkraj abrahamovine, poročen pa je z Angležinjo. Nekajkrat je

prišel na kratke obiske v Ljubljano, a zdaj ga že dolgo let ni bilo. Poročile v »Novostih« samo potrjuje, da si je Leo Funtek priboril velik sloves, kakršnega zasluži s svojimi odličnimi sposobnostmi, ki jih je pokazal v teku treh desetletij; z prva kot upravnik Državne opere v Helsinkih, zdaj pa kot njen prvi dirigent.

Razstava Franca Klemenčiča

Iz ljubljanske okolice

Ljubljana, 8. februarja
Za svojo 60letnico razstavlja kolektivno zbirko svojih del v razstavnem paviljonu pod Tivolijem slikar Fran Klemenčič. Slikar spada v generacijo, ki se je uveljavila takoj po naših starejših impresionistih, ter si nasprotno od teh posluževala tudi močnejši barvni kontrastov pa tudi krepkejših tonskih skal. Po tehnični plati je Fran Klemenčič nedvomno naš najzanimivejši slikar. Krajine in tihotija oblikuje na široko, brez siehernih podrob-

nosti, način, ki ga z velikim uspehom uporablja tudi pri portretih.

Na pričujoči razstavi je slikar razstvil tudi nekaj začetnih in starejših del s svoje umetniške poti. Posebno dva starejša interieurja sta odlični stvaritvi naše predvojnne likovne umetnosti. Razstava je okusno aranžirana, razstavljene slike so pregledno razvrščene ter zaslužijo vso pozornost občinstva.

Tihotitje

Zrtev hude zime

Slovenska Bistrica, 8. febr.

V četrtek zgodaj zjutraj je banovinski cestar na svojem obhodu na cesti Slov. Bistrica—Sikole—Hajdina našel v snegu zmurnjenega moškega, ni imel pri sebi nobenih osebnih dokumentov, našli pa so pri njem v žepu živinske potne liste za pet govedi. Ugotovilo se je, da je zmurnjeni bil gonjač živine nekega mesarja v Slovenski Bistrici. Živino je prevezl na sekmju v Ptuju. Zaradi visoko zapadlega snega je mož na poti omagal in zmurnul. Njegovo truplo so prepeljali v mrtvašnico v Cirkovce, kjer so ga na tamkajšnjem pokopališču pokopali.

MAL' POLOZI DAR

DOMU NA OLTAR!

Gorenjski motiv

Knap je bil prepadel. Vedel je, da poveljnik polaga največjo skrb na snago v vojašnici. Spomnil se je: kadarkoli je bil napovedan obisk kakega višjega starešine, je bilo treba pokositi travo, krčiti steze, čistiti pod, zastran letenja pa nihče ni vprašal. To se je razumelo po sebi.

— Pri tebi sem ob pregledu našel nered, pajčevino na stroju, na stranskem prostoru. Dokler se ponovno ne prepričam, da je vse v redu, ne smeš v mesto... si razumel? Na svoje mesto!

Knap je odšel ves zardel, kakor oplašen, tiščalo ga je nekaj težkega in krivičnega. Takoj se niti ni ovedel, kolikšno kazeno mu je bil naložil poveljnik, bolela ga je sama opomba, v glavi so mu brneli poveljnikove besede, venomer je imel pred očmi njegovo razsrjeno lice. Potem je naenkrat spoznal: izhod v mesto prepovedan! ... In Bela in sestanki?... Naenkrat se je oddaljila od njega, kar zavrtelo se mu je v glavi. Spoznal je, da ju bo to razdvojilo. Ko mu bo vnovič dovoljeno, ko se bo poveljnik prepričal zastran reda... zbogom! Tedaj se bo že odtujila. »Pa zakaj, zakaj vse to?« mu je šumelo v glavi. Bilo mu je, kakor da ga je kdo udaril s kladivom. Zakaj? Belina slika mu je trepetala pred očmi in se naglo izgubljala. Začutil je, da je Bela zdaj daleč, daleč od njega. Nikoli nobena kazen ni bila hujša od te. Kakor da so ga zaprli v celico, ali ga napol presekali. Ona tam, on tu. Ni pomoči; ona je zanj izgubljena. Vse to tako iznenada... »Šli so moji lepi dnevi. Šli so«...

Na ravnino je legal večer. Solnce se je razplinilo nizko, bujno je žarelo samo z ene strani in ožarjalo zapad. Kakor povodenj. Vendar se je nekam dolgo poslavljalo od polj in polagoma umiralo v daljavi. Polja so se rdeče bleščala. Na letališču je bilo vse mirno, prazno, hangarji zaprti, vojašnice molčeče. Oficirji so že od poldne v mestu. Samo nekje na drugem koncu, v nekem oglu vojaškega dvorišča, je bil šumét vajakov, ki so se pripravljali k večerji.

Bil je čas izprehoda. Knap je bil sam v sobi, ostali so se razšli po svojih potih. On pa je ogledoval skozi okno ravan pred seboj in vzbočeni Beograd, ki se je že svetlikal. Pogled se mu je zdajci uprl v višave, v nebo, na katerem je vladala ta trenutek skrivnostna tišina. Koliko bolesti, krivice in ječanja poslušala in vidi nebo, razpeto nad zemljo, — se je Knapu vsilila misel. Njegova bolest je ena sama, neznatna, ki pa ga tako hudo skeli. Misel, da bi se odpravil na izprehajališče, ga

je odvrnila od neba in tegob in se je vprašal: kaj neki ona počne prav tale trenutek? Mar ga išče, ali misli nanj, ali ga pričakuje?... Zdaj je tam na promenadi vrveč, polno glav je tam, toda njo zanima ena sama, njegova. Vzdrhti pred vsakim uniformirancem. Glej, izbrala si je njega, narednika, vzljubila ga je, a on jo slepi, ne pride, sili jo, da čaka. Zdaj je brez pomoči, je razmišljal Knap, jaz pa takole zaprt! In potem je spet začel razpletati svojo misel o nebu: vse to je majhno ali pa tudi veliko, kakor se pač vzame. Danes je na primer letel in v viška ogledoval tisti kraj, kjer se shajata: to je majhen, prazen, nepomemben drevored, komaj viden, komaj ga je našel, vsega kakšni dve drevesi, kakor dve travici. A koliko pomeni njemu! Z viška je to bila prava ničla. Pa celo tudi ves park in in ves Beograd je z višine petih tisočev metrov mrtev, mrtev, mrtev, podoba brez giba in življenja. Z viška je to popolna ničevnost. Toda on je pazno gledal: tista Belina uličica, njena

skromna hišica s komaj vidnim vrtnom mu je vendar tako draga! Samo ta kotiček na zemlji je vznešeno ogledoval pod seboj, vse drugo mu je bilo malo mar. Bela je vsemu temu vdihnila svoj čar, ona je dala življenje dijaškemu drevoredu in tihili ulici, kamor zahaja Knap. Tu se je trikrat zavrtel v zraku — v pozdrav. In ko se je spet vrvaval in pogledal pod se, ni bilo vsega tega nič več. Vrstile so se hišice, parki, gaji, vile. Toda vsega tega ni hotel gledati. Ravnodušno zleknen je pod njim ležal Beograd.

Ona ga bo zvečer zaman pričakovala. Kaj ga briga vse drugo, on vé samo za njo, v vsem Beogradu, v državi, na evropski celini, na vsem svetu! Čakala ga bo: a ker ga ne bo, bo morda ravnateljev sin pristopil k njej. Morda se ji bodo ovlažile oči, ko bo sprevidela: minilo je četrto, pol ure in njega ni. Ravnateljev sin jo bo zboldel. Predzren je. Da ga ima zdajle pred seboj! Razbil bi mu nos, da bi poslej vselej zbežal kilometer daleč od nje. »Le zakaj so me kaznovali?« je razmišljal dalje, »to bi rad vedel. Mar se lahko komu pritožim pa rečem: čakajte, ali je to pravično? Kaj sem v resnici zagrešil? Bil sem na poletu, komandir mi je bil zapovedal: Knap, pojdi na akrobacije nad Beogradom, takoj!... Potem sem naročil kaplarju, naj pregleda vse prostore, toda kadar hoče nesreča, pač hoče po svoje. Prav davi nisem sam vsega pregledal in prav davi je moral pajek splesti svojo mrežo na tistem tramu. Trá-pasti kaplar tega sevé ne vidi. A poveljnik je videl. In ko sem se vrnil s poleta, mi pravi komandir: Dobro je bilo, Knap, odlično. Videl sem, kako si razgnal tisti beli oblček!... In tisti oblček je bil lep, okrogel, mehak kakor svila in je potoval nekam za velikim oblakom. Toda pajkova nit na stranišnem tramu je važnejša! Kaj, če b se slučajno ne bil vrnil z višave? Če bi se bil na primer ob loopingu prilepil k zemlji, ves zdobljen... tedaj bi se poveljnik vsekakor manj razburil kakor zavoljo pajčevine!«

Knapu je prvokrat, odkar je letalec, stopila pred oči naslednja slika: pada in ne more uravnati letala, zemlja mu hiti vedno bliže naproti, on čaka. Naenkrat: bum, vse se zruši, zemlja z njim vred začne nekje propadati. Prilepil se je ob njo, zdaj je samo še kup krvi in mesa, da ni mogoče spoznati, kdo je. Svet hiti vkup. Vsi vpijo: »Letalec je padel! Siromak, ničesar ni več od njega. En sam madež. Dolgo smo gledali, kako se je prevračal v zraku, ta je vsak dan počenjaj akrobacije!... »Pa to je Knap!« — bi vzkliknil nekdo — »Poznam ga!«

Podmornice bodo nastopile...

Nemci se pripravljajo, Angleži pa tudi ne počivajo — Korvete s posadko 50 mož — Letalske akcije proti podmorniškim oporiščem

V rimskem dnevniku »Popolo di Roma« priobčuje berlinski dopisnik tega lista članek pod naslovom »Velikanska množica podmornic bo pripravljena za napad na Anglijo«, v katerem pravi med drugim: »Domnevati je, da se Nemčija pripravlja na to, da odpošlje

velikansko število podmornic v boj proti Angliji. Nemčija bo razpolagala v zelo kratkem času z močnim in popolnoma prenovljenim brodomornim podmornic. Nove podmornice bodo vse dosežane modele kar se tiče tehnične izpopolnitve, daleč prekašale.

Po drugi strani se tudi Anglija dobro zaveda nevarnosti, ki jo čaka s strani nemških podmornic. Ladjedelnice Velike Britanije in dominionov

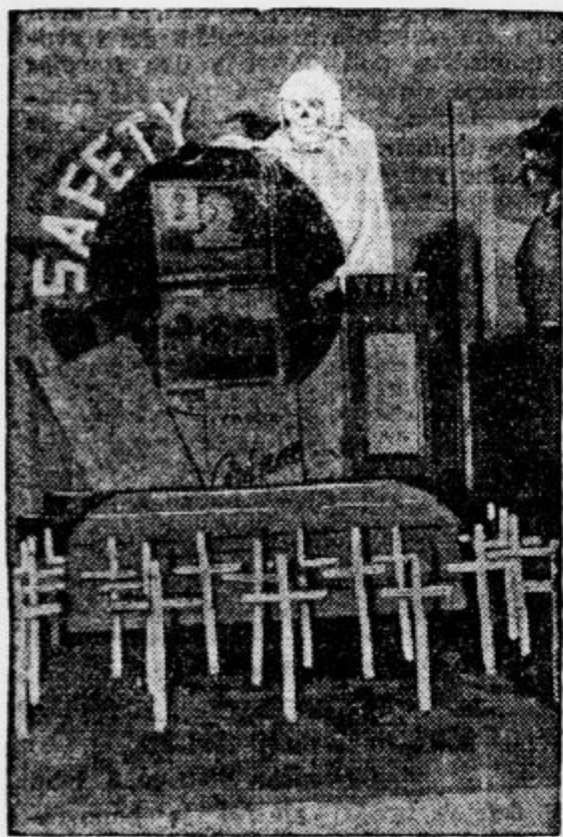
delajo s polno paro

in se bavijo zlasti z gradnjo novega tipa vojnih ladij, tako imenovanih korvet, ki jih bodo uporabili zlasti proti nemškim podmornicam na Atlantiku. Korveta je manjša od rušilca in sliči ribiškemu kuterju. Sedaj jih izdelujejo že v serijah. Izkazale so se že doslej kot

jako učinkovito orožje

proti podmornicam. Pravi, da bo v kratkem lahko vsaka britska ladjedelnica izdelala po eno teh malih vojnih ladij na mesec. Stroški za takšno ladjo znašajo komaj majhen del stroškov za rušilec. O akcijskem radiu korvet niso znani podatki, znano pa je, da so nekaj počasneje od rušilcev, a da razpolagajo z isto obrambo proti zračnim napadom in da imajo

Drastično svarilo

Polcija v Kansasu je nedavno priredila razstavo, ki naj bi obiskovalcem villa več strahu pred prometnimi nezgodami

posadko 50 mož. Zaradi manjše razsežnosti je

korveto zelo težko zadeti,

in sicer tako z letala, kakor s podmornice.

V nekem poročilu se izražata poveljstvo bombnikov britske zračne vojske in obalno poveljstvo povoljno o šansah borbe proti nemškim podmornicam. Iz mnogih znakov je sklepati, da gre za razvijanje angleških ladijskih izgrub v zadnjih tednih v veliki meri na račun močne britske letalske

ofenzive proti oporiščem

nemških podmornic. Tako so Angleži do 26. januarja napadli Wilhelmshaven 41-krat, Kiel 26-krat, Lorient 53-krat, Brest 47-krat, Bordeaux 13-krat, Hamburg 84-krat in Bremen 60-krat. Pri tem so bombardirali seveda še druge objekte, ne samo ladjedelnice in dokove za podmornice, toda glavna pozornost je bila usmerjena na podmornice. Angležem je znano, da so Nemci srednja oporišča za svoje podmornice premestili iz Severnega morja

v Biskajski zaliv.

Lorient predstavlja glavno oporišče in s temi novimi oporišči je Nemčija dobila razne prednosti, imajo pa tudi ta nedostatek, da so Angležem lažje dosegljivi. Nemške podmornice operirajo tudi iz Bresta, med tem ko je Bordeaux glavno zatočišče italijanskih podmornic, ki delujejo zuna Sredozemskega morja. Podmornica, ki operira povprečno 2 mesca na morju, mora prebiti okrog

90 dni v pristanišču

in to daje napadom na podmorniška oporišča vsakovrstne prednosti.

Koliko podmornic so potopila britska letala doslej, ni znano, ker namerava admiraliteta podatke o tem objaviti šele po koncu vojne. Uradno pa zatrjujejo, da je število potopljenih nemških podmornic dovolj znatno, da lahko rabi kot dokaz velike učinkovitosti napadov nane. Ti neposredni napadi na podmornice in

sistematično uničevanje

dokov ter ladjedelnice postavljajo za nemške podmornice določene meje v njihovem nastopanju proti britski plovlji.

Malta ni majhen otok

Njena površina je skalovita ravan

O Malti, ki beremo o njej v vojnih poročilih vsak dan, si mnogi mislijo, da je majhen otok Sredozemskega morja. Temu pa ni tako. Malteško otočje ima površino 323 štirjaskih kilometrov, od tega odpada 248 štirjaskih kilometrov na južni, glavni otok Malta, 18 na srednji, skoraj neobitujeni otok Comino, 57 pa na severni otok Gozso. Malta meri po dolgem v zračni črti 44 km, najširše mesto pa ima 24 km.

Površina Malte je v glavnem okrog 250 m visoka skalnava ravan, ki pada proti jugu in jugozapadu strmo ter nerazčlenjena v morju, proti severovzhodu pa se počasi niza k morju in tu so številni zalivi, med katerimi so najvažnejši zaliv Marsa Scirocco, St. Thomas, La Valetta, St. Paul in Malleha. Prednost ima La Valetta s svojim, strateško izredno ugodnim položajem. Skalnat in močno utrjen pomol sega daleč v morje in brani ozke prehode v obe naravni pristanišči Marsa Mouscetto in Great Harbour, ki gresta daleč v notranjost otoka.

Pasja zvestoba

V začetku tega mesca je v majhnem kraju pri Erfurtu v Nemčiji izginil neki gostilničar. Dva dekca, ki sta teden dni pozneje v gozdu pregledovala krmilšča za divjačino, sta ob robu gozda zagledala psa, ki je začel lajati. Sporočila sta to domačemu županu, ki je takoj menil, da je to morda pes izginulega gostilničarja. Na kraju, kjer je pes sedel, so potem res odkrili gostilničarjevo truplo. Po njegovem položaju so sodili, da je bil pokojnik sedel na tla, da si odpočije, pri tem je zaspal in zmrznil. Pes, ki je šele nekoliko dni prej pritekel v njegovo hišo in se tu udomačil, je vztrajal sedem dni in noči brez hrane ob truplu svojega gospodarja.

Angleži so v času svojega gospostva nad Malto storili vse, da jo spremenijo v nezavzetno trdnjavo, zlati pa so pospešili to delo v zadnjih letih, ko so se začeli Italijani oglašati s svojimi pravilicami do Malte. Zgradili so dolge vrste podzemskih, betonskih utrdb, garnizijo so povečali, s kablom so zvezali otok naravnost z obema ostalima glavnima oporiščema svojega imperija na Sredozemskem morju, z Gibraltarjem in Aleksandrijo. Mnogo sto milijonov funtov je šlo za ta dela. Ne samo zoper napade z morja, temveč tudi zoper napade iz zraka je otok silno zavarovan.

Srna v boju z orloma

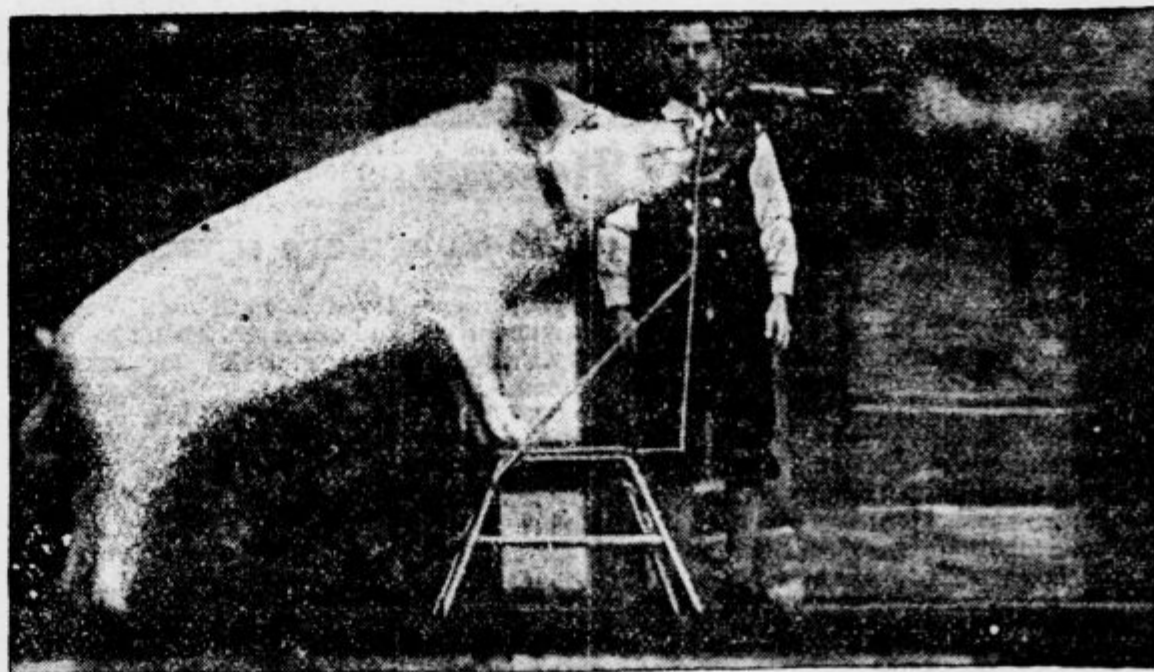
Presunljiva smrt na dnu prepada

Neki kmet iz Grischbacha v Švici je v neki globoki opazovalni srni, ki si je z muko utirala pot po mehkem, globokem snegu v goro. Nenadoma sta jo napadla dva orla in jo začela preganjati proti neki skali, ki je padala strmo v prepad.

Srna se je branila, kolikor je mogla, toda brez uspeha. Nazadnje sta jo orla pregnala na skalo. Z nenadnim udarcem

peruti lo je tedaj starejši orel, ptica z močno razpetino kril, sunil v prepad. Ko je obležala na njegovem dnu, sta se ujeti takoj spravili na pojedino, čeprav je bila srna še živa. Kmet je še dolgo poslušal presunljive krike nesrečne živali, zavoljo globokega snega pa ni ni mogel na pomoč. Tudi s klicii in kamni se obe roparici nista dali pregnati.

Tudi on se je naučil streljati...

V berlinskem zimskem vrtu nastopa prešič, ki se povzpne na prednji nogi in z rilcem sproži strel. Gledalci kažejo pri tej točki posebno veselost

Novinar v nebesih

Nevšečnosti, ki niso doma samo na zemlji....

V francoskih novinarskih krogih je krožila pred leti sledeča anekdota:

Neki pariški urednik je umrl in prišel v nebesa. Tam so mu naložili isto delo, s katerim se je bil bavil na zemlji. Izdajal naj bi časopis. Ker je bilo to v nebesih, v tem časopisu ni smelo biti politike. Nebesčani se zanimajo samo za literaturo, glas-

bo, za vse lepe umetnosti in kar je še podobnih stvari. Honorarjev ni bilo treba plačevati, kajti v nebesih se tudi nihče ne zanima za denar. Skratka, vsa stvar je bila nebeska.

Spočetka se je časopis tudi zelo dobro držal. V prvi številki je uvodnik napisal Homer, kratko zgodbo je napisal Boccaccio, Lafontaine je v podlistek dal novo besen, Mozart je skrbel za glasbeno kritiko, Boileau za ocenjevanje knjig, Victor Hugo je poslal več spevov. Ni čudno, da je bil urednik ves blažen.

A že naslednji dan je moral zabeležiti v svoj dnevnik: »Neprijetnosti X. Boileau je poslal 400 vrst, dosti preveč. Hotel sem skrajšati, pa je pobesnel in mi zagrozil z razsodiščem.«

Dva dni pozneje je urednik zapisal: »Mozart se je izrazil neugodno o pianistki, ge. B. Predlagal sem mu, naj bi izraz »popolnoma brez talenta« zamenjal z »izredno nadarjena«, pa se je branil in trdil, da bi s tem prišlo v kritiko nekaj povsem drugega. Ne vem, kaj bi storil.«

Tretji dan je stalo v dnevniku: »Nov polom. Gledališko kritiko sem hotel poveriti Shakespeareu, pa se je izkazalo, da je pol tučata Shakespeareov, ki trdijo vsi, da so pravi. Vsak se sklicuje na kakšno učeno delo. Kateremu naj verjamem?«

In četrti dan: »Victor Hugo je poslal nekoliko popolnoma brezumnih pesmi. Seveda bo nekoliko idiotov in snobov reklo, da so genialne. Moram jih priobčiti, ker jih pač ne smem odkloniti.«

Pri tej misli se je urednik tako razburil, da mu je stopil znoj na čelo in se je zbudil. Blaženi občutek: saj ni bil mrtev, temveč je o vsem tem samo sapjal. Šele sedaj je dobil pravo nebeske občutke: svoj list bo lahko izdajal brez Boileauja, Mozarta, Shakespearea, Victorja Hugoja in vseh drugih neprijetnosti.

Svetlikajoče se roke

Dve mladi sestri iz Bostona zbujata pozornost ameriških zdravnikov

Pred leti so opazovali pri nekem ameriškem podeželskem dekletu, da se ji svetlika leva roka. Polagoma so nanjo pozabili. Sedaj pa se je pozornost zdravnikov in fiziologov obrnila k drugemu podobnemu primeru.

Tokrat gre za dve mladi sestri iz Bostona, Betty in Betsy. Pri obeh sestrah žari leva roka z modrikasto svetlobo. To žarenje je znatno, a je vidno seveda le v temi. Če se svetlikajoča se roka v temi približa odprti knjigi, postanejo črke čitljive. V dnevni in umetni svetlobi svetlikanje preneha. V ostalem sta roki obeh sester hladni in brez vsakega duha. Zdravniki so pojav

ponovno opazovali in so pri tem onemogočili vsako morebitno varanje. Pri poskusch so nadzirajoči zdravniki držali svetlikajoči se roki za zapestje.

Čudnega pojava še niso mogli razložiti. Fiziologom daje posebno to misliti, da kažeta obe sestri enake lastnosti in da se jim svetlikanje pojavlja periodično, v rednih presledkih. Morda gre za podedovano konstitucionalno posebnost. Nekateri opozovalci govore o živčnem osredotočenju sil, ki se združujejo v levi roki in spreminjajo v svetlobo. S tem pa ne povedo seveda še ničesar.

Miši so se vračale

Kako se živali znajdejo

Monakovski živalski psiholog prof. Bastian Schmid je pred nekaj časa poročal o zanimivi zgodbi. V predmestnem kraju Monakova je neka ženska v shrambi svojega stanovanja počasi ujela v past 43 miši. Ker so si jih živali smislile, jih ni pokončala, temveč jih je odnašala vsakokrat daleč od hiše in izpuščala. Prof. Schmid je te ujete miši zaznamoval in je ugotovil, da gre samo za štiri živali, ki so se stalno vračale »domov«. Schmid je nato napravil lastne poskuse. Dve miši je odnesel v zagrnjeni pasti 800 m stran, navzlic temu sta se vrnil 33krat, in sicer pogosto že po nekoliko urah, včasih pa tudi po tednih. Pri tem sta morali premagati razne ovire, n. pr. preplezati steno z divjo trto. Da bi se mogli razgledati v zagrnjeni pasti, je bilo izključeno.

Miši imajo tedaj kakor mnoge druge živali doslej nepojasneno sposobnost orientacije brez pomoči znanih čutil. V novejšem času so ta čut orientacije z vrsto poskusov še nadalje raziskovali. Iz poskusov, ki jih je napravil ornitolog dr. Heimroth v berlinskem živalskem vrtu, je razvidno, da imajo neke ptice samo orientacijski čut s pomočjo vida. S tem prepoznajo kraj svojega gnezda že na veliko daljavo. Izkazalo se je, da so imele ptice tudi dnevno in nočno podobno Barilna v glavi. Neke vrsta rac je ponoči preko vodovja, ki je 4 km

oddaljeno, našla najkrajšo pot do živalskega vrta in so se usmerjale pri tem po razsvetljenih cestah in svetlobnih relikmah. V sedanjem času zamenlitve pa ta usmerjevalna možnost seveda ni mogoča.

Ptice selilke po so večino neodvisne od orientacije po vidu. Tako so skorce in lastovke prenesli v zagrnjenih kletkah v kraje, ki niso ležali v smeri njihovih selitev in ki so jim bili neznani. Kljub temu so se po nekoliko dneh vračali v živalski vrt. Staro vijejavko so spravili iz botaničnega vrta v Dahlemu z letalom v Solun — deset dni pozneje je sedela spet v svojem duplu. Preletela je 1600 km dolgo pot. Da bi se ptice med prevozom ne zapomnile morda obratov vozila, so jih omamljali z etrom ali pa so jih v zatemnjeni kletki vrtili na stalno vrteči se gramofonski plošči. A vendar so našle domov.

Celo v velemestnem vrvežu živalski orientaciji čut ne odpove. Prof. Schmid je dal prepejati ovrčarja v zagrnjenem košu iz predmestnega kraja v 8,5 km oddaljeno Monakovo. Kmalu potem, ko je pes sredi mesta zapustil voz, se je odpravil v smeri proti domu. Križišča in drugi psi so ga odvrčali, vedno na novo pa je našel pravo smer in po dveh urah je došel domov.

Mamut s kožo in dlakami

Newjorški naravoslovni muzej je podaril vseučilišču na Aljaški mamuta, ki ga je odprava tega muzeja izkopal v bližini mesta Juneauja na tem polotoku. Okostje predpotopnega velikanca tehta več nego 2000 kg. Posebnost najdbe je precej dobro ohranjena, z gosto rdečo volno pokrta koža. V zemlji, ki je prepojena s petrolejem in skoraj večno zamrznjena, se je ta koža ohranila celih 40 tisočletij.

Angleška otroška imena v vojni

»Daily Mail« se bavi v nekem članku z otroškimi imeni iz novejših dobe. Članek pravi, da so stotine in tisoči otrok, ki se danes rode na Angleškem, v nevarnosti, da dobe imena, n. pr. Bardia, Libye, Tobruk ali Wawell. Mogoče je, da se bo kakšen otok imenoval Bukbuk Jone ali Solum Smith. Že v prvi svetovni vojni so bili otroci, ki so nosili imena, kakor »Douglas French Joffre Kitchener Morton« ali Walter Ypan Canne, v tej vojni pa so jih imenovali že »Dunkerque« in »Sirena«, neki deček pa je dobil celo ime »Bombnik«.

A NEK DOTE

Slavni pariški pevec Levasseur je sodeloval nekega večera na koncertu v korist revežem nekega predmestja. Prej je bil izjavil, da se odreče za ta koncert vsakemu honorarju. Po večeru je imoviti župnik tistega predmestja povabil sodelujoče na majhen prigrizek. Levasseur je pri tem našel pod svojim prtičem piruh. Ko ga je odprl se je iz njega vsulo pet zlatnikov. Pevec se je obrnil k župniku in dejal prišebno: »Gotovo veste, gospod župnik, da trdo kuhana jajca rad jem — a morda ne veste, da povijem samo beljak. Dovolite mi zato, da vam rumenjaki vrnem za vaše reveže!«

Med burško vpijno je neki angleški polkovnik dobil od svojega generala povelje, naj izsledi burškega generala de Weta in mu pade v hrbet.

Res je začela bitka. Prvi ranjenci so dospeli z bojneza polja. General je vprašal:

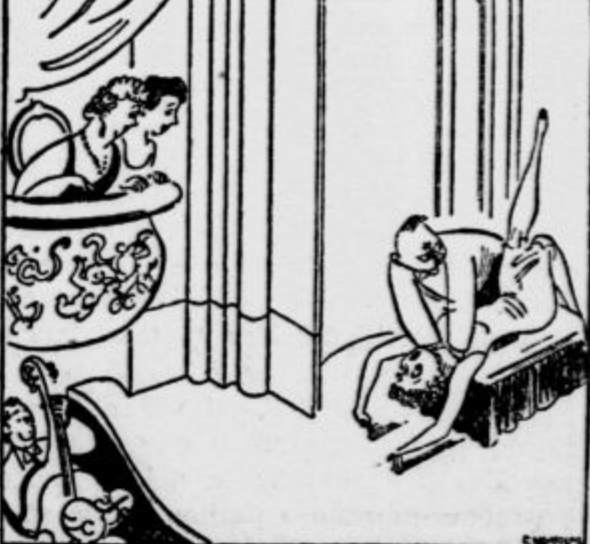
»Ali je polkovnik moje povelje izvršil?«

»Tako približno, gospod general.« je odgovoril neki ranjeni častnik.

»Kaj pomeni to: približno?« za je narhullil general.

»Gospod polkovnik ni padel Buru v hrbet, temveč v roke!« je odvrnil častnik.

VSAK DAN ENA

Med gledališko predstavo »Vidiš Lina, takšne trajne kodre bi si želela imeti tudi jaz...« (Schweizer Illustrierte)

V osmih dneh 2.7 milijona frankov zaslužka!

Gangstrske metode in borbe v Marseilleu

V Marseilleu se je odigrala razbojniška zgodba, kakršne so bile v tem sončnem mestu nekoč precej pogoste. Razbojniki so hoteli opleniti eno izmed državnih skladišč živil v neki bivši garaži.

Zgodba se je začela s tem, da se je vseлил v neki oddelčni hotel prošluc zločinec s Korzike po imenu Gaston Roussel. Čakal je, da se mu ponudi kakšno »delo«. Nekega dne je prišel k njemu tujec in mu dejal, da potrebuje nujno 100.000 kg kave. Če mu je hitro in dobro dobavi, bo tudi plačilo dobro. Roussel je malo pomislil, potem je odvrnil, da opravi ta posel lahko v osmih dneh, stvar pa bo veljala 2.7 milijona frankov. »Dobro,« je dejal kupec in je Rousselu takoj izplačal znaten predupem.

Roussel je v naslednjih dneh zbral tolpo samih »težkih mladenčev«. Oborožil jih je z avtomatskim orožjem težkega kalibra in

za obleke, površnike, zimske suknje itd. — dobite še vedno pri tvrdki

Drago Schwab

LJUBLJANA — Aleksandrova cesta 7. Zaloga konfekcije za gospode in dečke.

Pred mikrofonom

»In zdaj, gospoda moja, zapišimo foxtrott...«

(Politiken)

Prisluškovalec radia

— nov peklic

Vohunska služba v Ameriki

Malokdo si predstavlja, koliko najrazličnejših prenosov gre po brezžičnih valovih izven valovnih dolžin, ki so namenjene posameznim uradnim postajam. Samo v Ameriki ima kakšnih 55.000 amaterjev posebno dovoljenje za radijske oddaje, a ti predstavljaio na vseh mogočih dolžih, srednjih in kratkih valovih komaj nezaten delec vseh oddajalcev. Pomisliti moramo samo na vse oddajajoče vojne in trgovske ladje, bombnike in prometna letala. tajne vojaške postaje in postaje, ki jih upravljajo — vohuni...

Običajen smrtnik bi kmalu obupal, če bi hotel zasledovati vse te oddaje, da bi si ustvaril približno sliko o njihovem številu in njihovi vsebini. So pa uradna mesta, ki jim je mnogo do tega, da bi imela čim natančnejši vpogled v te stvari. Zlasti velja to za politične oblasti večine dežel, ki dobro vedo, da se vohunska služba najrajši okorišča s tem načinom oddajanja

sporočil. Zato ni čudno, da te nastajajo cel nov poklic uradnih prisluškovalcev radia, zlasti v Ameriki, kjer so v zadnjih mesecih vsakovrstni agenti iz inostranstva v takšni meri začeli uporabljati radio, da je morala oblast silovito pomnožiti število specialstov za prisluškovanje. Ti prisluškovalci so doslej v resnici odkrili celo vrsto tajnih brezžičnih central, ki so jim agenti iz vseh delov Zedinjenih držav pošiljali svoja poročila. Ti agenti uporabljajo večinoma prenosne majhne oddajne postaje, ki jih priključujejo avtomobilski bateriji ali kakšnemu drugemu podobnemu viru. Polez doseganjih prisluškovalnih postaj so ameriške oblasti uredile še nadaljnjih 32 postaj po vsej deželi, tako tudi na Aljaški, na Portoriku in na Havajih. Poklicni prisluškovalci radia morajo biti v svojem poslu seveda zelo dobro izveščani, zlasti pa morajo obvladati znanost o šifriranem oddajanju poročil in razumeti celo vrsto jezikov.

Marinčič Toni — dijakinja:

Mamici za god

Mamici mnogo: eni lepo, drugi dobro, tretji sladko se godi, mnogim pa življenje togo vse najslajše zagreni.

Tebi lepo, vse najboljšje in najslajše, kar želiš; skrite želje in očite mamici se izpolnile! To pristrčno ti želi tvoja hči.

Zgodba o mašem Jaku

Jako je bil opica. Doma je bil sredi velikega pragozda. Tam ga je ujel neki častnik, ko je bil Jako še tako majhen, da ga je lahko v nogavici odnesel domov.

Častnikova gospa in mali sinko, ki sta ga imela, sta bila kaj veselo presenečena, ko se je prikazal iz nogavice tako zabaven gost. Dala sta mu lepo ime in kmalu je bil Jako ljubljeneč vse hiše.

Na žalost so se morali Jakovi redniki že prve dni prepričati, da reja mlade opice ni samo prijetna stvar. Jako je bil namreč poln bolhá. Da bi mu jih pregnali, so ga od nosu do konca repka natrli z mazilom zoper bolhe. Jako pa ni bil te dobrote prav nič vesel. Narobe, strašno se je hudoval, ko so ga izpustili. V veliko radost svojih bolhá se je jel lizati kakor nor in ni odnehal, dokler ni pospravil vsega mazila. Toda pomnite, otroci: ni vsako zdravilo za notranjo rabo! Huda maža je povzročila v Jakovem želodčku strašno homatijo. Več dni je živel med življenjem in smrtjo; ker je bil pa mlad in čvrst, se je nazadnje vendarle opomogel. Zdad se je začela nova muka: okopali so ga! Jako je pihal, pljuval in cepetal takisto kakor otroci, ki se bojuje vode. A bolhe, kolikor jih ni bilo pregnalo mazilo, so pri tem potonile.

Dobri redniki pa niso pomislili, da je opiče življenje brez bolhá zelo pusto in žalostno. Ubogi Jako, ki se je prej

po cele ure zabaval s tem, da si je lovil bolhe, je imel zdaj mahoma prazen kožušček. Dolgo, dolgo se ni mogel utolažiti.

Nu, kakor človek, se tudi opica vsemu privadi. Jako se je tako navadil snage, da je hotel imeti na svoji postelji vsak večer novo prevlečko. Kadar je videl, da mu niso bili dali oprane rjuhe, je potegnil staro s postelje, jo vrgel na tla in zabavljal tako neznanjsko, da ga je bilo strah poslušati.

Pri jedi je posebno čislal dobre reči. Najrajši je imel pečenko. Ker se

tepel, se je dolgo časa delal, kakor da Jaka vobče ne vidi. Več dni ga ni ne pogledal ne pobožal. Vsi so videli, kako je šlo to zaničevanje grešniku do živoga. Potrt je bil, da nikoli tega, nič več se ni igral, nobena jed mu ni šla v slast, in ko mu je deček položil v skledico košček pečente, se je ni dotaknil. Nazadnje mu je častnik odpustil in Jako je od veselja nad tem prevračal take kozolce, da so ga komaj ugnali. Ugrižnil pa ni nikoli nikogar več.

Se nekoga se je bil Jako z vsem srcem oklenil: mladega prašička, ki je tekal po dvorišču. Te ga je ljubil menda nad vse. Če si mu dal kolača, je

meso v vročih deželah hitro pokvari, je prišla ta dobrota le redko na mizo in Jako je bil nanjo tem bolj pogolten. Nekoč so imeli častnikovi obisk; gostje so bili pojedli juho in kuharica je prinesla na mizo glavno jed — velik, slasten kos pečene mesa!

Častnikova gospa e že hotela vstati, da bi razdelila pečenko, kar plane izpod stropnega tramovja majhen škrat, popade pečenko in izgine, preden so mu jo utegnili vzeti. Bil je Jako! Zadovoljno se je držal za tram in tiščal pečenko k sebi, ne pazec na omako, ki je kapljala od nje in gostom po oblekah. Tolikanj so se smejali, da tudi častnik ni mogel biti prehud na malega razbojnika. Kaznoval ga je sicer, a bolj radi lepšega kakor zares.

Častnikovega sinka, ki se je z njim igral, je imel Jako zelo rad; tudi z gospo sta bila prijatelja, ker mu je zmerom dajala poslastkov; najrajši pa je imel častnika, in kadar je zunaj začel njegove ostroge, je pustil vse in mu stekel naproti. Da, kar ujezil se je, če si ga hotel v takem trenutku zadržati. Najbrže in maral, da bi častnik videl, kako se njegovo opiče srcece oklepa tudi drugih ljudi.

Nekoč sta bila sinko in Jako vsa zatopljena v igro s kositrnimi vojaki. V tej zaverovanosti nista slišala častnika, ko se je vrnil domov in stopil v sobo. Šele čez čas ga je Jako opazil. V svojem presenečenju je ponorel. Kakor iz uma je podrl kositrne vojake in jel skakati po njih. In ne samo to: mahoma je planil na dečka ter ga grdo ugriznil v komolec.

Častnik pa je bil kljub nejevolji in prepadenosti pameten mož. Namesto da bi malega neobrzdane pre

skrivaj odlomil košček, se splazil k prašičku in mu ga po drobtinica stlačil v rilček. A tudi za prašička ni smel nihče vedeti, da sta prijatelja. Kadar ga je kdo zalotil z njim, je v jezi pahnil cvilečo živalco od sebe in jo ozmerjal na vse pretege, kakor da mu ni prav nič do nje.

Tako je živel Jako v častnikovi hiši precejšnjo vrsto let. Kakor pri ljudeh, so se tudi v njegovem življenju menja-

vali veseli in žalostni dnevi. Radi so ga imeli in dobro se mu je godilo, a vendar mislim, da je bil kdaj pa kdaj nesrečen. Kdo ve, morda bi bilo zanj boljše, da ga je častnik takrat pustil v domov. Kajti kakor ljudem, tako je tu-pragozdu in ga ni v nogavici odnesel di živalim najdražja na svetu prostost!

Vestnik medmestva

Postojnski: Vse sem v rodu prejel. Odgovorim Vam v pismu!

A. Š. dijakinja: Upamo, da si med tem že prejela knjigo. Spis »Vrnili se je« ni dovolj zanimiv. Le pošlji o priliki še kaj na ogled!

B. Č. dijak R.: Tvoja pesem »Naša vojska« mi je bila zelo, zelo všeč in žal mi je, da je ne morem objaviti. Vsi čutimo tako, kakor si povedal v svoji pesmi. Prosiš me, naj jo ocenim. Vidiš, v tem primeru se ne bi rad spuščal v suhoparno kritiko. Res je, mnogo velja pravilna rima, oblika, jezikovno znanje — a kaj Ti pomaga vse to, če ni srce na pravem mestu! Ostani takšen, kakršen si, fant od fare zaveden, pogumen in ponosen. Pristrčno pozdravljam Tebe in vse Tvoje tovaršice

stric Matic

Jutrovčki pišejo

Spoštovani stric Matic! Zelo rada prebiram »Mlado Jutro«. Vedno komaj čakam nedeljo. Čitam tudi rada druge knjige. Najrajši na svetu imam mamico, lepe knjige in mojega malega mucka. Najbolj Te pa prosim, da ne zavržeš mojega prvega pisma v svoj požrešni koš. Lepo Te pozdravlja Vera Azman, uč. II. razr. osn. šole, Jesenice na Gorenjskem.

IZ KRAJEV, KJER ŽIVIJO SLOVENC

Zgodba o brodniku Malnarju

O cerkvi sv. Danijela na volčanskem polju smo na tem mestu že govorili. Nahaja se na desnem bregu Soče, nasproti Sodnice med Volčami in Tolminom.

Stari očanci so vedeli mnogo povedati o zakladu, ki da je zakopan pod pragom cerkvice sv. Danijela.

O brodniku Malnarju, ki je tudi poskušal dvigniti zaklad, je znana naslednja zgodba:

Ko pod Pršetovim klancem se ni bilo mostu preko Soče, so se potniki posluževali Malnarjevega broda.

Brodnik je bil rajni Malnar. Nekega večera sedi zamišljen na brodu. Iz sna ga zdrami klicanje:

»Hoj, brodnik Malnar, prepelji me čez vodo!«

Malnar odrine z brodom na drugo stran. Nikjer nikogar. Jezen se vrne. Komaj pristane, zasliši zopet:

»Malnar, hoj, Malnar, prepelji me čez vodo!«

Zaman gre na drugo stran. Zopet se prazen vrne. Komaj pristane, ponovno zasliši žalostno klicanje. Zdi se mu, da kliče otroški glas:

»Malnar, hoj, Malna-a-ar, prepelji me čez vodo!«

»To pot grem zadnjič,« si misli, ko odriva brod. Pristane. Pod vrhovim grmom komaj zapazi malega, jokajočega otroka. Posadi ga v čoln in odrine.

Toda, kaj je to? Bolj ko se brod pomika proti sredini reke, težji postaja, reka vedno bolj deroča in otrok vse večji in večji.

Brod pristane. Brodnik se začuden ozre v nenavadnega potnika. Ko vidi njegov nebeško ožarjeni obraz, se zave, da je vozil samega Boga.

Poklekne. Potnik vpraša: »Kaj hočeš za brodnino?«

»Ker si vsemogočen, daj mi moč, da izkopljem zaklad pri Sv. Danijelu,« de brodnik.

»Naj bo,« pravi potnik-Bog, »toda pri tem te čaka velika huda preizkušnja. Če vzdržiš, bo zaklad tvoj. Zakopan je pod cerkvenim pragom. Tam koplji! Ko dokoplješ do njega, se ne daj motiti od prividov. Hiša ti bo gorela, žena vpila na pomaganje, otroci bodo jokali, živina mukala. Od Volč dolci se bo pomikala proti tebi goreča kopa sena. Ti se na nič ne oziraj in kopaj dalje. Če prenehaš, bo tvoje delo zaman!

Bog izgine. Drugi večer gre Malnar na delo. Ko dokoplje do zaklada, se res pojavijo prividi:

Hiša mu gori, žena prežalostno vpije na pomaganje, otroci jočejo, živina muka in doli od volčanske cerkve sv. Lenarta se pomika proti njemu velika goreča kopa sena. Ne prenese tega. Vse prikazni ga tako presunejo, da vrže krampl in hiti na pomoč.

Tisti hip pogoltno zemlja zaklad. Ko pride Malnar domov, je vsa domacija tiha in pokojna.

Zaklad pa še vedno čaka tam pod pragom cerkve sv. Danijela.

Toni Hvala

Svatba Miki Miške

— Na dobro srečo, princ Vej-Haj-Vej! —

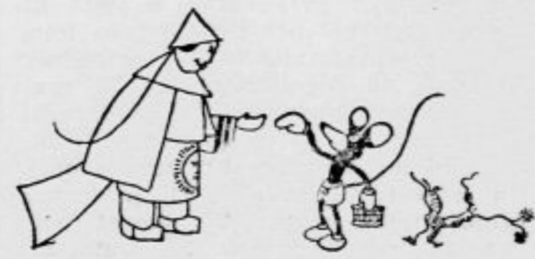
Cesar je zadovoljen z odgovorom svoje hčere nazdravil princu in mu zaželel srečno pot. Tudi princ je dvignil zlato čašo, pogledal v črne princeskine oči in dejal:

— Pijem v slavo, moč in srečo najmočnejšega vladarja pod soncem! — In pred prestolom je zaigrala prekrasna godba in vitke deklice so pogumnemu princu v čast zaplesale najlepši ples.

Princ pa je gledal črne princeskine oči in mislil na groznega zmaja Hu-Hu-Hu.

Tretje poglavje

Neznana miška pred cesarskimi vrati. Skrivni vhod v prestolno dvorano. Dve solzi nesrečne miške.

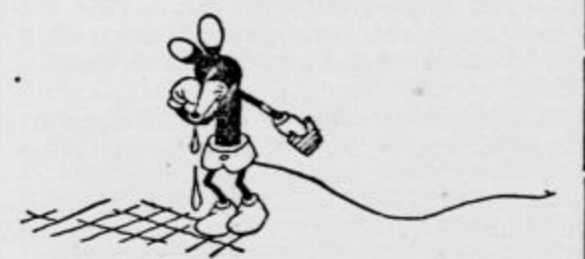

Pred glavnimi vrati cesarskega dvora se je v istem času ustavila neznana miška, potna in prašna od dolge poti. Prav resno je zaprosila stražo, naj jo pusti pred cesarjevo obličje.

— Hej, kdo je že slišal in videl, da bi miške obiskovale cesarja! — se je zasmel vojak. — Beži od tod! —

In ker je bil vojak pravi vojak, je potegnil težki meč in zamahnil z njim nad majceno miško.

— Stoj, hej, kaj delaš! — je zavpila miška. Ali ne veš, da me s tem nožem

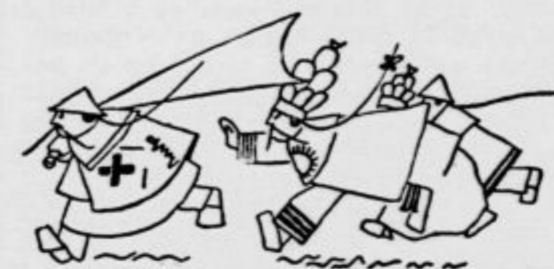

lahko posekaš? Spravi ga in vzemi tole... —

In prebrisana miška je spustila na vojakovo dlan zlatnik. (Zlato je kakor dobra beseda — tudi cesarska vrata odpre.) In vojak je rekel:

Če te spustim skozi glavna vrata, mi bodo odsekali glavo kakor petelinu. Povem ti pot, po kateri boš prišla najlažje naravnost v prestolno dvorano.

In ji je razložil, kako naj se zmuzne skozi kuhinjsko okno, od tam skozi

luknjico med skrinjo s sladkorjem in velikim sodom z japonskim medom, nato po dolgem hodniku z mrtvaškimi podobami, potem skozi spalnico cesarjevega norca Lu-Tu-Tu, nato po ozkih skrivnih stopnicah, ki so bile znane samo kitajskemu vladarju in vsem prebivalcem Nebeškega kraljestva, nato po tretji podstrešni gredi v prvo nadstropje in tako bo prišla do luknjice, ki se nahaja natanko pod sobano, kjer je v tem času zasedal državni zbor in razpravljaval o snubitvi princa Vej-Haj-Veja.

(Dalje prihodnjš)

Mara J. Tavčarjeva:

Šiba in šola

Biba:

»Nič se nisem naučila, po zabavah sem hodila, meni vsaka je naloga, ooh pokora in nadloga.«

Učiteljica:

»Zopet zvezki so vsi prazni, tvoji redi so porazni, kdor se mlad nič ne uči, revež je vse žive dni.«

Biba:

»Šola meni ne ugaja, ročno delo mi nagaja, ooh in tisto pet in dve, meni v glavo kar ne gre.«

Učiteljica:

»Kaj pa misliš, Biba mala, saj boš zopet zaostala, v prvi razred osem let, boš hodila v klop sedet.«

Biba:

»Koliko še časa, prosim, v razred ta naj torbo nosim? Vse učenje mi preseda, prav posebno abeceda.«

Učiteljica:

»Še svarim te, Bi-ba, Bi-ba, v grmu raste zate šiba, ko boš z njo svoj del dobila, pa se rada boš učila.«

Biba:

»Mo-ti-te se gospodična, jaz sem dama že odlična, nov imam doma sa-loon, radio in gra-mo-fon.«

Učiteljica:

»Milostiva, oprostite, prosim, v šolo le hodite, vas na rokah bom nosila, v glavo učenost nalila.«

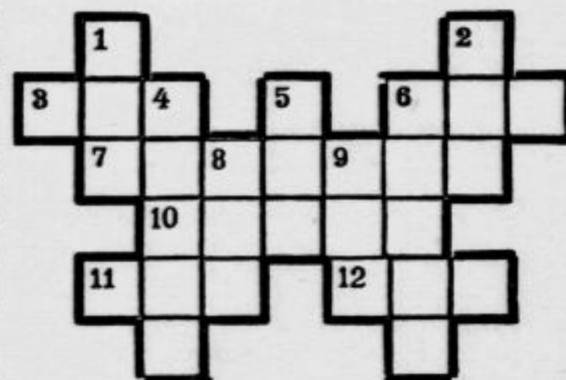

Biba:

»Proosim, to so moje želje, vedno sem vam na povelje, kar pri meni pozvonite, kadar v šolo me želite.«

Nič učila, nič ni znala. Biba reva je ostala, šel na boben je sa-lon, radio in gra-mo-fon.

Križanka

Vodoravno: 3. poljsko orodje, 6. pevski glas, 7. dekline ob poroki, 10. luč jugoslovenstva, 11. ozka izhojena pot, 12. neodmenska naklonitev

Navpično: 1. oprijemalni, varovalni, rastlinski izrastek, 2. ploskev, ki nas nanjo priklepa težnost, 4. sladkovodna riba, 5. plačilno sredstvo, 6. knjiga zemljevidov, gorstvo v severni Afriki, svila, metulj itd., 8. prometilo, 9. tekočinska posoda.

Kraljestvo mode

Za polne pestave

»Narišite vendar že nekaj tudi za nas, ki smo malo bolj okrogle!« mi je omi dan prigovarjala malce debeljšna gospa, ki se venomer jezi zaradi preveč vitko narisanih postav v modnih listih. Nič ni pomagalo, da sem ji razlagala, kako je moči vsako moderno obleko z malenkostnimi spremembami primerno ukrojiti; tudi za bolj polno postavico: tu ali tam pač izpustimo kako gubo, malo manj nabereamo životek, zvončasto krilo poudarimo in rahlo podaljšamo...

»Vse druge skrbi mi rojijo po glavi,« je dejala. »Nikar da bi se še ukvarjala s podobnimi umetninami. Veste, kar tekno obleko narišite, da se mi bo takoj podala, ne da bi jo morala spreminjati.«

Ustregla sem ji torej, njej in pa drugim malce okroglim gospam, ki očitajo modni

mačohovstvo, češ da so ji pri srcu le suh ljate ženske.

Križa teh »okroglih« oblek so malce datjaša od kril, ki jih trenutno predpisuje moda. Saj veste, linija ki podaljša hkrati tudi zoži! Ta križa niso bog ve kako široka, pa tudi preozka ne, kariti preozka oblika učinkuje na polnem telesu naravnost izdajalsko... Evo treh modnih zapovedi, ki bi jih morala upoštevati vsaka debeljšna ženska: Varujte se preozkih oblek! Odkle najte prekrota križa! Bujte se velikih vzorcev! In če smem dodati še iz svojega Ljubite preprostost! Kajti v preprosti gladki obleki boste vselej učinkovale bolj mila dostno in tudi najbolj vitko.

Kaj pravite na primer k dvodelni obleki, ki ima obliko klasično krojnega kostuma z dokaj dolgo jopičo? Spomladaj boste takšno obleko nosile brez plašča in vam bo v polni meri nadomestovala lahek kostum, sedaj pa jo seveda lahko občeate kakor vsako navadno obleko pod topli zimski plašč. V dolgi, ozki vratni izrez ji prinese vložek iz bele svile, iz belega platna ali iz belega pikeja — takšen vložek učinkuje tukaj kakor lena bluza. Reverje okoli vratnega izreza lahko obložite z žametom v barvi obleke ali s podobno sviljo (1. skica).

Posta jo podaljša, zato tudi zoži dolga nevpilna linija, ki jo z dvojnimi srednjimi šivom vnesemo v obleko. Eleganten vložek je lahko drapiran vratni izrez s trikotnim vložkom iz belega obleke. Dolgi rokavi so lahko nabrani ob zapestnikih (2. skica).

Prav tako upošteva pokončno razdelitev in potemtakem zoženje postavice obleka s tremi dolgimi šivi in s koničastim vložkom iz belega pralnega tvoriva. Obleko zapremo spredaj z ozkim pasom iz blaga (3. skica).

Močnim postavam se zelo lepo podate letos moderne dolge bluze brez pasu. Tudi takšno blužo razdelimo z dvema dolgima šivoma in jo po vsej dolžini zapremo z drobnimi gumbki, ob vratu pa jo lahko nabereemo in drapiramo. Bluza učinkuje izredno elegantno in jo zato nosimo k črniemu krilu popolne ali zvečer (4. skica).

Preprosta promenadna obleka za močne postavice ima kratke opetke, ozke, pod klobučasto razdeljeno krilo. Obleka je brez pasu, život ji zapremo dokaj nizko z gumbi iz blaga obleke (5. skica).

Moka iz zmrznjenega krompirja

Krompirjeva moka je posebno dobra in primerna za pripranje raznih močnih jedi in sladice. Napravimo jo lahko doma takrat ko je krompir zrel in najbolj cenen. Malokatera gospodinja ve, da je krompir, ki je pozimi zmrznil, posebno dober za izdelavo krompirjeve moke. Krompir treba prenesti v zmerno topel, nikoli ne v gorak prostor, da se odtaja. Potem ga v hladni vodi operi in olupl ter ga na strgalniku nastraj v večjo skledo, ki naj bo do polovice napolnjena s hladno vodo. Ko je nastrgan ves krompir, dolij še vode, da jo bo

dvakrat več kakor nastregn krompirjeve kaše. Premešaj dobro in tako naj stoji na zmerno hladnem prostoru preko noči. Potem z rokami premešaj vso kašo; med nenehnim mešanjem jo nato precedi skozi sito. Ko sede gošča na dno, kar traja par ur, odlij čisto vodo, prilij sveže vode in zopet mešaj in mešaj s čistimi rokami nakar kakor prvokrat počakaj, da se napravi na dnu usedlina krompirjeve moke da potem čisto vodo zopet odlijš. Tako je treba usedlino, t. j. moko, vedno na novo s svežimi vodami izpirati a vmes vsakokrat počakati, da zopet sede na dno. Ko je moka popolnoma bela, odlij zadnjičkrat vodo, odloči usedlino od skled in jo zloži na močan čist papir ali na gosto krpo ter pusti, da se na toplem mestu, kjer ni prahu moka dobro posuši. Docela suho moko stoli v možnarju, presej jo in spravi v vrečico.

Dobro okus

je posebna prednost odvajalnega sredstva Darmol. Vihu tega deluje milo in brez bolečin zato uživajte odrasli in otroci radi Darmol.

Jedi iz koruzne moke in zdroba

Iz koruzne moke lahko pripravimo. Dobra moka ima prijeten vonj, pokvarjena pa zaudarja po plesni. Dobro moko spoznamo, ako jo ščepec pokusimo in cutimo, da ni grenka. Ker je sedaj na razpolago mnogo koruzne moke, naj sledi nekaj navodil in receptov za nekatere jedi. Predvsem treba naglasiti, da koruzni zdrob in moka nista težka, marveč lahko prebavljiva. Kdor ima slab želodec, mu ga koruza uravna. Zato se nikari ne bojno jedi iz koruzne moke in koruznega zdroba.

Pulenta. Koruzni zdrob treba v pločevnasti posodi na mlijem ognju na suhem, t. j. brez vode, paliti dobre četrt ure; vendar mora biti kuharica pri tem celu zelo pozorna, zdrob treba ves čas urno mešati, da izgubi vonj po surcovem, nikakor pa se ne sme zapaliti. Šele ko je zdrob spažen a prijetno vonjav, ga zatijemo s slanin krompom, ki ga mora biti približno še enkrat toliko kakor koruznega zdroba. Na eno mero zdroba torej dve meri vode. Potem treba med kuhanjem skoraj ves čas mešati. Kuhana je v pol ure. Ako bi se med tem časom preveč zgostila, jo razmešamo z nekoliko slanega kropa in kuhamo še nekaj časa. — Žganci iz koruzne moke so tudi okusnejši, ako moko prej prav malo prepražimo. Kropa naj bo za polovico več kakor moka. Ker ni vsaka moka enako suha, je težko določiti natančno mero vode. Izkusnja izučil kuharico. Žganci se kuhajo okoli pol ure. Moko vsujemo v krop vso hkratno, tako da se napravi velik cmok, ki ga posredi s kuhajničnim ročajem prevotimo do dna lonca, da se krop polagoma vlije preko vsega cmoka in se torej tudi vrhnja moka kuha. Paziti treba, da ne jemljemo preveč vode, ker je škoda, da bi jo pozneje odlivali, saj ni čista, temveč se vedno nekoliko pomeša z moko. Ta moka gre potem v izgubo ako ne napravimo iz nje morda juhe po naslednjem receptu.

Juha iz koruzne moke. Zakuhaj koruzno moko na slani vodi, pri tem ves čas motaj z motičem, da se ne napravijo kepice; vreti mora približno 20—30 minut. Moke mora biti toliko, da je kuhana juha silna bolj redki kaši. V juhi razmešaj žlico presnega masla, nakar naj ne vre več Zelo izboljša juho, ako narežeš vanjo kuhano kranjsko klobaso ali razmešaj v njej precej nastrganega sira. Tudi na suhi juhi (t. j. juhi od prekajene svinjine) kuhana koruzna juha je okusna in izdatna. Kakor iz koruzne moke pripraviš juho tudi iz koruznega zdroba. Boljša je, ako zdrob prej pražiš v železni posodi, da zašči, potem zalij z vrelo slano vodo ali juho in kuhaj.

Koruzni piškence. Ako ostanete koruzni žganci, otrde. Zdrobi jih, stresi na razbeleženo maslo ali maslo, mešaj neprestano, posipaj s sladkorjem in cimetom in daj prav vroče na mizo z razredčeno čespljevo ali kakršnokoli sadno mežgo.

Grnada iz koruznih cmokov. Stresaj polagoma v liter vrelega mleka pol litra koruznega zdroba in kuhaj, da se zgosti. Ko se malo ohladi, napravi kakor siške velike cmocke, ki jih polagaj na krožnik, da se popolnoma ohladi. Nato zloži v skledo plast cmokov, ki jih posipaj z drobnimi ocvrtimi na maslu ali masti, pokrij to precej na debelo s povidom ali s kako drugo sadno mežgo in naloži nanjo zopet cmocke. Drugo plast cmokov potresi z rozinami, tretjo plast pa z osminiko kg zmelega masla, pomešanega z rozinami. Vsako vrsto osladi s sladkorjem in poskroplj z raztopljenim maslom. Dodaj še košček masla in peci četrt ure v pečici.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Suhec je poblede, okamenel, a njegov obraz se je brz raztegnil v najljubeznivejši nasmeh; zdelo se je, da so mu z obraza in očel sijale iskre. A ves se je naježil, sklijučil, zožil... Njegovi kovčki, zavežljaji in škatle so se naježili, pomračili... Dolgi ženini podbradek se je še podaljšal; Natanail se je vzvračal in si zapel vse gumbce svojega plašča...

— Jaz vaša prevzvišenost... Zelo me veseli! Lahko bi rekeli, prijatelj iz otroških let, in naenkrat ste postali takšen vemoz! Hi-hi!

— Nu, dovolj! — se je namrščil debelinko — Čemu ta ton? Mladostna prijateljstva sva — in čemu zdaj ta podrejenost?

— Prosim vas... Kaj vi... se je zahihital suhlec in se še bolj naježil... Dobrotljiva naklonjenost vaše prevzvišenosti... je kakor poživiljajoča vloga... Tole, vaša prevzvišenost, je moj sin Natanail... žena Luiza, luteranka, nekako...

Debelinko kakor da je hotel nekaj odvrniti, a lice suhca je izražalo toliko spoštljivosti, sladkosti in kisle vdanosti, da se je tajni svetnik obrnil stran in podal suhuco roko v slovo.

Suhec mu je stisnil tri prste, se poklonil z vso dolgo postavo, se zahihital kakor Kitajec: »Hi, hi, hi. Žena se je nasmehnila. Natanail je udaril z ного ob ного in se odkril. Vsi trije so bili prijetno presenečeni.

Novi orehi

Posetnica
Dr. Pino Zagořov
Klna

Kaj je ta gopod po poklicu?

Enačba
 $(a-b) + (c-d) + (d-e) + (f-g) + (h-i) = x$
a = žensko ime, b = kraj na Rjivljari, c = pogrešek, d = reka na Štajerskem, e = velik obrat, f = mesto v Bolgariji, g = lep travnik, h = vsebina pasti, i = slovenska gora, j = uničevalec divjačine, x = pokrajina v Mali Aziji.

Dopolnilnica
...išče ...stra ...miz ...vor
...ovadec ...zero ...rbina ...p...
...čilo ...m^o ...ost ...rija ...e ...je
...j ...če ...lodec ...r ...ej ...h...
...nica
Namestu plik vstavj prave črke, da dobiš popolne besede. Novo vstavljene črke ti dajo upoštevanja vreden rek.

Prepir pri vkuhanju

Tri ženske so šle na trg in so kupile skupaj večjo količino sliv so jih tako dobile ceneje. Potem so sklenile, da jih bodo zaradi manjših stroškov tudi skupaj vkuhvale.

Pri nakupu je plačala vsaka svoj del kupne cene. Ker sta imeli dve izmed njih plinski štedilnik, so se vse tri dogovorile, da bodo ugotovile porabo plina in stroške vkuhanja na številu Prva ženska je kuhala od 7. zjutraj do 11. dopoldne in je porabila 3 kub m plina. Druga je kuhala od 1. popoldne do 6. zvečer in je porabila 4 kub m plina. Skupno sta torej porabili 7 kub m plina in ker stane kubični meter plina 3 dinarje, so bili stroški vkuhanja 21 din. Tako je odpadlo na vsako gospodinjico 7 dinarjev. Tretja ženska ki ni imela plinskega štedilnika, je torej plačala drugima dvema 7 dinarjev. Prva ženska je rekla, da bo razdelitev teh 7 dinarjev prav preprosta ker je bilo porabljenih 7 kub. m plina tako da bo ona dobila za svoje 3 kub m tudi tri dinarje druga pa za svoje 4 kub m štiri dinarje. Druga ženska pa je rekla, da bi bila pri takšni delitvi ona

priskrajšana. Beseda je dala besedo in nazadnje je nastal pravcat prepir. Kje je ticala napaka in katera ženska je imela prav?

Skrit pregovor
BEZIGRAD — SELMICA — DENARNICA — SOBOTA — LEVINJA — PENNIK — DELAVEC — JALOVEC — NJIVA — ALBIN — EPIKA — SAMOTA.
Iz vsake besede vzemi dve zaporedni črki in sestavi iz njih pregovor.

Pet jabolč

Šest dečkov ima skupaj en kilogram jabolč. Slučaj hoče, da je jabolč pet in da so vsa enaka. Najstarejši deček meni, da to ni nič hudega. Saj lahko pet jabolč razdeli! Najpametnejši izmed dečkov pa stavi za pogoj, da ne sme biti nobeno jabolko razdeljeno na več kakor tri dele in da sme dobiti vsak deček svoj delež v samo dveh koščkih. Najmlajši mora razdeliti jabolka tako, da bo obema pogojema ustrezno.

Kako je delil? Rešitev ugank je treba poslati do četrtka na uredništvo »Jutra«, odetek za ugank. Med reševalce bo stric Matic razdelil nekaj lepih knjižnih nagrad.

Strti orchi

Skrit pesnik: Josip Stritar.
Posetnica: Prometni uradnik.
Obratnica: Omara, trebuch, oblak nabor, žepar, udar, Praga, Altaj, narok, Cargo, Istra čelo — Ofon Zupancič.

Koliko vrt: Potrebni je 20 vrt in — to je večina reševalcev pozabila — vsaj ena vrata ki vodijo iz hiše.

Domache živali: V hlevu je bilo po 22 živali vsake vrste.

Za prebrisane glave: Ko sta se oba vlačka srečala, sta bila enako oddaljena od Ljubljane.

Čaun s črkami: Število 2226 pomnožiš s 526 in dobiš 1170876.

Vred: Kad — flo, kadjo.

Med reševalce je stric Matic razdelil šest knjižnih nagrad. Po eno knjigo revije »Zivljenje in svet« dobe po zrebu naslednji: Milan Bizal, Kamnik, Melkinec 17, Franc Stepančič, Ljubljana VII, Jernejeva 7, Alojzij Muravec, Jesenice, Tovarna »Sava«, Mitja Gruden, Beograd, Kralja Milana 34/I, Mimi Mujež, Mengoš 52 in Adalbert Pirnat, Ljubljana Univerza.

Ljubljanska nagradjenca naj čimprej napredajo v upravi »Jutra«.

Križanka št. 6

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		11	12	13
14			15	16		17					18		19
20		21		22	23					24			25
26	27			28	29				30			31	
32			33	34					35			36	
37	38	39			40			41			42		43
44	45	46			47					48			49
50	51		52	53				54	55			56	
57		58		59				60			61		
62				63				64			65		
66			67					68	69	70			71
72		73			74	75		76		77	78	79	
80		81			82					83	84	85	
	86			87				88	89		90		
91			92				93		94		95	96	
97		98				99	99a	100		101			102
103		104				105		106	107				108
109					110					111			112
	113				114							116	

Vodoravno: 1. Sijaj, 4. zvižaja, 8. nordijsko meško ime, 11. divja jeza, 14. gora ob albanski meji, 16. Lavalov naslednik, 18. bolgarski zunanji minister, 20. kratica humanitarne organizacije, 21. loza (skl.), 23. gledališče, 24. migljaj, 25. kratica za frank, 26. geom. lik, 29. turški plemič, 30. oblika glagola natočiti, 32. ime Nikolajevca Tolstojca, 33. kratice za Privilegirano agrarno banko, 35. rimski cesar, 36. žensko ime, 38. slabi, 41. arzenova spojina, 44. igralna karta, 46. voltel valj, 47. vrsta kraških pojavov, 48. oblika glagola riti, 49. kem. znak za element, 50. ura (srbohrv.), 52. boginja pomladi, 54. namenoma razdit, 56. kraljevi prislov, 57. sveta gora, 59. števil, 60. prislov kraja, 61. pokrivalo, 62. azijski vlašve, 63. ženski glas, 64. turški nižji dostojanstvenik, 65. vodne živali, 66. pokrajina med Savo in Dravo, 67. kratice za ljubljanski nogom. klub, 68. zaimek, 70. izplačilo nevesti, 72. Krpanovo orožje, 73. kazalni zaimek, 74. on (nem.), 76. medmet, 77. nada, 79. abesinski plemenski poglavar, 80. obrnjena kratice za katastrofi kraj, 81. keti (srbohrv.), 82. žensko ime, 83. vrsta barve, 85. nikelnica, 86. južnoameriška reka, 88. država v Južni Ameriki 91. kratice za akvarij, 92. moško ime, 94. žet (lat.), 95. vrsta snovi, 97. žensko ime, 99. hčerini mož, 100. narodno ime, 103. ploskovna mera, 104. žensko ime, 105. vključno kraljeva pravica, 107. grška črka, 108. predlog 109. vrsta plodu, 110. javno z'nn, 111. ptica, 113. Akad. mski sportski klub 114. jugoslov. reka, 115. poziv, 116. žilščice.

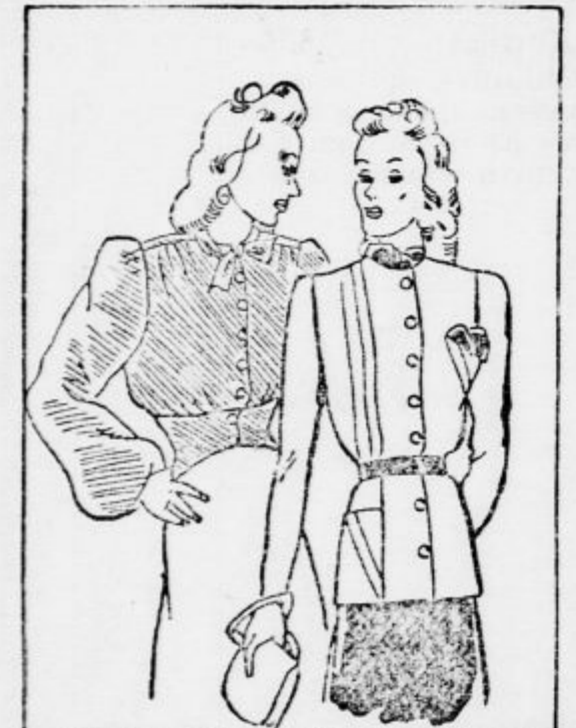
Navpično: 1. viteška organizacija, 2. kem. znak za Iridij, 3. gora v Julijskih Alpah, 5. začetni črki predsednika USA, 6. slaba zemlja, 7. grška črka s reka, ki se izliva v Baltsko morje, 9. žensko ime, 10. latinska vprašalnica, 11. pripadnik verne sekte, 12. pesniška oblika, 13. prečnica britske države, 14. jedrinski otok 15. stročnica, 17. negovanje, 18. angleški minister knežev 18. stol. (fon.), 19. fin. hraber, 22. povelje, 21. privednik od samostalnika mati, 27. industrijska rastlina, 28. jedrinski otok, 30. vrsta, 31. nakaznica imetnika računa, 34. zgodnje-
renesančni stavbni umetnik; 35. abstinentje, 37. množica, 39. okrajšava za devica, 40. prva žena, 41. veznik, 42. nitka, 43. grška črka, 45. piše satire, 49. čin, 51. ergo, 53. ženin brat, 55. pozicija, 56. taborišče, 58. ameriško meško ime, 61. kratica industrijske družbe na Gorenjskem, 66. telovadni naziv, 67. postaja ob progi Zidani most—Zagreb, 69. ženska vloga iz Sabote kraljice, 71. primček bratov, ki sta obnovila bolgarsko carstvo v Trnovem, 73. števil, 75. ljubljanski avtomobilni bufet, 76. rimski pozdrav, 78. severno italijanska reka, 81. krvoočna, 84. pošilska vozna pot, 86. slonovo očišče, 87. srbohrv. kaz. zaimek, 89. mera za delo električne energije, 90. ustanovitelj Rima 91. žila, glavna odvodnica, 93. kakor (srbohrv.), 96. čistino sredstvo, 97. cona, 98. nedoločen zaimek, 99. vrsta cigarete, 99a. jugoslov. reka, 101. kraj mednarodnega razodišča, 102. suženj, 105. podzemski hodnik, 106. ni grd, 110. kemični znak za element, 112. edino, samo.

Rešitev križanke št. 5

Vodoravno: 1. konkordat, 8. melodrama, 16. Asa, 17. Bear, 19. riba, 20. val, 21. skrb, 23. Protogora, 24. mast, 25. Tatra, 27. en, 28. la (=Lituj), 29. Veslo, 30. ar, 31. Enej, 33. Ban, 35. Kurt, 37. on, 38. Asta, 39. Nepal, 41. obut, 42. prti, 44. Balaton, 46. azur, 48. moto, 49. navigator, 51. Anam, 53. alevron, 5. non, 56. stolica, 58. karat, 59. to, 61. R. 62. Cezar, 63. I (van) C (ankar), 64. Bar, 66. kuta, 68. ml, 69. (D) H, 71. numzmatika, 74. Jój, 76. Mlakar, 77. sarma, 78. Tamara.

PRVA KONFEKCIJA
Mastek
MARIBOR
PRINAŠA VEDNO NAJNOVEJŠE

Popoldanske bluže

Kako so lepe te moderne bluže, ki nam v zvezi s preprostim temnim krilom lahko nadomestijo popoldansko in celo večerno obleko. Na vsaki izmed njih najdemo kaj posebnega: tu nas očarajo kakor pri narodnih nošah bogati široki rokavi, tam zopet dolg kazak, ki daje postavici posebno vitko linijo, ugajajo nam originalni trikotni ali izbočeni žepki, široki pasovi v obliki šerpe ali pasovi zapeti z gumbi kakor mali stezniki. Morda očepuje te elegantne bluže tudi z nežno prešitimi robovi, z drobnimi ažurji ali razkošno vezeno in narodnih motivih.

A. P. Čehov:

Debelinko in suhec

Na peronu Nikolajevske železnice sta se srečala prijatelja: eden debel, drugi mršav. Debelinko je pravkar pokosil na peronu in njegove ustnice, ki so bile še mastne, so se svetile kot sveže višnje. Ves je dišal po fleur d'orange. Suhec je pravkar stopil iz vagona. Bil je ves obložen s kovčki, zavoji in škatlami. Dišal je po kavi, Izza njegovega ramena je kukala suha ženska z dolgim podbradkom — njegova žena in dog. gymnastiz s pripravami očmi — njegov sin.

— Porfirij — je vzkliknil debelinko, ko je bil zagledal suhca. — Ti si to? Golobček moj! Koliko zim, koliko let!

— Batjuška! — je bil ves presenečen suhec — Miša! Prijatelj iz mojih otroških let! Od kod si vzel?

Prijateja sta se trikrat poljubila in se spogledala z očmi, polnimi solza. Oba sta bila prijetno presenečena.

— Milij moj! — je začel suhec. — Glej ne bi si bil mislil! Glej, kakšno presenečenje! Nu, pa dobro se me oglej! Prav takšen lepoteč, kakršen sem bil! Ah, moj bo-

Domače vesti

Svečana p'omocija na ljubljanskem vseučilišču. Kakor smo že zabeležili, je profesorski svet juridične fakultete na našem vseučilišču sklenil podeliti g. Ivanu Hribarju ministru v p. bivšemu dolgoletnemu zaslužnemu ljubljanskemu županu, častni doktorat v priznanje njegovih velikih zaslug za ustanovitev ljubljanske univerze. Svečana p'omocija bo v soboto 15. t. m. ob 11. v slavnostni dvorani na univerzi. Promotor bo vseučiliški profesor g. dr. Polc.

Diplomiranci so bili na pravni fakulteti univerze v Ljubljani gđ. Katja Černotova in gg. Vlado Vodopivec, Dinko Podkrajsek, Franc Jerovec in Viktor Žibert, vsi iz Ljubljane, Rudolf Jereb iz Novega mesta, Franjo Pavlin iz Kranja, Milan Pavličič iz Brezovice in Vinko Puciko iz Ivanjca. Čestitamo!

Službeni list kraljevske banke uprave dravske banovine z dne 8. februarja objavlja: uredbno o avtentičnem tolmačenju člena 9. odst. 1. uredbne o znižanju osebnih prejemkov državnih in samoupravniških uslužbenec; naredbo o kontroli uvoza nepredelane kavgučke iz št. 100/1, predčistene kavgučke iz št. 386 gum za avtomobilska kolesa iz št. 339 ter cevi in plaščev za pnevmatike iz št. 393/1 c uvozne carinske tarife; pravilnik o ustanovah človekoljubnega značaja, ki se bivajo z zavarovanjem pogrebni in bolniških stroškov; podaljšavo veljavno ti pripombe za št. 177 uvozne carinske tarife; prodajno ceno kvasa in sremehne v stalu državnih in banovinskih uslužbenec na območju dravske banovine.

Nezadržane razmere pri gradnji ceste Čeruške-Domače. Prejeli smo! Dela na cesti od Čeruškega mostu proti Domačam se vrše že od jeseni in ves čas je cesta uradno zaprta za ves promet. Zaprta je bila mlajšna najbrž le za tranzitni promet, ker je težko razumeti, naj bi bili stanovci ob sektorju, ki je v gradnji, in ob občinski cesti, ki se tu odcipi, ter nimajo nobenega drugega dohoda do svojih bivališč, kratkotalo za dolgo dobo odrezani od sveta. Prizadeti je večje število kmetovalcev, ki ne morejo z vozovi do svojih njiv v času, ko je treba voziti gnoja in prijeti vse ostalo poljsko delo, pa tudi vsi hišni posestniki in trgovci ob cesti, ki naj bi vse to dobo ostali brez živeča in kuriva. Običaj je, da se vrše taka dela vedno le po polovici cestišča, ostala polovica pa ostane lokalnemu prometu. Če je delo res tako neravne, da je potrebna začasna zapora vsa cestišča, naj bi se določili določeni dnevi za neobhodno potrebni vozni promet. Predjete, ki gradi ceste, nikakor ni pokazalo kakve uvidevnosti nasproti domačim in je s tem povzročilo že nekaj neljubih incidentov. Zato prosimo odločujoč oblast, naj ukrene, da bo ustrezno vsem, kolikor se to da. — Prizadeti.

Dr. maškarska šola v Kamniku je bila na prošnjo občinske uprave z odlokom ministrstva prosvete II br. 31385 z dne 10. I. 1941 pretvorjena iz maške v deško. Na šoli je v 2 razredih 89 dijakov, od teh je povprečno izšlo 1 poln t. m. 62,9%. Razveščivo je, da število dijakov šole vedno bolj raste. Svojo posebno naklonjenost ji je izrazil g. Ludvik Pirnat, upokojeni katastr. uradnik s t. m. da ji je poklonil krasen relief Kamniških planin. Odličje je izdelal akad. slikar g. Stane Čuderman. Delo je strokovnjaki in velike vrednosti. G. R. Kermaščič, lastnik tovarne z lesom in kamnom pa je izpopolnil mineralno zbirko z darom 50 kosov rudnin in kamenin. Oba gospoda sta s svojimi darovi šoli mnogo pripomogla in pokazala, da so v Kamniku ljudje, ki jim je pri srcu napredek in izobrazba mladine.

Proslava 70letnice Frana Finžgarja v Zagrebu. Slovensko prosvetno društvo »Narodni Dom« v Zagrebu si je postavilo za cilj, da s svojim prosvetnim delovanjem pokaže Hrvatom in zagrebčkim Slovencev kulturne veličine našega naroda ter tako donesne skremen delež v kulturnem zblizanju Hrvatov in Slovencev. Društvo organizira vsako leto nekaj večjih kulturnih prireditev. Lansko leto je društvo priredilo lepo uspešno »Prešernovo matinejo«. Tudi letos ima na sporedu več prireditev. Ker praznuje t. dni Fran S. Finžgar 70letnico rojstva, bo društvo v četrtek 13. t. m. ob 20. priredilo »Finžgarjev večer«. Uvodno besedo bo sregovoril predsednik društva g. Hinko Nučič, nato pa bo g. prof. Franc Poljan prikazal delo in pomen Frana S. Finžgarja za slovensko literaturo. Prireditve bo v društvenih prostorih na Tomislavovem trgu 19 II. Vstop prost. Vabljeni vsi člani in prijatelji društva!

Jugoslovanska umetnostna razstava v Budimpešti. Prejeli smo: Kakor sem ovesičen z merodajnega mesta, ne ustreza dejanskemu stanju notica v »Jutru« dne 31. januarja. Za sečaj je to samo prizadevanje enega dela naših slikarjev, ki hočejo naveljati vodo na svoj mlin. Do danes ni namreč še nihče poveril te naloge DSLU, ker je vsa zadeva šele v prvih pripravah. Naprotno pa uradni činitelj želi sočelovanja obeh naših stanovskih organizacij: DSLU, kakor osrednje strokovne organizacije mladih slovenskih slikarjev in kiparjev umetniškega društva »Slovenski lik«, pa tudi neorganiziranih (predvsem kroga naših impresionistov). O vsem se homo tedaj šele medsebojno dogovarjali. Rok za priprave pa je zelo kratak, do 22. t. m. Za »Slovenski lik« France Kralj.

Drždanska opera pride v Zagreb. Dne 2. in 3. marca bo v Zagrebu gostovala državanska opera, 4. marca pa bo prirejen simfonični koncert. Orkester državanske opere šteje 190 glasbenikov, med katerimi je več ugodnih profesorjev. Ker pa v zagrebški operi ni toliko prostora, bo prispele 84 glasbenikov, ki bodo z vsemi solisti in zborom uprizorili »Kavalarja z rož« in »Fidelio«, tretji večer pa bo orkester podal skladbe nemških skladateljev. Drždanska opera pripelje s seboj tudi vse potrebne dekoracije in kostume.

Velika slovenska maškara v Beogradu. Preteklo soboto je Društvo Slovencev v Beogradu priredilo veliko maškara, ki je po svoji širokopokrovnosti, originalnosti in reprezentativnosti preseгла vse dosedanje maškara beograjskih Slovencev. Maškara se je vršila v Inženerskem domu, ki slovi med najboljše maškarske prireditve v Beogradu in je skupno z revijo mask in nekaterimi originalnimi točkami napravilo zares lepo razpokošenje. Društvo Slovencev je treba priznati, da v poslednjem času stori vse, da bi slovenske prireditve v Beogradu bile na dostojni višini in dovoljno reprezentativne. Da je v tem Društvo Slovencev v veliki meri uspelo, vidimo že iz tega, da so slovenske prireditve v Beogradu vedno bolj priljubljene med Srbi in da jih slednji radi in v vedno večjem številu posejajo.

Dan razmišljanja o usodi Evrope. Danes bo molitveni sestanek bratstev krščanske zajednice iz Čačka in okolice. Sestanku so dali ime dan razmišljanja o usodi Evrope in bo imel širši obseg. Poleg liturgije in pridige, ki jo bo imel škof dr. Nikolaj, bodo popoldne tudi razna predavanja.

Sto tisoč din. nagrade p'nujati vistemu. ki mu dokazuje krivdo. Politična nasprotja večkrat privedejo do dejanj, ki bi jih sicer ljudje ne delali. Razprava pred okrožnim sodiščem v Požarevcu proti bankemu svetniku in bivšemu predsedniku rašanske občine Dušanu Djordjeviću je dobila te dni svoj epilog. Oproščeni Dušan Djordjević je vložil tožbo proti sodnjemu rašanskemu županu in nekaterim njegovim tovarnikom, češ da so ga pri sodnem postopku neobstoječe krivili. Obenem z vložitvijo tožbe je Dušan razpisal 100.000 din tistemu, ki mu dokáže krivdo za dejanje, za katerega je bil obtožen.

Delavec je padel v globok vdoljak. V vasi Topolovcu pri Vrhu na Hrvaškem se smrtno ponesrečil 37letni delavec Franjo Skvorc iz Crkvene. Urejal je vdoljak šole narodnega razvoja, ki je globok 24 metrov. Nekaj časa je čistil drovdoljaka. Ko je bil gotov, je dal znamenje ostelim delavcem, naj ga dvignijo. Vsedel se je v čebur, v katerem se je bil prej spustil v vdoljak. Delavec so vlekli in sta manjkala le še dva metra, pa bi bil škvorc na varnem. Toda nesreča je hotela, da se je utrgala vrva in je nesrečni škvorc padel z višine 22 metrov nazaj v vdoljak. Dobil je tako hude poškodbe, da so ga vsa okruvaljenega komaj potegnili iz vdoljaka in ga prepeljali na kliniko v Zagrebu, kjer je izdihnil.

Ob štiridesetletnici (Spominj dvorne dame Mirke Grujičeve) Ob štiridesetletnici smrti dvorne dame g. Mirke Grujičeve je ljubljansko Kolo jugoslovanskih sester toplo spominjalo pokojnice, ki je tudi med ljubljanskimi članicami uživala neomejeno spoštovanje. Čeprav je g. Mirka Grujičeva odšla v večnost v starosti 71 let, je njena izguba v današnji dobi tem občutnejša, ker je treba povsod poprijeti in pomagati narodu.

Ga. Mirka Grujičeva je bila predsednica zaslužnega Kola srbskih sester, delavnica članica glavnega odbora Jugoslovanske unije za zaščito dece in mnogo drugih človekoljubnih in narodnih društev. Izhajala je iz stare ugledne družine, ki je dala srbskemu narodu in Jugoslaviji vrsto oficirjev, junakov, diplomatov in dvorjanov. Ze davno pred vojno je tudi g. Mirka pokazala, da tili v njej vneva velike nacionalne delavnosti. Ze leta 1912 je stopila v Kolo srbskih sester in je bila v balkanski vojni bolničarka. V pričetku leta 1914 je bila poslana v Južno Srbijo kjer je s predstavniki Narodne obrambe organizirala nove odbore. Kola srbskih sester in se je vsestransko trudila za narodni dvig Južne Srbije. Ob pričetku svetovne vojne je vodila taborišče in skrajšišče Kola v Nišu, potem je morala peš z vojsko in narodom čez Albanijo, prestala je mnogo tegob, vendar je srečna prispela v Solun in potem v Atene. Leta 1917 je odpotovala v Haag, kjer je organizirala pošiljanje paketov srbskim beguncem in ujetnikom v Nemčiji, Avstriji in Bolgariji.

Po vojni je pred vsem obnovila Kolo srbskih sester in uredila Invalidski dom. Leta 1925 je bila imenovana za dvorno damo kraljice Marije. S kraljevskim parom je bila vselej na potovanju in je kot priča marseške žalostne prva prižgala svečo ob pokojnem Višeskem kralju. S svojim delom in zgledom si je zagotovila neozvaben spomin, ki ga vedo dostojno ceniti njene spoštovalke članice Kola jugoslovanskih sester v Ljubljani.

Polagoma so začele plavati velike množine ledu po Donavi, ki pa še niso prispele do Novega Sada. Če se bo led polagoma talil in bo voda v redu odtokala, ne bo hujših posledic. Če pa nastopi nagla odjuga, utegne Novi Sad z okolico spet doživeti nesrečo kakor lansko pomlad. Nasipe naglo utrjujejo.

Velika slovenska maškara v Beogradu. Preteklo soboto je Društvo Slovencev v Beogradu priredilo veliko maškara, ki je po svoji širokopokrovnosti, originalnosti in reprezentativnosti preseгла vse dosedanje maškara beograjskih Slovencev. Maškara se je vršila v Inženerskem domu, ki slovi med najboljše maškarske prireditve v Beogradu in je skupno z revijo mask in nekaterimi originalnimi točkami napravilo zares lepo razpokošenje. Društvo Slovencev je treba priznati, da v poslednjem času stori vse, da bi slovenske prireditve v Beogradu bile na dostojni višini in dovoljno reprezentativne. Da je v tem Društvo Slovencev v veliki meri uspelo, vidimo že iz tega, da so slovenske prireditve v Beogradu vedno bolj priljubljene med Srbi in da jih slednji radi in v vedno večjem številu posejajo.

Dan razmišljanja o usodi Evrope. Danes bo molitveni sestanek bratstev krščanske zajednice iz Čačka in okolice. Sestanku so dali ime dan razmišljanja o usodi Evrope in bo imel širši obseg. Poleg liturgije in pridige, ki jo bo imel škof dr. Nikolaj, bodo popoldne tudi razna predavanja.

Sto tisoč din. nagrade p'nujati vistemu. ki mu dokazuje krivdo. Politična nasprotja večkrat privedejo do dejanj, ki bi jih sicer ljudje ne delali. Razprava pred okrožnim sodiščem v Požarevcu proti bankemu svetniku in bivšemu predsedniku rašanske občine Dušanu Djordjeviću je dobila te dni svoj epilog. Oproščeni Dušan Djordjević je vložil tožbo proti sodnjemu rašanskemu županu in nekaterim njegovim tovarnikom, češ da so ga pri sodnem postopku neobstoječe krivili. Obenem z vložitvijo tožbe je Dušan razpisal 100.000 din tistemu, ki mu dokáže krivdo za dejanje, za katerega je bil obtožen.

Delavec je padel v globok vdoljak. V vasi Topolovcu pri Vrhu na Hrvaškem se smrtno ponesrečil 37letni delavec Franjo Skvorc iz Crkvene. Urejal je vdoljak šole narodnega razvoja, ki je globok 24 metrov. Nekaj časa je čistil drovdoljaka. Ko je bil gotov, je dal znamenje ostelim delavcem, naj ga dvignijo. Vsedel se je v čebur, v katerem se je bil prej spustil v vdoljak. Delavec so vlekli in sta manjkala le še dva metra, pa bi bil škvorc na varnem. Toda nesreča je hotela, da se je utrgala vrva in je nesrečni škvorc padel z višine 22 metrov nazaj v vdoljak. Dobil je tako hude poškodbe, da so ga vsa okruvaljenega komaj potegnili iz vdoljaka in ga prepeljali na kliniko v Zagrebu, kjer je izdihnil.

Ob štiridesetletnici (Spominj dvorne dame Mirke Grujičeve) Ob štiridesetletnici smrti dvorne dame g. Mirke Grujičeve je ljubljansko Kolo jugoslovanskih sester toplo spominjalo pokojnice, ki je tudi med ljubljanskimi članicami uživala neomejeno spoštovanje. Čeprav je g. Mirka Grujičeva odšla v večnost v starosti 71 let, je njena izguba v današnji dobi tem občutnejša, ker je treba povsod poprijeti in pomagati narodu.

Ga. Mirka Grujičeva je bila predsednica zaslužnega Kola srbskih sester, delavnica članica glavnega odbora Jugoslovanske unije za zaščito dece in mnogo drugih človekoljubnih in narodnih društev. Izhajala je iz stare ugledne družine, ki je dala srbskemu narodu in Jugoslaviji vrsto oficirjev, junakov, diplomatov in dvorjanov. Ze davno pred vojno je tudi g. Mirka pokazala, da tili v njej vneva velike nacionalne delavnosti. Ze leta 1912 je stopila v Kolo srbskih sester in je bila v balkanski vojni bolničarka. V pričetku leta 1914 je bila poslana v Južno Srbijo kjer je s predstavniki Narodne obrambe organizirala nove odbore. Kola srbskih sester in se je vsestransko trudila za narodni dvig Južne Srbije. Ob pričetku svetovne vojne je vodila taborišče in skrajšišče Kola v Nišu, potem je morala peš z vojsko in narodom čez Albanijo, prestala je mnogo tegob, vendar je srečna prispela v Solun in potem v Atene. Leta 1917 je odpotovala v Haag, kjer je organizirala pošiljanje paketov srbskim beguncem in ujetnikom v Nemčiji, Avstriji in Bolgariji.

Po vojni je pred vsem obnovila Kolo srbskih sester in uredila Invalidski dom. Leta 1925 je bila imenovana za dvorno damo kraljice Marije. S kraljevskim parom je bila vselej na potovanju in je kot priča marseške žalostne prva prižgala svečo ob pokojnem Višeskem kralju. S svojim delom in zgledom si je zagotovila neozvaben spomin, ki ga vedo dostojno ceniti njene spoštovalke članice Kola jugoslovanskih sester v Ljubljani.

Sto tisoč din. nagrade p'nujati vistemu. ki mu dokazuje krivdo. Politična nasprotja večkrat privedejo do dejanj, ki bi jih sicer ljudje ne delali. Razprava pred okrožnim sodiščem v Požarevcu proti bankemu svetniku in bivšemu predsedniku rašanske občine Dušanu Djordjeviću je dobila te dni svoj epilog. Oproščeni Dušan Djordjević je vložil tožbo proti sodnjemu rašanskemu županu in nekaterim njegovim tovarnikom, češ da so ga pri sodnem postopku neobstoječe krivili. Obenem z vložitvijo tožbe je Dušan razpisal 100.000 din tistemu, ki mu dokáže krivdo za dejanje, za katerega je bil obtožen.

Delavec je padel v globok vdoljak. V vasi Topolovcu pri Vrhu na Hrvaškem se smrtno ponesrečil 37letni delavec Franjo Skvorc iz Crkvene. Urejal je vdoljak šole narodnega razvoja, ki je globok 24 metrov. Nekaj časa je čistil drovdoljaka. Ko je bil gotov, je dal znamenje ostelim delavcem, naj ga dvignijo. Vsedel se je v čebur, v katerem se je bil prej spustil v vdoljak. Delavec so vlekli in sta manjkala le še dva metra, pa bi bil škvorc na varnem. Toda nesreča je hotela, da se je utrgala vrva in je nesrečni škvorc padel z višine 22 metrov nazaj v vdoljak. Dobil je tako hude poškodbe, da so ga vsa okruvaljenega komaj potegnili iz vdoljaka in ga prepeljali na kliniko v Zagrebu, kjer je izdihnil.

Ob štiridesetletnici (Spominj dvorne dame Mirke Grujičeve) Ob štiridesetletnici smrti dvorne dame g. Mirke Grujičeve je ljubljansko Kolo jugoslovanskih sester toplo spominjalo pokojnice, ki je tudi med ljubljanskimi članicami uživala neomejeno spoštovanje. Čeprav je g. Mirka Grujičeva odšla v večnost v starosti 71 let, je njena izguba v današnji dobi tem občutnejša, ker je treba povsod poprijeti in pomagati narodu.

Ga. Mirka Grujičeva je bila predsednica zaslužnega Kola srbskih sester, delavnica članica glavnega odbora Jugoslovanske unije za zaščito dece in mnogo drugih človekoljubnih in narodnih društev. Izhajala je iz stare ugledne družine, ki je dala srbskemu narodu in Jugoslaviji vrsto oficirjev, junakov, diplomatov in dvorjanov. Ze davno pred vojno je tudi g. Mirka pokazala, da tili v njej vneva velike nacionalne delavnosti. Ze leta 1912 je stopila v Kolo srbskih sester in je bila v balkanski vojni bolničarka. V pričetku leta 1914 je bila poslana v Južno Srbijo kjer je s predstavniki Narodne obrambe organizirala nove odbore. Kola srbskih sester in se je vsestransko trudila za narodni dvig Južne Srbije. Ob pričetku svetovne vojne je vodila taborišče in skrajšišče Kola v Nišu, potem je morala peš z vojsko in narodom čez Albanijo, prestala je mnogo tegob, vendar je srečna prispela v Solun in potem v Atene. Leta 1917 je odpotovala v Haag, kjer je organizirala pošiljanje paketov srbskim beguncem in ujetnikom v Nemčiji, Avstriji in Bolgariji.

MILEX
NOVORSTEN ŠAMPON
BREZ ŠKODLJIVEGA
MILA TEMELJITO OPE-
RE LAŠE TER JIM DA LEPI
SIJAJ IN PROŽNOST,
TUDI ZA OTROKNE IDEALEN ŠAMPON.

KANC
DROGERIJA
LJUBLJANA
NABIBOR
DIN 6-

Velika slovenska maškara v Beogradu. Preteklo soboto je Društvo Slovencev v Beogradu priredilo veliko maškara, ki je po svoji širokopokrovnosti, originalnosti in reprezentativnosti preseгла vse dosedanje maškara beograjskih Slovencev. Maškara se je vršila v Inženerskem domu, ki slovi med najboljše maškarske prireditve v Beogradu in je skupno z revijo mask in nekaterimi originalnimi točkami napravilo zares lepo razpokošenje. Društvo Slovencev je treba priznati, da v poslednjem času stori vse, da bi slovenske prireditve v Beogradu bile na dostojni višini in dovoljno reprezentativne. Da je v tem Društvo Slovencev v veliki meri uspelo, vidimo že iz tega, da so slovenske prireditve v Beogradu vedno bolj priljubljene med Srbi in da jih slednji radi in v vedno večjem številu posejajo.

Dan razmišljanja o usodi Evrope. Danes bo molitveni sestanek bratstev krščanske zajednice iz Čačka in okolice. Sestanku so dali ime dan razmišljanja o usodi Evrope in bo imel širši obseg. Poleg liturgije in pridige, ki jo bo imel škof dr. Nikolaj, bodo popoldne tudi razna predavanja.

Sto tisoč din. nagrade p'nujati vistemu. ki mu dokazuje krivdo. Politična nasprotja večkrat privedejo do dejanj, ki bi jih sicer ljudje ne delali. Razprava pred okrožnim sodiščem v Požarevcu proti bankemu svetniku in bivšemu predsedniku rašanske občine Dušanu Djordjeviću je dobila te dni svoj epilog. Oproščeni Dušan Djordjević je vložil tožbo proti sodnjemu rašanskemu županu in nekaterim njegovim tovarnikom, češ da so ga pri sodnem postopku neobstoječe krivili. Obenem z vložitvijo tožbe je Dušan razpisal 100.000 din tistemu, ki mu dokáže krivdo za dejanje, za katerega je bil obtožen.

Delavec je padel v globok vdoljak. V vasi Topolovcu pri Vrhu na Hrvaškem se smrtno ponesrečil 37letni delavec Franjo Skvorc iz Crkvene. Urejal je vdoljak šole narodnega razvoja, ki je globok 24 metrov. Nekaj časa je čistil drovdoljaka. Ko je bil gotov, je dal znamenje ostelim delavcem, naj ga dvignijo. Vsedel se je v čebur, v katerem se je bil prej spustil v vdoljak. Delavec so vlekli in sta manjkala le še dva metra, pa bi bil škvorc na varnem. Toda nesreča je hotela, da se je utrgala vrva in je nesrečni škvorc padel z višine 22 metrov nazaj v vdoljak. Dobil je tako hude poškodbe, da so ga vsa okruvaljenega komaj potegnili iz vdoljaka in ga prepeljali na kliniko v Zagrebu, kjer je izdihnil.

Ob štiridesetletnici (Spominj dvorne dame Mirke Grujičeve) Ob štiridesetletnici smrti dvorne dame g. Mirke Grujičeve je ljubljansko Kolo jugoslovanskih sester toplo spominjalo pokojnice, ki je tudi med ljubljanskimi članicami uživala neomejeno spoštovanje. Čeprav je g. Mirka Grujičeva odšla v večnost v starosti 71 let, je njena izguba v današnji dobi tem občutnejša, ker je treba povsod poprijeti in pomagati narodu.

Ga. Mirka Grujičeva je bila predsednica zaslužnega Kola srbskih sester, delavnica članica glavnega odbora Jugoslovanske unije za zaščito dece in mnogo drugih človekoljubnih in narodnih društev. Izhajala je iz stare ugledne družine, ki je dala srbskemu narodu in Jugoslaviji vrsto oficirjev, junakov, diplomatov in dvorjanov. Ze davno pred vojno je tudi g. Mirka pokazala, da tili v njej vneva velike nacionalne delavnosti. Ze leta 1912 je stopila v Kolo srbskih sester in je bila v balkanski vojni bolničarka. V pričetku leta 1914 je bila poslana v Južno Srbijo kjer je s predstavniki Narodne obrambe organizirala nove odbore. Kola srbskih sester in se je vsestransko trudila za narodni dvig Južne Srbije. Ob pričetku svetovne vojne je vodila taborišče in skrajšišče Kola v Nišu, potem je morala peš z vojsko in narodom čez Albanijo, prestala je mnogo tegob, vendar je srečna prispela v Solun in potem v Atene. Leta 1917 je odpotovala v Haag, kjer je organizirala pošiljanje paketov srbskim beguncem in ujetnikom v Nemčiji, Avstriji in Bolgariji.

Po vojni je pred vsem obnovila Kolo srbskih sester in uredila Invalidski dom. Leta 1925 je bila imenovana za dvorno damo kraljice Marije. S kraljevskim parom je bila vselej na potovanju in je kot priča marseške žalostne prva prižgala svečo ob pokojnem Višeskem kralju. S svojim delom in zgledom si je zagotovila neozvaben spomin, ki ga vedo dostojno ceniti njene spoštovalke članice Kola jugoslovanskih sester v Ljubljani.

Sto tisoč din. nagrade p'nujati vistemu. ki mu dokazuje krivdo. Politična nasprotja večkrat privedejo do dejanj, ki bi jih sicer ljudje ne delali. Razprava pred okrožnim sodiščem v Požarevcu proti bankemu svetniku in bivšemu predsedniku rašanske občine Dušanu Djordjeviću je dobila te dni svoj epilog. Oproščeni Dušan Djordjević je vložil tožbo proti sodnjemu rašanskemu županu in nekaterim njegovim tovarnikom, češ da so ga pri sodnem postopku neobstoječe krivili. Obenem z vložitvijo tožbe je Dušan razpisal 100.000 din tistemu, ki mu dokáže krivdo za dejanje, za katerega je bil obtožen.

Delavec je padel v globok vdoljak. V vasi Topolovcu pri Vrhu na Hrvaškem se smrtno ponesrečil 37letni delavec Franjo Skvorc iz Crkvene. Urejal je vdoljak šole narodnega razvoja, ki je globok 24 metrov. Nekaj časa je čistil drovdoljaka. Ko je bil gotov, je dal znamenje ostelim delavcem, naj ga dvignijo. Vsedel se je v čebur, v katerem se je bil prej spustil v vdoljak. Delavec so vlekli in sta manjkala le še dva metra, pa bi bil škvorc na varnem. Toda nesreča je hotela, da se je utrgala vrva in je nesrečni škvorc padel z višine 22 metrov nazaj v vdoljak. Dobil je tako hude poškodbe, da so ga vsa okruvaljenega komaj potegnili iz vdoljaka in ga prepeljali na kliniko v Zagrebu, kjer je izdihnil.

Ob štiridesetletnici (Spominj dvorne dame Mirke Grujičeve) Ob štiridesetletnici smrti dvorne dame g. Mirke Grujičeve je ljubljansko Kolo jugoslovanskih sester toplo spominjalo pokojnice, ki je tudi med ljubljanskimi članicami uživala neomejeno spoštovanje. Čeprav je g. Mirka Grujičeva odšla v večnost v starosti 71 let, je njena izguba v današnji dobi tem občutnejša, ker je treba povsod poprijeti in pomagati narodu.

Ga. Mirka Grujičeva je bila predsednica zaslužnega Kola srbskih sester, delavnica članica glavnega odbora Jugoslovanske unije za zaščito dece in mnogo drugih človekoljubnih in narodnih društev. Izhajala je iz stare ugledne družine, ki je dala srbskemu narodu in Jugoslaviji vrsto oficirjev, junakov, diplomatov in dvorjanov. Ze davno pred vojno je tudi g. Mirka pokazala, da tili v njej vneva velike nacionalne delavnosti. Ze leta 1912 je stopila v Kolo srbskih sester in je bila v balkanski vojni bolničarka. V pričetku leta 1914 je bila poslana v Južno Srbijo kjer je s predstavniki Narodne obrambe organizirala nove odbore. Kola srbskih sester in se je vsestransko trudila za narodni dvig Južne Srbije. Ob pričetku svetovne vojne je vodila taborišče in skrajšišče Kola v Nišu, potem je morala peš z vojsko in narodom čez Albanijo, prestala je mnogo tegob, vendar je srečna prispela v Solun in potem v Atene. Leta 1917 je odpotovala v Haag, kjer je organizirala pošiljanje paketov srbskim beguncem in ujetnikom v Nemčiji, Avstriji in Bolgariji.

Po vojni je pred vsem obnovila Kolo srbskih sester in uredila Invalidski dom. Leta 1925 je bila imenovana za dvorno damo kraljice Marije. S kraljevskim parom je bila vselej na potovanju in je kot priča marseške žalostne prva prižgala svečo ob pokojnem Višeskem kralju. S svojim delom in zgledom si je zagotovila neozvaben spomin, ki ga vedo dostojno ceniti njene spoštovalke članice Kola jugoslovanskih sester v Ljubljani.

u— Za obletnico smrti g. Marte Frelhove. Tako nepričakovano si se poslovila od nas. Z nasmehom svojih malih ustov si nas zapustila in odšla v neznan kraj. Mnogo se je spremenilo pri nas odkar te ni. Dom je prazen, mrzel in pust, odkar ni v njem tvojih božajočih oči, toplih besed... Delo je bilo tvoje življenje, težko delo brez počitka. Storiš si več ko zmore žena, prenašala si težje breme; kakor ga zdrži mož, toliko trpljenja zmore le — mati. Nesebično je bilo tvoje trpljenje, nesebična je bila tvoja ljubezen do otrok, družine. Nisi zahtevala plačila, zato si se odmaknila daleč od nas... Mati! Vrni se v naš zapuščen dom, da bo mogel spet odpreti Soncu vrata na stečaj. Spet bo naš domek topel, spet bodo vzklile rože na oknih. Pridi, da te bom mogel spet klicati z blagoslovljenim imenom — mati, mamica, tolikokrat izgovorenim v najlepših časih otroške prešernosti in v mračnih dneh mladosti. Mati! — najslajša beseda, ki razveseljuje v tugi in grenkobi, beseda, ki te spremlja kakor blagoslov, popotnika skozi te pokrajine prostrane. Vrni se! Čaka te zapuščen dom. — Emil.

VSI NA PLES
godbe »St. Jurij«
9. t. m. popoldne
Gasilni dom — Ponova vas, p. Grosuplje

Drž. tehniška srednja šola v Ljubljani bo predvidoma potrebovala strojna inženirja kot učno moč za obče in strokovne predmete. Reflektanti z vsaj dvoletno prakso in z opravljenim državnim strokovnim izpitom pri ministrstvu za gradbo naj se osebno javijo pri ravnateljskemu zavodu med ura nima urami do 28. februarja.

POZOR
prireditelji predpustnih zabav!
Novo došlo nad 300 najnovjših vzorcev mask — konfeti, serpentine, bombe, balončki, koriljoni lampiončki, klobočki, čepice, nosovi in vseh oblikah in velikostih, v veliki izbiri, tudi v komisijo! Uhogrelici dospel! — Se pripravite!

BAZAR FOTO TOURIST, Lojze Šmuc, Ljubljana Prešernova ul. 9. Poleg glavne pose.

Poroka. Včeraj sta se poročila ob 18. uri v farni cerkvi sv. Petra g. Milan Jager, lastnik trvdke »Zimas«, sin uglednega obrtnika-tapetnika in posestnika g. Franca Jagra, in privatna uradnica gđ. Krista Titnikova, hčerka celovodje trvdke Dukič g. Jožeta Trtnka. Mladoporočence naše iskrene čestitke. —

Brezplačni večerni FOTO-TEČAJ
prireja tudi letos
fotodrogerija »Hermes«
Vpisovanje v drogeriji do 13. febr. Začetek 13. II. ob 20.

Vodstvo na Klemenčičevi razstavi. Kdor še ni uagnil ogledati si kolektivno razstavo Frana Klemenčiča v Jakopičevem paviljonu, naj to stori danes. Imel bo najlepši nedeljski užitek. Ob 11. bo na razstavi vodil prof. Ivan Vavpotič.

JAMA MADELEINE, diplomirana terapevtnja za govornice, glasovne in dihalne motnje, deluje na državnih šolskih polikliniki. Ordinira v hotelu »Sion« v torek, četrtek, petek ob 11. do pol 13.

»Visoko posema, drama Ilke Vašteteve iz Prešernovega življenja bodo ponovili v šentjakobškem gledališču drevi ob 20.15. Pri predstavi soodeluje preko 40 oseb. Za to domače do je pri gledališkem občinstvu tako izredno zanimanje, da so bile vstopnice za prvega že dva dni pred predstavo rasprodane. Kupite vstopnice že v popoldne ali danes ob 10. do 12. in od 15. do 17. ter eno uro pred začetkom.

32. DRAŽBA KOŽ
divjadi na večerjumu — 10. marca 1941.
Blago pošljite na naslov:
Ljubljana — »DIVJA KOŽA«, Velesejem.

Vstopnice za Verdijevo Requiem je še dovolj na razpolago. Da jih boste lahko dobili pri blagajni ob 10. dalje pred veliko dvipano hotela Union. Program z besedilom, prevodom in razlago skladbe bo na razpolago pri biljetarjih.

ZVOCNI KINO SOKOL — SISKI
V SISKI. telefon 41-79

Velika ljubavna drama
GOSPA JUDITA
V gl. vl.: Bette Davis, George Brent.
Predstave: danes ob 3., 5., 7. in 9.,
jutri ob 7. in 9. uri — v torek ob
7. in 9. uri.

Prihodnji spored: v soboto 15. II.
ROBIN HOOD
od 15. — 18. II. 1941.

KINO MOSTE
Danes ob 14.30, 17.30

DANES

Na drsališču SK Ilirje

Prvenstvo Slovenije v umetnem drsanju

Do 10. obvezni liki — 10.30 do 12. prosto drsanje

u— Odbor Glasbene Matice ljubljanske razpisuje mesto honorarnega učitelja klavirja na šoli Glasbene Matice. Mesto je začasno in traja namestitvev do konca šolskega leta 1940/41. Nastop službe 20. februarja t. l. Reflektanti morajo biti najmanj absolutne srednje glasbene šole, prošnje opremljene z vsemi potrebnimi dokumenti se vložijo do 16. t. m. na odbor Glasbene Matice v Ljubljani. (—)

u— Angleško društvo v Ljubljani vabi na predavanje v angleščini, ki ga bo imel v ponedeljek 10. t. m. ob 18. v beli dvorani hotela Union g. Anthony Robinson o zanimivi temi »Nameščenjski družabni klubi v Angliji«.

u— »Merkur«, društvo trgovskih in privatnih namencev Jugoslavije, podružnica Ljubljana, sporoča članstvu, da se je preselila poslovalnica iz prostorov na Aleksandrovi cesti 5 v nove prostore v Beogradske ulice št. 411. (za bežigradsko gimnazijo poleg Ravnikarjeve parne žage). Uradne ure do preklica vsak delavnik od 12. do 15. Telefon 40-72. (—)

u— Pred tatovi ni varna nobena reč. Šofer Josip Krničar si bo zapomnil, da dolovec v metu res nikoli ni varen pred dogoprnstvi. Pred dnevi se je ustavljal s tovornim avtom pred kavarno Evropo na Gosposvetski cesti in odšel po opravkih. Njegvo odsotnost pa je izbral drzen tat, vlomil v kabino avtomobila ter odnesel zavitek galanterijskega blaga, vrednega okrog 2000 din. last Delavškega konzumnega društva. Stanovanje odvetnika dr. Albjuna Kandareca v Skrabčevi ulici je obiskal tat in odnesel par rjavh zimskih čevljev, par vrvokh čevljev na gumbce, večji kos damskega modrega volnenega blaga, žensko haljo z rdečimi pikami, dve blazni, nekaj posojnega perila in še več drugih reči. Z vrta hiše št. 17 v Aphovi ulici je nekdo odnesel Mariji Lebiganovi več kosov perila v skupni vrednosti okrog 500 din. Za 400 din perila je bilo ukradenega Francu Kutinu z dvorišča v Lavričevi ulici 9. Tudi posestnika Marija Gradnikova, stanujoča na Illovske stradonu 37, je prijavila, da ji je tat odnesel z dvorišča več rjuh ter nekaj moškega in ženskega perila, vrednega preko 500 din. V Ciglarjevi ulici 1 se je podjeten tat spizal ponoči na podstrežje ter ukradel 2000 din vredno veliko vojaško plahto, ki je bila zdaj last prevoznika Leopolda Kosa. Ukradena plahta ima napis »Dravsko interkontinentalno slagalisto«, ter ima na robovih državni grb. Iz stanovanja Mihaela Tudižine v Gledališki ulici 12 je bilo ukradenih par novih rjavh čevljev, par sandal, oljnata slika na črni svili z člatim okvirom Tudižna je oškodovana za preko 1000 din. V vlaku, med vožnjo od Rahnburga do Ljubljane, je bila Benedikt Kušarju ukradena rjava aktovka, v kateri je imel fotografski aparat na ploščah s 4 kasetami, pokroman stativ, 10 gramofonskih plošč, žarnico, novo lečo ter nekaj drugih predmetov. Kušar je oškodovan za 1800 din.

u— Spet tatvine koles. Z dvorišča trgovske šole v Gregorčičevi ulici je bilo ukradeno 1.600 din vredno kolo znamke »Diamant« Dušanu Uranku. Iz drvarnice na Vodnikovih cesti je izšel trgovcu Antonu Kušarju črna pleskava žensko kolo znamke »Elektra«, vredno 1500 din. Adolfa Saksidi je nekdo odpeljal izpred hiše v Prjaški ulici črna piekano kolo znamke »Diamant« vredno 1500 din. Izpred hiše v gostilne na Zaloški cesti pa je bilo ukradeno Gregorju Trošlju zeleno kolo znamke »Pariz«.

Iz Celja

u— Proračunska seja mestnega sveta bo v petek 14. t. m. že ob 17. in ne kakor sicer ob 18.30.

u— Opozorilo gostilničarjem. Dogodilo se je, da so gostilničarji zahtevali tudi od svojih stalnih abonentov, ki dobivajo hrano brez kruha iz gostilne na dom večino krušnih kart ko bi imeli kvečjemu pravico v takih primerih zahtevati četrtino kart. ker bi abonenti sicer ne imeli dovolj kruha za lastno porabo. Da ne bo nepotrebnega razburjenja in škodše, apeliramo na gostilničarje, da pokažejo v teh težkih časih uvidevnost in da ne prihajajo s pretiranimi in neupravičenimi zahtevami.

u— Planinski dom pod Tovstom. Celjska »Nova doba« objavlja: I. zlet slovenskih smučarjev pomeni za Celje sporten dogodek prvega reda in nedvomno veliko počastitev Celja, katere se naj naše mesto tudi v vsakem pogledu izkaže vredno smučarski svet iz vse naše ožje domovine bo ob tej priliki videl tudi nedograjeni planinski dom pod Tovstom... Lepim in sladkim besedam ki bodo v teh dneh gotovo tudi izgovarjene, bo nedograjeni in razpadajoči planinski dom vidno dodal svoj komentar.

u— Umrta je v petek v celjski bolnišnici v 47. letu starosti ga Marija Papeževa, roj. Flajsova žena gostilničarja in posestnika iz Boštana Pokojna ki je bila vzorna žena in izredno skrbna mati, zapušča moža ter dva sina in hčerko. Truplo so prepeljali iz Celja v Boštanj, kjer bo pogreb danes ob 16 iz hiše žalosti na tamkajšnje pokopališče. Pokojni bodi obranjen lep spomin. svojem naši iskreno sožalje!

u— Pogreba g. Balda Detička, uradnika Celjske posojilnice d. d., ki je bil v petek ob 16. na mestnem pokopališču, so se udeležili člani upravnega sveta in uradništvu Celjske posojilnice, zastopniki drugih državnih zavodov ter številni pokojnikovi prijatelji in znanci.

u— V celjskem gledališču uprizori dramski odsek Zveze slovenskih skavtov iz Ljubljane drev ob 20. burko s petjem »Pardon, pomota!«, k. io je napisal in režiral Silvo Pajk

u— Burko s petjem »Habakuk«, delo celjskih rojakov dr. Rudolfa Doboviška in Radovana Gobca, uprizori mariborsko Narodno gledališče v torek 11. in sredo 12. t. m. ob 20. v celjskem gledališču. Obe predstavi sta izven abonmaja. Vstopnice za prvo predstavo so razprodane, za drugo predstavo pa je v predprodaji v Slomsko-vi knjigarni še nekaj vstopnic na razpolago.

u— V ciklu zdravstvenih predavanj na ljudskem vseučilišču bo predaval jutri ob 20. v risalnici meščanske šole zdravnik dr. Drago Mušič iz Celja o temi »Kaj vedo ljudje pre malo o nalezljivih boleznih«. Zanimivo predavanje bodo spremljale skiopične slike.

u— Celjani, ne pozabite! Tudi letos bo priredilo Školsko društvo Celje I. svojo III. tradicionalno maskarado v soboto 15. t. m. v Sokolskem domu v Gaberju. Radi preranega zaključka začetek točno ob 20. Za najlepše maske krasne nagrade! Prvovrsten jazz! Vljudno vabljeni!

u— Hodnik za pešce ob državni cesti v Gaberju mora po sklepu mestnega sveta vzdrževati in čistiti mestna občina. Tega sklepa pa še vedno ne izvajajo. Tako n. pr. ni nihče očistil na novo zasneženega hodnika. Če velja ta predpis za vse hišne počestnike, mora veljati tudi za občino. Ob tej priliki ponovno opozarjamo hišne posestnike, da morajo skrbeti za temeljito čiščenje in posipanje zasneženih odnosno zaledenelih hodnikov za pešce pred svojimi poslopji in posestvi.

u— Nepošten pericl. V nekem velikem podjetju v Gaberju pri Celju sta bili kot pericl zaposleni 36-letna Helena K. in 30-letna Marija K. iz Gaberja. Ko sta hodili praat v podjetje, pa sta začeli krasti perilo in ga odnašati domov. Tako sta pokradli za 2.000 din perila. Te dni je policija izvršila preiskavo v njunem stanovanju in našla vse ukradeno perilo. Storitki so prijavili sodišču.

Iz Maribora

u— »Sedmi kriz« si je nadel nestor mariborskih poročevalcev in novinarjev g. Franjo Pirč. Kdo bi mu jih prisodil? Na sveči večer 1940 jo je mahnil v najhujšem snežnem metezu, kakor vsako leto, k Mariborski koči. Vsak dan v največji vročini ali najhujšem mrazu jo pahnje na Kalvarijo krmjit ptiče. Je vegetarijanec, vnet planinec, prijatelj živali. Želimo, da bi si tudi nadaljnje »krize« nalagal z mladostno čilostjo, ki ga odlikuje ob prevzemanju sedmega »krizca«.

u— Ošavko na župansko mesto je postal limbuški župan g. Avguštin Javnik, ki je županoval od 1. novembra 1936.

u— Mariborski delovni trg. Za takojšnji nastop išče Borza dela 12 do 15 tiskalcev z dveletno prakso.

u— Deputacija mariborskih kavarnarjev se bo oglasila jutri pri banu v Ljubljani ter se zavzela za to, da se dovoli mariborskim kavarnam in barom izjemno podaljšanje policijske ure.

u— Nedelja v gledališču. Danes popoldan »Gigan baron« ob znižanih cenah, zvečer »Dva tučata rdečih rož«.

u— Limbuški solarni urvedio danes v Sokolskem domu »Triglavske rože«.

u— Prvaka beogradskega baletnega ansambila v Mariboru. Prvič obiščeta Maribor prvaka beogradskega baletnega ansambila prima balerina ga. Janja Vasilje-

vo in šef baleta g. Anatolj Zukovskij Mariborčani bodo lahko občudovali njuno umetnost 15. t. m. v Narodnem domu.

u— Mariborsko ženstvo se bo polnoštevilno udeleževalo aktualnih predavanj letošnjega materinskega tečaja. V torek 11. t. m. je v dvorani Ljudske univerze na Slomskem trgu s pričetkom ob 20. uri otvoritveno predavanje. Predava g. Meško o družini in njenem poslanstvu, dne 12. februarja pa predava upravnik bolnišnice dr. Radšel o rodbini v boju proti tuberkulozi.

u— Čigavi so načrte za tekstilne stroje. Hišnik Stanko Crncec iz Mlinske ulice je našel na Aleksandrovi cesti načrte za tekstilne stroje, ki jih lastnik lahko dubi pri policiji.

u— Pojasnjeni streli. Nenadno so odjeknili po Tezmem streli. Takoj se je začela preiskava, da se ugotovi, kdo je streljal. Dognali so, da je bil to vajence nekoga tamošnjega obrata, ki je hotel pozikustiti samokres, ki ga je nekje našel.

Na Smrekovcu je zasvetila elektrika

Pozimi so tam gori krasna smučišča

Šoštanj, 8. februarja.

Vpisna knjiga v koči na Smrekovcu izkazuje stalno naraščanje obiskovalcev te naše pomene planinske postojanke. Smrekovec postaja splošno znana in priljubljena izletna točka in izhodišče za večje ture

proti Raduhi in Kamniškim planinam. Pozimi pa je Smrekovec pravi raj smučarjev, njegove planote in pobočja so polna krasnih smučišč.

Na Jesenicah imajo zanimivo razstavo

Pomen reje malih živali za industrijske kraje

Jesenice, 8. februarja

Ze dolgo je društvo »Rejec malih živali« na Jesenicah pripravljalo pod pokroviteljstvom referenta za malo gospodarstvo pri kmetijskem oddelku banske uprave g inž. Greifa občesne razstavo malih živali. Odbor društva pod predsedstvom marljivega Albina Vistra je zbiral male živali z odličnim znanjem, spretnostjo in razumevanjem potreb malega gospodarstva. Tako je bila razstava skrbno pripravljena in se je ob današnji otvoritvi v meščanski šoli pokazala v takem obsegu, da je v čast mestu in društvu ki je razstava priredilo.

Na razstavi je 47 kletk kuncev, 8 kletk kokoši, 9 kletk golobov, nekaj kletk zlatih fazanov in pavov, dalje kanarčkov, dve volijeri malih papigic skobčevk in kletka japonskih zalepkov. Med kmeti prevladujejo predvsem crjaki, ki so gotovena najboljših gospodarskih pasem. Razstavljene so lepe živali, med katerimi so

Šel je v stranišče in tam streljal. Vzemi-mlirjive govorice so se takoj polegle.

u— Nov transport nemških otrok, namenjenih na oddih v Italijo, je napovedan te dni. V prvem transportu ki je šel čez Maribor so bili otroci, ki jih je poslala čunajska občina v svojo kolonijo v Italijo.

u— Nove odpovedi. Pri tukajšnjih Hutterjevi tekstilni tvornici je bilo spet odpuščenih nekaj delavcev in delavk. Vzrok je pomankanje surovin.

u— V počastitev spomina blage pokojnice g. Ane Kukovecve je darovala ga. Ana Lajovic, soproga kasasijskega sodnika iz Ljubljane 200 din za Pomožno akcijo.

u— 1500 dinarjev je izgubil zasebni uradnik F. K. in sicer 1000 din bankovec in 500 din bankovec. Pošten najditelj dobi nagrado.

u— Izropana zidanka. Na Dravinjskem vrhu so izropali zidanko ga. Šoštarice in odnesli razne predmete, vredne 3000 dinarjev. Tam okoli je v zadnjem času na delu nevarna tatinska družina.

Spričo vedno večjega zanimanja za Smrekovec tudi šaleška podružnica SPD vsa leta ni držala križem rok. Z nemajhnimi žrtvami je zgradila kočo in jo opremila z raznimi potrebami in udobnostmi. Prejšnji teden pa je naša koča obogatela za novo in važno pridobitev. Dosedanje petrolejske svetilke ja zamenjala — elektrika! Če stopiš okoli koče, pa le opaziš petmetrski stolp, v katerem je montiran ameriški generator, ki daje v zvezi z akumulatorjem električni tok. Podružnica ga je kupila skupno s slovenjsko podružnico, ki je na tak način elektrificirala svojo kočo na Pungartu.

Ni treba se posebej poudarjati, da je nova luč prinesla v smrekovski dom polno prijetnosti in da je ta pridobitev tudi v pogledu higijene velik napredek. Hvale vredno je prizadevanje podružnice, ki se ni ustrašila bremen, nastalih z elektrifikacijo. Akumulator in montaža staneta okoli 20.000 din. Delni sanaciji te postavke je bil namenjen tudi sobotni Planinski sejem, ki se je vršil v Sokolskem domu. Seveda bodo morali podpreti podružnico najširši prijatelji Smrekovca in planin.

Številne odlične ocenjene Od kokoši so razstavljene predvsem štajerke, dalje plimetke, rodatjenke in leghorn. Tudi med golobi prevladuje gospodarska pasma skrjanec. Kanarčki se izvrstni vrvice in med okrasno perjadjo so razstavljene lepe živali. Zanimivi so mali japonski zalepki. Živali so ocenjevale strokovnjaki in predvsem tudi predsednik Zveze društev »Mali gospodar« g. D. Grabnar iz Ljubljane. Živali se bile skrbno pregledane in ocenjene ter številne označene z odlično oceno.

Reja malih živali je za industrijske kraje še prav posebno pomembna. Tako tudi za Jesenice. Vse razstava kaže, da je reja v tem mestu in njegovem okolišju izredno dobro razvita in ima izredno vrednost za vseh tamkajšnji živej, kjer prevladuje mali in srednji stan. Razstavo naj si ogledajo vsi ljubitelji malih živali in mali gospodarji.

Anici v slovo

Vsa ljubljanska Rožna dolina je bila v začetku tedna pod vtisom žalostne vesti, da je v njeni sredi ugasnilo dragoceno življenje ljubeznivega komaj 24-letnega dekleta, ki so ga vsi radi imeli.

Anica Svetina je bila sestra ugledne rožnodske trgovke gospe Rezike Lunderjeve, h kateri je bila prišla pred 10 leti kot vaujenka v Ljubljano iz svojega domačega kraja Koroške Bele. Svetinovi otroci so že zgodaj osiroteli. Oče je padel kot žrtev

svetovne vojne, mater pa jim je pobrala smrt, ko je bilo Anici komaj 11 let. Zato pomeni njena smrt za Lundrovo družino, v katere krogu je srečno preživljala svoja dekliška leta, še težjo izgubo, saj sta ji svaki in sestra nadomeščala očeta in mater, ona pa je bila svojim nečakinjam najnežnejša tetka.

Anica je bila vzor marljivosti in že na smrti postelji je bila njena največja skrb delo v trgovini, ki ga zaradi hude bolezni ni mogla in ni smela več opravljati, čeprav bi bila tako rada delala in pomagala pri urejanju nove trgovine, stregla rožnodskekim strankam, ki so jo vse kar po imenu klicale in se rade pošilale z vedrim dekletom, ki je imelo za vsakogar dobro besedo in ljubeznen nasmeš.

Zavrtna bolezen jo je bila napadla že pred dvema letoma in kljub najsrbnejši negi ljubeče sestre in dobrega svaka je širala. Mnogi Rožnodskeci so jo kropili, ko je kakor blede nevesta ležala na mrtvaškem odru. V častnem številu so jo spremlili do preraznega groba na viškem pokopališču. Zemlja, odeta v zimsko odejo, je sprejela vase, kar je bilo njenega, duša blage Anice pa se je vrnila k solncu Večne pomladi.

Gostovanje Klajčeve igralske družine

Gostovanje potujočih igralskih družin so pri nas redka, brez tradicije, zato tudi nimalo svojega občinstva. razen ljudi, ki jih zvali v gledališče trenutno zanimanje za program gostovanja. To za goste kaj neprijetno dejstvo je občutila tudi igralska družina g. Klajčica ki je gostovala v petek zvečer v ljubljanski Drami. Skromna opozorila gledališke uprave, ki sama ni imela zadostnih informacij, niso mogla vzbuditi večjega zanimanja tem bolj, ker je bila ob isti v Operi premierska predstava. Tudi družina sama ni nič storila, da bi bila opozorila na svoj nastop, čeprav je bilo nieno ime v Ljubljani povsem neznan. Sele sedaj se je izvedelo, da je vodja družine g. B. Klajč v srbskih krajih uspešno uprizarjal Cankarjevega »Hlanca Jermeja« in predaval o njem. Redki gostje pa so se lahko šele na predstavi prepričali, da je nastop njegove družine upravičilo zanimanja za ta gledališki večer. Toda obisk je bil pičel, da že dolgo ne tako. Ta izkušnja bodi opomin čestom, ki se zanašalo zgolj na naključja in nič ne store za propagando svojega nastopa.

Klajčeva igralska družina je nastopila najprej s pravim klasičnim komedom iz srbske dramske literature: s Petra Kociča satiro »Jazavac pred sudom«. Z neumljenim ironijo smeši pisec avstrijske oblasti v Bosni in njegov David Strbac prekaša vse kmečke tipe, ki so bili kdaj ustvarjeni na slovenskem jezru v tem znanju. Navihaneza kmeta, ki posebej v sebi ves odpor primitivnega človeka zoder tujo navdvalo in ki tedko biča predstavljel cesarskega in Potiorekovega režima pri najhmem bosanskem sodišču, je igral B. Klajč s tolikim živjetjem v to

Za pol milijona dinarjev vencev na pogrebu veljaka Ivana Kovačeviča v Kaliforniji

Zagreb, 8. februarja

Za pol milijona dinarjev cvetja na pogrebu našega izseljenca. Kakor poročajo »Novosti« se je ob avtomobilski nesreči v Arvinu v Kaliforniji smrtno ponesrečil Jugoslovan Ivan Kovačevič, ki je prebil v tujini polnih 40 let. Pridobil si je premoženje in je postal pravi oče stromakov. Bil je še deček, ko je zapustil svoj rodnih Hvar in se odpravil čez morje s trebuchom za kruhom. Najprej je prodajal sadje na drobno, pozneje na debelo, nakupil je zemljišča, uredil krasne sadovnjake in vinograde, ugodna zvezda mu je bila naklonjena in premoženje je raslo od leta do leta. Uredil si je tudi pivovarno z velikim kletjo, v katero je lahko hranil do 50.000 balon piva (balona meri 3785 litrov). Dnevno je v pivovarni nakuhal do 8000 balon piva. Toda srečen konec mu ni bil usojen. Na poslovni vožnji z avtom se je ponesrečil. Bakerfield, kjer je živel, je splošno obža-

loval njegovo smrt. Po pogrebu je neki tamnoški veliki dnevnik zapisal: »Zgodovina Bakerfielda ne pomeni, da bi bil kdo po svoji smrti tako počaščen kakor pokojni Ivan Kovačevič.« Polnih 50 avtomobilov je vozilo vence na pokopališče. Za tolikšno grmado izbranega cvetja je bilo treba plačati nad pol milijona dinarjev. V pogrebni sprevod se je uvrstilo 430 potniških avtomobilov, saj so pogrebi prišli iz vseh krajev Kalifornije in sicer sami ugledni možje iz San Franciscu, San Piedra, Los Angelesa, Hollywooda, Oaklanda in drugih mest. Bakerfieldska pošta je sprejela 2500 sožalnih brzojavk iz raznih krajev Zedinjenih držav. To pač najbolje pričuje, kako priljubljen je bil podjetni rojak med vsem prebivalstvom, še prav posebno pa med našimi stromašnimi izseljenci, ki jih je podpiral prav izdatno, kadarkoli je bilo potrebno, in ni za to terjal nobene hvaležnosti.

Objave

Dar CMD. Kvartopirsko omizje v Ljubljani je poklonilo Družbi sv. Cirila in Metoda 100 din. Iskrena hvala!

Niži uslužbenci Pošte hranilnice — zva mnički in služitelji dnevničarji poklanjajo ob priliki skromne letne nagrade Društvu slepih znesek 270 din za kar se jim Društvo slepih najtopleje zahvaljuje. (—)

Naše gledališče

DRAMA

Nedelja, 9. ob 15.: Cigani. Izven. Znižane cene od 20 din navzdol. Ob 20.: Šesto nadstropje. Izven.

Ponedeljek, 10.: zaprt.

Torek, 11.: Šesto nadstropje. Red terek.

Sreda, 12.: Krog s kredo. Red A.

Nedelja v drami. Smehu zavati in kratkočasju je namenjena satirična burka Fr. Milčinskega »Cigani«. Za vse tiste, ki ljubijo burke in njihove značilnosti, bo predstava popoldan kratkočasa. Nastopila post tuji popularna kupletista Jožek in Ježek. Veljajo cene od 20 din navzdol. — Alfred Gehri popelje v svoji igri »Šesto nadstropje« gledalca v ozračje in med osebe, ki jih je izklesal kot zanimiv relief z izbero blestelih podrobnosti in mešanico humorja in čustva, ki nas zabava in razrež. V glavnih vlogah Jan, Simčičeva, Gale. Gabrijelčičeva, Ljahn, Sever I. dr. Režisar dr. Kreft.

OPERA

Nedelja, 9. ob 15.: Frasquita. Izven. Gostovanje beogradske sopranistinje Zlate Gjunjengeve. Ob 20.: Friderika. Gostuje g. Gostič. Izven. Znižane cene od 30 din navzdol.

Ponedeljek, 10.: zaprt.

Torek, 11.: zaprt.

Sreda, 12.: Ples v maskah. Red sredo.

Danes popoldne bo gostovala Zlata Gjunjengeva v naslovni partiji blesteče melodiozne Leharjeve opere »Frasquita«, v kateri bo pel tenorsko partijo naš popularni tenorist Ivan Franc!

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE

Nedelja, 9.: Visoka pesem. MARIBORSKO GLEDALIŠČE Nedelja, 9. ob 15.: Cigan baron. Znižane cene. Ob 20.: Dva tučata rdečih rož. Prvič.

RADIO

Nedelja, 9. februarja

Ljubljana 8: Jutrnji pozdrav — 8:15: Godalni kvartet s kitaro. — 9: Napovedi, poročila. 9:15: Odmevi iz Španije (plošče). — 9:45: Verski govor (dr. V. Fajdiga) — 10: Prenos cerkv glasbe iz stolnice — 11: Plošče. — 11:30: Pevski zbor »Sloga« — 12:30: Objave. — 13: Napovedi — 13:02: Cimermanov kvartet. — 13:50: Kar želite to dobit (plošče po željah) — 17: Kmet. ura. — 17:30: Popoldanski koncert radijskega orkestra — 18:10: Plošče — 19: Napovedi, poročila — 19:30: slovenska ura. Ob sedemdeset letnici FS Finžgarja — 20:30: Domače veselje Sodeluje Akademski pevski kvintet in radijski orkester — 22: Napovedi, poročila. — 22:15: Za ples (plošče).

Beograd 20:40. Orkestralni koncert. — 22: Lahka in plesna muzika — Zagreb 20: Tamburaški zbor. — 20:30: Recitarije. — 20:45: Pevski kvartet. — 21:15: Plesi. — 22:15: Bachova glasba — Praga 18:30: Smetanova simf. pesnitve »Moja domovina«. — 20:30: Zvočna igra. — 22: Lahka glasba. — Sofija: 20: zborovski koncert. — 21: Vesela muzika.

Ponedeljek, 10. februarja

Ljubljana 7: Jutrnji pozdrav, napovedi, poročila. — 7:15: Pisan venček veselih zvokov (plošče). — 12: balalajke (plošče). — 12:30: Poročila, objave. — 13: Napovedi. — 13:02: Vesel popoldanski spored (Radijski orkester. — 14: Napovedi, poročila. — 17:30: Komorni trio (Gregorc—klarinet, Ivančič—violet, Svetel—klavir). — 18:10: Dusevno zdravstvo (dr. A. Breclj). — 18:30: Plošče. — 18:40: Vsaokletni razvoj prirode (prof. A. Moder). — 19: Napovedi, poročila. — 19:25: Nac. ura. — 19:40: Plošče. — 19:45: F. S. Finžgar »Razvalina življenja«, izvajajo čl. Nar. gled. — 21:15: Ze razvedrilo (Radijski orkester). — 22: Napovedi, poročila.

Beograd 19:40: Zborovski petje. — 20: Zvočna igra. — 21:10: Pester glasbeni spored. — 22:50: Ples. — Zagreb 18:30: Simf. koncert iz Leipziga. — 21:30: Petje. — 22:15: Ruski zbori. — Praga 20:20: Simf. koncert češke glasbe. — Sofija: 20: Simf. glasba. — 22:15: Ples.

GLAVNA KOLEKTURA DRZAVNE RAZREDNE LOTERIJE »VRELEC SREČE« ALOJZIJ PLANINŠEK

BEEZHOVNOVA UL. 14.

javlja izid zrebanja z dne 8. februarja V. razreda 41. kola.

- DIN 200.000.— št. 21351
DIN 100.000.— št. 21287
DIN 80.000.— št. 54519
DIN 60.000.— št. 19407 97042
DIN 50.000.— št. 33537 50481
DIN 40.000.— št. 9452 72762
DIN 30.000.— št. 2860 9905
DIN 24.000.— št. 36455 45872 65788 69630 74461
DIN 20.000.— št. 2630 58305 64223
DIN 16.000.— št. 27539 48108 65235 85580
DIN 12.000.— št. 2337 16531 26365 34411 59707 69038

PO DIN 10.000.—

- 1172 1736 10771 13128 18047 19798 23047 36629 49509 52600 56555 64259 67163 67303 69804 74025

PO DIN 8.000.—

- 6708 14755 15416 19077 22029 60375 34366 34368 50738 60028 61895 62839 68553 71705 77234 79700 85712 88304 92578 94557 97416 99562 99781

"JUTROVA" POSVETOVALNICA

Davčna

Nekaj važnih določil iz davčne izvršilne uredbe

Nedavno smo objavili, na katere predmete, prejemke itd. se izvršba radi neplačanih davkov ne sme voditi. Danes pa naj navedemo v vrstnem redu vse one imovinske predmete davčnega dolžnika, ki pridejo pri rubežni vpostev. Ti so: 1) gotovina; 2) vrednostni papirji; 3) plače, pokojnina, oskrbnine in drugi prejemki v zakonskih mejah; 4) nakiti in druge dragocene stvari; 5) terjatve v gotovini, zlasti: hišne najemnine, zakupnine, glavnice, vlozene pri denarnih zavodih, glavnice, posojene privatnim osebam, in dohodki od teh glavnice kakor tudi vse druge podobne terjatve, če so te terjatve popolnoma varne, če se morejo izterjati najkasneje v treh mesecih od dne rubežni in če končno pokrivajo davčni dolg z obrestini in stroški vred. Če katerega izmed teh pogojev ni, je treba predhodno zarubiti prejemčine, izmed njih v prvi vrsti one, ki se dajo lahko novčasti. Ako pa tudi vrednost prejemčin ne zadošča, da bi se dolg poravnal, je treba zarubiti tudi najvrednejše terjatve.

Rubežen se mora izvršiti tako, da je za dolžnika kar najmanj žaljiva in škodljiva. Rubežni takih stvari, s katerih prodajo bi se mogla povzročiti davčnemu dolžniku večja škoda, nego je treba, da se dolg pokrpi, se je treba po možnosti izogibati. Zarubilo naj se v prvi vrsti take stvari, ki jih označi davčni dolžnik sam in ki se dajo lahko novčasti. Če dolžnik dolžni znesek ob rubežni pristovoljno plača, mu mora soditi oni, ki je upravičen za prejem, takoj potrdilo. Točen prepis potrdila pa se vpiše tudi v rubežni zapisnik. Če se zarubi za poravnava dolga vrednostni papirji, zlati in srebrni predmeti, mora izdati oni, ki je izvršil rubežen, pravilno potrdilo o prejemu teh predmetov in vpisati točen prepis potrdila v zapisnik. Pri rubežni prejeti denar, vrednostni papirji in dragocenosti se morajo izročiti najkasneje v 24 urah izvršilnemu oblastvu.

L. H. — D. — Leto 1937. ste kupili neke malo kmečko posestvo, ki plačujete zanj zemljinarje v dokladami in znižano zgradinarino brez doklad. Pred kratkim pa vam je pristojna občina dostavila polovico davčne uprave za plačilo takozvanega cerkvenega konkurenčnega davka. Kakšen namen ima ta davek, ali je zakonski utemeljen, na kakšni osnovi se odmerja in kam je vložiti proti odmeri pritožbo? — Ako posamezna cerkvena občina nima dovolj lastnih dohodkov, iz katerih bi krila razna cerkvena popravila itd., javi to ob prijli predložitve proračuna sreskemu načelstvu, ki odobri pobiranje cerkvenega konkurenčnega davka za kritje stroškov, ki si s pomočjo popravil v zvezi. Ta prispevek se odmerja na vse neposredne osnovne davke v odstotku, ki je potreben za kritje stroškov in ki ga določa pristojno sresko načelstvo. Pritožbo proti odmeri te davščine je vložiti pri sreskemu načelstvu, v drugi instanci pa pri banovini.

S. S. — Z. — Iz inozemstva bi si želeli naročiti moško kolo. Koliko boste morali za uvoženo kolo plačati carine in drugih dajatev? — Carinske tarife nimamo na razpolago, zato vam na to vprašanje ne moremo odgovoriti. Pojasnilo pa lahko dobite pri vsaki najbližji carinarni, pri čemer Vas opozarjamo, da boste morali pri uvozu kolesa plačati tudi skupni davek na poslovni promet in luksuzni davek. Ali res nimamo v lastni državi zastopnikov, ki bi interesom postregli s kolesi, ne da bi jih ti morali uvažati iz inozemstva?

K. P. — Č. — Vzemite na znanje, da je bil odstavek 2. § 9. o sodnih taksah spremenjen z uredbo iz mesca decembra 1939 in da se sedaj tako glasi: »Če se v pravdnem ali izvršilnem postopku, kjer je ena stranka oproščena plačila taks, prisodi tej stranki proti stranki, ki ne uživa takšne oprostitve, ali če se postopek dokonča s poravnavo ali s sporazumno umaknitvijo tožbe, je treba obsojiti stranko, ki ne uživa takšne oprostitve, tudi na plačilo vseh tistih taks, ki bi jih morala plačati oproščena stranka, če ne bi bila oproščena.«

Pravna

Važne določbe naredbe,

ki ureja službeno razmerje hišnih poslov

Prvi del važnejših določb uredbe deželne vlade za Slovenijo od 18. junija 1921, ki ureja službeno razmerje hišnih ali gospodinjstev, smo objavili v nedeljskem »Jutru« dne 2. februarja 1941.

Gospodar ima pravico odpovedati službo poslu, če opusti svoje gospodinjstvo ali če se stalno preseli iz dosegljivega stanovanjskega okolišja in posel ne gre z njim v novo bivališče. Poslu gre v tem primeru plačati za dobo odpovednega roka, v dvostranskem iznosu, toda le, če je bilo službeno razmerje sklenjeno za določan čas.

Službeno razmerje, ki ni bilo sklenjeno za določen čas in je trajalo nedoločeno dobo, se razveže z odpovedjo. Odpovedni rok je za obe stranki enak. Pri različnih rokih velja za obe stranki daljši, in če ni bilo med strankama dogovora, velja 14 dnevni odpovedni rok. Izgovor ena tedna se odpovedni rok tudi izgovorno ne more skrajšati.

Če je službeno razmerje sklenjeno za poskušnjo, ga sme vsaka od strank razvezati v teku prvega tedna kadarkoli boče. Ob dveh delavnikih po odpovedi ima posel pravico brez odbitka plače iskati novo službo po tri ure.

Tako gospodar, kot tudi posel sme pred potekom dogovorjene dobe, oziroma brez odpovedi, razvezati službeno razmerje iz tehničnih razlogov. Gospodarja opravičuje razvezati službeno razmerje brez odpovedi zlasti: če mu je posel predložil krive izkaznice (legitimacije), zamočil bolezen, za katero bolega še dalje časa, če ni sposoben za službo, če jo zanemarija kljub opominu, če zakrivi prevaro ali kako drugo kaznivno dejanje, tako da gospodar po pravici izgubi zaupanje vanj, če se vda pijančevanju, očitnemu nenavnemu življenju, ali če zbolí za boleznijo, ki je posledica takega nenavnega življenja ali ki je ostudna, oziroma če take boleznijo ne prijavi takoj gospodarju. Tudi občutna žalitev gospodarja ali njegove obojetli in kratenje hišnega ugleda in zanemarjanje osebne snage je razlog za razvezo službenega razmerja. Posel mora brez odpovedi razvezati službeno razmerje, če ne more opravljati dela brez nevarnosti za svoje zdravje, če gospodar z njim grodo ravna, če ga navaja v nepravna ali

protizakonita dejanja, če gospodar neupravičeno zadržuje pogojene prejemke.

Če je posel brez tehtnega razloga predčasno izstopil iz službe, ima gospodar pravico zahtevati naj se vrne v službo in povrne dokazano škodo ali pa plača dokazano škodo, ker ni izpolnil pogodbe. To odškodnino mora tudi plačati, če je po lastni krivdi predčasno odpustil.

Če je pa gospodar predčasno, brez tehtnega razloga odpustil posla ali zakrivil njegov predčasni izstop, ima posel pravico zahtevati povračilo dokazane škode. Ne da bi dokazal škodo, sme zahtevati plačilo prejemkov v gotovini in primerno odškodnino za materialne prejemke do poteka dogovorjene dobe, oziroma do odpovednega roka, če ta doba ne presega treh mesecev, vendar po odbitku tega, kar si je zaradi prestopa službenega razmerja prihranil ali pridobil ali cesar nomenoma ni pridobil.

Če sta oba pogodbenika kriva predčasne razveze službenega razmerja, odloči v sporu sodnik, ali in v kakšni izmeri gre eni ali drugi stranki pravica do odškodnine. Vse zahtevke radi predčasne razveze službenega razmerja je sodno uveljaviti tekom 6 mesecev od dne, ko prestane službeno razmerje, sicer zastarajo.

Če se redno razveže službeno razmerje, ki je brez presledka trajalo deset let, gre poslu odpravnina v znesku četrtine letne plače v gotovini. Odpravnina narašča z vsakim nadaljnjim polnim službenim letom za 5% vsakokratne letne plače, dokler se ne izenači z njo. Ta zahtevke odpade, če je bila poslu odpovedana služba iz tehničnih razlogov za predčasno razvezo.

Vsi spori, ki nastanejo iz službenega razmerja poslov, so morajo najprej obravnavati pri pristojnem občinskem posredovalnem uradu. Če se pri tem uradu ni sklenila poravnava, smeta stranki uveljaviti svoje zahtevke pri rednem sodišču. Posel ima pravico tožiti pri onem sodišču, v kateremga okolišju ravno službuje.

J. S. Lj. Ker sta obe stranki, ki sta v pravdi, obe vaša prijatelja, bi se radi odrekli pričevanju v njuni zadevi. — Zgolj prijateljstvo do pravnih strank vas še ne odveče dolžnosti pričevanja. Odkloniti bi smel pričevanje le, če bi na vprašanja, ki bi jih moral odgovoriti, bil odgovor v sramoti, ali če bi nastali nevarnost kazenskega pregona zoper vas ali vašo ženo ali zaročenko, ali zoper osebo, s katero ste v sorodstvu ali svaštvi v kateri koli stopnji v premti vrsti v stranki vrsti pa do druge stopnje, ali s katero ste zvežani po posvojitvi; nadalje rednikom, tejem cen, varuhu ali varovancu. Če bi odgovor na vprašanja prizadel priči ali kateri koli zgoraj naštetih oseb neposredno in znatno imovinsko pravno škodo, sme priča tudi odrefi pričevanje. V zakonu so naštet še drugi razlogi, ki pa v vašem primeru se prideje v poštev. Če bi meli pravico odkloniti vprašanje morate to sporočiti sodišču, ki bo o tem odločilo. Če ne bi hoteli pričati, bi vas sodišče moglo k tem prišiliti z denarno kaznijo do 10.000 din ali s priporom 6 tednov.

J. S. Ali je možna nalaganja pritožba zoper drugo-instančno razsodbo, ki jo je izdala kraljevska banka uprava. — Pritožba ni dopustna, kot je razvidno iz izpoda v razsodbi sami. Pač pa morete v 30 dneh po prejemu razsodbe vložiti tožbo na upravno sodišče v Celju. Tožbe same ne boste znali sestaviti, zato vam svetujemo, da jo naročite odvorniku.

J. B. M. Dolžnik izjavlja, da bo vsa terjatev, za katero ste dosegli izvršbo na njegovo plačo, plačana šele nato, ko bo plačal terjatev, ki jo dolguje podjetju. — Zavezanec dolžnik, v vašem primeru njegovo podjetje, mora na vaš predlog, ki ga morate staviti pri izvršilnem sodišču, točno izjaviti tekom 15 dni, ali prizna terjatev, ali ima še kdo drug pred vami zahtevo do zarubitve terjatve. Podjetje je odgovorno upniku za vsa škoda, ki bi mu jo pri zadejni s tem, da se sploh ni izjavilo ali če se je izjavilo vedoma na nesreščen ali nepopoln način.

Kmetijska

TRAVNIK OB VODI

F. N. Nekaj nad en oral travnika ste kupili. Zemljišče leži ob reki, tako da ni kaj prida za seno. Skoraj polovico prerašča trska in boleča trava. Ker vam je potrebno več krme za rejo živina v vinčarji, hočete da se travnik izboljša. Vinčar ugovarja, češ da sami ne bi zmogli tako velikega dela in da trska več izda ko krma. Vprašate, če bi dobili javno pomoč za izsušenje travnika. V sosesčini je še veliko take pustine, ki bi jo morali popraviti. Dalje želite vedeti, koliko dohodkov prinaša trska in kdaj se reže?

Kolkor nam je znano, javna uprava še vedno podpira osuševalne akcije. Pojdincem seveda ne daje pomoči, pač pa za drugim, ki se v take namene ustanovi. Priporočamo, da vprašate za nasvet na pristojnem sreskemu načelstvu. Kjer je kolikčak mogoče izboljšati, ne bomo pustili rasti trske namesto trave. Trska se sicer lahko odprda in da na oral tudi 1200 snopov trske. Na 1 snop se računa 350 šib. Po koliko se snop vnovči, vama ne moremo povedati, včasih je čna višja, včasih nižja. Trska se reže enkrat na leto, in sicer na jesen, ko porumeni.

PROSEN KRUH

A. S. T. Pravite, da bi mogli peči tudi prosen kruh v mešanici ostale moke. Vprašate, če se proso lahko melje. Med svetovno vojno se je veliko proso porabilo v zmesi med koruzno in drugo moko. Uboge hiše so proso zmele kar doma v možnarjih. Pečli so skoraj samo proseno kašo, mešano s koruzno moko. Takl pečenini so rekli stortar, to pa zaradi lepe oblike, ker se ni dala drugje spreči kakor v oblikovalu, ki služi za pečenje tort.

Proso se prav dobro melje, vendar je boljše, če zdrob zelo stanjšate z ostalo moko. Prosen kruh se slabše drži in hitro izgubi na okusu.

ZIMSKA JAJCA

C. J. Lj. Na trgu kupujete jajca, ki so večkrat zelo slaba. Prodavalke pravijo, da so jajca sveža, doma pri uporabi pa se pokaže, da so bila jajca konzervirana. Nekaterih jajc ne morete uporabiti za pravico snega, ker se neleh ne penijo. Želite vedeti, kateri način konzerviranja jajc je najboljši in kako se poznajo sveža in stara jajca. V družini potrebujete popolnoma sveža, tako imenovana pitna jajca, zato vam je treba poznati, katera jajca so popolnoma sveža.

Načinov konzerviranja jajc je več. Pri nas vlagajo jajca največ v apneno vodo in v tekoče steklo. Še najboljše so ohranilo jajca v hladilnih. Temperatura mora stalno biti 1 stop. C. Ta način lahko uporabljajo vsi, ki imajo primerne hladilne naprave.

Sveža pitna jajca se posuši teže dobe, ker je nesnat kokiš manjši. Koliko je jajce staro, spoznate na zelo preprost način s pomočjo slane vode. V stekleno posodo, ki ima obliko velike čaše, nalijete

pol litra vode. Primesate še 6 dkg soli, ki se mora stopiti. Sveže, še ne tri dni staro jajce pade na dno posode, nad tri dni staro plava proti vrhu, starejše jajce pa plava kar na površju.

PODLASICA

O. F. Kr. Pravite, da pri vas preganjajo podlasice kot škodljivca, ki baže plje kurja jajca in se loti celo mladih ptičev. Radi bi vedeli naše mnenje.

Kolkor je nam znano, je podlasica zelo koristna živalca, ki v veliki meri uničuje poljske miši. V Prekmurju na primer, kjer nastopijo včasih miši v velikem številu, hvalijo podlasice kot edinega sovražnika, ki prežene miši. Zaradi tega se tamkaj podlasica čuva. Nekateri ljudje vidijo v vsaki divji živali samo škodljivca. Da bi imeli na razpolago orožje in strelivo, bi ne ostala živa niti drobna senica, kaj šele okrogli ščinkavec in pisani lišček. Vse bi pobili.

Zdravniška

P. Vera. Vrh: V glavnem sta možni dve stvari. Skiljenje je lahko posledica ohromljenosti mišic kar opažamo n. pr. po dietitiji in sličnih boleznih. V drugi vrsti pa je možno, da vid obeh oči ni enak. Enemu kakor drugemu zlu je mogoče odpoposti, odnosno se možno napako vsaj v veliki meri popraviti. Peljite otroka k specialistu za očesne bolezni ki bo ukrenil potrebne.

Daniilo Z. Zgb: Na daljavo bi sodil, da imate otekla jetra, kar je posledica preobsega, ali pa premalo treniranega srca. Na vsak način vam svetujem, da opustite šport, dokler se niste posvetovali z zdravnikom.

Uoda: Vprašanje je predvsem, dali ste resnično ozdravili od kapavice, na kateri ste zboleli pred 7 leti. Posebno pri ženah, vsaj pri prejšnjem načinu zdravljenja, se dogodi dostikrat, da se ta bolezen, da se tako izrazim, samo oekako potuhne in da vzplamti pri gotovih pogojih nanovo. Po sedanjem načinu zdravljenja so nade na popolno ozdravljenje vsakdar dosti večje. Pri tem dejstvo, dali ste se poovno okužili, ali pa se je bolezen samo ponovila, ni važno.

Jelica: Opisani način masiranja lasišča je gotovo dober. Povzročil namreč pospešen dotok krvi, kar pospejuje rast las. V iste vrste se priporoča obsevanje lasišča s kremensko lučjo. Tudi proti prhljaju je omejen postopek dober. Omeniti moram, da je prhljaj eden glavnih vzrokov plešavosti. Posvetujte se s kakim specialistom za kožne bolezni.

B. F. Lj.: Vzrok vašega zaprtja prav gotovo ni v načinu prehrane. Nasprotno, groba hrana se bolj spekuje iztrebljanje. Zato se mi zdí verjetne, da iz vzrok zaprtja vaš način življenja (studiranje — it). Sami pravite, da se vam stanje izboljša, ko se vrnete domov na delo, kjer se gotovo več gibljete. Svetujemo torej, da vsak dan porabite nekaj časa za sprehod ali pa telovadbo, odnosno šport. Na ta način boste vsaj deloma odpopogli vaši nadlogi. Ne boste navezani izključno na odvajalna sredstva.

M. P. B.: Vaš opis bolezni ni popolnoma jasev. Zdi se mi, da imate kronično vnetje ledvic in kroničen revmatizem, ki imata lahko skupen izvor (mandlji, gnili zobje). Potrebno je, da še sedaj nekaj ukrenete in ne smete čakati do pomladi, ko hočete iti v toplice. Toplice naj bi bile samo do polnično zdravljenja, ne pa glavno. Svetujem, da greste v bolnico.

L. L. Č.: Po vašem opisu sodim, da imate prece težko vnetje okoli maternice. Zelo dvomim, da bi mogli doma doseči kaj prida uspeha. Najbolje bi bilo, da greste vsaj za dva tedna v bolnico, kjer boste imeli poleg odgovarjajočega zdravljenja pred vsem mir. Šele kasneje, ko se vam bo stanje popravilo, lahko nadaljujete z zdravljenjem doma po navodilih zdravnika.

Športnik: V prejšnji številki sem vam rekel, da je krvavitev tako važna stvar, da zahteva temeljite preiskave. Mislim, da gre za vnetje prostate, odnosc na začenjajoče se zožnje sečne cevi. Več na daljavo ne morem reči.

Ljubeca žena: Najbolje bo, da se osebno pogovorite z zdravnikom. Obiščite na tem mestu ne morem razpravljati o vaši zadevi.

ŠAH

Oba vodilna šahovska kluba v Ljubljani sta imela pred kratkim svoja redna lotna občna zbora. Ljubljanski šahovski klub si je izvolil naslednji odbor: predsednik univ. prof. dr. M. Kesal, I. podpredsednik A. Hreščak, II. podpredsednik A. Preinfalk, tajnik R. Mržnikar, blagajnik M. Slokan, knjižničar prof. S. Baraga, gospodar V. Slokan, odbornika prof. L. Gabrovsek in dr. I. Murko, člana tehničnega odbora D. Hreščak, revizorja C. Vidmar in V. Iskra, člana razsodišča dr. N. Valčičtinski in dr. I. Sever. — V Centralnem šahovskem klubu tvorijo odbor: predsednik prof. S. Osterc, I. podpredsednik F. Blizjak, II. podpredsednik L. Furlani, tajnik J. Šiška, blagajnik S. Samobor, knjižničar A. Arrigler, odbornika L. Hren in M. Korbanova, člana tehničnega odbora G. Pintarič in S. Sočan, revizorja A. Kozina in prof. J. Cop, člani razsodišča I. Boiha, I. Soči in dr. S. Čepak.

Amaterski šahovski klub v Zagrebu bo proslavil 10-letnico svojega obstoja s svečano predstavo šahovske gledališke igre J. Stecka »Igra nad igrami«, ki jo je prevodol v hrvaščino podpredsednik HSS g. ing. A. Košutič. Predstava se bo veda v zagrebškem gledališču 15. marca. Ob tej priloiki bo odigrana tudi šahovska partija z živimi figurami.

Madžarski mojster L. Steiner, naš znanec s turnirjev v Ljubljani in Mariboru, živi sedaj stalno v Avstraliji. Z zamudo je prispelo poročilo o prvem turnirju, na katerem je igral lani v svoji novi domovini. Na turnirju za prvenstvo New South Walesa je zmagal Steiner z 10½ točkami izmed 11 možnih, pred obema najboljšima avstralskima mojstroma Koshnitskyjem in Purdyjem, ki sta z 9 oziroma 8½ točkami zaostala na drugem in tretjem mestu. S turnirja je naslednja partija.

Francoska obramba.

Beli: L. Steiner Črni: Willison 1. e2—e4, e7—e6, 2. d2—d4, d7—d5, 3. Sb1—c3, Sg8—f6, 4. Lc1—g5, Lf8—b4, 5. e4—e5, h7—h6, 6. Lg5—h4.

(Teorija priporoča 6. Ld2 ali pa 6. e6, hg5, 7. fg7. Steiner pa je v turnirju ponovno poskušal manj običajno nadaljevanje, ki ga igra tudi v tej partiji. Po pozicijah, ki jih je dosegel v partiji, uspeh ni bil ravno prepričevalen za pravilnost variante.)

6... g7—g5, 7. Lf8—g3, Sf6—e4, 8. Sg1—e2, e7—e6. (Čurdy je igral proti Steinerju v tej poziciji f7—f5, kar je najbrž možnejše). 9. a2—a3, c5: d4. (Na Lc3+; 10. bc; cd4; 11. cd4; Da5+;

igra beli 12. c3., Sc3?; 13. Dd2). 10. a3: b4, d4: c3, 11. Se2: c3, Se4: c3, 12. b2: c3, Dd8—c7, 13. Dd1—d2, b7—b6? (Naravnije izgleda pač Sc6). 14. h2—h4, g5—g4, 15. Lf1—e2, Th8—g8, 16. 0—0, h6—h5, 17. Dd2—h6! (Osvojitev kmeta h5 je seveda važnejša nego zaščita slabega dvojnega kmeta na c—liniji). 17... Sb8—c6, 18. Dh6: h5, Sc6—e7, 19. Lg3—f4. (Na 19. Lg4: bi prišel črni z Dc4 do neka) protiigre. Zato raje beli najpreje skuša spraviti še drugega lovca v igro). 19... Dc7: c3, 20. Le2—d3, Dc3: b4, 21. Lf4—c1.

(Z grožnjo La3, proti kateri je vsakogar treba nekaj podvzeti. Če namreč črni vleče sedaj na pr Ld7, sledi Lc3, Dc3, 23. Ld6 in črni nima nobenih izgledov, da bi kdajkoli konsolidiral svojo pozicijo.)

21... g4—g3?, 22. f2: g3! Db4—d4+, 23. Kgl—h2, Dd4: a1, 24. Dh5: f7+ in črni se vda.

(Ze po eni potezi se mora črni prepričati, da trdnjave na al ni smel vzeti. Če namreč sedaj igra Kd8, sledi enostavno 25. Lg5, Da3, 26. Dg8+ ter nato Tf7, Na 24... Kd7 pa pride še preje 25. Lb5+).

Vasja Pirce.

SPORT

Iz današnjega sporeda Glavna prireditel — drsalno prvenstvo Slovenije

Razen zaključnih tekmovanj pod okriljem I. zleta slovenskih smučarjev v Celju, o katerem poročamo na drugem mestu, je današnji sportni spored razmeroma skromen.

Ljubljanska sportna publika bo v dopoldanskih urah lahko prisostvovala dobri sportni prireditvi, in sicer tekmovanju

za prvenstvo SDS

na drsalšču Ilirije. Po udeležencih in tudi sporedu tekmovanja bo ta prireditev prav za prav popolna repriza nedavnega državnega pvenstva v Zagrebu.

Če omenimo še smučarske tekme v smuku z Golovca, smučarski tek v Naklem pri Kranju in občni zbor ljubljanske kolesarske zveze, smo navedli precej vse današnje dogodke, na katere so nas opozorili prireditelji.

Mimo tega sporeda bomo danes izvedeli še za rezultate petih tekem v III. poletnem kolu hrvatske lige, za potek nekate-

rih manjših smučarskih prireditev na Hrvatskem in v okolici Beograda ter za zadnje prireditve na FIS-tekmarh v italijanski Cortini.

Odhod naših smučarjev v Ga-Pa

Z jutrišnjim dopoldanskim brzovlakom potuje naša smučarska reprezentanca na V. mednarodni zimskosportni teden v Ga-Pa. Našo ekipo sestavljajo naslednji tekmovalci: za teke: Smolej, Knifec, Razinger ter brata Alojz in Gregor Klančnik za skoke: Klančnik Karol, Fribošek in Novšak, za alpske discipline pa Lukanc, žvan in Bertoneciji. Moštvo bosta vodila gg. Ravnik in Cerer, v spremstvu bo tudi bivši zvezni načelnik Stane Predalič. Naši smučarji bodo tekmovali v Ga-Pa od petka 14. t. m. do ponedeljka, 17. t. m., na povratku pa se bodo ustavili še v Beljaku ter sodelovali pri tamkajšnjih velikih smučarskih prireditvah.

Na smučih — v Planico in okrog nje!

Povsod je letos dovolj snega, marsikje se lahko danes navzije zimskega veselja, toda najlepše je pač zmerom tam, kjer je za smučarja poleg lepe narave in dobrega snega poskrbljeno tudi za čim večjo udobnost. In tega ima smučar v Planici brez dvoma več kakor marsikod drugje. Zakaj? Od lani obratuje na velikem pobočju pod Cipernikom, kjer so idealni tereni za vezbanje smuških lkov, električna vzpenjača ali po domače imenovana »potegavščina«, ki potegne naenkrat lahko osem oseb za

skakalnice, tudi še standardno progo za smuk, ki nudi smučarju obilo tehničnih in pokrajinskih smučarju. V vrhanem delu proge je svet gozdat ter so ga lani široko izsekali, potem pa preide proga v dolino Kamariče, ki pada tako, da ima levo in desno tudi za smuko uporabno pobočje. Najlepši del tega smuka je na krasnih senozetih v Lomih, ki zavzemajo skoraj tretjino vse proge in se razprostirajo prav do železniške proge. Trasa poteka večnoma po severnih pobočjih tako, da so tamkaj skoraj zmerom tudi idealne snežne razmere. Višinske razlike ima ta proga z Meesnovca okoli 600 m, dolga pa je 3,5 km.

Če torej kje, potem se mora smučar srečati teh udobnih naprav, ki mu nudijo vse mogoče možnosti za udejstvovanje, res potutiti zadovoljen!

Na tromeji

Eden najbolj hvaležnih in kratkih izletov s terenov, o katerih smo pravkar pisali, je oni do koče na tromeji med Pečjo in Petelinjem. Udobna in prisojna kočica, ki leži 1444 m visoko, je dosegljiva v podguri uri hoda od železniške postaje v Planici. Dostop je možen bodisi peš, bodisi na smučeh. Najemnik tega udobnega zavetišča za smučarja in planinca je poskrbel za to, da je vsako soboto ob 19. in vsako nedeljo ob 9. pri vlakih na razpolago vodič na postaji, ki lahko popelje smučarje po kateri koli poti na one prijetne vrhove nad Ratečami. Snežne razmere so zdaj tamkaj, kakor si jih le moremo želeli. Na trdi podlagi 80 cm snega je zapadlo še 45 cm novega pršča, tako da je tam okrog smuke in veselja v snegu v izobilju. Ne pozabite na Peč in Petelinjek, kadar pridete do Planice!

Vremenska poročila

Krajska gora 810 m: —7, jasno, 90 cm snega, pršič, Erjavčeva koča na Vrhiču 1515 m: —8, jasno, 160 cm snega, pršič, Bled 501 m: —7, jasno, 70 cm snega, pršič, drsalnice na jezeru uporabno, Pokljuka 1300 m: —9, jasno, 150 cm snega, pršič, Bohinj-Sv. Janez 580 m: —8, jasno, 80 cm snega, sren, Bohinj-Zlatorog 530 m: —10, megleno, 145 cm snega, sren,

Vzpenjača potegne štiri ljudi naenkrat v višino

100 m in še več v višino. Vzpenjačo je letos njen graditelj inž. Bloudek dal pomakniti bolj na desno, tako da je prostrano pobočje, ki je vse izravnano in očiščeno korenin in skal, še mnogo večje. Ta vzpenjača nudi smučarju veliko udobnost, saj ga za majhno odškodnino potegne izdatno v višino, odkoder se lahko po mili volji, in tudi v najrazličnejših smereh in »podlagah« spušča v nižino.

Razen teh terenov za vezbanje smuških lkov je SK Ilirija lani pridrla z vrha Meesnovca, to je na pobočjih izza velike

Abraham

med sportniki

Predsednik ZSK Hermesa Josip Jesih je starih — 50 let

V mični Savi pri Litiji je pred 50 leti tekla zibeika možu, ki z današnjim dnevom še vedno čil in mladeniški stopa v Abrahamovo polovico življenja. To je dobro znani, tih in skromni naš človek Josip Jesih, glavni arhivar pri ljubljanski železniški direkciji.

Po dovršenih letih v Ljubljani ga je življenjska pot zamela v Trst, kjer je leta 1911 stopil v službo pri takratni južni železnici. V družbi tržaških Slovencev

Sokolstvo

Občni zbor Ljubljanskega Sokola

Matica vsega jugoslovenskega sokolstva — Ljubljanski Sokol je polagal obracun svojega dela za minulo leto. Skupščino je posetilo članstvo v lepem številu, vendar smo z ozirom na važne sklepe pričakovali večjo udeležbo.

Starosta br. Janko Jazbec je po uvodnih formalnostih pozdravil zastopnika župe in predstavnik mnogih sokolskih društev. Prvi pozdrav so izrekli zborovalci starešini Saveza SKJ Nj. Vel. kralju Petru II. med živahnimi vzkliki »Zdravo!«, potem pa počastili spomin pokojnih bratov in sester s klici »Slava!«. Brat starosta je nato v lepem govoru poudaril delo Ljubljanskega Sokola v minulem letu in omenil nalogo, ki čakajo društvo v tekočem. Zvrstila so se porodila društvenih činiteljev. Kronološki pregled o društvenem poslovanju je podal tajnik br. France Ahčin. Najprej se je spomnil bratov, ki so za vedno zapustili vrste Ljubljanskega Sokola, predvsem br. Rika Fuxa in br. dr. Miljutina Zarnika. Omenil je slovo brata Engelberta Ganga, potem pa naštel vse važnejše društvene prireditve in nastope. O prosvetnem delu je poročal prosvetar br. inž. Gobjmir Pehani. Tudi letos je društvo izdajalo svoj vestnik. Mladina pa je zaključila I. letnik svojega glasila »Sokolska mladina«, ki pišejo vanj naraščajoči sami. Jako marljivo je bil lutkovni odsek pod vodstvom br. Lojzeta Kovača. O tehničnem delu v društvu sta izčrpno poročala načelnik br. dr. Ivko Pustisek in načelnica sestra Dušica Komarčeva. Vadiatelji zbor je štel na koncu leta 18 članov in članice, ki je vodil telovadbo osmih oddelkov. V njegovem okviru so delovali še strelski, smučarski, plesni, zbirniški, mladinski in odsek za telovadišče. Najlepši priznani je imelo društvo 26. maja ob priliki javnega nastopa, ki je na njem nastopilo 421 telovadečih. Razen tega so telovadci nastopili tudi na drugih prireditvah in na nastopih bratskih društev. Uspešno je bilo delo zdravniškega oddelka, ki ga je z vsjo ljubeznijo vodil br. dr. Franca Mis. Z odobravanjem so bila sprejeta tudi poročila socialnega oddelka, oddelka za gradnjo doma in poročila blagajnika društva in oddelka za gradnjo doma. Statistično poročilo izkazuje, da je štel Ljubljanski Sokol na koncu leta 1940: 959 članov, 353 članice, 119 naraščajočih, 108 naraščajočih, 140 dečkov in 110 deklic, tedaj skupno 1779 oseb. Na predlog nadzornega odbora je bila soglasno izrečena razrešnica br. blagajniku in knjigovodji in celotni upravi.

Pri volitvah je bila soglasno izvoljena nastopna kandidatska lista: starosta br. Janko Jazbec, nam. podstarosta br. inž. Pehani in br. Slave Simončič, načelnik br. dr. Ivko Pustisek, nam. načelnika br. Polde Šega, Janez Malnarčič in Lojze Vrhovec, načelnica s. Pavla Vrhovec, nam. načelnice sestra Zora Ličenova, Jerica Ahčinova, Alenka Ferlinčeva, prosvetar br. inž. Pehani, tajnik br. dr. Kamilo Wildman, član

in uprave: bratje dr. Ivo Murko, Tine Novak, Leo Rogl, Lojze Mahkovec, Anton Trebec, Fran Lesjak, Ančka Verdirjeva, France Ahčin, Bogvo Javornik, dr. Mis, dr. Spiller Muys, Lojze Kovač, France Štajer, Majca Slapničarjeva, Tomaž Šaunik, Viktor Rus in Bernard Mikuletič. Nadzorni odbor bratje: Miroslav Gregorka, Peter Klinar, dr. Albin Stele, Boris Germeč. Razsodišče: br. dr. Fran Vovčina, dr. Jankica Pehanijeva-Ganglova, dr. Miha Kambič, dr. Fran Kandava, dr. Vlado Šuklje, Rasto Pustoseleščič in Janko Müller. Gradbeni odbor: dr. Vladimir Ravničar, dr. Drago Marušič, Peter Klinar, Janko Jazbec, Leo Cebular, Jože Simončič, dr. Fran Pavlin, Viktor Šenica in inž. Albert Požnel.

V imenu župe je čestital in pozdravil zborovalce br. Vinko Kocjan. Ko so bili sprejeti še umestni predlogi glede nabiranja akcije za gradnjo doma, je bila uspešno skupščina zaključena s petjem »Le naprej brez miru...«.

Ljubljanski Sokol obvešča svoje članstvo, da je preminul njega dolgoletni zvesti član br. Josip Platner. Pogreb bo danes ob pol 15. iz Subičeve ulice 3. Vabimo članstvo, da se pogreba polnoštevilno udeleži. Zbiramo se pred hišo žalosti ob 14. Oblika cija vlna in znak. Uprava.

Sokol Ljubljana II. javlja, da je preminul brat Josip Platner. Dragega pokojnika spremimo na zadnji potj danes ob pol 15. iz hiše žalosti Subičeva ulica 3. v civilu z znakom. Dolgoletnemu zvestemu bratu ohranimo časten spomin. Odbor.

Sokol Jezica, Danes ob 20. bo vprizoril dramski odsek Sokola na Jezici »Dva para se ženita«, veseloigro v treh dejanjih. Kdor se želi od srca nasmejati, naj pride k predstavi, ki bo v celotni igri našla vse vrste prizorov, smeh za vsakogar. Vabimo zato svoje zveste obiskovalce predstavi in vse druge k mnogostvoletni udeležbi. Odbor.

Delovni zbor župnih načelnikov bo skilcan v Beograd proti koncu februarja ali v začetku marca, a njem bodo imeli bratje Žic, Jovanović, dr. Pihler in zvezni načelnik važne referate: o obsegu obrambne vzgoje, kako poživeti delo v telovadnicah, Vzgoja vadiateljev, Smerni našega dela. Zlet 1941 itd. Načelnistvo pripravlja na vsej črti vedno več dela župam in edinicam, ker dobro ve, da da več dela tudi več uspehov.

Drobizj iz našega sokolskega življenja. V Jajcu so trije nepridiprav navallili na novo ograjo okrog sokolskega doma in jo poškodovali. Oblast jih je seve kaznovala. Sedaj samo manjka, da jih ne proglašemo kakšne protisokolske organizacije za junake-mučenike! — župa v Skoplju pripravila izredno prireditev: festival v narodnih plesih svojega področja. Kdor pozna bogstvo vardarske banovine na tem območju ljudske kulture in krasoto tamnojnih narodnih noš, bo vedel ceniti tudi to delo skopljanske župe, ki je že maralje zaorala ledno.

Težnje in težave naših obrtnikov

Ljutomer, 8. februarja
Obrtniško združenje za sodni okraj Ljutomer je imelo v nedeljo svoj drugi uasnovni občni zbor, ker je Zbornica TOI pravega, ki je bil mesca oktobra, iz formalnih razlogov razveljavila. Od 335 članov se jih je udeležilo 235. Predsednik skupnega združenja, ki je imela nalogo, da likvidira strokovna združenja, g. Joško Rus, je pozdravil zastopnike obrtnih predstavstev. Po udanostni izjavi Nj. Vel. kralju se je predsednik spomnil v preteklem letu umrlih članov ter podal poročilo, v katerem je opisal potek likvidacije strokovnih združenj in težave, ki ovirajo obrtnika pri njegovem delu.

Tajnik je nato poročal o delu združenja zoper šumarstvo, o povišanju cen materiala in orodju, mezd in raznih dajatev. Blagajniško poročilo izkazuje izdatkov d. n. 7258, dohodkov pa d. n. 8766, torej prebitiča d. n. 1508. Imovina znaša d. n. 2999, pri čem pa je še d. n. 3895 zaostankov na članarini. Predsednik nadzorstva g. Kukovec je poročal, da so vsi računi s prilozami v redu, in predlagal upravi absolutorij. Po sprejetju tega predloga je občni zbor razpravljaj o proračunu, ki dolga d. n. 23.000 izdatkov. Po daljši debati je bilo sklenjeno, da znaša vplovina za moistre v treh kategorijah d. n. 350, 450 in 600, vplovina za vajence 50 din, oprotnina pa 150 din brez takse za izkušnje. Na članarino pride v celoti 12.000 din. Upravi je bilo računeno, naj reši vprašanje članarine tako, da se bo pričela s 30 din letno in se stopnjevala v 3 ali 4 kategorijah po število zaposlenih pomočnikov in po konjskih silah. Občni zbor je po soretitju opravil pooblastil upravo, naj določi število strokovnih oddelkov po želji posameznih struk. Nato je odposlanec Zbornice izrekel pozdrave te ustanove ter opozarjal posebi na veliko važnost dobre uprave, v kateri naj bodo izkušeni stanovski delavci in zanesljivo narodni mošje.

Po izjavi g. Rusa, da svojo kandidaturu umakne, je bil izvoljen za predsednika uprave za obrtništvo zaslužni silkarški mojster g. Janko Horvat. Za podpredsednika uprave je bil izvoljen ključavničarski mojster g. Martin Topolnik iz Križevcev. Druga lista z kovaškimi mojstrom Antonom Semeničem in mizarškim mojstrom Matijo Novakom je ostala s 67, odnosno 69 glasovi v manjšini. V upravo in nadzorstvo na so prišli vsi kandidati s prejšnje Rusove liste. Tako je bilo rešeno vprašanje vodstva velike obrtniške stanovske organizacije v zadovoljnost vseh. Nova uprava jamči za uspešno delo v prid obrtništva.

Iz življenja na deželi

RADOMLJE. Šahovski klub Radomlje, ki je bil lani ustanovljen, je preстал prve težave in razvija vse večjo delavnost. Klub ima ob ponedeljkih in petkih dobro obiskane igralne večere, kjer se bo pravkar pričel ožji turnir za prvenstvo kluba, sicer pa se igrajo sportne in debatne partije ter simultanke. Klub je odigral že več matchov s šahisti iz Vira in Centr. šah. klubom iz Ljubljane, ki je ljubeznivo kumoval tudi pri ustanovitvi kluba in ga tako moralno podprl. Kljub temu, da klub še ni dosegel željenih uspehov, vendar to igralcev ni potro, nasprotno, s pravo ideal-

Ljubljanski Sokol obvešča svoje članstvo, da je preminul njega dolgoletni zvesti član br. Josip Platner. Pogreb bo danes ob pol 15. iz Subičeve ulice 3. Vabimo članstvo, da se pogreba polnoštevilno udeleži. Zbiramo se pred hišo žalosti ob 14. Oblika cija vlna in znak. Uprava.

Sokol Ljubljana II. javlja, da je preminul brat Josip Platner. Dragega pokojnika spremimo na zadnji potj danes ob pol 15. iz hiše žalosti Subičeva ulica 3. v civilu z znakom. Dolgoletnemu zvestemu bratu ohranimo časten spomin. Odbor.

Sokol Jezica, Danes ob 20. bo vprizoril dramski odsek Sokola na Jezici »Dva para se ženita«, veseloigro v treh dejanjih. Kdor se želi od srca nasmejati, naj pride k predstavi, ki bo v celotni igri našla vse vrste prizorov, smeh za vsakogar. Vabimo zato svoje zveste obiskovalce predstavi in vse druge k mnogostvoletni udeležbi. Odbor.

Delovni zbor župnih načelnikov bo skilcan v Beograd proti koncu februarja ali v začetku marca, a njem bodo imeli bratje Žic, Jovanović, dr. Pihler in zvezni načelnik važne referate: o obsegu obrambne vzgoje, kako poživeti delo v telovadnicah, Vzgoja vadiateljev, Smerni našega dela. Zlet 1941 itd. Načelnistvo pripravlja na vsej črti vedno več dela župam in edinicam, ker dobro ve, da da več dela tudi več uspehov.

Drobizj iz našega sokolskega življenja. V Jajcu so trije nepridiprav navallili na novo ograjo okrog sokolskega doma in jo poškodovali. Oblast jih je seve kaznovala. Sedaj samo manjka, da jih ne proglašemo kakšne protisokolske organizacije za junake-mučenike! — župa v Skoplju pripravila izredno prireditev: festival v narodnih plesih svojega področja. Kdor pozna bogstvo vardarske banovine na tem območju ljudske kulture in krasoto tamnojnih narodnih noš, bo vedel ceniti tudi to delo skopljanske župe, ki je že maralje zaorala ledno.

bres kruha in se bodo pač sedaj bolj podvivali s nabavo. Mnogo razburjenja je med prebivalstvom zbudilo dejstvo, da so nazkaznice po dinarju in ne po 0,25 par, kakor določa baneka naredba. Razburjenje je upravičeno saj bo morala na ta način plačati 10 članska družina namesto 2,50 din celih 10 dinarjev, kar je danes za ubogega delavca kakor tudi za uradnika že velik denar. Kdo je samovoljno poveljal to ceno, nam ni znano, vemo samo, da prehranjevalni odbor ni izdal v tem smislu nikakega sklepa, ker že dolgo ni imel seje. Do njegove zadnje seje pa o povišanju cene nazkaznicam sploh ni bilo govora. Pozivamo v imenu javnosti g. župana kot predsednika prehranjevalnega odbora, naj nemudno skliče sejo prehranjevalnega odbora, da bo v tej zadevi odborniki prišli do besede.

Koncert slovenske mladinske klavirske gipsbe bo v sredo, 12. februarja, ob 20.30 v dvorani Narodnega doma. Na sporedu, ki ga bo izvajala ga. Marta Osterwaldjo, so sami slovenski skladatelji. (—)

Z Jesenic
Kulturni dogodek na Ješenecah. Gledališka družina jeseniškega Sokola pripravila opereto »Ljubezem naj živie (Liana)«. Opereta je najnovše delo poznane slovenskega skladatelja g. Janka Gregorca. Opereta je zelo melodiozna, deloma v folklori, deloma s prav klasičnimi arizmi. Posamezne točke krasijo odlični šlagerji. Celotna glasba je zelo ritmična in učinkovita. Instrumentacija je za veliki orkester ter je zelo posrečena. Libreto je napisal g. Simončič, član Narodnega gledališča v Ljubljani. Dejanje se vrši večinoma na Bledu, torej v najlepšem kotu naše zemlje. Vsebinsko je prav zanimiva in komična. Sestavljena je v lepo doneči domači besedi. Krstna predstava te najnovše slovenske operete bo v kratkem na Ješenecah, na kar smo Jeseničanji še posebno ponosni. Zasedba vlog je v najboljših rokah, kar nam jamči za dobro izvedbo. Sodelovalo bo 60 igralcev, godbenikov in pevcev. Opereta je komponirana in pisana tako skrbno in strokovnjaško, da bi delala čast vsakemu poklicnemu gledališču. Naši sokolski gledališki družini čestitamo, da se ji je posrečilo dobiti to originalno slovensko opereto, ter jo skrbno naščitano predstaviti javnosti z vsem zamahom.

Iz Kamnika
ka—Koncert za »Zimsko pomoč«. Danes zvečer bo v dvorani »Kamniškega doma« zanimiv pevski koncert. Nastopili bosta domači pevski društvi »Lira« in »Solidarnost« in bo zapelo prvo šest, drugo pa 8 narodnih in umetnih pesmi. Koncert »Lira« in »Solidarnost« so vedno dobro obiskani in spadajo med naše zanimive prireditve, z ozirom na plemenit namen prireditve so nekoliko višje cene vstopnicam, kar naj pa nikogar ne moti in naj nihče ne ostane doma, ampak naj smatra za svojo dolžnost prispevati na ta način svoj znesek k ublažitvi bede najpotrebnejših.

Iz Gornje Radgone
Zanimivo predavanje. Zveza kulturnih društev iz Maribora priredi v ponedeljek 9. t. m. ob 20. v šoli prvo in zanimivo predavanje. Predaval bo predavatelj g. Bučar iz Ljubljane o snovi: »Neutralski in dolžnosti nevtralnih držav do vojskujočih se držav v sedanjih vojnih.« Vstopnine ni. Pozivajo se vsa društva, da opozoré svoje članstvo na to izredno in poučno predavanje, vabljenjo pa je seveda tudi vse občinstvo.

Smučarske tekme. Obmejno sokolsko društvo Gornja Radgona priredi tudi letos smučarske tekme za članstvo, moški naraščaj in moško deca, in sicer danes popoldne. Zbirališče bo pri gasilekem domu ob 14. uri. Vabljenjo je tudi članstvo ostalih društev.

Namesto venca na grob pok. Karbe je daroval Sokolskemu društvu Gornja Radgona mehanik g. Ožbalt Vurcor iz Slatine Radencev znesek 50 din.

Velika tatvina. Neznani vlomilci so vkomili v mljn posostnik in mlinarja Jožefa Zorgerja v Stavešicah ter odnesli vsjo zalogo zrnja in moke, pobrli pa so tudi razno orodje in povzročili precej druge škode s tem, da so razsekali nekaj oken in vrat. Za vlomilce, ki so izkoristili gospodarjevo odsotnost, zacetkrat ni sledu.

Iz slovenskega Graeca
sg—Javna bolnica v preteklem letu. V letu 1940 je bilo na novo sprejetih v bolniško oskrbo 3078 bolnikov, dočim jih je bilo v letu 1939 sprejetih le 2902. Oskrbnih dni za bolnike je narastlo na vseh oddelkih 49.451 (v letu 1939 le 48.591). Vsak bolnik je bil oskrbovan povprečno 16 dni. Povprečno dnevno stanje je bilo 135 (v letu 1939 133), najvišje stanje 157, a najnižje 109. Umrlo je 78 oseb; bovanec (v letu 1939 106), največ v mescu novembru. In sicer 9. najmanj v mescu februarju trije. Bolnica je zapustilo 3074 bolnikov od teh 1997 ozdravljenih, 900 izboljšan, 99 neozdravljenih (v letu 1939 139). Bolnica ima kirurški in medicinski oddelček z infekcijskim odelkom. Na s'ednjem je bilo v letu 1940 zdravljenih 1293 bolnikov. Na medicinskem oddelku je bilo 1304 rentgenoloških preiskav, 139 punkcij, 301 umetnih pneumothorakov, 1329 kirvnih preiskav, 2249 drugih preiskav (blata, seča, želodčnega soka, azotemije in druge), danih je bilo 29 ambulantnih pneumothorakov in 194 ambulantnih pregledov. Na kirurškem oddelku je bilo 1870 bolnikov. V pretekli poslovni cobi je bilo 1.151 operacij (v letu 1939 1080), od teh 359 velikih, 617 malih in 145 mavčnih obvez. Porodov je bilo 96, od teh je bilo potrebnih operativnih posegov v 27 slučajih, med temi dva carska reza. Ambulantnih pregledov je bilo 297, rentgenških slik je bilo napraviljen 64.

Društveni odsek Sokolskega društva priredi v nedeljo, 9. t. m. ob 20. uri igro »Pec, srček moj«.

Občni zbor srčkovega odbora društva Rdečega križa bo v nedeljo 16. t. m. ob 10. v dvorani okrajne hranilnice. Udeležba za članstvo je strogo o'vema. Vabijo se novi člani, ki naj se prijavijo na dan zborovanja.

Iz Brežice
br—Nekaj vinke stališke. Samo v Brežican smo preteklo leto prtili 84.000 litrov vina, 47.000 litrov piva in 8.000 litrov žganja. Za te pijače smo plačali občinske trošarine okrog 100.000 d. n. Če malo računamo, pridemo do zaključka, da odnade na vsekega Brežičana n'č manj ko 25 litrov vina na leto. Če odšt'emo deca (Brežice imajo 3272 prebivalcev), ki sploh ne pije alkohola in dodamo k vinu še pivo in žganje dobimo okroglo število 65 litrov. Toliko popije odrasel Brežičan na

leto samo doma. Da pa ne boste mislili, da smo Brežičani preveliki pijanci, naj povemo, da so vsa navedeno množino vina in piva pomagali izprazniti tudi bližnji Hrvatje, ki hodijo k nam na letovanje in lov.

Kinematografi

Ptuj. Zvočni kino bo predvajal danes ob pol 19. in pol 21. uri razkošen nemški film »Temu je Napoleon kriv«. Za dodatek filmski žurnal.

Jesenice. Zvočni kino Radjo predvaja danes ob 15. in 20. vefilim »Otrok ljubeznice s Hildo Kralji v gl. vlogi. Med dodatki domač kulturni film in zvočni tednik. — Sledje vefilim »Bar pri Rdečem mlincu.« (—)

Kranj. Kino Narodni dom bo predvajal danes samo ob pol 19. in 21. uri prekrasni francoski film »Pasta«. Erotika, ljubezen in pustolovščine! (—)

Ribnica. Sokolski zvočni kino bo predvajal danes popoldne in zvečer ob običajnih urah film »Kraljevič in prosjaka«. Za dodatek Foxov zvočni tednik.

Novo mesto. Kino »Dome« v Sokolskem domu bo predvajal danes ob 16., 18. in 20.15 francoski vefilim, v katerem prvič nastopa naša slavna balerina Miša-Corak Slavenska »Labodja smrt«.

Od Vas je zavisno da imate obleko vedno kot novo! zato jo pustite redno čisto in čistiti ali narvati v tovarni **JOS. REICH** Ljubljana Poljanski nasip 4-t Pralnica svetločistilno

Otomane imamo zopet v veliki izbiri na zalogi po zelo konkurenčni ceni tapetinstvo **E. Zakrajšek.** Miklošičeva 34.

KLIŠEJE ENO VEČBARVNE JUGOGRAFIKA SV. PETRA NASIP 23

RECEPTI za izdelovanje raznega mila, parfemov, pudra, šanpona, kolonjske vode, masti za nego kože, kreme, pomnde, zobne vode, zobne praške in paste itd. — Vseh 150 receptov stane 50 din. — Pošilja po pošti: Štefanija Knez — Maribor, Aleksandrova cesta 36.

ČUDO moderne tehnike Najboljša dolgotrajna žepna svetilka z lastnim električnim pogonom! Daje zanesljivo in jako svetlo luč, brez vsakih baterij. Dinamo žepna svetilka »MANULUX« — brez baterije. Samoprodaja: »Lotos«, Beograd, predal 385, telef. 25.459. Iščemo posvod preprodajalce ali zastopnike.

Kupim stroj ali stroj za trganje starih cunj in predelavo vate. — Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Vata«.

Mestni pogrebni zavod Občina Ljubljana **Janko Globočnik** notar v pokoju Pogreb blagega pokojnika bo v ponedeljek 10. februarja ob 4. popoldne z Zal. iz kapelice sv. Andreja, na pokopališče pri Sv. Križu. Prosimo tihega sožalja. Inž. STOJAN, sin; MARTA roj. DRENOVEC, snaha; BLANKA, SELMA, LEA, vnukinje — in ostalo sorodstvo.

Globoko užalošteni naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem da nas je naša nadvse ljubljena soproga in skrbna dobra mama, gospa **MARIJA PAPEŽ roj. FLAJS** soproga posestnika in gostilničarja v petek 7. t. m. zvečer po kratki in mučni bolezni za vedno zapustila. Pogreb blage pokojnice bo v nedeljo 9. t. m. ob 16. uri iz hiše žalosti v Boštanju, na farno pokopališče Istotam. Sveta maša zadušnica se bo brala v ponedeljek 10. t. m. ob 7. uri zjutraj v farni cerkvi v Boštanju. Boštanj, dne 7. februarja 1941. **JOSIP PAPEŽ** soproj; **JOSKO, STEFI** in **NIKO**, otroci.

OSMIA nalivno pero

3 krasni avtomobili, malo rabljeni s skoro novimi gumami v odličnem stanju NAPRODAM pri **ADLER SERVICE L. M. KENDA**

Ljubljana, Kersnikova ulica (za Slamičem) Vsem cenjenim znancem in strankam javljam — da bom URARSTVO po svojem pokojnem možu, **g. HENRIKU VRUČU**

vodila tudi vnaprej v dosedanjem obsegu. **BETA VRUNC,** urarstvo, p. Slovenjgradec

Pri **GRIPI** in boleznih vsled prehlada uporabljajte **„NIBOL“** tablete. — Samo v lekarnah Din 20 in Din 34. **Reg. 17816/35.** **Apoteka BAHOVEC,** Ljubljana.

Bolniška pregrinjala Poseben oddelek: **BANOVINSKE Sarajevske TKALNICE PREPROG ZAGREB,** Gunduličeva 3. Zahtevajte ponudbe

FILATELISTI! Plačamo najvišje cene za nerabljene Jugoslavije Michel št. 16, 17/18, 19/20, 27/29, 51/54, 62/63, 64/65, 70, 82/83, 270/75, 280/85, 303/05, 306/03, 345/48.

Kupujemo čim največ: vse dobrodnele serije, množinsko blago za gotov denar. Ponudbe na **Filat. biro dr. Simić, Zagreb, Ilca 25** telefon 39-27

Takojšnja dolgoročna POSOJILA državnim, banovinskim ter mestnim uradnikom in uslužbencem, železničarjem, žandarjem, finančnim organom, vpokojencem itd. podeljuje star renomiran denarni zavod. Obrnite se na zastopnika Mihaela Kreča, Ljubljana, Tyrševa cesta 33.

Pozor gospodje kupci! V Splitu in na rivieri so naprodaj: hiše, vile, stavbišča, posestva, lokali, hoteli, pensijoni, trgovske in stanovanjske palače za najmodernejšo opremo in komfortom po zelo zmernih cenah. Strokovni nasveti glede objektov in informacije brezplačno. **Biro za prodajo nepremičnin M. Musančić, Split, Zadarska 10 — telefon 28-28**

CENE MALIM OGLASOM

Po 50 par za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo oni, ki iščejo služb. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 15.— Dopisi in ženitve se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 15.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.— Vsi ostali oglašaji se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—

Mali oglasi

Ponudbam na šifre ne prilagajate znamk! Le, če zahtevate od Oglasnega oddelka »Jutra« odgovor, priložite Din 3.— v znamkah

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vpsolati v pismu obenem z naročilom, ali pa po poštni položnici na čekovni račun, Ljubljana št. 11.842, sicer se zaračuna k zgoraj navedenim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Din 5.—

Vsa naročila in vprašanja, tičeča se malih oglasov, je naslavljati na: Oglasni oddelak »Jutra«, Ljubljana.

Kam pa v nedeljo?

Vino od 15 din dalje in razne kuhinjske specialitete. Gosulina LOVSIN. 2613-18

Halo!

V nedeljo koncert s harmoniko v gostilni pri »Univerzije, Zidovska st. 4. Domače kravice, gorke in mrlja jedila, ter zborna vina po zmernih cenah, specialiteta Štaterski kapun, priporočila Rozi Velkavrh. 2738-18

Kam pa v nedeljo?

Vsi v gostilno RAHNE. Može za dobro vreden in fino jedilo. Nizke cene. Igna godba. Prilite, ne bode vam žal. Na obilen obisk vabi RAHNE. 2773-18

Martinčeva dvorana

Zg. Šiška, tel. 41.33. — Danes »Ples sportnikov« Vesela zabava v korist našega koledarskega in moto sporta. 2787-18

Danes ne pozabite

obiskati gostilno pri »Panju«, Vegova ul. 10. Vesela zabava, razna topla in mrlja jedila, zborna vina, pustni krofi itd. Zato na veselo! 2846-18

Službo dobi

Iščemo

ključničarje

spesobne za samostojno izdelavo kovinskega in bakelitnega orodja. Mesto stalno. Zaslugeh jako dober. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Ključničarje«. 2644-1

Kovaški pomočnik

strokovno popolnoma samostojen, se takoj sprejme. Verjetno kovaški mojster, Maribor, Frankova ul. 2514-1

Viničarja

spesobnega, marljivega, resnega, zanesljivega — iščem za vinogradno-gospodno posestvo v velikosti 20 jutrov blizu V. radnja. Ponudbe za »Publicitas, Zagreb, pod »58097«. 2492-1

Pisarniško moč

za nekaj ur dnevno sprejmem. Ponudbe pod »Dobra strojepliska na ogl. odd. Jutra«. 2423-1

Vzgojiteljico

k dveletni zaravi dekletičko Pogoj: dovoljen tati za otroško vzgojo (Kinderpartenkur) ali daljša praksa s pedagoškimi znanjema, nemščine, Zdravniška obitelj. Dobri posoli. Ponudbe s sliko, — navedba doseženih uspehov, referenčne listine, o. g. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000.

Sobarica

zanesljiva, zarava in pridna, ki zna nemški in ima veselje in ljubezen do enega otroka se išče za takoj na delo. Ponudbe je poslati s fotografijo in mesečno plačilo na ogl. odd. Jutra pod »Plečna, Zalece«. 2472-1

Frizerko

prvovrstno, sprejemno, plača dobra. Nastop 15. februarja. Ponudbe na podružnico Jutra Trbovlje pod »Frizerka«. 2389-1

Spesobne mizarje

za pomoštvo sprejme K. Wesiak, Cankarjeva 2. — Ištota se sprejme krevelj mizarstvo delo vodja s strokovno šolo. Na ogl. odd. Jutra pod »Spesobna mizarje«. 2628-1

Podeželsko podjetje

išče predelavca, prednost imajo tisti, ki so že delali pri rudniku. Dopise na ogl. odd. Jutra pod »Kavrcij 7000 dina. 2628-1

Frizerka

dobra moč, dobi mesto takoj, prednost imajo, ki delajo tudi moško stroko. — Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Spesobna 2224«. 2628-1

Trgovska pomočnica

mešane stroke, mlajšo moč, se sprejme. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dežela 24«. 2478-1

Trgovski pomočnik(-ca)

izvešan v elektrotehniko in radjo trgovini, zmožen samostojnega vodstva, vajen pisarniških del, ter vsi strokovni, in nemščine, jezika, po možnosti, da ni voljni obveznik, dobi stalno službo v mestu na Štajerskem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Zvesti sotrudnik«. 2310-1

Frizerko

prvovrstno, sprejemno. — Nastop 15. februarja. Plača dobra. Ponudbe na podružnico Jutra Trbovlje pod »Frizerka«. 2389-1

Mlajšo natakarijo

priljene vnanosti sprejme boljša gostinja. Prepisi pričeval se želi. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Krajanja«. 2735-1

Kuharico

ali kuharja, perfektnega, zmožnega dobre gostilniške kuje, sprejemno. Plača doba. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 2767-1

Išče se modistinja

Sedej-Strnad, Prečermova 52 2713-1

Dobro frizerko

iščen v stalno službo kot družabni, prijazni, gostoljubni. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Stetovičev«. 2662-1

Gospodinjjo

do 40 l z nekaj kapitala sprejme ločenec 30 l s premoženjem 300.000 din z nevem skupne obrti. — Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Samostojna gospodinja«. 2117-1

Industrijsko podjetje v Ljubljani

išče mlajšega treznega mlinarja, večega mljetja na kamnih. Javijo se naj samo mlajše moči, po možnosti vokalne proste in sicer na ogl. odd. Jutra pod »Gorenjske«. 2844-1

Mizarja

za furnirana dela se sprejme takoj. Mizarstvo »Sava« d. z o. z. Miklošičeva c. 2854-1

Več čevljarških pomočnikov

prejme Franc Krnelj, — Kokrica 76, Kranj. 2816-1

Postrežnica

mlada, zdrava, pridna in poštena. Nastop od 6. do 30. ure popoldne. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 2826-1

Frizerka

dobra moč se sprejme, 400 do 500 din plače in vsa ostala. Nastop 20. t. n. Kovač Mirko, Loke. Zagorje ob Savi. 2573-1

Mlada gospodinja

ki želi vstopiti v kapelo kot učbenica, lahko odpotuje 1. iz Ljubljane. Plača din 250. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Boliša šivilje«. 2803-1

Modistka

vajena kot prodajalka se sprejme. Olga Japelj Fatur Nabrežje 20. oktobra 2. Trzinostovje. 2733-1

Iščem vzgojiteljico

Slovenko z znanjem nemščine k dvema fantoma v 3 in 4 razredu ljudske šole. Pisarne ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Odgovajteljica 2727«. 2719-1

Dve modistki

res prvovrstni, samostojni, sprejme takoj salon »Lilji Ključič«, Resljeva c. 8. 2721-1

Mlado služkinjo

od 14 do 18 let staro, brez kuhe, išče oficinska obitelj brez otroka za Beograd. — Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 2745-1

Sprejemem

dobro prodajalko galanterijske in modne stroke. — Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Moda«. 2740-1

Oskrbnik,

vešč kmetijstva in vinogradništva, dobi službo. — Ponudbe na podružnico Jutra v Novem mestu pod »Oskrbnik«. 2683-1

Služkinjo,

zdravo, čisto in pošteno, ki zna samostojno kuhati, iščem. Nastop takoj: Bajuk, Trbovlje, Loke 160. 2682-1

Modistinjo

prodajalko z dobrim nastopom sprejme za stalno Salon Chic, Ljubljana, Wolfova 5. 2604-1

Marljivo dekletje

prikupeke zunanosti, staro do 35 let, ki ljubi red in snago, ter je večja gospodinjstva, kuhe in obdelovalna vrta, dobi službo pri popolnoma samostojnem gospodu. Ponudbe z navedbo plače s sliko je poslati na ogl. odd. Jutra pod »Postestnik 40«. 2570-1

Hišnika

za oskrbovanje sadnega in zelenjadnega vrta sprejemam za hišo, oddaljeno 25 mi od pošte. Vrtnar in sadjar ima prednost, biti mora v vsakem pogledu zanesljiv. Ponudbe z navedbo vsega doseženega službovanja na ogl. odd. Jutra pod »Rožna dolina«. 2903-1

Dekle ali vdovo

vajeno kuhe, sprejme starejši voavec, trgovec obrtnik. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Gospodinja«. 2778-1

Služkinja

zdrava, ki zna nekoliko kuhati, se sprejme. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Iz dežele nad 20 leta«. 2789-1

Uradnik

zanesljiv in agilien za žitno stroko v Vojvodini, se sprejme. Ponudbe z navedbo zahtevkov na ogl. odd. Jutra pod »Vojvodina«. 2799-1

Iščemo

1 samostojnega mizarja, 1 samostojnega ključničarja ali mehničarja in 1 varilca. Ponudbe pod »S« na ogl. odd. Jutra. 2791-1

Vežalko cvetlice

sprejemem takoj. Naslov v vseh posl. Jutra. 2871-1

Modistko

samostojno vodilno moč sprejmem. Ponudbe poslati Fronner, Selenuburgova. 2872-1

Hlapca

za prevajanje pohištva in druga dela v delavnici sprejemem. Mizarstvo »Sava« d. z o. z., Rožna dolina, Predlamska 32. 2852-1

Mesarski pomočnik

dobro sekač, z znanjem nemščine dobi takoj službo. Ponudbe z navedbo doseženih službovanj na ogl. odd. Jutra pod »Gorenjske«. 2844-1

Mizarja

za furnirana dela se sprejme takoj. Mizarstvo »Sava« d. z o. z. Miklošičeva c. 2854-1

Več čevljarških pomočnikov

prejme Franc Krnelj, — Kokrica 76, Kranj. 2816-1

Postrežnica

mlada, zdrava, pridna in poštena. Nastop od 6. do 30. ure popoldne. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 2826-1

Frizerka

dobra moč se sprejme, 400 do 500 din plače in vsa ostala. Nastop 20. t. n. Kovač Mirko, Loke. Zagorje ob Savi. 2573-1

Mlada gospodinja

ki želi vstopiti v kapelo kot učbenica, lahko odpotuje 1. iz Ljubljane. Plača din 250. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Boliša šivilje«. 2803-1

Modistka

vajena kot prodajalka se sprejme. Olga Japelj Fatur

Kupim mlin

za kavo na električni pogon, event. s pražilnicom. Kolodvorska restavracija, Zidani most, 2571-7

Kino projektor

dobro ohranjen za nemu nominalni film znamke Ermenar i kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod št. »Kino«. 2813-7

Vreče

85 kg od moka, kupim. Ponudbe s cenami na ogl. odd. Jutra pod »Plačanov«. 2899-7

Raznovrstne odpadke

kakor krojaške, šiviljske, stare volnene opiske, juta in vse vrste vreč, kupujem. Plačujem po najvišjih dnevnih cenah. Zavržen Jože, Ljubljana, Tyrševa 36 (Grebenec). 2897-7

Vodno črpalko

manjšo na motorni pogon ter pisalno mizo, ku- pim. Naslov v vseh po- slov. Jutra. 2849-7

Zavržen denar.

Je vaše staro železje ko- vino, gume, steklene itd., če ga ne prodaste »Metaliji«, Gosposvetska 16, telef. 32-88. 2847-7

Kupim

okrog 80 m2 starih, še uporabnih travnatih parke- tova, ki se uporabljajo za gojenje, predelavo za škensko omrežje, profil polubi- nje. Ponudbe na ogl. Jutra pod »Uparabno«. 2819-7

Tračno žago

dobro ohraneno, kupi- mo. Drago Viharn, Jesenice. 2835-7

Kupujem

po najvišji dnevni ceni krojaške, šiviljske, pletil- ske volnene odpadke, stare čunje itd. Kovačič, Tyrševa c. 35 bivše Strojne tovarne. 2893-7

Stare pletenine

volnene, kupim in pla- čam najvišje. Gliha Jo- žipina, Ljubljana, Kav- skova 26, 818ka. 2889-7

Pisalo mizo

in mizo za stroj iz tr- dega lesa in dobro or- vano, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Miza 912«. 2842-7

Kupim

večje količine rabljene opake. — Prevzamem tudi staro hišo za podlota. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Stara opaka«. 2890-7

Prehrana

Punčko

tri do štiri leta staro, vzajem za svojo. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 2568-14

Dragocenosti

Vsakovrstno zlato kupuje po najvišjih cenah CERNE — juvelir. Ljubljana, Wolfova ulica. 9-34

Oblacila

Krznen plašč damski, za srednje močno postavo, še kot nov, napro- daj. Cena 2000,00. Naslov v vseh poslovalni- cah Jutra. 2879-13

Radio

Radio 6-cevni v brezhibnem stanju, izvr- steo zvočnik, ugodno na- prodaj. Gasiska 15, buffet Ljubljana VII. 2884-9

Kolesa

2 triciklja lahka za mleko, ugodno naprodaj. Mehanična del- ovnica, Suštarica pri Figov- cu, Suštarica 13. 2747-11

Moško kolo

zelo dobro ohraneno, radi- bolerni prodaj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 2887-11

Pohišstvo

Spalnica šperano, fino lakirano, pro- daja Krže pohištvu Vrtnika. Ogljeda se na zalogi v Ljubljani. Preč- na ul. 6. 2507-12

Pozor!

Pohišstvo

»SAVA« Največja izbira bičičnih vlo- čev, peresnih strojev, modro- modro, strome, kova- ležali, stolci, okviri. Se pri- prava »SAVA« mizar- stvo. Miklošičeva. 2855-12

Pozor!

Pohišstvo

»SAVA« Največja izbira pohištv, spalnice in kuhinjske opre- me. Sprememo tudi vsa naro- čila po končanih cenah. Se pripravljamo »SAVA« mizar- stvo. Miklošičeva. 2855-12

Spalnica

ter damski triciklinski ko- ložu. Naprodaj po zelo ugodni ceni. Sodarska ste- za 2/a pritličje. Nad cerkvis Sv. Florjana. 2704-12

Garnitura

orehova, za gospeko ali samsko sobo, ugodno naprodaj. Naslov v vseh odd. Jutra. 2885-12

Pozor!

Pohišstvo

»SAVA« Največja izbira posameznih komadov, omar, posteli, ku- hinjskih kredenc, stolov, stroških postelje it. Se pri- prava »SAVA« mizar- stvo. Miklošičeva. 2850-12

Elegantno spalnico

v orenovih korniših, ugodno na prodaj. Janez Rožman, Podonja, Horjulj- na Ljubljani. 2782-12

Krasno spalnico

z orovno, poceni pro- daj. Franjo Sivice, Brez- je, Oseca se Celovška 34 v skladnici. Spreje- majo se naročila. 2845-12

Auto moto

Sedaj je čas

za pregled, čiščenje in po- pravilo. Vsa naša motorna vozila. Vse to vam izvrši strokovno in po meri na- ra. Na trdnici J. Praprotnik, Družina, telefon 22. Gene- ralno zastopstvo »Archie« in »Vreče« motornih kolo- v. Vseh nadomestnih del. 1575-10

Avto Ford

Amerikan srednjega, mo- derne, prodam ali iznaj- mam za polovnega, na- vešje tipe, nosilnosti do 600 kg. Borošak, Tyrševa 47. 2615-10

Posojilo

50-70 tisoč, išče mladi podjetnik, trgovec in obrt- niški. Posojilo na osnovi čl. 11. pr. Zakona o posojilni- cah. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Garancija«. 2762-10

Kupim avto

dobro ohranjen, novejši tip dvosedelca, znamke Topolino, prodam ali iznaj- mam. Janko Dolinar, Buzovica 103 p. Ljubljana. 2764-10

Ugodno prodaj

avto-kabriolet Opel-super 7 z dobrih gumami, ker od- potujem. Obrniti se v ho- tel Balkan od 12 do 13.30. 2716-10

Prodaj

2 in pol ton, avto, im- »Dietel« z zelo ugodno ceno, prodam ali iznaj- mam. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Tako! prodaj«. 2669-10

Avtomobilski motor

35 HP 4 cilindre z mag- netnim vžigom, general- no popravljena, brskni cilindri, novi batji, pregle- dan po strokovnjaku, ki je ugotovil, da bi motor odlično deloval na lesni- ni. Prodaj. Modrišnik, avtomatski, Ptuj. 2675-10

Sasijo

kompletno, z dobrih gu- mami, za preureditve v navadni voz za konje po- ceni prodaj. Modrišnik, avtomatski, Ptuj. 2677-10

Prodaj

Diesel motor Junkers stoječ, stabilen 13 KS pogon na nafto in en-bencinski motor ležec 8 KS, oboje dobro ohrane- no. Naslov v vseh poslo- valnicah Jutra. 1670-10

Droblinica

za kamen »Luzato« 400 KS na diesel motor, s sortiranim reletom z 1 parom novih in 1 pa- rom težavnih še nerabljene- jih delov in vsemi drugi- mi deli in 1 tonovni vrti FAUN DIE- SEL, 90 KS 3,5 tonski, z dobrih gumami, vse v i- sko dobrem stanju napro- daj. Ponudbe na podruž- niču Jutra Maribor pod »Lepe priliko«. 2927-10

Kapital

Ureditve dolgov izterjavo, inkaso in od- kup terjatev, sodbe in v- sodbene pravne dobi kano- no — varno najzelo Kapitalne, prazno po- steljico, Zadruga »Moi- dom« Ljubljana. Ovr- žava 8. Iščemo pove- zenke. 199-16

Velika bencinska

postaja se odpre pri Zagrebu na zelo prometnem križi- šču zaradi preoblikova- nja z drugo trgovino. Iščemo postojeno in spo- sobno v isti stroki, vsega gospoda. Potre- ba na kavčici din 50.000 do 70.000 din. Dobiček bi delila po udeležnosti. Po- nudbe na ogl. odd. Jutra pod »Lepe bodočnosti 20«. 2223-16

Družabnika

treh ali najverne se- sprejme z večjim zna- kom za brezkonkuren- čno podjetje, proti knjižnici na prvo mesto. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dobro ob- sti«. 2147-16

Veletgovina

dobro organizirana z večjim kapitalom, pisar- no, večjimi skladišči v centru Ljubljane in urjenim delovanjem. Iščemo družabnika, ki bi se pridružil. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dobro ob- sti«. 2147-16

Mlekarno

na prometni točki zaradi sprejema državnih po- v. prodaj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 2751-19

Poselj

stavbo parcelo z nadrti in proračunom za pet- nostransko hišo, v cen- tralni Ljubljani. Zalaščem 10% donos. Pismente po- nudbe na ogl. odd. Jutra pod »Visok tonos«. 2540-20

»Posest«

realiteta na sarnu Ljubljana, Miklošičeva cesta 4/I. 2572-20

Dvodružinsko hišo

na mirni ulici, v centru Ljubljane, v dobrem stanju. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Rojnik«. 2605-20

Stavbna parcela

na prometnem kraju — križišče treh cest na periferiji mesta obstoječa iz- sadnega vrta in niiv 5700 m2 radi selitve ugodno na prodaj. Razen tega travnik površine 2000 m2 in vi- noograd 2200 m2 po do- noz 3000 m2. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Lepe prilika 2222«. 2572-20

Večji objekt

v bližini centra kupim ta- ko! Ponudbe s popisom, ceno, donosom površine pošljite na ogl. odd. Ju- tra pod »Rentir«. 2730-20

Mali dvorec

krasno poslopje, park, ko- palni bazen, gospodarsko poslopje, garaža, ugodno naprodaj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 2928-20

20 do 30 tisoč din

posojila za 1 leto, ičem. Vknjižba na posveto v vr- nitve v zlati valut. Pro- dam tudi lep vinograd, kjer se pridelava do 40 hl vina. 10 minut od državne ceste. Naslov v vseh po- slovalnicah Jutra. 2686-16

Kateri upokojeneec

bi nudil situiran, zakon- ca gotovino 10.000 din za dobo 2 let. Dobi pro- sto stanovanje, postrebo, ka- kor član družine. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Nuina pomoč«. 2574-16

Posojila

različna preskrbn hitro in brez kakšnega predpla- čila. 2716-10

RUDOLF ZORE

Ljubljana, Gledalska ulica 12. Znamka 3 din. 7829-16

Hranilne knjižice

vrstno knjigo kupujemo stalno in po navdih cenah in takojšnjem plačilu. RUDOLF ZORE Ljubljana, Gledalska ul. 12. 7828-16

Zebotehniško

prakse v Zagrebu odstopim ali prevzamem kompanijo. Pis- mene ponudbe na Publicitas Zagreb, pod br. 81018. 2718-16

Iščem posojilo

do din 150.000 za pove- čanje trgovine. Nudim si- curno vplačilo in vmerne- no. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Zanežni«. 2812-16

Poslovdjo ozir.

kompanijo s kapitalom do 70 tisoč din. Sprejemamo Mesecni zaslužek do 8000 din in procent. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »100 odd. zarancija«. 2746-10

Ročna tkalnica

sprejme kompanija za povečanje mehaničnih stro-jev. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Tkalnica 1940«. 2659-16

Damski krojač

z obrtnim listom in no- vih gotovine bi željal kro- jati. Najraje po šivilji za- njaba in kostime v iz- delavo — s 1. marcem. Ponudbe pod št. »Dru- žabnik 111«. 2775-16

Vlogo

pri Kmetičem hran in do- bonu v Ljubljani. Pri- bližni din 60.000 prodaj. Ponudbe z 1/2-ceno na ogl. odd. Jutra pod »Do- želniki«. 2795-16

Kot družabnik

pristopim k solidnemu in resnemu podjetju, po- možnosti tehnične stro- ke. Vložim večjo vsoto. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Sodelovanje«. 2798-16

Zagreško

restavracijo finega in vzdržnega ma- žnjaja, splošno znano in renomirano, izvrstno i- dočje v polnem obratu, prodaj- no bogatim inventarjem za din 25.000. Poslovnica Pav- lovič, Zagreb, Ilica 144. 2665-19

Mesnica

v sredini mesta, opremlje- na, ki že 40 let obstoja in ki nudi dobro eksisten- cno mesarju, se takoj odda. Naslov v vseh poslo- valnicah Jutra. 2676-19

Oddaj pisarno

z inventarjem v centru me- sta. Naslov v vseh poslo- valnicah Jutra. 2594-19

Prililčno lokal

z dvema prostori v centru mesta za pisarno ali za zavarovalnico, odda Dr. Krauss, Maribor, Slomski- trg 3. 2567-19

Buffet - vinočel

star, vreljan, ugodno od- dam. Naslo v vseh poslo- valnicah Jutra. 2905-19

Lokal

na Jurčičevem trgu 3. se odda. Izve se 1. nadst. 2858-19

Lokal

v trgovske svrhe ali sli- čno, s stanovanjem ali brez oddaj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Lepe prilika«. 2983-16

Skladišča

v bližini glavnega kolodvo- rja v bližini Siskovi vrtni parkov. Se oddajo tako v- namem. Informacije se do- be Krekov trg 11, I. nadst. 2820-17

Paviljon

s trgovino in trafikno se takoj odda v najem v Mariboru. Ribiško zelo 1. Nadnje informacije se do- be pri Franjo La- nornik Celje. Cankarje- va ul. 12. 2819-17

»Obri«

vseh vrst izdelaje specializirana hišila po meri. — Kozin, Prule 6. 2815-30

Lokali

Trgovino mešanega blaga v centru Zagreba, pro- dam ali sprejemam dru- žabnika v srbstvu. Cen- poneudbe pod »Vesene kje«. na ogl. odd. Ju- tra. 2801-20

Posestvo

v vsaki veličini do 300 oravolj (prednostno go- do) zelnj. kupim. Ponudbe na ogl. odd. Ju- tra pod »štev. 458«. 2450-20

Trgovski lokal

z vsem inventarjem, sta- novanjem in zelenjad- skim vrtom v industri- skem centru v bližini ru- darskih stanovanj, se pod zelo ugodnimi p- goji takoj odda. Dopisi pod »Sigurna eksisten- ca« na ogl. odd. Jutra. 2515-19

Oddaj trgovski lokal

takoj v najbolj prometni ulici Ljubljane za 1000 din mesečno. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 2766-15

Zagreško mlekarno

in delikateso, nastrožena centra, z ogromnim pro- metom mleka in mlečnih delikates prodamo s cel- kupnim inventarjem v naj- boljšem obratu za 32.000 din. Poslovnica Pavlovič, Zagreb, Ilica 144. 2667-19

Trgovina

mešanega blaga, dobro v- peljana v Ljubljani se odda. Naslov v vseh poslovalni- cah Jutra. 2756-19

Zagreški buffet

»ogalski« na prometnem »ogalski« v bližini Ilice, lah- ko se dobi tudi trafikaj, dobro ičeno s krasnim in centrom prodajo v vsem skupaj za 9.000 din. Poslo- vnica Pavlovič, Zagreb, Ilica 144. 2666-19

Gostilno

večje, oddaj na spomlad- v, v našem v pošte pride- jemo sposobne osebe z pri- merno gotovino. Oseba pravica ni potrebna, ter v- eksistenca sposobnim za- gurana. Ponudbe z nastan- jimi podatki na ogl. odd. Jutra pod »Veliki industri- ski kraja«. 2681-16

Prodaj lokal

radi bolerni, dnevni in no- čni posl. eden namo- ternih v Zagrebu, z vsem inventarjem na nar- jepljen položaju, pred- stavljamo »Restavracijo« v dveh ulicah, drugi- je Duse ulice. Idealno po- sled, sigurna eksistenca. Po- nudbe na ogl. »Restavracija« -Srlavice, Zagreb, Tkal- čičeva 3. 2632-19

Zagreško trafikno

s papirnico, prvotnost, v- nastroženo, na naj- prometnejši poziciji, z ogromnim prometom, pro- damo s kompletnim inven- tarjem za 85.000 din. Poslo- vnica Pavlovič, Zagreb, Ilica 144. 2663-19

Zagreško mesnico

s sublinico, s prodajo subo- mesne robe, najsličnega del- avskega konzervnega pod- ročja, prodamo s komple- tnim inventarjem in polnem obratu za 15.000 din. Poslo- vnica Pavlovič, Zagreb, Ilica 144. 2664-19

Dve hiši

z velikim vrtom v Sv. Jur- ju pri Celju, blizu ceste, oddajmo stanje, železnica, ju- sta za hišna dela. Poasnila postilna Saveli — Černov- sek. 2761-20

Dve hiši

z staro vpečano trgovino naprodaj, ena v bližini me- sta poleg tramvajev, druga v velikem trgu pri cerkvi. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 2700-20

»REALITETA«

zavod za nakup in prodajo nepremičnin je samo v Ljubljani, Prešernova ul. 54/I nadstropje. Telefon 44-20. 2727-20

Kupim donosno hišo

za gotovino do din 600.000 v bližini tramvajev. Resne ponudbe s popisom cene, površine pošljite na ogl. odd. Jutra pod št. »Kupim takoj«. 2729-20

Hišo

velik vrt, nekaj gozda in sadovnjak v bližini postaje, prodaj za 80.000 din. — Priložite znamko. Veržani, Raibenburg. 2688-20

Izvanredna prilika

gotovina za din 135.000. Ob glavni cesti 20 minut od združilišča Rogaška Slatina, sestoji se iz: dva- deset hiš, visokega par- terja 5 sob, kuhinje, 2 kleti, vrta in sadovnjaka; skupno 6000 m2 se pro- daja za 135.000 din. Potrebna polovica kapitala, ostalo hipoteka. Prodaja se hitro radi odstopnosti. — Ponudbe pošljite na Teh- nični referat, občina Rog- ška Slatina. 2685-20

Vilo

v Ljubljani v dobrem stan- ju. kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Rojnik«. 2605-20

Stavbna parcela

na prometnem kraju — križišče treh cest na periferiji mesta obstoječa iz- sadnega vrta in niiv 5700 m2 radi selitve ugodno na prodaj. Razen tega travnik površine 2000 m2 in vi- noograd 2200 m2 po do- noz 3000 m2. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Lepe prilika 2222«. 2572-20

Večji objekt

v bližini centra kupim ta- ko! Ponudbe s popisom, ceno, donosom površine pošljite na ogl. odd. Ju- tra pod »Rentir«. 2730-20

Mali dvorec

Motor za vpojni plin
ali benzinski motor od 12 do 18 KS kupim. Ponudbe pošlji na Josip Govanetti Zagreb, Livadičeva ul. 9. 2717-29

Šivalni stroj
dolg čolnček, dobro ohranjen. Pred sklopio 19, — stopniček, levo. 2886-29

Gospodinja, pozor!
šivalni stroj dobrih posebnosti proti mali mesečni odškodnini pri »PROMET«
tel. 43-90
nasproti Križanske cerkve. Istotam so šivalni stroji tudi poceni na prodaj 2779-29

Anker šivalni stroji
so znani kot najboljši za šivanje krojačke, gospodinjstvene, tuji cirkak entitacije s dvema iglama. Več razbitih, z okroglimi bobničkami, od 300 din naprej prodaja Triglav, Ranačeva 16. 2783-29

Pletilni stroj
dev 8-80 ali 100 kupim. Ponudbe na ogli. odd. Jutra pod »Dobro ohranjen stroj« 2814-29

Dva elektromotorja
pobližna od 15 KS in 60 KS, dobro ohranjena, kump. Ponudbe na ogli. odd. Jutra pod »Elektromotore«. 2821-29

Enofazni elektromotor
in imenitni tok 110 voltov 74 A, 1000 obr/min, pripraven za reguliranje (motori) in več raznih tehnične ugodno prodaja Planinšek Anton, Ključarski trg, Celje, Mladoborska 22. 2920-29

POZORI!
Velika zaloga razbitih ženskih sneč. škornjev na zoporo in moških galoz ter razbitih čevljev. Ključar, Vošnjakova 4, Ljubljana. 2898-29

Mizaraki stroj
poravnalni in skobelni — kombinirani ali vsak zase, kupim. — Kožar Ladvik, Rova, Radomlje. 2877-29

Vrtalni stroj
kupim. Ponudbe je pošlji na trdiko Josip Otorpeč, Ljubljana, Za Gradom 9. 2802-29

Živali
Foksterija
kratkodlake, stara do enega leta, kupim. Ponudbe na ogli. odd. Jutra pod »Čistokrvna«. 2805-27

Lepega volčjaka
psa, 1 in pol letne, dobro vzreje, prodam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 2810-27

Prodajo
se mlade pajske za učenje in zanarčki, dobri preči. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 2786-27

Psa bernardinca
10 mesecev strega, proda Lebič Josip, gostilničar, Celje, Sp. Hudičina 28. 2921-27

Pridelki
Vosek in med
ima večjo količino po ugodni ceni naprodaj. Mežnar, Ljubljana, Zidovska ul. 6. 81-53

Sladko seno
2 vagona, najboljša kakovosti, se prodaja. Oglasi se pri Antonu Tkalec, pos. v Obrežu, p. Središče ob Dravi. 2479-33

Seno in otavo
večje količine ima naprodaj Uprava posestva Celjske mestne hranilnice v Rogatcu. 2679-33

Slivovka in klekovača
45 odstotna, zajamčeno pristna, od 25 l dalje naprodaj. Cena niška. A. Pavlič, Kozarje 90, Ljubljana, Tržaška cesta. 2771-33

Sadje
Dospela je
zadnja poltaka zimskih jabolk. Na zalogi tudi krompir. Trg. post. KMETIJSKE DRUŽBE, Ljubljana. 2657-34

Dopisi
Trije gospodje
želijo spoznati tri resne gospodjine do 30 let. — Dopise na ogli. odd. Jutra pod »Veselo svidenje«. 2623-24

Vpokojenec
popolnoma sam, čedne zunanosti, želi spoznati enako damo, lepe zunanosti; Dopise na ogli. odd. Jutra pod »Polnim naslovom na ogli. odd. Jutra pod »Diskretna«. 2511-24

Gospodična
bivačica na deželi, išče značajnega, strogost prijatelja. Čestne ponudbe prosim samo s polnim naslovom na ogli. odd. Jutra pod »Diskretna«. 2397-24

»Kranj deda«
Čakaj 11 pred Evropo ob 8. 2738-24

Blondinka
osamljena gospi si želi prijatelja, starejšega inteligenca išče srečo — ne gmore koristi. Dopise na ogli. odd. Jutra pod »Srečolova«. 2748-24

Pismo pod »Iskrenost«
preprosto dvigneno. Prosim gospoda, ki te doleži se stanez za petek ob 6. pred magistratom za ponoven poziv pod isto šifro. 2757-24

Mala, črnooka gospodična
ki ji je 3 svečana dopolnili v predobri šiviljske urada v mestnem domu starejši gospod rekel: »Bogda moja žena, na mi blagovolji pošlji svoj naslov na ogli. odd. Jutra pod »Mala črnooka«. 2589-24

Mlad diskreten
želi spoznati v srhu razvedrila ločenko ali vdovo. Neanonimne dopise na ogli. odd. Jutra pod šifro: »Diskretna«. 2651-24

Dobrega prijatelja
želi spoznati 22 letna uradnica. Dopisovanje in izleti. Ponudbe na ogli. odd. Jutra pod šifro »Izlet«. 2911-24

Gospodično
ali mlajšo vdovo brez otrok, po možnosti z premoženjem, čedne postave, išče za vodstvo gospodinjstva ali skupno življenje v dveh v dobri poziciji. — Resne ponudbe s sliko na ogli. odd. Jutra pod »Ljubezni polnse«. 2657-24

Želim dopisovanja
z izobraženim gospodom. Dopise na ogli. odd. Jutra pod »Tihoe«. 2691-24

Vdova
stara 40 let, išče sebi primerne prijatelja v srhu skupnih izletov. Resne ponudbe na ogli. odd. Jutra pod »Spomlad 1941«. 2595-24

Simpatičen gospod
dobro situiran, išče diskreten prijateljstvo z inteligentno mlado damo. Dopise na področju Jutra Marišor pod »Diskretno prijateljstvo«. 2597-24

Inteligentnega tovariša
za skupne izlete išče gospodična, Ponudbe na ogli. odd. Jutra pod šifro »Zima pomladi«. 2902-24

V pomoč!
Gojenec baletne šole, išče dobro damo ali gospoda, ki bi mu financirala in tako omogočila študij v Zagrebu z vsjo oskrbo. Pismene ponudbe na ogli. odd. Jutra pod »Balet«. 2910-24

Deželanka
23 let stara, doto v gotovini 100.000 din, išče zakonskega tovariša. Pojasnila daje »Nada«, Zagreb, Jelčićev trg 10. Za pojasnila pošljite 10 din. 2591-25

Kakor si navadila svojega otroka da se sam umiva, tako ga od rane mladosti uči, da si čisti zobe!

Navadi ga pravočasno na **KALODONT** proti zobnemu kamnu

Partnerico
za večdnevni, smuški izlet v planine iščem. — Ponudbe pod »Spomlad 1941«. danako soince na ogli. odd. Jutra iščem. 2709-24

Zenitve
Absolviran pravnik
24 leten, temperamenten, značajen, lepe zunanosti, želi vsled osemnastletne vojne, odnosa premoljen, spoznati za resno ženo gospodično ali vdovo do 30 let z veliko trgovino, premoženjem ali slično. Pojasnila daje »Nada«, Zagreb, Jelčićev trg 10. Za pojasnila pošljite 10 din. 2580-25

Bančni uradnik
v državni službi, 35 let, s plačo 1750 din mesečno, išče zakonsko tovarišico. Pojasnila daje »Nada«, Zagreb, Jelčićev trg 10. Za pojasnila pošljite 10 din. 2580-25

Uradnik
v pokuju, 31 let star, z mesečnim dohodkom 6.000 din, išče zakonsko tovarišico. Pojasnila daje »Nada«, Zagreb, Jelčićev trg 10. Za pojasnila pošljite 10 din. 2585-25

Pomorski kapetan
34 let star, z imetjem v gotovini 100.000 din, z mesečno plačo 3.300 din — išče zakonsko družico. Pojasnila daje »Nada«, Zagreb, Jelčićev trg 10. Za pojasnila pošljite 10 din. 2584-25

Profesor
33 let star, z mesečno plačo 3300 din, išče zakonško tovarišico. Pojasnila daje »Nada«, Zagreb, Jelčićev trg 10. Za pojasnila pošljite 10 din. 2584-25

Dama,
47 let, izobražena, kultivirana, premožna, išče sebi enakovrednega zakonkega druga, tudi brez premoženja. Samo anonimni dopisi na ogli. odd. Jutra pod »Ne vsakdanje«. 2693-25

40-letna vdova
inteligentna, simpatična zunanost, z nekaj premoženja, želi poznanstva z gospodom plemenitega značaja. Prosim da nam pošljite Ponudbe na ogli. odd. Jutra pod »Harmonije«. 2674-25

Ločenec
26 let star, brez otrok želi poročiti ločenko, ki ima veselje do trgovine in nekaj gotovine. Ivan Kleinlechner, Kolodvorska, Domžale. 2465-25

Kuharica
srednjih let, bi poročila poštenega, treznega od 39 do 45 let starega gospoda, v stalni službi. Resne ponudbe na ogli. odd. Jutra pod »Ljubljana 225«. 2508-25

Ločenka
ugodne zunanosti, z imetjem 600.000 din, išče moža ki bi hotel biti samo njen. Pojasnila daje »Nada«, Zagreb, Jelčićev trg 10. Za pojasnila pošljite 10 din. 2586-25

Mamina edinka
19 let stara, z doto v gotovini in srebrninah 350.000 din, išče zakonkega tovariša. Pojasnila daje »Nada«, Zagreb, Jelčićev trg 10. Za pojasnila pošljite 10 din. 2587-25

Vlakovodja
39 let star, z mesečno plačo 2000 din, s pravico na pokojnino, išče zakonkega tovarišico. Pojasnila daje »Nada«, Zagreb, Jelčićev trg 10. 2582-25

Boljša kmečka hči
2 let stara, z doto 4000 din in bala feli pomanstva z dobro situiranim gospodom, z lastnim domom. Dopise na ogli. odd. Jutra pod »Resno 26«. 2921-25

Gostilničarka in posestnica
starejša, brez otrok, nesrečna v zakonu, želi spoznati značajnega, dobro situiranega, starejšega gospoda 50 do 65 let, iskrenega prijatelja, ki bi ji mogel materielno pomagati. Cenj. ponudbe na področju Jutra v Celju pod »Postenost«. 2843-25

Katera gospodična
(gospa) bi našla dom in pomoč podizjaku. Ponudbe podružnici Jutra Maribor pod »skupna sreča«. 2564-25

Pomorski kapetan
39 let star, z mesečno plačo 6.000 din, išče zakonkega družico. Pojasnila daje »Nada«, Zagreb, Jelčićev trg 10. Za pojasnila pošljite 10 din. 2581-25

Ločenec
26 let star, brez otrok želi poročiti ločenko, ki ima veselje do trgovine in nekaj gotovine. Ivan Kleinlechner, Kolodvorska, Domžale. 2465-25

Kuharica
srednjih let, bi poročila poštenega, treznega od 39 do 45 let starega gospoda, v stalni službi. Resne ponudbe na ogli. odd. Jutra pod »Ljubljana 225«. 2508-25

Ločenka
ugodne zunanosti, z imetjem 600.000 din, išče moža ki bi hotel biti samo njen. Pojasnila daje »Nada«, Zagreb, Jelčićev trg 10. Za pojasnila pošljite 10 din. 2586-25

Mamina edinka
19 let stara, z doto v gotovini in srebrninah 350.000 din, išče zakonkega tovariša. Pojasnila daje »Nada«, Zagreb, Jelčićev trg 10. Za pojasnila pošljite 10 din. 2587-25

Vlakovodja
39 let star, z mesečno plačo 2000 din, s pravico na pokojnino, išče zakonkega tovarišico. Pojasnila daje »Nada«, Zagreb, Jelčićev trg 10. 2582-25

Partnerico
za večdnevni, smuški izlet v planine iščem. — Ponudbe pod »Spomlad 1941«. danako soince na ogli. odd. Jutra iščem. 2709-24

Zenitve
Absolviran pravnik
24 leten, temperamenten, značajen, lepe zunanosti, želi vsled osemnastletne vojne, odnosa premoljen, spoznati za resno ženo gospodično ali vdovo do 30 let z veliko trgovino, premoženjem ali slično. Pojasnila daje »Nada«, Zagreb, Jelčićev trg 10. Za pojasnila pošljite 10 din. 2580-25

Bančni uradnik
v državni službi, 35 let, s plačo 1750 din mesečno, išče zakonsko tovarišico. Pojasnila daje »Nada«, Zagreb, Jelčićev trg 10. Za pojasnila pošljite 10 din. 2580-25

Uradnik
v pokuju, 31 let star, z mesečnim dohodkom 6.000 din, išče zakonsko tovarišico. Pojasnila daje »Nada«, Zagreb, Jelčićev trg 10. Za pojasnila pošljite 10 din. 2585-25

Pomorski kapetan
34 let star, z imetjem v gotovini 100.000 din, z mesečno plačo 3.300 din — išče zakonško družico. Pojasnila daje »Nada«, Zagreb, Jelčićev trg 10. Za pojasnila pošljite 10 din. 2584-25

Profesor
33 let star, z mesečno plačo 3300 din, išče zakonško tovarišico. Pojasnila daje »Nada«, Zagreb, Jelčićev trg 10. Za pojasnila pošljite 10 din. 2584-25

Dama,
47 let, izobražena, kultivirana, premožna, išče sebi enakovrednega zakonkega druga, tudi brez premoženja. Samo anonimni dopisi na ogli. odd. Jutra pod »Ne vsakdanje«. 2693-25

40-letna vdova
inteligentna, simpatična zunanost, z nekaj premoženja, želi poznanstva z gospodom plemenitega značaja. Prosim da nam pošljite Ponudbe na ogli. odd. Jutra pod »Harmonije«. 2674-25

Ločenec
26 let star, brez otrok želi poročiti ločenko, ki ima veselje do trgovine in nekaj gotovine. Ivan Kleinlechner, Kolodvorska, Domžale. 2465-25

Kuharica
srednjih let, bi poročila poštenega, treznega od 39 do 45 let starega gospoda, v stalni službi. Resne ponudbe na ogli. odd. Jutra pod »Ljubljana 225«. 2508-25

Ločenka
ugodne zunanosti, z imetjem 600.000 din, išče moža ki bi hotel biti samo njen. Pojasnila daje »Nada«, Zagreb, Jelčićev trg 10. Za pojasnila pošljite 10 din. 2586-25

Mamina edinka
19 let stara, z doto v gotovini in srebrninah 350.000 din, išče zakonkega tovariša. Pojasnila daje »Nada«, Zagreb, Jelčićev trg 10. Za pojasnila pošljite 10 din. 2587-25

Vlakovodja
39 let star, z mesečno plačo 2000 din, s pravico na pokojnino, išče zakonkega tovarišico. Pojasnila daje »Nada«, Zagreb, Jelčićev trg 10. 2582-25

Partnerico
za večdnevni, smuški izlet v planine iščem. — Ponudbe pod »Spomlad 1941«. danako soince na ogli. odd. Jutra iščem. 2709-24

Zenitve
Absolviran pravnik
24 leten, temperamenten, značajen, lepe zunanosti, želi vsled osemnastletne vojne, odnosa premoljen, spoznati za resno ženo gospodično ali vdovo do 30 let z veliko trgovino, premoženjem ali slično. Pojasnila daje »Nada«, Zagreb, Jelčićev trg 10. Za pojasnila pošljite 10 din. 2580-25

Bančni uradnik
v državni službi, 35 let, s plačo 1750 din mesečno, išče zakonsko tovarišico. Pojasnila daje »Nada«, Zagreb, Jelčićev trg 10. Za pojasnila pošljite 10 din. 2580-25

Uradnik
v pokuju, 31 let star, z mesečnim dohodkom 6.000 din, išče zakonsko tovarišico. Pojasnila daje »Nada«, Zagreb, Jelčićev trg 10. Za pojasnila pošljite 10 din. 2585-25

Pomorski kapetan
34 let star, z imetjem v gotovini 100.000 din, z mesečno plačo 3.300 din — išče zakonško družico. Pojasnila daje »Nada«, Zagreb, Jelčićev trg 10. Za pojasnila pošljite 10 din. 2584-25

Profesor
33 let star, z mesečno plačo 3300 din, išče zakonško tovarišico. Pojasnila daje »Nada«, Zagreb, Jelčićev trg 10. Za pojasnila pošljite 10 din. 2584-25

Dama,
47 let, izobražena, kultivirana, premožna, išče sebi enakovrednega zakonkega druga, tudi brez premoženja. Samo anonimni dopisi na ogli. odd. Jutra pod »Ne vsakdanje«. 2693-25

40-letna vdova
inteligentna, simpatična zunanost, z nekaj premoženja, želi poznanstva z gospodom plemenitega značaja. Prosim da nam pošljite Ponudbe na ogli. odd. Jutra pod »Harmonije«. 2674-25

Ločenec
26 let star, brez otrok želi poročiti ločenko, ki ima veselje do trgovine in nekaj gotovine. Ivan Kleinlechner, Kolodvorska, Domžale. 2465-25

Kuharica
srednjih let, bi poročila poštenega, treznega od 39 do 45 let starega gospoda, v stalni službi. Resne ponudbe na ogli. odd. Jutra pod »Ljubljana 225«. 2508-25

Ločenka
ugodne zunanosti, z imetjem 600.000 din, išče moža ki bi hotel biti samo njen. Pojasnila daje »Nada«, Zagreb, Jelčićev trg 10. Za pojasnila pošljite 10 din. 2586-25

Mamina edinka
19 let stara, z doto v gotovini in srebrninah 350.000 din, išče zakonkega tovariša. Pojasnila daje »Nada«, Zagreb, Jelčićev trg 10. Za pojasnila pošljite 10 din. 2587-25

Vlakovodja
39 let star, z mesečno plačo 2000 din, s pravico na pokojnino, išče zakonkega tovarišico. Pojasnila daje »Nada«, Zagreb, Jelčićev trg 10. 2582-25

Partnerico
za večdnevni, smuški izlet v planine iščem. — Ponudbe pod »Spomlad 1941«. danako soince na ogli. odd. Jutra iščem. 2709-24

Zenitve
Absolviran pravnik
24 leten, temperamenten, značajen, lepe zunanosti, želi vsled osemnastletne vojne, odnosa premoljen, spoznati za resno ženo gospodično ali vdovo do 30 let z veliko trgovino, premoženjem ali slično. Pojasnila daje »Nada«, Zagreb, Jelčićev trg 10. Za pojasnila pošljite 10 din. 2580-25

Bančni uradnik
v državni službi, 35 let, s plačo 1750 din mesečno, išče zakonsko tovarišico. Pojasnila daje »Nada«, Zagreb, Jelčićev trg 10. Za pojasnila pošljite 10 din. 2580-25

Uradnik
v pokuju, 31 let star, z mesečnim dohodkom 6.000 din, išče zakonsko tovarišico. Pojasnila daje »Nada«, Zagreb, Jelčićev trg 10. Za pojasnila pošljite 10 din. 2585-25

Pomorski kapetan
34 let star, z imetjem v gotovini 100.000 din, z mesečno plačo 3.300 din — išče zakonško družico. Pojasnila daje »Nada«, Zagreb, Jelčićev trg 10. Za pojasnila pošljite 10 din. 2584-25

Profesor
33 let star, z mesečno plačo 3300 din, išče zakonško tovarišico. Pojasnila daje »Nada«, Zagreb, Jelčićev trg 10. Za pojasnila pošljite 10 din. 2584-25

Dama,
47 let, izobražena, kultivirana, premožna, išče sebi enakovrednega zakonkega druga, tudi brez premoženja. Samo anonimni dopisi na ogli. odd. Jutra pod »Ne vsakdanje«. 2693-25

40-letna vdova
inteligentna, simpatična zunanost, z nekaj premoženja, želi poznanstva z gospodom plemenitega značaja. Prosim da nam pošljite Ponudbe na ogli. odd. Jutra pod »Harmonije«. 2674-25

Ločenec
26 let star, brez otrok želi poročiti ločenko, ki ima veselje do trgovine in nekaj gotovine. Ivan Kleinlechner, Kolodvorska, Domžale. 2465-25

Kuharica
srednjih let, bi poročila poštenega, treznega od 39 do 45 let starega gospoda, v stalni službi. Resne ponudbe na ogli. odd. Jutra pod »Ljubljana 225«. 2508-25

Ločenka
ugodne zunanosti, z imetjem 600.000 din, išče moža ki bi hotel biti samo njen. Pojasnila daje »Nada«, Zagreb, Jelčićev trg 10. Za pojasnila pošljite 10 din. 2586-25

Mamina edinka
19 let stara, z doto v gotovini in srebrninah 350.000 din, išče zakonkega tovariša. Pojasnila daje »Nada«, Zagreb, Jelčićev trg 10. Za pojasnila pošljite 10 din. 2587-25

Vlakovodja
39 let star, z mesečno plačo 2000 din, s pravico na pokojnino, išče zakonkega tovarišico. Pojasnila daje »Nada«, Zagreb, Jelčićev trg 10. 2582-25

Partnerico
za večdnevni, smuški izlet v planine iščem. — Ponudbe pod »Spomlad 1941«. danako soince na ogli. odd. Jutra iščem. 2709-24

Zenitve
Absolviran pravnik
24 leten, temperamenten, značajen, lepe zunanosti, želi vsled osemnastletne vojne, odnosa premoljen, spoznati za resno ženo gospodično ali vdovo do 30 let z veliko trgovino, premoženjem ali slično. Pojasnila daje »Nada«, Zagreb, Jelčićev trg 10. Za pojasnila pošljite 10 din. 2580-25

Bančni uradnik
v državni službi, 35 let, s plačo 1750 din mesečno, išče zakonsko tovarišico. Pojasnila daje »Nada«, Zagreb, Jelčićev trg 10. Za pojasnila pošljite 10 din. 2580-25

Uradnik
v pokuju, 31 let star, z mesečnim dohodkom 6.000 din, išče zakonsko tovarišico. Pojasnila daje »Nada«, Zagreb, Jelčićev trg 10. Za pojasnila pošljite 10 din. 2585-25

Pomorski kapetan
34 let star, z imetjem v gotovini 100.000 din, z mesečno plačo 3.300 din — išče zakonško družico. Pojasnila daje »Nada«, Zagreb, Jelčićev trg 10. Za pojasnila pošljite 10 din. 2584-25

Profesor
33 let star, z mesečno plačo 3300 din, išče zakonško tovarišico. Pojasnila daje »Nada«, Zagreb, Jelčićev trg 10. Za pojasnila pošljite 10 din. 2584-25

Dama,
47 let, izobražena, kultivirana, premožna, išče sebi enakovrednega zakonkega druga, tudi brez premoženja. Samo anonimni dopisi na ogli. odd. Jutra pod »Ne vsakdanje«. 2693-25

40-letna vdova
inteligentna, simpatična zunanost, z nekaj premoženja, želi poznanstva z gospodom plemenitega značaja. Prosim da nam pošljite Ponudbe na ogli. odd. Jutra pod »Harmonije«. 2674-25

Ločenec
26 let star, brez otrok želi poročiti ločenko, ki ima veselje do trgovine in nekaj gotovine. Ivan Kleinlechner, Kolodvorska, Domžale. 2465-25

Kuharica
srednjih let, bi poročila poštenega, treznega od 39 do 45 let starega gospoda, v stalni službi. Resne ponudbe na ogli. odd. Jutra pod »Ljubljana 225«. 2508-25

Ločenka
ugodne zunanosti, z imetjem 600.000 din, išče moža ki bi hotel biti samo njen. Pojasnila daje »Nada«, Zagreb, Jelčićev trg 10.

ZAHTEVAJTE ŽIMO SAMO Z ZAŠČITNO PLOMBO STERILIZIRANO

ZADRUŽNA TOVARNA ŽIME D.D.

STRAŽIŠČE

NAŠA ŽIMA JE HIGIJSKO OČIŠČENA IN STERILIZIRANA NA PARI 115°C. NE DIŠI. JE BREZ MAŠČOBE IN FERMENTOV, PO CENI.

Prvovrsten gospodarski strokovnjak

prevzame samostojno — vodilno vodstvo ali tehnično organizacijo serioznega trgovskega ali industrijskega podjetja. Zmožen višje kavatje ali soudeležbe z gotovino in neobremenjenimi realitetami. Odlične reference! Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Valuta je delo!«

Marljive in poštene krajevne zastopnike

išče dobro vpeljana zavarovalnica v naslednjih krajih odnočno v njih okolici: Juršinci, Sv. Barbara v Halozah, št. Ilj nad Mariborom, Sv. Lovrenc na Pohorju, Brezno-Ribnica, Dragograd, Slov. Bistrica, Šmartno v Tuhinju, Cerklje, Kranjska gora, Jesenice, Skofja Loka, Železniki, Poljane, Logatec, Begunje pri Cerklji, Stari trg pri Ložu, Šmarje-Sap. Vel. Lašče, Sodražica, Višnja gora, Zagradec, Žužemberk, Trebnje, Raka, Leskovec, št. Jernej, Novo mesto, Črnomelj, Gradac pri Črnomlju, Dragatuš, Mozelj pri Kočevju, Sv. Križ pri Litiji, Moravče, Domžale, Bizeljsko, Podčetrtek, Rogatec. Temeljita strokovna izobrazba zajamčena. Vse tozadevne stroške nosi družba. Ponudbe pod »Uspeh zasiguran« na ogl. odd. »Jutra«.

RAZPIS

Pokojninski zavod za nameščence v Ljubljani razpisuje ODDAJO pleskarskih in soboslikarskih del nadalje dobavo in polaganje finoleja, za novogradnjo stanovanjskih hiš na vogalu Nunake in Muzejske ulice v Ljubljani. Ponudbe je vložiti do dne 22. februarja 1941. Vsi razpisni podatki so interesentom na razpolago, vpogled in nakup v gradbeni pisarni na stavbišču od dne 12. t. m. dalje. V Ljubljani, dne 9. februarja 1941. POKOJNINSKI ZAVOD ZA NAMEŠČENCE V LJUBLJANI.

INSERIRAJTE V »JUTRU«!

TRGOVCI — MESARJI

Predno se odločite za nakup avtomatske tehtnice, oglejte si na vsak način pred nakupom naše tehtnice, ki so v pogledu izdelave in trpežnosti **najpopolnejše** kar jih je bilo do danes na trgu.

Na zahtevo pošljemo našega zastopnika. TOVARNA KOVINSKIH IZDELKOV PONTOS CENTRALA d. z o. z. Maribor, MELJSKA CESTA 55 in 55/a

Nabava železniških pragov iz hrastovega in bukovega lesa

Državne železnice potrebujejo večjo količino pragov iz hrastovega in bukovega lesa sledečih dimenzij: 2,60—16/26—16; 2,50—15/25—16; 2,30—14/22—14; 1,60—14/20—14; 1,40—13/18—14. Vrh tega 15.000 komadov hrastovih pragov dimenzije 1,70—15/25—16. Ponudbe za vsako količino se lahko dostavijo vsak delavnik ekonomskemu oddelku generalne direkcije državnih železnic ali stavbnemu oddelku direkcije državnih železnic v Zagrebu, Ljubljani in Sarajevu, taksirane s 10.— dinarji, kjer je možno dobiti tudi tehnične pogoje za prage G. d. št. 53.382/40. Ponudba mora vsebovati točno količino in cene po dimenzijah kakor tudi to, da bodo pragi ustrezali in da bodo oddani v roku po pogojih G. d. št. 53.382/40 in da je ponuditelj pripravljen položiti primerno kavčijo 5% od zneska ponudbe, ako se njegova ponudba sprejme. Za te dobave veljajo vsi predpisi zakona o državnem računovodstvu. Iz ekonomskega oddelka generalne direkcije državnih železnic. — G. d. št. 7067/41.

Zahvala

Ob prebriski izgubi naše ljubljene zlate mamice, hčerke, sestre, snaha, tete in svakinje, gospe

Erži Kvas
vdove po odvetniku

se vsem tistim, ki so jo spremili na njeni zadnji poti, kakor tudi vsem darovalcem krasnega cvetja najiskrenejše zahvaljujemo. Sveta maša zadušnica se bo darovala 11. februarja ob 8. uri v križevniški cerkvi. LJUBLJANA, dne 8. februarja 1941. Globoko žalujoča KVAS SZIKLA

Pri kašlju

REMEDIA
Guajacol
SIRUP

v tem originalnem zavitku
Dobiva se v vseh lekarnah

Glavno zastopstvo za Slovenijo:
Apoteka Bahovec — Ljubljana.

Vsakovrstne strojne in električne naprave projektira in dobavlja

JUGOŠKODA
A. D.

ZAGREB, Boškovičeva 32-1
Telefon 67-51

ZAHTEVAJTE PROSPERTE IN BREZOBVEZEN OBISK V STALNI ZALOGI INŽENIRJA!

Boljše brije in dalje traja...

ALCOSO

533 BEST QUALITY
Made of finest Swedish Steel

010 mm
008 mm
006 mm

Zahtevajte novod britvico **ALCOSO**

TINTENKULI

»TIKU« PATENT — NALIVNO PERO
»TIKU« patent nalivno pero za pisanje, risanje in kopiranje ima rdeči prstan z vtisnjanim imenom »Tintenkuli«!

Din 115.—/150.—
NAJLEPŠE DARILLO ZA VSAKEGA!
»Logos« — Beograd
Fah 368 Tel. 25-459

2 PARFUMERIJI

v centru Zagreba, zagotovljena dobra eksistenca — bogato sortirani — nizka najemnina — napredaj zaradi prevzeta drugega obrata. Potreben kapital cca. 350.000 odnosno 200.000 din. Ponudbe na Publicitas d. d., Zagreb, pod »Parfumerija«.

ZAHVALA

Za vse izkaze iskrenega sočutja in sožalja, ki smo jih prejeli ob nena-domestljivi izgubi naše predbore sestre, tetke in svakinje, gospodične

Anice Svetina

kakor tudi za poklonjene vence in cvetje se vsem in vsakomur najtopleje zahvaljujemo. Iskreno zahvalo izrekamo oč. oo. frančiškankam farne cerkve na Viču, g. o. Benjaminu za večkratni obisk in tolažilne besede, pevcem »Edinosti« ter g. dr. Igorju Tavčarju in g. dr. Vinku Igljarju za ves trud in skrb pri lajšanju bolečin za časa njene težke bolezni. Prisrčna hvala gospe Tončki Justinovi iz Rož. doline za njeno požrtvovalno postrežbo za časa njene bolezni. Posebno zahvalo izrekamo vsem prijateljem in znancem, ki so jo v času njene bolezni v tako velikem številu obiskovali in ji lajšali njeno trpljenje, ter jo v tako častnem številu spremili k njenemu zadnjemu počitku. Ljubljana, dne 9. januarja 1941. Rodbina LUNDER-SVETINA, bratje in sestre

Umrla nam je po daljšem trpljenju naša plemenita, dobra in skrbna sestra, ozir. svakinja in teta, gospa

Matilda Trenz roj. Trenz
vdova štabnega zdravnika

Položili smo jo k večnemu počitku na domačem pokopališču v št. Jerneju dne 5. t. m. Vsem, ki so dragi pokojnici lajšali trpljenje in jo spremili na zadnji poti, iskrena hvala!

DRASKOVEC, dne 5. februarja 1941.

MARJANA TRENZ, ELIZABETA LUSCHIN, roj. TRENZ — sestri; dr. FERDO TRENZ, zdravnik, ing. GUSTAV TRENZ — brata; VIDA TRENZ, roj. PFEIFER, FELICITA TRENZ, roj. AMON — svakinji; HUGO LUSCHIN, svetnik, in vsi nečaki in nečakinje.

NENADKRILJIVO

daglo delo, trpežnost in točnost vam nudi avtomatska tehtnica

»GROM«

Ugodni plačilni pogoji. — Zahtevajte ponudbe!

Tvornica tehtnic J. ŠEBEŠČEN.

Subotica

Iščem zastopnike, ki razpologajo z jamstvom in so dobro vpeljani pri trgovcih za teritorij Slovenije.

Od Morave do Save od Dunava do Drave proti kašlju vzemi

Karamele Rave

Zavoječek din 5.— v lekarnah.

ima v zalogi

PUH ODEJE SEVER RUDOLF

Marijin trg 2.

Iščemo v vseh krajih države

agilne rajonske ZASTOPNIKE

ki uživajo dober ugled in zaupanje pri svojih strankah za prodajo prvovrstnega brezkonkurenčnega predmeta. Lahka prodaja, velik zaslužek. — Javiti svoj stalni naslov na Publicitas a. d., Beograd, pošt. pretinac 60, pod »Podijeljeni rajoni«. Odgovor začetkom marca.

KOMPANJONA-ko

za prevzem generalnega zastopstva za kozmetična sredstva, za vso državo IŠČEM. V poštev pridejo osebe, ki bi osebno sodelovale in ki razpologajo s kapitalom cca 100.000.— dinarjev. — Ponudbe pod »Osebno sodelovanje« na oglasni oddelek »Jutra«.

Strojno podjetje R. Willmann, Ljubliana

Slomškova 3.

Izvrtnje parnih valjev (cilindrov) s specijalnim orodjem na licu mesta. — Dobava nadomestnih delov, batov, batnih drogov in obrocev; popravilo parnih strojev in lokomobil.

Večje industrijsko podjetje v dravski banovini

IŠČE za svoje obrate

INŽENJERJA gradbene stroke

s prakso in starostjo ne preko 35 let za takojšnji ali čimprejšnji nastop.

Ponudbe z lastnoročno pisanim curriculum vitae je poslati brez originalnih spričeval pod šifro »Gradbeni inženjer« na oglasni oddelek »Jutra«.

Večje industrijsko podjetje v dravski banovini

IŠČE za svoje obrate

INŽENJERJA strojne ali elektrotehnične stroke

s prakso in starostjo ne preko 35 let za takojšnji ali čimprejšnji nastop.

Ponudbe z lastnoročno pisanim curriculum vitae je poslati brez originalnih spričeval pod šifro »Strojni inženjer« na oglasni oddelek »Jutra«.